Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

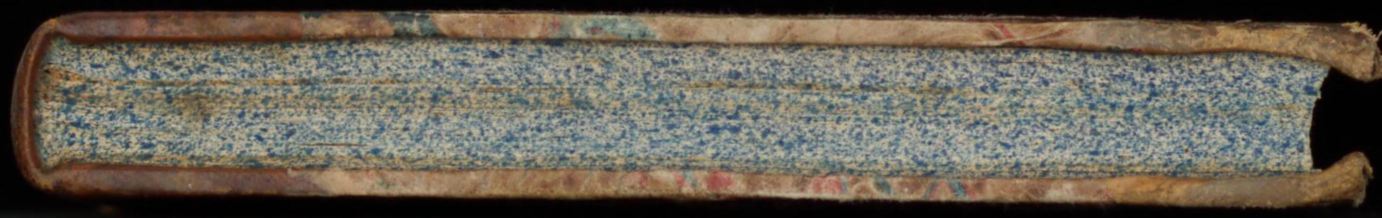

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

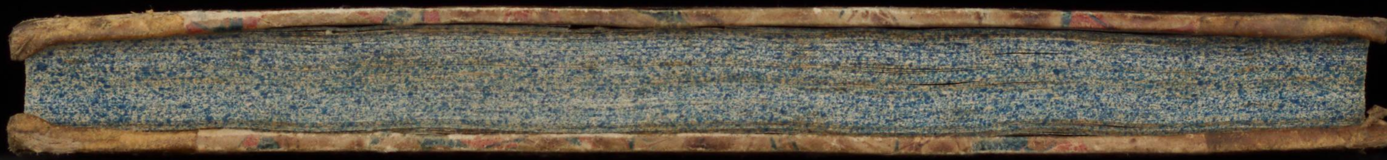
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

~~270~~
171. g 89.
CA 1206

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Sommige der Capittelen van dit werk
geweest voor die
zyn [illegible] in het Passionael in
1480 by J. Veldener te Utrecht gedrukt.

ll
at
i/
a
tu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ll
at
a/
na
ſu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Epistolares Formule, puerorum captui non absimiles quas Correctoria vocant lecte Lovanii in pedagogio Lilii per magistrum Carolum Viruli. Impressa Zwollis per Petrum (os) de Breda

Sine anno, sed circa 1477 aut 1478.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Continz iſte libellꝰ epiſtolares quaſdã formulas
iudicio cõponentis puerorũ captui nõ abſimiles Quas
correctoia vocãt/ Eaſdẽqz extractas ex maiorũ lrãrum
miſſiuarum collectorie/ ſcolaribus louanij in pedagogi
o lilij lectarum exemplorũ grã/ tãꝙ breuiores ⁊ ornati
ores/ atqz ſententia extrahẽtis/ verbo ſenſuqz placidio
res

Intimatur amico impletio ſue petitionis quo ad col
lectionem epiſtolarum et cetera.

SAlutes plures ꝙ̃ effundere poſſit hic calamus
aut ferre papirus. Multis me litteris inceſſã
ter amice fidiſſime/ Multaqz ſemper prece pro
ſequeris/ ꝙ in vnũ libellum formulas aliquas epiſto
lares que ſcolaribus louanij in pedagogio lilij ꝓemen
dis pronũciari conſuerunt/ ⁊ q̃dẽ correctas/ tibiqz mit
tẽdas colligerem. Maximeqz illas q̃s imitacõni cõmu
niqz ſcriptioni magis accõmodas/ ac ornatu ⁊ ſenſu ve
nuſtio..s iudicarim/ Quo vel epiſtolas ſtruendi vel
imitandi plurima tibi ad manũ ſtarent exẽplaria. Etſi
vir optime rem mihi factu difficilem petis/ Prouocat
tamẽ me amor in te meus vt tuis votis fauere velim/
humanitas quoqz tua ꝙ audeam/ meritaqz in me tua
ꝙ debeã Formulas igitᷣ illas abſqz ordine prout caſu
aliquo prius poſteriꝰ ve in manus ceciderint in vnuz
aceruũ redactas atqz ad vnguem vt aiunt caſtigatas ti
bi miſſas facio. Vſus enim ſum qua valui induſtria vt
prima harum epiſtolarum proiecta prout ex manu com
poſitoris ceciderãt aſſequerer exemplorũ grã/ nõ ſatis
fiſus ſcolariũ codicibus/ qui õnia ſcribere cõſuerũt trun
catim atqz corrupte iam cõnexim iam ſeiunctim vt non
ſatis diſtĩguas/ eciam ſi tibi apollo ſuum ingenium ĩfu
derit lrãs ⁊ ſillabas que quibus cohereant. Ex quibꝰ

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

egrius ſenſum q̄ꝑ exlimare ſanguinē exrraxeris • Nihil
enī illic ſine vicio eſſe q̄ꝑ ubi calamꝰ nō migrauit • Sex/
tus iā menſis agit̄ ab eo tēpore quo pro te laboris im/
pletꝰ ē / Quem magiſteri pedagogij lilij optarunt / atqꝫ
rogarūt ad ſcolarium eciā cōmoditatē collatū iri / Ita
qꝫ multiplicacione plurima impreſſis iam litteris col/
lectio hec depicta ē • Quo facilius capiāt ⁊ diſcant que
correctiora videbunt • Tu felix uale ⁊ quidē ualencius
q̄ꝑ qui ualentiſſime •

Addicio ad epiſtolā precedētē / ꝓ nouā epiſtolā • •

Dum lator harū fidiſſime vir ad iter ſe accinxerat tā
nubiloſus turbiduſqꝫ aer ſuborit̄ Ut mox alio ſub celo
me poſitū crediderī • Quo cogit̄ abceſſū ſuum ad craſ
tinum ꝓtrahere / Quo laciꝰ ſcribendi plꝰ mihi tēporis
erat ⁊ animi • Didici enim relatu nuncij obinde has e/
piſtolares formulas te petere Quoniā filios duos ha
bes grāmaticā doctos quos cupis his epiſtolis erudi
ri / Quo aliqua eloquēcie pregustamēta aſſequātur // ut
licet forte nō certo ſapore ac odore tamen quodā ſuccenſi
ad hūanitatis ſtudia tādē alacrius rapiātur • In quo
non parū tuā collaudo prudenciā • Nihil enim cenſeo ī
inſtitucione iuuenum utilius eſſe q̄ꝑꝑ aptis terminis
pulchris clauſul̄ / dulcibuſqꝫ numeris / etate prima ī
ſueſcant / maximeqꝫ illis quarū apd̄ priſcos ſcriptores
origo eſt / que ſono ſenſuqꝫ ſint fecūde / q̄s multas his
epiſtolis inſeminatas inuenies / q̄s doctꝰ facile noue/
rit / ad ſuaqꝫ loca remiſcerit / quodcūqꝫ enim tociens un
gue ut aiūt ſub tenero animis ſuis adiūgūt nouiſſime
affigāt neceſſe eſt / cū nihil ſit aſſuetudine maius / et ſi
quintiliano credimꝰ frequēs imitatio trāſit in mores
⁊ niſi ſenecā abnegemus longū eſt iter per ꝑcepta ſed
breue ⁊ efficax per exēpla // Nō eniz facile quis dixerit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

quid viriū habeāt imitacio ⁊ applicacio / ad q̄s aſſequē
das nihil eque conducit q̄ multa videre / multa quoqꝫ
viſcata manu legere. Habēt eniꝫ ōnes clauſule q̄ dulci
ter ſonāt naturā picis ⁊ viſci ſuis lectoribꝫ adheſuram
Quia tamen nō voto viuitur vno / nec maior ſimilitu/
do animorū q̄ froncium eſt / ſed varijs varia placent /
hinc nō vnus hic ſtilus obſeruabit᷑ / cū varijs auribus
oblectamēta querūtur / more vinariorū qui de quolibet
vaſe probā tradere cōſueuerūt / non eciā aliter q̄ qui mer /
tes vendūt varias oculis corā oſtentant quo tenacius
merx vnaqueqꝫ ſuū emptorē allexerit. Sed finē do / lō
gus fui / caruit freno calamus / tu letus vale q̄ apis
in thymo q̄ piſcis in vndis.

¶ Rogat amicus amicū q̄ frequēcius ſcribat ne
per non ſcriptionem amicicia minuatur.

Flammeſcas perenni fauore ſalutes / Neſcio vnde ti bi
amice parcare preter ſolitū in ſcribēdo deſidia creuit / ni
ſi tuus ille decreuerit amor qui multos iam dies vers9
me fulſit perlucidus. Cui ſi ad huc ſcintillula ſupereſt
nō ceſſabo donec epiſtolarū clamorūqꝫ flatu luminoſi
or fiat / Clamo igit᷑ iterū atqꝫ iterum clamo / hortor ro
go / ſupplico / digneris dormientē calamū excitare / Nec
paciaris / vel dilui / vel remitti / noſtrā amiciciā tam lō
ga fide excultam / tā quoqꝫ pulchris inicijs ortā / et fa
cias me tui loci nouorū / tuiqꝫ ſtatus tuis litteris cer
ciorem / Vale ⁊ cū ſatirico tibi opto / ſit mens ſana / in
corpore ſano.

¶ Reſponſio ad epiſtolam precedenē..

Ut ſepe ad te ſcribā / nunc tuis me litteris / nūc alie
nis nūc nunciorū voce excitare nō deſiſtis / Crebras ex
te litteras habeo / ōniumqꝫ vnus clamor / vnaqꝫ hec ſen
tencia ē / Sollicite petis tibi intimari / quid apud nos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

5 Jul

noui deferatur / Vagatur apud nos varia ac multiplex
fama neſcio quibꝰ autoribus diſſeminata / Que ſpero
ſuo more non nūcia veri ſed ficti vaniqꝫ vulgatrix erit
Parui habeo quid narret mendacij impauidus paſſio
nūqꝫ ſequax populus / Qui quod nocte ſomnio hauſit /
vel euēturū optat / Hoc iā aſſerit eueniſſe Nō facile ad
ducor vt credā / Nam tantā que dicuntur ſepe ſpeciē ha
bent veriſimilitudinis / quantā cygnus corui geſtat ef/
figiem / Nichil hic loci ſcriptu dignū noui exſtat / nihil
qꝫ audio ꝙ̄ impudica mendacia magnis montibꝰ groſ
ſiora / In proſperū ducat omnia deꝰ / letioraqꝫ faciat ꝙ̄
narrātur / Qui tibi dignetᷣ quietā preſtare vitā cū ſalu
te · Raptim ex louanio auguſti prima acta iā cena ca
dente lumine ſolis ·

Ciuis rogat curialē vt que in curia ſecreta agā
tur ei deuclare dignetur ·

Salueto / Certū habeo īter primates curie illuſtriſ
ſimi noſtri principis vbi continuo verſaris te plurimi
fieri / Vt facile intelligas que nūc gerantur queque
iā geſta ſunt eciā atqꝫ eciā quis rerū curſus ſit qui ve
futurus exitus / Cu in portu omniū nouorū nauigas /
Cam vere tā recenter ad te ōnia deferuntur vt ea geri
prope videas / Te igitur ꝓ tua incredibili in me beni/
uolencia / meaqꝫ itē in te pari vehemētiſſime rogo / Fa
cias me ōniū ꝙ̄ diligentiſſime certiorē / Longior eſſem
ſed plurimū harū lator feſtinus erat ⁊ more impaciēs
Vt vix mihi ſcribēti momentū indulſit / quo fuit nece/
ſe ſiſtere / Vale letus ſanus atqꝫ longeuus ·

Reſponſio ad precedentem ·

Salutem plurimā / Nō ſum neſcius virorū optime /
Quāto labiorū freno vti deceat facta principū enarran
tē / Quātiqꝫ ſit periculi ī his linguā laxari indulgēcig

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Cui vix vnq̄ꝙ quiſq̄s fuerit/exactā ſatis cuſtodiam ad
hibet/pro tanti periculi qualitate/Lucet iam mihi ve
lut in ſpeculo videam effigies patris/cui altiſſimꝰ ad
eſſe dignet̉ illd̄ ſatiricū ſemper dū viueret in ore geren
tis/digito compeſce labelluꝫ/Noli queſo ſecreciores res
ex me requirere/q̄s prudēciores tectiſſimas tenēt/et q̄s
attingere non auderem/Si quid inciderit quod tua in
terſit/certo habeas me tibi nō futurū alienum/Nec ab
eſſe te putes me preſente/Sꝫ ſencies quid iuris habeat
inter nos amicicia vetus/ꝛ q̄ꝙ pauculo tēpore/ſtricti
oris me videas/latiſſimi tamen in te cordis ſemper ac
ſemꝑ permanebo/Vale in eo qui facit valere.

Reſponſio in aliam ſentenciam.

Inter multa que a me ſedulo petiuiſti/hoc fuit p̄ri
mū ꝙ ſepe ſcriberem/quod multis iā datis ad te litte
rulis impleſſe videor/Hac tua ex ſollicitudine plane
perpendo quē apud te amicicie graduꝫ teneā/qui vereris
angeris/eſtuas/afflictaris/ꝛ duꝫ maxime ſiles/clamꝫ
hūanitas tua/vbi ſim/quid agā/quid moliar/quod non
niſi ex amiciciarū ditiſſima vena ꝓcedere poteſt/De no
uis aūt quid ſcribā nō habeo/niſi quod magna eſt apud
nos bellorū vis/neqꝫ minor celeritas/Quo ventū ē ꝙ
corpora iā omnes exercent ingenia nulli/Nos vero paui
di ſtamus/futuriqꝫ neſcij/quolibet momento aures
noſtras inuolāt mendacia mille vanis hominū confla
ta fabellis/que mox pereūt leuitate ſui/Dignet̉ rector
et herus nos ꝓtegere/vt qui viribus noſtris ſtare nō
poſſumus/illiꝰ miſericordia cōſeruemur/Valeto longi
or fui/vt ſcribendi raritatē ꝓlixitate compenſarē/Rur
ſum vale.

Excuſat ſe amicus de rara ſcripcōe intermiſcens pauca de habitudine ſui ſtatus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Scripſiſſez frequētius cariſſime vir ad te de ſingulꝭ
niſi varie occupaciones animuz meū in alia diuerſa ra
puiſſent/ Etſi interduz quid ocij nactus fuerim/ non e
rat aſtās nuncius/ Sed nunc iſto cuz oportuno gerulo
te ſcire exopto/ Me varijs inuolui miſerijs/ multiſqz
curis implicari/ vt quid acturus ſim/ que conſilia ſequu
turus incerte me res incertū faciūt/ Si tibi animi mei
anxias curas q̄s dira tēporuz calamitas peperit ſcribe
re conabor/ nō erit hec mea epiſtola vel modum vel exi
tum habitura/ Planius ad ea que me pungunt puncta
deſcenderē/ niſi quiddā ſecretū obſtaret quod nūc preſti
terit ſiluiſſe/ Decreui hec ōnia in tēpus reliquum ꝓtra
henda/ Donec alterno perfrui colloquio dabitur/ Inte
rea vale/ ſuperiſqz cariſſimus eſto...

**Conſulit amicus amico ne in patriā redeat bel
li furore turbatam.**

Cariſſime frater/ Neſcio mihi in aurem cecidit ꝙ ex
vrbe ad nos ꝙ̄ primū deſcēdere paras/ Frater ſi mihi
credas/ ⁊ te ad iter nundū accinxeris/ tuū reditū ad hy
emē vſqz protrahes/ donec parūper nacti fuerimus tē
poris maiorē clementiā/ Nam apd̄ nos vndiqz multa
ſurgunt malorū inicia ⁊ horrenda ſemina belli/ vt vix
vſq̄ ſine lapſu pedē figas ⁊ quātum ego hāc rerum ſe
riem perſpicio/ attētiuſqz mecū ſingula voluo/ habebitur
meo iudicio felix/ qui poterit inter tāta bellorū incēdia
abſqz ōni prorſus leſione abire/ Caue conſulo qui honeſ
ta abſentia tutiſſimus es/ ne pre feſtino reditu in peri
cula prolabaris/ Vale longa die/ ⁊ voto felici. Ex loua
nio iulij ſexta/ tarde/ dum ſera traherent crepuſcula
noctem.

**Intimatio nouorū ciſalpini ſuper diritate bello
rū ad amicum in ytalia cōmorantem.**

Plurimas iocundo corde ſalutes/Cariſſime frater/
Noſtra patria bellis ſe grauibꝰ attenuat/quaſſatur mo
bus inteſtinis ⁊ ardet iã proprijs flãmis q̃ diu tre
pidauit tã̄ dubia videretur in quaz partem eſſet caſu
iam ſupina iacet / nec video quo ſe erigere poſſit
Que ⁊ ſi forſan aliquãdo ĩ cubitũ erecta ſpẽm ſurgẽtis
re ſe ferre videat͛/mox non niſi ſuorũ manibꝰ impul
relabitur/Nec video quid reſtat/niſi que magna glori
floruit miſera ſeruitute ſeneſcat/Nuſq̄ viatoribꝰ tu
us eſt trãſitus tota regio obceſſa eſt latrũculis/Fac
git͛ conſulo quod ĩmũda animalia ſolent ſordes timen
a/que vbi cauernulis egreſſa locũ ceno obſitum videt
dẽ retrahunt/⁊ intra latibulũ ſuũ ſe rurſus receptãt
Mane igit͛ vbi es/eo felicior quo remotior/vbi gaude
s vbi nullo turbante quieſcas/Vale in eo qui mare q̃ t
us qui ſidera fecit.

Rñſio amici in ytalia cõmorãtis ad ciſalpinũ

Salutes feliciuz votorũ datrices/Si ões calamita
s q̃s vndiqz in ytalia vidi ſcribere pergo citius care
verbis q̄ rebus/priuſqz tẽpore q̄ animo/Caſtra vn
qz equites vomunt ſtrepunt arma concrepant tube
t vt auguſtini verbuz eſt ferree tunice virorũ fortiũ
mẽbra cõſtringunt Inteſus gerit͛ arcus/nudus enſis
haſta leuata/Sacra ſpoliantur:polluũtur:⁊ ppha
t͛:maleficiorũ enĩ licẽtia cadunt vniuerſa in predam
ihil miſeris relinquit͛ agricolis:quo vitam trahere
rram colere:cõiuges aut liberos educaꝫ poſſint:iã vi
o quid noceat bellorũ tumultus ⁊ agitãs diſcordia
nes Si fortẽ patriaruz luctus ⁊ ſqualoꝛ͛z cerneres
ſtitates ⁊ clades quibꝰ ꝑmit͛ pauper popellus iam
cẽ odires mortẽ optaẽs Clamareſqz illõ poeticũ Iã
tis eſt ſuperi veſtro q̄ numine vixi Parcito queſo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Iuuat de tēporis iactura conqueri/ ꝛ cordis ang[...]
denudare/ Succurrat ille qui nouit planare ſublim[...]
ꝛ altius eleuare proſtrata/ Vale in eo qui dat eſcam o[...]
ni carni·

¶ Rurſus ciſalpinus reſcribit ad amicū ytalum[...]
mala malis comparando·

¶ Amiciciā ſupra ꝙ ſcribi poteſt ꝓ ſalute Ubi ytalie cru
delia bella narraſti/ que multis malorū aculeis opp[...]
ſa iacet/ vbi tuo trāſitu flammif[...]ras vndiqꝫ faces vo
litare vidiſti/ vt multa iam oppida in cinerē ꝛ fauillam
redacta ſint Minora tamē ōnia ſūt/ ſi ea ad patriam ne
ſtram acerbis/ cladibus plenā cōparabis/ Que iam ita
deperijt vt ne domūcula ſalua permanſit/ Cuius ſi incē
ſas villas cerneres/ caſtra diruta/ ſanguineꝫ per riuos
fluere/ cadauera ceſorū in campis conſtrata/ femininos
pleroſqꝫ fame tabeſcere crudeli ſupplicio aīas exalare/
audireſqꝫ vt audio cūcta querelis gemitu vlulatuqꝫ p
ſonare/ clamares cōcuſſo pectore/ tenſiſqꝫ ad ethera pal
mis/ Felix ꝛ nimium ſua morte felix/ qui ante has erum
nas e luce exceſſit/ nec tantos videre dolores lōgiori vi
ta coactus ē/ Vale feliceꝫ qꝫ te faciat pia cura conātis

¶ Victoriam intimat ꝛ moduꝫ cū pluribus malis
bellorum condicionibus·

¶ Seruiciū ꝓmptiſſime ad queqꝫ placita pro ſalute
Forſan ab alijs audiuiſti ſpectabil' domīe quod ad te
iā ſcribere pergo/ Forſanqꝫ hāc epiſtolā velox fama ſu
a celeritate ad aures tuas ꝑuenit/ nūcius has deferēs
eo tibi relator certior erit quo ōnia oculis vidit/ O cru
deles qui bella gerunt/ qui in amica patria/ ſcamn[...]
ſas/ ſedilia/ exurūt· Vidit nuncius is demos innume
ras demoliri trabes deijcere/ tigilla detrahere/ tecꝫ mīa
conuellere/ tegulas confringere ꝛ quod ōm impijſſimū

matronarū lecto ſ gladijſ decerpere / plumaſqʒ ī vē
oſ ſpargere / virginū oppreſſioneſ adulteriaqʒ cōmitte
re / loca ſacra ſpoliare et grauiora que pudicuſ calamuſ
horret depingere / Eo tamē deuētū eſt vt nūꝙ fui ꝙ
hodie de patria bene ſperādi erectior / Victoriam enim
plenā habemuſ / qui pocius aliorū imbecillitate ꝙ nrā
virtute triūphamuſ / Multi in bello ceciderūt et ex pe
riculo peſſimi omniū euaſerūt · Siue qꝛ ſeruat multoſ
fortuna nocenteſ / vt inquit lucanꝰ / Siue qꝛ dijſ aliť
viſum eſt / vt ait virgiliuſ Siue vt intelligi detur / il
loſ inter mortiſ pericula tucioreſ / quibꝰ vilior vita ē
ſicut ait petrarcha / Vale in eo qui cūcta ꝑt regē dn̄antū ·

¶ Scribit magiſter vt cōpleto iam arciū curſu li/ broſ legum pater pro filio emat ··

Filiuſ tuuſ generoſe indoliſ adoleſcēſ ornatiſſime
vir curſum in artibꝰ adimpleuit / Cui acre ingenium ꝛ
multiplex eſt / inuēcioniſ quoqʒ magna viſ ac nobiliſ
impetuſ / memoriā certe rapacē habet / ꝛ quod optimuʒ
eſt tenacem / Quē cū ſacratiſſimarū legū aptiſſimū iu/
dico auditorē Tu igitur niſi conſiliū ſpreueriſ meum
ſibi de corpore legū indilate ꝓuidebiſ / quarū ſtudijſ
plurimū incūbere optat Tuū iam eſt emptione librorū
augere conatū ſponte fluentē / ad quem eciā excitare de
bereſ renitentē Vale / Ex louanio octobriſ decima ve
lociiſ euro dum nox tulerat ſilencia terriſ ·

¶ Epiſtola ſcolarem patri cōmendanſ idemqʒ vt ſupra petenſ ··

Libroſ ariſtotiliſ pro gradu arciū legi ſolitoſ tuuſ
filiuſ amice dilecte plene didicit / Quorū tenorē ita ha
bet memoriter vt ſingula recitet qͣſi ſub oculiſ liber eſſꝫ
Splendidū ſibi ingeniū eſt / conceptuſ velox memoria
ſernanſ / Atqʒ vt breui[ter dic]ero plurima habet nature

pulcherrima dona legibꝫ apta / Quibꝫ ſe in hoc nouo ordinario diſcipulū dabit / me cōſulente / Preſertim ſi ſibi de corpore legū dignaberis prouidere / Quod meo iudicio omittere nō poteris / tua prudēcia cōſeruata / Vale ⁊ veteres noſtros in longū trahe fauores .

Idem cū prioribus petens .

Filiꝫ tuꝫ honorāde preceptor ſolida ſibi litterarum fundamēta cōiecit / Ut ꝑ vberiori ingenio ſpem ſui faciāt / ꝙ preſtanciā ſingularem in diſcendis legibus cōſecuturus videat / Si corpus legū ſibi donando ingenij cultū accendas / Tēpus eſt ꝙ altiorē facultatē adeat Creuit in ānos / fluūt dies ⁊ irreparabile tēpus decurrit / veloxqꝫ in terga reuoluitur ānus / Tāti ingenij eſt vt que ſub magiſtro ſcripſit nunꝙ relegit / edidicit illa cū ſcripſit / Diu eū ſub freno tenuiſti / veritus ſi ei liberior pes concederetur ꝙ petulātem etatis ſue vigorem nō facile a voluptatū ſeruaret incurſu / Sed donec ille timor prorſus ceciderit expectare nō poteris / nūꝙ nauigabit ꝑ equora q̄ ſemper expectat ne mare ſe cōcitet ī procellā / Vale optata leta fauſtaqꝫ valitudine .

Reſponſio patris ad magiſtrum cum quadam facecia ſubriſoria .

Quāti fecerim ſemper cōſilia tua cariſſime vir plurimi norūt / Quibus eciā quantū tribuerim paruerimqꝫ tuipſe profecto nō ignoras / Sꝫ nunc vbi pro filio meo quē tardum / quē deſidem noſco / Qui multū habꝫ in capite plūbum Libros legū emi cōſulis / Tā mihi fatue in aures cecidit vt tua pace dixerim tuum cōſilium Ac diceres emas talpe ſpeculū / boui alas / ⁊ azello cythrā Pridie ad me litteras dedit / quibꝫ non erat ſillaba ſillabe . nec vox voci / congrue iūcta / Mirū quo fuerit tunc illud cādidum īgeniū velamine tectū Ubi tunc vt tuis

litteris vtar / conceptus velox / vbi memoria ſeruans ·
Priuſꝙ ab hac / dies aderit ſeptimꝰ / preſens tibi fuero
de eo aliter diſpoſiturus / Fauente opifice ſummo / qui
te dignetur feliciſſimū cōſeruare / Ex gandauo / mane /
dum iam ceſſarunt perfecto ſole tenebre ·

Reſponſio in idem tendens ·

Beniuolū obſequiū loco ſalutis / Scias me amice ad
cor uſqꝫ dilecte / epiſtola tua perlecta / riſuꝫ cohibere ne
quiuiſſe / Noui enim filij mei ingeniū ſuūꝙ cerebellum
bonis artibꝰ prorſus ineptum / Cui nihil inculcari pē
Quē vbi diſertum magnis ſudoribus deſcripſiſti / Nil
aliud mihi dicere videbaris / ac ſuē nitidā / teſtudinem
velocē / ⁊ coruū cādidum appellaſtes / Heri ad me lit
teras dedit tā ineptas / vt eas nemo vel ignotus / abſ
qꝫ alto cachīno legere poſſet / Quarū inſpectio vt verū
fatear / mihi doloreꝫ peperit / ⁊ furorē / Nec mihi animus
minus indoluit ꝙ exarſit / Potuiſſet tucius ſi ſapuiſſꝫ
ſilentio / ſuā ignoranciā velauiſſe / Quo ſibiipſi minus
vicij / ⁊ mihi doloris minus cōflauiſſet / Qui eū docere
cōtendit / nil aliud agit / ꝙ ceco colores / et ſurdo ſonos
ingerat / Vale propeqꝫ diem me expecta / interea quoqꝫ
me infra tuum cor firmare digneris ·

Epſtola reſponſiua idem ſonans ·

Salutes ad aſtra uſqꝫ ferentes / Dum mihi oblatas
litteras tuas amice colendiſſime intertenādum perlege
rem / multus mihi ſubortus ē riſus / quē vix amanibus
mappaqꝫ reprimerē / Nō ſecus cōſiliū tuū aures meas
perſonuit / ꝙ diceres cinas molari plumas vt volitet ·
Quid queſo legibꝰ incūberet / qui nūdū pueriles illas
regulas primis vel labijs deguſtaſſe videatᷣ / qui vix
nomen a verbo ſecerneret / credo vix noſcat quot digi /
tos manibꝰ habeat / quibꝰ pocius velim caudā aratri

ducat / q̄ legū volumina voluat / qui voluendo terēdoqȝ
pri9 omnes eleuerit leges / q̄ vnicam intellexerit / Uale
valentius q̄ ꝗ feliciſſime.

¶ Epiſtola excuſatiua priorū reſponſionum de non imputando magiſtro ꝙ filius male didicerit.

¶ Felicitatē fine cariturā loco ſalutis / Ignoſce q̄ſo
venerāde magiſter ſi hactenus me ſcribēdi calor euexit
Scio in docendo puero / vt in ſerendo agro tria requiri
Ut terra ſit fertil' / apta ſemina / peritus agricola / Com
pertū habeo / ꝙ ex ingenij vicio / nō magiſtri / non doctri
ne / indoctus remāſit Quod etſi male me habeat. Quia
tamē nō eſt a tergo cū filium / nihil ſupeſt / q̄ ꝙ ludum
meū vt aiunt pro ioco teneā / Proſpectur9 vt remiſſio
preteriti intenſione futuri compenſetur Uolo igitur re
diſcat que didicit / Poſt malā ſegetē eciam ſerendum eſt
Sepe quod vnius āni ſterilitas abſtulit / alterius āni
vbertas donauit / Magis vellē ſi poſſē / filios meos
ſcire / q̄ diuiciarū locupletes relinquere / Ad quod me cū
enitere / et bene vale.

¶ Intimat paſ̄ magiſtro / ne filium ſtudio legū incumbere permittat.

¶ Salutes equātes maris arenas / Nolo ſincere p̄cep
tor ꝙ adhuc legib9 fili9 meus incūbat / donec ex fonti
bus arciū quibus laborem ingeniūqȝ accōmodat / quod
ſatis erit hauſerit / In quibus dū ſatis profecerit / tūc
ceteris ſtudijs operā dabit / Nō mihi deſunt qui conſu
lāt / ꝙ artes cōtinuādo eciā ad latus quanqȝ inſtituta
videat / Prout quidā ſui ſodales faciunt / Cui conſilio
nō poſſum cōdeſcendere Ne filio eueniat / quod euenire
ſolet / in anguſto multa ſerentibus vt impediāt ſe ſata
cōcurſu / Licet enim ſui equales pluribus ſciēcijs vno
tēpore inſudent / nō tamen illis inferior erit ſi vnā bñ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

didicerit/ Nō vno agmine ōnia diſcenda ſūt / Laudatur pluuia que ſenſim deſcendit in terrā / Vale ſanus / eant qȝ tibi felicibus omnia fatis ·

Reſpōſio ad idem cū prioribus ·

Salute premiſſa quā tibi adeſſe largiter opto / Eas q̃s ad me litteras filius meꝰ pridie miſit/ amice cariſſime/ ſui ſtudij/ ſuiqȝ igenij fideles teſtes tibi trāſmitto Vbi nō ſillabā videbis errore carentē / Hic hic videbis eruditū iuuenē vix dū primis elementis imbutū / Videbis quoqȝ illā preclari ingenij lucē / quā prope diuinā tuis litteris extuliſti / Vbi tu varios nature ſplēdores ſibi adeſſe arbitraris / quos propter / ſic laudibus eū leuare videris / quaſi rediret exuſcitatus ſocrates ac prodiret in aciem nouꝰ achilles/ ōnibus prioribus omnē ſplendorē nominis et fame direpturus / Ego ex aduerſo eū excuſo qui vere famam ſuā virgilio nō eripiet Verū in eū hec nomina iuſtiſſime cadere ſcio / aſinꝰ/ ſtipes/ truncus/ molaris / Non tā ouis lupū q̄ ipſe librū aut odit aut metuit/ Nunq̃ȝ cōtēpti libri/ nō vnq̄ ſprete littere / fructū ſpernentibꝰ contulerūt / q̄ aūt leges ſtudere deſiderat/ nō vtiqȝ leges ſed libertates ꝛ ocia q̄rit / Cui nō profectus ſed declinandi laboris precipua cura eſt / breui reuocabitᷣ ad opus mechanicū diſponendus/ Nō ſecus vale q̄ tibi amiciſſimꝰ optat / Has litteras nemo poſt te q̄ ignis videat/ omninoqȝ careant lectore ſecundo ·

Ad idem ſub alio modo tendēs ·

Animū ad placita paratū pro ſalute / Neſcio vir optime quonā racionis morbo laboras / qui tuis litteris vſqȝ adeo filij mei euehis ingeniū / q̄ſi magni cuiuſdā viri futuri ſpecimē minaretᷣ / Quod nouꝰ meo iudicō pre ſe fert durū et rudem aſellum / In grāmatice enī

pꝛīcipijs atꝫ puerilibꝫ radicibꝫ tenuiter nimium eſt in
ſtructus/ Volo illū in grāmatica manere et cū etate cō
coqui ac matureſcere/ Ne ſi āte tempus exeat/ pomorū
moꝛe que immatura ramis decerpuntur aſperioꝛ euaſe͛t
Non volando ſꝫ aſcendēdo diſcitur/ Nihil me mouet ꝙ
ſui ſocij iam legibus ſtudent/ Non volo filij mei ſcillaꝫ
illorū flumini/ nec eius umbram illorū lumini compa
rare/ Qui non aliorū eſt īgenijs/ ſed ſuis viribus eſti
mādus/ Vale letus ⁊ fauſtꝫ optatoqꝫ voto fruare.

¶ Scribit amicꝰ amico in curia principis mora
ti ne taxillorū ludis incumbat.

¶ Plurime ſalutis largū affluxū/ Non expꝛeſſero facile
cariſſime frater/ quāta me ceperit admiratio/ ꝙ tanto tē
poꝛis fluxu/ litterarū ad me dederis nihil/ Sed audio
te qđ triſti calamo ſcribo/ taxillorū quotidie ludis im
plicari/ ꝙ hinc tua ſcribendi venerit intermiſſio/ quo nō
minus miratꝰ ſum ac dolui/ Nam in alearum ludo/ qui
potius furoꝛ ꝙ̄ ludus ē/ nūꝙ̄ virtus fuit/ nūꝙ̄ decoꝛ
morū māſit/ nec verbi modeſtia/ nec in eo quicꝙ̄ p̄ter
ludētium vultus humanuꝫ eſt/ Nec mihi acceptuꝫ eſt
ſi dixeris te maioꝛes imitari ⁊ ſenioꝛes/ Nā omne tunc
viciū peius eſt/ cui autorū pondus vel ānorū ānectituꝛ
nō errorꝫ altitudo peccātiuꝫ culpāqꝫ minuit ſꝫ adau
get Ceſſabis igit͛ ſi ſapis/ ꝑ virtutis amoꝛe/ vel vſ cu
ra pudoris/ Nā omne lucrū damni exoꝛdiuꝫ eſt/ diripi
ent mille qđ lucraris ſed qđ perdis reſtituet nēo/ Tax
illus nūꝙ̄ tibi applaudet/ niſi vt doloſiꝰ fallat/ Et
certe quo magis alludit atqꝫ blanditur/ eo tandem no
cebit acerbius. Scis ꝙ multi te colūt ⁊ faciunt pluri
mi/ ſed quo magis apud illos vales autoꝛitate et grā/
eo magis tibi cauendū/ ne quid mali inuidia tibi pari/
at/ Scis etiā ex aduerſo/ ꝙ nō omnes tibi fauēt/ quos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

curia nutrit/ z ſatis noſti ꝙ mundas manꝰ geſtare de
bet/qui habet aduerſarios • Omnino igit̄ his ludis ab
ſtinendum ē cariſſime frater / ſi ſtatui tuo velis ſalubi
ĩter eſſe conſultū /ne inimicis parauerīs quo gaudeant
amiciſqȝ quo doleāt / Parcite tamē ſi forte verboſus ni
mis z audax fuerī nā vis amoris me coegit/ vt hec au
dencius ſcriberē Sed hec que dixi ōnia pro tua ſingula
ri prudēcia in bonā partem accipies Ceterum z hec et
alia pleraqȝ ōnia prope diem lacius vna cōmentabimur
Interea me vt tuo vtere /z bene vale •

Reſponſio ad precedentē •

Ternas ſalutes milies reſumptas Litteras ſemp
tuas amātiſſime frater /video libenter /lego libencius
Que mihi ſemper gratiſſime fuerūt z iā ꝙ ante gracio
res Nā pre ſe ferunt perſpicuum argumētū ſingularis
beniuolencie erga me tue Quibus nō fraterne minꝰ ꝙ
eloquenter contendis nebularū quiddā in famā meā ca
ſurū eſſe /niſi a me abiecero ludi conſuetudinē Facile
frater tuis monitis acquieſcā/ qui nondū monitus iā
omnē ludum deuouerim Leuaui igitur te atqȝ preueni
ne longo dolore torquearis/et vt ōnis tibi in futurum
timor abſit /vera fide polliceor/me nunꝙ fore taxillis
vſurū neqȝ illis vnꝙ plꝰ tribuerim ꝙ virtuti Fidas
mihi dū fidem meā vadem conſtituo/nūꝙ ſplendori tā
ti nominis iniurias egero Docuit me cicero fidē ex eo
dictā quoniā fiat quod dicitur Finē do / ignoſcas ro
go breuitati/ nā nuncij velox abicio / nō eſt paſſa vt te
cum longior eſſem perſuadeꝙ tibi nihil me magis velle
ꝙ tibi me obſequētiſſimū eē / Fauſtus viuas /ſicqȝ in
xp̄o valeas /vt que ſibi placeāt /ſolū cupias faciaſqȝ •

Studens ſtudenti vt libros ei accōmodet •

Plurimū forte miraberis venerabilis domine quo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Fiducie titulo fretus te precibꝰ meis aggredi preſumſe
rim/ Cū nihil placiti per me tibi impenſum memoꝛoꝛ /
quo merito poſſem mutue a te beniuolencie viciſſitudi
nē repoſcere Hāc plane confidenciā de te mihi māſueti
tui moꝛes preſtāt / tuaqꝫ ſepe audita p̄ſtat benignitas
ad vltimū quoqꝫ regionis oꝛiginiſqꝫ cōmunio Multa
pꝛofecto dum oculos aperio amiciciarū inter nos incita
mēta perſpicio / que vt nobiſcū creſcāt et roboꝛa ſumāt
firmioꝛa te intime rogo Ne dedigneris pꝛioꝛibus tuis
meritis me tibi aſtrictū reddere qui pꝛius oneri eſſe co
goꝛ ꝙ̄ ſeruicio potuerim Tu tua bonitate huic oꝛdini
parces quo ad te pꝛius rogās ꝙ̄ meritꝰ acceſſero Nec
tibi permittas foꝛe moleſtū ꝙ meritis et virtutibꝰ an
tecedas quo nihil foꝛe pulchꝛius ſeneca putat Habes
macrobiū in ſaturinalibus habes eciā vt audio donatū
ſuper therencio Quos libros ſi mihi concedere nō recu
ſaueris magno me fauoꝛe perſtrixeris ex memoꝛia do
nec viuā nō caſuro Eoſqꝫ āte trimeſtre reſtituere fide
bona pollíceoꝛ/ ꝛ quidē illeſos rupturis / ꝛ maculis nō
labefactos Vale etſi quid ex me velis p̄cipe / qui mox
deſiderijs tuis daturꝰ fuero manus pectꝰ et aures

Reſponſio ad precedentes

Incredibili quodā affectꝰ ſum gaudio colende pre
ceptoꝛ/ dū tuas mihi dulciſſimas litteras harū gerulꝰ
preſentaſſet Opto felicibus auſpicijs noſtrū amoꝛē in
choari/ Addi et trahi in dies ꝙ̄ longiſſimos / Nihil igi
tur moꝛatus īſpectis tuis litteris/petitos tibi libros
eodē tuo cū nuncio mitto/ maioꝛa facturꝰ dū expoſtes
Nā cōceſſionem librorū nichilipendo / quam bono viro
nunꝙ̄ vel incognito abnegaui / ꝙ̄ primū hac via libros
reperim poſſidere vt illos abditos concluſoſqꝫ teneant
vel ī lacerent ꝛ pereāt/edax quoqꝫ ignis eos in cineres

vertat/ Odi illum quiſquis eſt tam̄ꝙ vltime feris virum/ qui libros eouſqꝫ vel celat/vel abnegat/ vt ſoli ſibi eos ad oſtentationem ⁊ gloriam ſeruat/cū̄ damno ⁊ librorū̄ ⁊ poſtulantis/⁊ cū̄ graui ipſi9 poſteritatis ⁊ autorū̄ iniuria qui luculentiſſimos ſuos libros multo labore editos trāmiſerū̄t in poſteros/ Qui ſi libero greſſu ī publicū̄ nō̄ occultati āmbulaſſē̄t/conſtarent adhuc infiniti in tenebris ꝓlapſi libri/ quorū̄ iam monimenta niſi celum intercat/perire nō̄ poſſent/ Vale felix teqꝫ in cū̄ ſeruare dignetur creator aſtrorum.

Deplangitur fratris matrimonium

Maximas intenſas plurimaſqꝫ salutes/ Cogor ego iā̄ tibi cordialis amice quiddā̄ quod me angit et vrit develare. Amauit miſere perdite afflictimqꝫ frater me9 natu ſenior pauperculā̄ puellam forma fulgentem/nō̄ ſic moribus ⁊ animo/ Qui tā̄dem vt carnis ardorem expleret cū̄ id alit̄ nō̄ potuit/ſuā̄ illi fidem ſeſeqꝫ coniugē̄ dedit / Qui caro heus nimium caro emit parui momentuli voluptatem/eā̄dem iā̄ multis doloribus recō̄pē̄ſās Cui iā̄ ō̄nis vita ſupliciū̄ eſt/ Tanto enim iā̄ miſerabilius ſimul viuere īcipiunt/quanto ab īuicem min9 licet ſeparari/ Quid enī̄ triſtius eſt ꝙ̄ hos ſp̄ iūgi debere qui animo cō̄uenire nō̄ poſſunt/ Quid quoqꝫ durius ꝙ̄ nunq̈ꝫ diſcordem. ſocium/vel rectius hoſtem dixero/habere ſeparatū̄/ Erat profecto frater meus ad alia natq̄ quē̄ natura dū̄ eū̄ ī lucem produxit/longe ad preclariora cogitauit/ꝙ̄ ꝙ ſeſe in fauſtis nupcijs eam miſere innecteret/⁊ ſeipſū̄ vt aiunt tam perdite vltra ſepem proīceret/cui vxor vt clare q̄ſi in ſpeculo video nil boni nilqꝫ placiti factura ē̄/niſi cū̄ ipſa morietur. Vale de9 ſcit ꝙ̄ triſte ꝙ̄ quoqꝫ raptim hec ſcripſi/qui te cō̄ſeruet.

Reſponſio conſolatiua ad precedē̄tē̄.

Salutes ſupraq̄ ſcribi poteſt letiores / Rogo atqȝ ob
teſtor amice cariſſime ꝙ eius rei dolore exuas / que iam
emendari nō poteſt / Nam ſuperi omnes etſi omnia conſi
lia ſua ī vnū cōgeſſerint / nō efficiēt ꝙ iā factū ſit infec
tum / Nihil in iuuentute cadit ipſo amore delirius / ni
hil cecius / nihil periculo plenius / Errat omnis amās / atqȝ
nil recte operatur / ꝛ ſe ꝛ ōnia neſcit / Eris forte mente
ſedatior ſi aliorum caſus inſpexeris / multos perdidit
amor / varijſqȝ angoribus afflixit / Pluris deplango ꝙ
frater tuus vir maioris ingenij q̄ fortune / vxorēȝ per
uerſe cōſuetudinis q̄ ꝙ pauperem nactus ſit facile ſua
induſtria facultates adauxerit ſed certe facilius mille
pulicū legiones in ſole iacentes ne ſe moueāt / refrenarȝ
q̄ vxorem vnicam ſi mala ſit / a conſuetudīe deflecterȝ
cū nulla fere res adeo parua ſit / qui non mala vxor cum
marito mox litē mouerit aut bellūȝ / ſed dolorem queſo
nō ſpem deieceris / Sepe viſa ſūt dura inicia / ī molles
ꝛ gratos exitus prodijſſe letuſqȝ viuas ꝛ firma vali
tudine potiare.

Scolaris ſcribit ad patrē vt ꝓ determinanti
is ei denarios mittat.

Subiectionem humillimam loco ſalutis / Oēs mei ſo
cij metuēdiſſime paē vnico pene me relicto / determinā
ciarū gradū adepti ſūt / vel iam breui adepturi / Ne igi
tur a vobis rebus ī meis iudicer q̄ par ſit negligētior
vel parti mee nō vſqȝ ſatis fidere / ſꝫ videar more aſelli
paleſtraȝ in ſcolaſtico conflictu diffugere / et forte vere
ri ne honorifice tādem gradum magiſterij cū ſocijs me
is aſſequi poſſem / Ad veſtrā benignitatē confugere de
creui / humillima prece rogando / vt pro hoc gradu mihi
veſtruȝ aſſenſum ꝛ denarios pie dignemini elargiri /
Ne ſocijs meis quos plurimos etate preuenio / ordine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

fiā poſterioꝛ / atqꝫ poſt eorū terga relinquat / Ad bona
fide polliceoꝛ daturū me operā ne plus annis ꝙ ſcien
tijs creſcā / ꝙqꝫ pecuniā laboꝛe redimā / ⁊ tempus dili
gencia Valete in eo qui omnia valet .

Reſponſio patris ſuper filij peticione .

Fili ꝙ ad gradū tāto deſiderio aſpiras gaudeo / Ar
gumentū id mihi eſſe videt᷑ animi volētis atqꝫ fidētis
ſatiſqꝫ ſibi de ſeipō conſcij / ad quoqꝫ honeſtā laudē cre
ti . Acquieſcens igitur tibi / altioꝛa conāti / Honeſta pe
tenti / pecuniā pro determinācq̄s requiſitā mitto / idem
experta in ceteris / que ex me iuſta honeſtaqꝫ petes po
ſtulabis / Eo tamē ſub pacto ſi interim parce / virtuoſe
laborioſeqꝫ vixeris / Sed ſecus ſi feceris / ſecus habebis
Vale / illius ſemper ſidonij memoꝛ quem virtus extol
lit habet quod preferat auro .

Scribit ſcolaris ad ſuū prioꝛē magiſtrū vt pa
trem inducat ꝙ eum determinare permittat .

Humilitatē ſubiectionē ſeruiciūqꝫ debitum ꝓ ſalutē
Longo iam tempoꝛis curſu cōpertum habui magiſter
mi pre cunctis moꝛtalibus honorāde veſtra conſilia in
meoꝛū parentū aures perdulciter cadere / Nos vel in
his que directionem meā reſpiciūt poterit eciā tenuiſſi
ma admonitio veſtra efficaciter inclinare Diu eciā no
ui affectionem in me veſtrā longa conſtācia cōfirmatā
Hinc mihi fiducia ſurgit vt ad ſinū beniuolencie veſtre
conuolem in ipſumqꝫ ſupplices preces effundā / Inſtāt
ſā louanij determinācīarū tempora quibꝫ multi lectio
nis mee conſodales ꝓ graduum in artibus quodā pro
hemio determinātes fiunt . Parentes mei huiꝰ rei nec
ritus nec foꝛmas nec quid proſit ſatis cognoſcūt . Ro /
go igitur vos magiſter optime dignemini parētes me
os cariſſimos vt ad gradum in artibus me ſubleuent

inducere/ ciſqꝫ eorū oculis corā ponēdo/quid is habitꝰ
proderit/ ꝛ quid noceret forte neglectus/ ꝙ qꝫ tempora
iā aſſunt que nunꝙ̄ huic rei apta redeūt/et ꝙ rariſſime
in hoc caſu fit /quod in curſu et ydoneo tēpore non fit
Hic induſtria veſtra parentibꝰ occurrendū eſt/qui ꝓ
tractionibꝰ gaudent omniaqꝫ ad craſtina ducūt/ Non
equis oculis aſpicere potero ſocios meos āntecedere me
premijs ꝛ honoribꝰ quos indefeſſa diligencia nitor ſciē
cijs preuenire /Nam donec viuam turpe duxero cedere
pari pulchrumqꝫ viciſſe maiores Vos igitur magiſter
colēdiſſime ad ſuperſtructionem erectionēqꝫ meā inten
dite /qui in me fideliſſimo niſu prima litterarū conieci /
ſtis fundamenta/vt virtus que a vobis incepit, cepta
non decidat Sed quod per vos ortū eſt per vos ſumat
incrementū /Habebitis me donec viuā pro veſtra ſalu
te ad eū qui ōnipotens eſt deuotiſſimū oratorem / q̄ vo
bis tribuere dignetur quod vobis noſcit ſalutare •

Reſponſio magiſtri ſup epiſtola priori •

Quia tua peticio ſtudioſiſſime adoleſcens honore fu
it racioneqꝫ plena/mox illi volens parui /nec equi mo
nitore ſecūdo/ Facturus ꝓ te plura ſi pari iuſticia poſ
cas /Patri tuo ordine longo conſilia dedi / non tuis vo
tis diſſona /que eū non modo tetigerunt in corde ſꝫ oſ
ſa penetrarūt inſidenqꝫ medullis / Quibꝰ facile qđ poſ
tulas aſſequaris / Verbis equare non valeo ꝙ̄ gaudeat
pater/te gradū ardenter expetere /tuoſqꝫ ſocios genero
ſo quodā conatu velle ſciēcijs et gradibus ſuperare qđ
ſibi ſtatuit vt aiūt vrbem in corde- Ad magiſterū tuum
paī litteras mittit ſui animi teſtes /Tu ergo cū ſocijs
tuis progredere ac ſemper enitere tuis ſcriptis tua ſtu
dia conformare/ ne que ſcripſiſti in calamo nata videā/
tur /et nō ex corde emanaſſe • Gradus enim nil aliud

eſt ꝙ ſinuum foris exhibitū/ quod quidē mendax eſt/ niſi intus ſuū reſpōdeat fundamentū/ Non enim magiſter ſed pocius ydolū ⁊ ſtatua eſt/ qui ſcientia carēs vano honore/ inaniq; nomine gloriat᷑/ Vale et tuam naturā tuāq; promiſſionem ſequere in p̄clara te vocantes.

¶ Pater filiū louaniū mittens ſcribit regenti

¶ Egregie vir/ filiū meum ex pluribus vnū ad te mitto ſcienciis ⁊ moribꝰ educādum quē ī cō muni porciōe collocatū iri velī/ cupiens eū ſcienciis locupletari et moribꝰ/ nō ita menſa vel epulis. Sitq; in camera magiſtri qui eſt tā moribus ꝙ eloquentia preſtās/ qui dicere ſimul ⁊ facere doceat/ In quo non nimia emineat auſteritas/ nimiaq; comitas/ Ne inde odiū/ hinc contemptus oriat᷑/ qui neq; vicia habeat/ neq; ferat/ quē filius libent᷑ audiat/ dictis credat/ ⁊ ſe ſimilem illi fieri concupiſcat/ Cui pro ſuo labore me ſatiſfacturum ſponſor adeſto/ Valetoq; perhilariter.

¶ Reſpondet regens pedagoginum patri.

¶ Filius tuus digniſſime vir quē ad domū meā educādum deſtinaſti/ dū ſecū ſuo ītroitu de grāmatice rudimētis diſceptarē/ viſus eſt mihi ď numero eorū q̄ ſuos ānos āteceſſerūt. Cui magiſtrū dedi īgenii ſui ducem qui operā daturus eſt/ vt doctū efficiat doctiſſimꝰ īpe/ cui ſumma cura erit/ in eo vicia virtuteſq; diſtinguere/ itaq; freīs eū cohibere/ ne in illicita proruat/ ne quoq; priꝰ viciis inſueſcat/ ꝙ ſciat vicia eſſe/ Ex quo nihil nō profuturū audiet/ nihil q; diſcet/ quod vel dediſcere/ vel neſciiſſe rectius eſſet/ Qui diurni eius laboris veſperi ſemper rationē ꝑ eiꝰ captu exiget/ Pro cuius labore nobilia duo pollicitꝰ ſum/ vt eo det᷑ intētior ⁊ vt ſpe premii labor ei dulcior fiat Vale vt apud plautum eſt vſq; dum regnum obtinet iupiter.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

¶ Scribit' filio ſtudēti vt diligenter ſtudeat·

¶ Fili ſis ſaluus/ Id nāqꝫ primum eſt qđ opto / Pro
ximuꝫ illi/vt toto conatu prima tue iuuētutis face lit
teris ita incūbas vt tādē ex litterarū ſemine tu ſenior
dulces fructus colligas/ Sciaſqꝫ in te cūctoruꝫ tui ge
neris oculos eſſe verſos/ Omneſqꝫ ad tue vite ſpecta
culū eſſe attētos/ Caue ne eorū animi in te offendant·
Ne qꝫ minus in te inueniāt ꝙ requirāt/ Maxime cum
non iubentiuꝫ queratur cōmodum/ſed vtilitas obſeqn̄
tis· Vale lōgior eſſeꝫ/ſꝫ ad quietē me ſopor inuocat·

¶ Reſponſio ſtudētis ad predicta·

¶ Dici nō poteſt celeberrime vir quanta ſuauitate vrē
litere animuꝫ perfuderint meū/admonitione dulci a/
būde / Que eo mihi gracior eſſe debet, quo magis mihi
ꝓfectura video Iamiam mentē meā vehemens dolor
occupat/ Nā cum neglecti tēporis recolo/q̄ſi poſt terguꝫ
ductis oculis ſuſpiro / Qui ſero heus nimiū ſero ad v
niūſitatē applicui/tēpuſqꝫ quod natura cuiqꝫ tā parca
manu largitur/tā prodigo iactu effudi/ Cuius non tā
taꝫ mihi porciūculā relictā video/vt vacet āmodo mini
mā partē perdere/ Curaboqꝫ ne a veſtris cōſilijs aīmū
deflexero ſtudijs litteriſqꝫ intētū/ Non opus verbis
eſt/ Surgit fides e factis/ Intentio eniꝫ mētis/glorio
ſius re ꝙ verbis exprimitur· Valete mihiqꝫ precipite
nihil mihi dulcius erit ꝙ tuis votis paruiſſe·

¶ Scribit ſtudēs ad prioreꝫ magiſtrū vt patrem
informet ꝙ ei denarios ꝓ ſtudorio mittat·

¶ Felicitatis conſtāciā/ Cariſſime magiſter pater me
us ſumme mihi metuēdus in pedagogio me locauit Et
quidē in camera magiſteri qui vitaꝫ meā diligēter obſer
uat/ſtudia meā circūſpicit/cōtinuo interrogat inſtruit
dirigit/nec boni gubernatoris officiuꝫ negligit Habeo

tum lectionis/tū canere/ſocios ingenii ⁊ diligencia ſi
gulari/Nihil mihi deeſſet ſi ſtudiorū haberem quo res
meas ⁊ collocarem tucius/⁊ ſtuderem ſecrecius/Hoc
hꝫ optima racio/nō ita poſſe colligi animum/ingenijqꝫ
viros in vnū cōtrahi/in frequencia ſcolariū/⁊ ſtrepitu ſo
ciorū/ſicut in loco ſilenti ⁊ quieto ab omni fremitu ſepa
rato Vos igitur magiſter optime humilime ad pedes uſqꝫ
ſupplico apud patrem pro hac re mihi mediator adeſte/
qui habet vobis prope modum nō modo huius/ſed alia
rū rerū omnium pleniſſimam fidē veſtra virtute prome
rente/Vale in eo ſine quo valor/eſſe nō poteſt.

¶ Reſpōſio magiſtri ſuper ſtudētis peticione

Delectarūt me īſignis adoleſcens littere tue vehemen
ter tui ingenij pulcherrime ymagines/Quarū verba
dū ad ſētencias cōfero/quid cui āteponā ignoro/alterū
alterius venuſtate cōſplendet. Ac ne longius vager/d
ſiderijs tuis honeſtis ⁊ iuſtis nō modo paratū ſed cu
pidiſſimū/patrem tuū reddidi/qui gratulatur propoſito ⁊
fidit per ſeuerātie Tuum erit ſuam fiduciā cōfirmare
Ne ego ſuadēdo tu petēdo/pater credēdo/uel fallamus
uel fallamur. Tu vale in eo qui neqꝫ fallitur neqꝫ fal
lit.

¶ Intimatur atqꝫ deplangitur peſtis

¶ Salutes tibi offerrem graciosiſſime preceptor iocunde
hilariter atqꝫ gaudēter niſi hec aduerbia multo iam tē
pore perdidiſſem/Sed q̄ perdidi tu inueris pro ſalute
Non fieri poteſt/qui cū multū te diligam/tibi abſenti
q̄ſi preſenti/noſtros animi tēporis/lociqꝫ/angores non
aperiam. Irrupit apud nos per hos eſtiuos calores
dire peſtis calamitas/⁊ quidē adeo inclementer/adeoqꝫ
funeſta ut horreſcat calamus funeſtam luem depingere
q̄ plurimos iuuenes ſtrauit īnumeroſqꝫ ciues extinxit

vt ōnis pene ciuitas extincta iaceat/nec aliud videmꝰ
ꝙ multos timore pauoreqꝫ tabeſcere/ Iā peſtifer ãnꝰ
nobis incubuit/mortiqꝫ fauit denſiſſimus aer Multꝰ
vndiqꝫ dolor/multiqꝫ lugubres eiulatus Quid multa
dicā/ En lacrimis defluimus/merore conficimur/dolo
re vexamur acerbo• Det deus meliora piis/horrorē ho
ſtibus illū/ Qui vos tamen interea ſua faciat gracia le
tum ſemper atqꝫ felicem •

Reſpōſio cōſolatoria ſuper predictis -

Pulchra illa aduerbia ꝗrū epiſtola meminiſti ne pro
iecceris cariſſime frater pro ſalute • Non animum deſe
ras/ſed letū te teneas • Nil prodeſt dolor/ nil proſunt
lachrime nec poſſūt fata moueri • Scio ꝙ natura lacri
mis ſtimulos dedit/ſed modū virtuti/ racioniqꝫ reliq̄t
Quid mirādum ꝙ nunc frondes/nunc fetūs defluūt
arboribꝰ/paria ſunt hec/que fatales hoīm caſus reſpi
ciunt• Quotidie mala incrementū capiunt• Quis enī
eſt ānus/priore nō deterior/ que lux ſequens/que prece
dēti aliquid incōmodi nō adiecerit Verum plus dixero
quis noſtrū/tam letum mane viderit/vt nō āte crepuſ
culū cura meroꝛqꝫ ſurrepſerit/Noli igitur animū tuū
exulcerare fletibus/ ꝛ nō tam lachrimis ꝙ ad tempus
loci abſentie fidas• Et felix valeas corpore ſano-

Remittitᷓ ad patrem in artibꝰ graduatus•

Salutes ōni gaudio leciores/ Filium tuū celeber
rīe vir ad dn̄ationes tuas ſanū ꝛ ſaluū/etiāqꝫ ſciē
cia ꝛ gradu remitto Qui abcedēs laudē meū oriāqꝫ ho
neſtā louanii ſue fame reliq̄t Idoqꝫ grate recipies at
qꝫ benigne operā meā ī eū cōiectā/quā ceteris votis tu
is ī ōnibus paratam ſemper habebis Te quoqꝫ rogo
per veterem noſtrū qui rūpi nequit amorem/ vel ſi ſic
potius velis cōſulo ꝙ filium tuum ad litteras natum

a ſcolis non diſtrahas / Sed rurſus ad vniuerſitatē lo uanieñſem vel aliā quampiā mittas / Ne qȝ ſinas adoleſ cencie ſue florem in perdicionē decidere / Nā doctrinari qui ſiſtit negligit / retrocedit qui nō ꝓgreditᷣ • Nō fruc tum arbor dabit / que in flore deficit / Nec meſſꝫ dīj da būt agrū nō ſerentibꝰ • Valeto tuūqȝ filiū valere facito

Intimat frater fratri patris obitum cū dolo roſo planctu •

Cariſſime frater / Dū dies auguſti ſeptimus ſuā au rorā protuliſſet / genitor noſter extinguitur / Et vt ne ceſſe erat nature cōceſſit / eiqȝ ſoluit quod debuit / Adeo qȝ deuote vita defungitᷣ / vt pocius de tā ſalubri dulci qȝ exitu gaudēdū ꝙ lacrimandum eſſet / Niſi natura ſti mulis nos ſuis īpelleret • Qui ōnes domi / dura iā ſor te perſtringimur / Mater noſtra que nos peperit / ī lu cemqȝ duxit / terciā iam noctem inſomnē egit / mente ca rens vō lacrimis / que tēpora iā trahit mu tis fletibus atqȝ lamētis • Cui ſpero tuā per preſenciā / multū dolo ris abrumpere poſſes Ad nos igitᷣ mox venito / id eciā tua res expoſtulat indutꝰ veſtes lugubres / huicqȝ ſor ti congruas Intereaqȝ patrē noſtrū eternā requiē aſ ſequi deprecemur / Hoc vnicū illi prodeſſe poterit / hoc agamus / Libellos atqȝ ſarcinulas tuas louanij dimit tas / illic ꝙ primū rediturus / ſtudiū tuū proſecuturꝰ eo feruentius / quo pater noſter id moriens exoptauit inſtācius / Eiuſqȝ volūtatem vltimā in hoc impleturꝰ que ſibi tā vehemens permāſit / vt ne vicina quidē mor te lenteſceret • Perſuade tibi ꝙ me fratrē ſemꝑ eſſe īue neris / ſi quod iniciū eſt ōnis preſtācie litteris diligen ter incūbas / ⁊ cū virtute gradiaris • Vale atqȝ ſic ſtude as vt ſemper magis valeas • •

Amicus librū repetit quē timet venditū eſſe •

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Salutē fideiqʒ ſeruantiā/ Amice cariſſime/ Inſlauit
auribus meis fama ōni curſore velocior/ ꝙ librū illum
meū quē accōmodato poſſides/ alteri vendideris. Se
pe rogaui vt eūdem mihi remitteres/ qui neqʒ librū ne
qʒ reſponſū ſum aſſequutus/ Noſti amice ꝙ ſola fides
ſeruat amicū. Scis etiā ꝙ̄ libera letaqʒ frōte ōnibꝫ de
ſiderijs tuis me ſemper paratiſſimū habuiſti/ qui ſem
per cupiui ſtricto amore tibi cōnecti. Rurſus igit̉ ad
preces conuolo/ attenta mente rogitās/ ne me diutiꝰ
protractione cōducas/ quo cogar iuris remediū quere
re/ tibi nec vtile/ nec honeſtū. Et ſume vide/ ne cultus
ſpernas/ ⁊ amatus odias/ Et vale in eo qui cunctorū
corda cernit ab alto.

Remittitur liber cū excuſatione honeſta.

Salutem amoriſqʒ conſtanciā/ Solidiſſimū atqʒ pre
cipuū vere amicicie fundamentū eſt/ amice colēde vt de
amico nūꝙ̄ aliquid dubitetur Nā vbi dubitacio irrepſe
rit/ mox defecerit nomē amici neceſſe eſt/ Graui ego do
lore cōſternor/ vidēs ꝙ me exiſtimas promiſſionū lar
giorē ꝙ̄ fidei. Scio ꝙ nil turpius ſol videt fidefrago
Librū tuum multa cum graciarū actione remitto/ ne
noſtrā amiciciā turbet dilacio/ Sēper nā ego id animo
fixum tenui/ me tui animi principaliſſimā ſedē occupa
re. Caue āplius rogo/ ne labia maliuola apud tuū iu
ſticiſſimū pectus lumen veritatis extingāt/ tibi nunꝙ̄
defuero vel fide vel ſeruicio/ qui mihi ſalꝰ es precipu
um decus/ atqʒ leuamen. Vale felix/ teqʒ cōſeruet reg
nator olimphi.

Scribit ſenex ſe pericula climaterici anni
tranſiuiſſe.

Largas habūdo fluxu ſalutes. Ago iā annū ſexage
ſimū tercium ꝑſtātiſſime vir/ quem caldei climatericum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

⁊ ſcalariū atqꝫ fatalē uocāt Quem pittagorici/ aut pro
pter latentē vim ſeptenarij numeri atqꝫ binarij . In
ſeſe ſepties multiplicati/ Aut forte propter q̄ſi ultimū
cōmunis etatis hominum flexum / Aut ob occulti fati
quāpiam aliam latenciam periculoſum eſſe putarunt
Qui annꝰ ſuo pͥmo aggreſſu ſubrigidilus mihi viſus ē
In quo ſenectutis incōmoda grauius ſolito in oculis
⁊ tibijs ſum perpeſſus/ Atqꝫ adeo ut cū virgiliano euā
dro ceperim ſuſpirio multo exclamare / O mihi preteri
tos referat ſi iupiter annos/ Atqꝫ illud maximiani O
q̄ꝫ dura premit miſeros cōdicio vite/ Non ſum quod fu
eram/ perijt pars maxima noſtri Sed pꝰ paruule par
tis āni fluxū redijt priſtinus mihi vigor in membris
ea certe integritate ut caldaicus ille ānus in me nihil
egiſſe videatur Niſi forte quod in multis ī me eciā ceci
derit id ſcilicet ꝙ illi mors ſepe vicinior eſt cui videtur
abſentior Cui tamē natura incertū finem ſtatuit ut ꝓ
pior ſemper crederet Sed uale hora enim iā tarda eſt le
tiſſima mihi/ letis cū ſocijs cena fuit qui pariter equita
tu feſſi ex brugis gandauū tarde applicuimus Suadet
igit̄ ſomnos ut inquit naſo tēpus metuſqꝫ merūqꝫ

¶ Rogat pater ne filius ſuus cū quodam diſcolo conuerſetur.

¶ Letiſſimas cū felicitate ſalutes. Neſcio quid audio
uenerāde magiſter tuo in pedagogio quēdā curati no
ſtri nepotulū eſſe receptū Quē a filio meo tuā ꝑ pru
dēciā ita arceri deſidero ut nulla proꝛſꝰ inter eos com
munio cadat / Nā ſi is tua in domo bene ſe rexerit inter
prodigia meminerit didicit / Nā ille cellulas meretricū
adire ceteraſqꝫ earū in foribus ſubita vi cōfringere/ Lin
guā habet cui ſilencium pena ē Nā que ſcit ⁊ que neſcit
pari audacia loquitur / Nihilqꝫ petit / niſi quod venter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ſoporqꝫ ſuaſerit atqꝫ libido Si quem ſe priorē videat
paratū ſemper digitū habet/quo illi oculum eruat/Ex
quo nil aliud ꝙ̄ tediū expecta/Cū quo ſi filius meꝰ uſa
ret/nō ille ſuos euaderet/Plurimū mihi placiti feceris
ſi a filio hāc ſocietatē malaꝫ ōnemqꝫ ſimilem ſemoueris
Quod qꝫ ꝑfecto ſi feceris radicē mali ſucciderīs/ſimul
qꝫ errorēꝫ ꝓpuleris· Felix vale caruſqꝫ celicolis eſto

Reſpōſio regētis ſup cōtētis ī p̄cedēte eplā

Salutes plurimas ōni ſalute letiores Vera ōnia re
peri que mihi/celeberrime dn̄e/tuas p lrās iuuene de q̄
dam intimaſti/Qui me primis diebus mentita probi
tate/deluſit/ſꝫ dū paulo propiꝰ aſpicerēꝫ/mox perpendi
ꝙ multum ſtulticie ſuccum perbiberat/ Habet ingeni
um pertinax ad praua prōptum / honeſti inſciū/affixū
qꝫ erroribꝰ/Itaꝫ viuere incipit/vt nihil īter eum pecu
deſqꝫ diſtare putares/Pulchrū ducit ni domibus mere
tricū hoſtijs vulſis e cardine ōnia peruertere/vbi dena
rios patris quos largiter habuit q̄ſi ad vaſtandū con
ductus/nō tantū deuorauit ſed verius ſparſit/Quod
inde venit q2 pater eū miſere/afflictim/perdite/diligit
Multū vt ſcribis loq̄culus eſt/quo mihi diſplicet Nā
cadit perrarū decus in loquaces· Dabo operā ne cū fi
lio verſetur/ne quoqꝫ cōtagio ledat · Tu valeto perua
lenter ꝛ viuito mente quieta

Mittit filius ad amicū vt eū in pedagogio po
nat quē pater q̄lificat vt ei cautiꝰ ꝓſpiciatur

Multarū ſalutum pleniſſimū ſinum/Percolende do
mine vbi ſederā ſub ramis arborū vmbrā querēs calōis
ꝓpulſandi grā /aduenit is nūcius has qui pfert/quēꝫ
mox rogatū feci/parūper vt ſiſteret/donec eas perpin
gerēꝫ· Ecce optime vir q2 filium meūꝫ ad capiendū īge
nij cultū/louaniūꝫ mittere ꝓpoſui/ꝛ q2 mihi perſpicuus

ſemꝑ fuit tue in me fidei nitor ſingularis / Hinc te ꝓ
tibꝰ meis aggredior / vt ei de pedagogio ꝓſpicias / ma
xime qui linguã eiꝰ vt par erit inſtituat / ne verbis lap
ſantibꝰ defluat / eãqꝫ neqꝫ liberã neqꝫ vagã dimittat /
ſꝫ racõnis pudoriſqꝫ vinculis gubernatã . Nã ex ſui na
tura tã garrulus tãꝙ cupidus ſermonis ē vt ſi denari
os habet mox cõducat qui auſcultent / Loquit᷑ qꝫ verba
multa inɔ̄pta ſtupencia graculorũ ſimilia ex quibꝰ ſen
ſus nullꝰ excudet᷑ , nõ magis ꝙ ſanguis e ſaxo Id ge
nꝰ iuuenũ veteres appellarũt blaterones atqꝫ lingua
ces / blaterare enim is optimꝰ eſt / ſꝫ loqui ineptiſſimꝰ
⁊ quod deteriꝰ eſt ad tacẽdũ penitꝰ impos / Scis quid
velĩ Facito vt ſoles Sꝫ ad me ſcribe ꝙ ſoles frequẽtiꝰ

Amicꝰ meritorũ amici meminit cũ ſui perpetis ſeruicij oblacione .

Salutes plures ꝙ valeat is calamꝰ depingere . ꝙꝙ
tibi colende preceptor grã a me referri tãta non poteſt
quãta debet / Habenda tamẽ eſt tãta / quãta maximã
animꝰ meꝰ poterit concipere / Nunꝙ videbit qui videt
omnia phebꝰ ꝙ merita illa in me tua vlla fuerint obli
uionis nube cõtecta / Me certe totũ nihil mei retinens
tibi deuoueo / Plura in hac re dicerẽ / niſi nos ãbos ag
noſcerẽ / Scio te illũ eſſe qui blãdicias reijcis / neqꝫ pete
re ſoles inanes applauſꝰ . Neqꝫ ego quidẽ ille ſum / ꝗ
adulari ſoleã / vel iſufflare veſicas Nec tali thure gau
des / nec ego tali ſacrificio Sed amiciciã ſemꝑ nutrire co
nabor rebꝰ ⁊ animo . Finẽ do veritus ne tibi ꝓlixitas
tedia daret . Valeto felix eſtoqꝫ fauſtus in euum . Ex
tornaco volãte manu / leuiſſima pẽna iunij ſole tercõ . .

Petit᷑ cõſilium ⁊ auxilium ⁊ nuncij creden̄ .

Ineffabile ⁊ ſpe multa ſalutes Ad te venirẽ colende
ꝑceptor / niſi iã aſperũ geluẽſſꝫ / tererꝫ qꝫ auſter eũtes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Pro pedibꝯ igit᷑ calamo vtar · Impiũ mihi certe precep
tor ſidus illuxit / cecidítqꝫ in me illud ad atticũ tullij
verbũ / meror me quotidianꝯ lacerat ⁊ conficit / Itaqꝫ
ſũ animo ꝑcuſſo atqꝫ abiecto / ꝙ vix me miſereqꝫ ſuſtĩeo
Mittit᷑ igitur ad te famulus meꝯ clare ſingula narra
turus a te conſiliũ auxiliũ ſpeꝫ ſalutẽ expetẽs / Aſſũp
ſi te protectorẽ meũ / tuoqꝫ ſcuto tectus / nihil ego perti
meſcam · Vale ex louanio februarij luce tercia / eo cala
mi curſu quo lepus ſegnior eſſet ·

Ad idem pro celeri iuuamine ·

Ingentes cumulo ꝓfundo ſalutes / Meridianas ho
die litteras ad te dedi / caſus iã cogit ꝙ veſpertinas ad
iungã · Sedeo iã cariſſime vir in cõpedibꝯ et captiuita
te detentus · Proinde ſi nũcius meꝯ te ſedentẽ inueniat
mox ſurge / ſi ſtãtem vade / ſi vadentẽ curre / ſi currentem
aduola / Opus ẽ ſumma acceleracõe · Grauitas rei mul
tas ꝑces expoſtulat ſꝫ noſtra amicicia pauciores · Vale
le ex louanio tam rapido curſu digiterum vt vix oculi
ſequerentur ·

Reſponſio ad litteras binas precedentes ·

Plurimas abũdo fauore ſalutes Nõ viuit quis vſpiã
loci cuius amiciciã tanti fecerim quin tuã lõge pretu
lerim / Nõ igit᷑ munus habeo maximũ meū etipm ti
bi totũ offero atqꝫ mille m liũ litterarũ verborũqꝫ loco
hec ſola ſit ſumma / me tibi votiſqꝫ tuis / deditiſſimum
eſſe / In re igit᷑ tua tantũ mihi cõcedere / dignet᷑ õnipo
tens vt poſſim nã vt velim virtꝯ meritaqꝫ tua diu pri
deniqꝫ imperarũt Precurrit ad te nũciꝯ tuꝯ quẽ perce
leriter ſequar a tergo · Ecce mox iam adero · Vale ·

Lr̃e cõmẽdaticie quibꝯ amicꝯ cõmẽdat᷑ amico ·

Ad te proficiſcit᷑ multa ſua ſpe ⁊ me cõſule has qui
perfert adoleſcẽs / Quẽ adeo vt filium amo / ꝙ ſep eiꝯ

ſeruiciū in me extiterit ſingulare / Uetꝰ illa amicicia no
ſtra tā fortibus nodis conſuta / ut nulla etate nullaqꝫ
vi diſſui poſſit / ſpem mihi cōtulit ꝙ ad te percōfidenter
ſcriberē / eundēqꝫ tibi cōmendarem / Amor diffidere neſ
cit / Aſpirat is quiddā promocionis quod in pendenti
eſt aſſequi / ad quā rem auctior ſibi ſpes adeſſet / ſi te ha
beret cō fautorē / Hūc ergo tibi magnopere cōmendo / et
plāe rogo / atqꝫ ita vt maiore ſtudio / iuſtiore de eā / ma
gis ex animo rogare nihil poſſum ut eum tuo more hu
maniſſime recipias pie audias / ſuiſqꝫ dictis fidē ꝑtes
ſenciatqꝫ nō rebus modo ſed verbis vultu ⁊ ocul' tuā
beniuolam operā ſibi nequaꝗ̃ defuturā / Quo mihi ꝗ̃
maximas ꝗ̃ primum ꝗ̃ ſepiſſime grās agat / Uale ex lo
uanio adeo curſim vt viſus eſt calamus uentos ſupera
re fugaces •

¶ Reſponſio ad epiſtolam precedentem • •

¶ Adoleſcenti illi quē mihi per tuas litteras cōmendaſ
ti me ⁊ mea obtuli / Eritqꝫ ſibi pꝰ hac opera mea ꝑſto /
ea ſi vti volet / Sic me tua priſtina merita / tua virtꝰ /
tueqꝫ ſuperfuſe ꝑces īclinarūt / Uidero quoqꝫ ne vel te
negligenter ſcripſiſſe / vel me obaudiuiſſe putabit / ꝑter
mittāqꝫ nihil quod opis me fuerit ⁊ illius īterſit / Si
quid alterū ex me poſtulas precipe / Nunꝗ̃ tibi uel tu /
is defuero / prius deficerēt aſtra celo ⁊ calor igni • Uale
ex louanio mane auguſti quinta dum vix depulerant
auroꝛe lumina noctem •

¶ Deteſtacio tarde ⁊ rare ſcriptionis •

¶ Salutes innumeras votaqꝫ aſſequi ⁊ ſanitatē / Nūꝗ̃
tam grata fuit ruricolis dulciſſima pluuia tempore lō
ge ſiccitatis / neqꝫ ſol poſt longas nebulas / ꝗ̃ eſſent mi
hi littere tue longū poſt ſilencium • Non igitur permit
tas ꝗ̄ſo fidētiſſime vir lōgiori taciturnitate amiciciam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

noſtrã obliuionis nube fuſcari / Surripe rogo tẽporis
aliquid quod amicicie tribuas / Accuſarẽ ego te vehemẽ
cius negligẽcie multe / ſi putarẽ te huiuſmodi verba ma
gnificere Sed noui ingeniũ tuũ qui nõ minus ſurdus
es ꝙ mutus cum id tibi cõducere putas / ſed certe more
hominũ venit vt diciores effecti pauperiores negligãt
Eſt mihi certe grata illa taciturnitas ex tã vtili cã ſub
orta / Placencie enĩ mihi ẽ te locupletem eſſe tacendo ꝙ
ſcribẽdo inopẽ Sed obſecro ne tibi diucius atramentũ
balſamus ſit / ne calamus / biſſinꝰ / neue papirꝰ aurea q̃
cuncta diſſipare formidas / vel harũ ſi rerũ apud te tan
ta caritas ſit / ſcribe queſo more vetuſto in tabellis cere
is / vel arborũ corticibꝰ · Vale tibiq; ꝑſuade / nihil eſſe
qđ magis velim / ꝙ tibi obſequẽtiſſimũ eſſe ·

Amonicio fidei ſeruãde ſup̱ bñficij ꝑmutacõe ·

Saluꝰ ⁊ ſanus eſto · ꝙ cũ alio ꝙ mecũ nunꝙ tuum
beneficiũ permutaſſes venerabilis dñe aſſercione mul
ta crebo mihi pollicitus es Sed neſcio quid iã audio ꝙ
eadem ſuper re cũ alio quodã plurimũ verbi habuiſſes
Tu videris queſo ſi id facere ſatis tibi ſit integrũ · Ni
hil duco honorabilius nihilq; ãtiquius fide · Scis enim
ꝙ clariſſimi luminis ipa fides lãpas eſt / Habet nãq;
tullio teſte hoc nomẽ fides ſillabas duas / vnã a dicto
alterã a facto / q̃ſi tunc vera fides ſit / ſi fiat quod dicitur
Fac igitur optime frater quod dixiſti / ſic enim fides
ſtabit / que vtiq; caſura ẽ niſi factũ dicto cohereat · Fa
cito rogo in hac re / ne mihi neq; fidei deſis / cũ vitam
pro tua ſalute / tñ opes õnes profunderẽ · Parcito que
ſo ſi me audẽcius loqui ꝙ par eſt ꝑſpexeris / Calamꝰ
meus garrulꝰ eſt / ⁊ plurimi fluxus neſcitq; debito pũ
cto ſiſtere · Potens ẽ vetus amor noſter / õnia in rectũ
flectere · Vale atq; fauſta feliciq; ſoſpitate fruaris ·

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

¶ Habentur grẽ amico ⁊ deſideratur eius aduẽtꝰ

¶ Salutes amiciſſimas/ Cũ tuas litteras excultiſſimõ ingenio ſcriptas acciperez ornatiſſime vir/ vix dici queat quãta ſim leticia gaudioqȝ cõfectus/ cũ per eas me feceras certiorem deſiderio meo Satiſdatũ eſſe/ qui mea opera accuratiſſime expleſti õnia que tue fidei cõmendaraui/ nec video ſane quicꝙ a te pretermiſſum quod mea intereſſe arbitrari potuiſſes/ tum eciam maxime ꝙ ꝓpe dicm vt ſcribis te ad nos vſqȝ recipies/ Quod ꝙ̃ primũ fore vehementer eciã atqȝ eciã opto/ Sat noſti ꝙ ſint õnia deſiderãti tardiora Tũc enĩ ĩter nos qui ſũt archana ſemotis arqitris libere cõmentabimur/ Etſi interea quicꝙ eſt quod a me fieri poſtulabis id totum in tua fore poteſtate cõfide/ Nam ego profecto tam tuus ſum ꝙ̃ qui omniũ maxime/ tuo igitur me arbitratu vtere ⁊ bene vale/ Ex valẽcenis martij prima tarde dum nigre contexerant latitantia ſidera nubes.

¶ Ad amicũ vt frater ex carcere liberetur

¶ Ingentes fauẽtiſſimo corde ſalutes/ Si humaĩſſimi mo deſtiſſimiqȝ mores tui aĩce cariſſime ab ineũte ꝓpe adoleſcentia nõ mihi perlucide cogniti eſſent/ nõ auderez profecto tãta cũ fiducia id a te poſtulare quod mihi gratiſſimũ ſis facturus Solẽt nõ nulli q̊ ſplẽdidiorẽ fortunã ſunt aſſequuti reddi ſuis amicis tardiores At neſcire nõ poſſum ꝙ̃ benigna ſemper vrbanitate ꝙ̃ prompto facili liberaliqȝ animo mihi ſemper in vſum acceſſeris quotiens mihi opus erat tuo perfrui adiumẽto Nec vlla fortune traxeris temeritate/ ſz racõe ſẽper cõſilioqȝ cõduxeris/ Sed ne videar difficillimum quicꝙ a te petiturꝰ/ rem accipe breuiter fratrem habeo q̃ gãdaui poſteaꝙ̃ corã ſcabinis cãm ſuam inſtituerat cõiectꝰ eſt ĩ carcerẽ/ q̃ me dedit de caſu non de ſuo errato

certiorez/ niſi ꝯmuni viſitatoq; plãctu vt ſolent ōnes q̄
iudicio plectūtur ꝙ multū iniuſte ſit detētus. Te plu
rimū rogo eundez viſita/ z quoad poteris eius liberati
oni intēde/ Subeger a me abijt z ōnia aduerſa profun
de recipit/ Feſtina igit ne mors ꝑueniat que alteram
carceris clauez habet/ Poteris enim magis verbis ꝙ a
lijs factis ꝓdeſſe. Etſi quid ex me petieris/ me tibi oīa
q; nūc offero oblatiōe fraterna/ Et vale gaudētiſſ. me

Littere deprecatorie ad primam miſſam.

Immenſas innumeraſq; ſalutes/ Parētū z amicorū
cōſilio/ vrgente q̄z me deuocōis ſpū ad ſacerdotium me
contuli/ Primam miſſam fauente dei clemencia celebra
turus ſeptēbris x que dies vt cōnentu amicoruz meo
rū ſolēniſſima fiat vehemēter exopto/ Quos dū mēte
recolere cepi/ ipſe inter primos occurriſtis Rogo igitur
vos amātiſſime vir vt qui prius ſemper beniuolencia
me cōplecti fauoreq; ꝓſeq̄ ꝯſueſtis/ hāc diez q̄ ōēz expec
tacōz diuturni deſiderij mei expletura ē veſtra preſenti
a veſtriſq; fauoribus coornetis Dabo vices dum vires
erunt z repoſcetis/ Me eniz vobis deuoueo meq; totū
polliceor z offero. Valete in criſto/ cuius veſtris aſpi
ret gracia votis.

Littere deprecatorie ad nupcias.

Ex intimo cordis oblatas mille ſalutes Maiorū me
oruz conſuaſu/ amicorū q; ductu/ quibus nō cōgruit ob
luctari/ ī vxorē delegi mihi in dei honorez vicini mei op
timi viri filiā parū generis z dotis ſed morū z forme
oculo meo iudice prediuitē. Que ſua diligencia cōiuga
liq; fide curas domeſticas gerat ꝯponat z īſtruat alter
q; mihi vxorio more in ſpem ꝓcreādarū proliū/ quibus
z generis nomē etſi que mihi ſuperſint bona relinquaz
Conſtitutus eſt nupciarum dies octobris penultima

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

quã rogo mihĩ tua optata preſencia tuiſqȝ fauoribus
digneris honeſtiorẽ iocũdiorẽ qȝ efficere Interea vale
Ex louanio ſci luce ꝓfeſto tarde/iã terris luce dimota

¶ Petitꝰ prouiſio de fructibus quadrageſimalibus·

¶ Cõmẽdationes atqȝ ſalutes p̃cerco/ quas niſi immẽ
ſas meo tibi nomine is nũcius obtulerit/velim eũ exi
ſtimes mee cõmiſſionis ſue qȝ ꝓmiſſionis neglectorem
Poſſis optare cariſſime frater ꝙ a te diſtantior eſſem
vnde tibi ex me amoris tantũdẽ ſȝ moleſtie minꝰ eſſet
Tacuiſſem iã ego ſola verecũdia tentus ſi non eam cõfi
dencia ſuperaſſet· Eo nãqȝ fidentius rogo ꝗ̃ meis pre
cibus ſepe volentius ãnuiſti· Fercꝰ/dactilos/ficꝰ/race
mos/ceteraqȝ quadrageſime alimenta brugis multa co
pia aduẽtaſſe/de quibꝰ vt ſoles adhuc mihi ꝓſpicias ro
go/ Ita tamen vt quo melius fieri poſſit ⁊ rerũ electi
oni cõſulatur ⁊ nũmorum parcitati/ Si quid ex me vel
is ſum qui me velim admoneri/ Si enim ſcirem quid ex
me cuperes ꝑfecto citius ꝙ̃ vocitatus adeſſem Vale fra
ter ⁊ felix eſto· Ex louanio februarij quinta tarde dũ
nox aderat creſcentibus aſtris·

¶ Reſponſio ad litteras precedentes·

¶ Nõ ſol eſtiuus tot ꝓducit radios quot mihi ſalutes
is tuus nũcius tuo nomine dixit Nõ igitꝰ eſt quo eum
appelles tui cõmiſſi oblitorem, Tu ex aduerſo ſalutes
ex me totidẽ habe/vel fieri ſi poſſit duplicatas Fructꝰ
quos ꝑ te cõparari petiuiſti vir percolende ĩ naui ſunt
in magno dolio clauſi/ne vel naute inſcicia cambiantur
vel manibꝰ aſtantium minuantur Huiuſcemodi eñ mi
nuta eſculenta oculis manibuſqȝ patẽcia perraro creſ
cere cõſueuerũt/ Si fides ſit oculis rem habes electiſſi
mã ⁊ certe ſuo precio dignam/ Nũcius rem agi vidit ip
ſe merces ⁊ precium ⁊ õnia nouit Si quid ãpliꝰ ex me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

velis amplius mãda ⁊ optime vale • Ex brugis perce
leriter februarij luce decima

¶ Inqrit᷑ cõdicõni ⁊ q̄lificacõ cuigdã domicelle •

¶ Dũ nundinarũ tẽpore disertissime vir te antwerpie
diu quesitũ nõ inuenissem gandauũ pergo tecũ loquen/
di grã / Illic dũ venerã tu antwerpiã versus inieras /
Dũ rursus ãtwerpiã peto tu gandauũ remigraueras
Defuitqꝫ mihi sidus benignum quo te in via vel in ter
minis vel interea vspiã loci cõuenissem percupidus erã
tecũ loqui sub fide secretissima in re nõ parui ponderis
que dũ diucius protrahi nequit cogor ꝑ lingua calamo
vti • Fuit tibi vicinus dum viueret mercator venet9
inter mercatores non obscuri nominis / Is reliquit vi
duã cuius cõdiciones fortunas ⁊ statum queso mihi te
cetissime pãdas • Res eniꝫ huiusmodi agit᷑ in qua facile
possit si feceris mea vtilitas vel si neglexeris magna ia
ctura cõsistere • Dũ colloqui dabitur õnia noscees • Vale
ex louanio februarij vltima digitorũ motu nõ segni •

¶ Responsio ad epistolam precedentẽ • •

¶ Aucto vir ornatissiẽ / Mulieri illi ꝑ qua petis cordia
lis amice etas iam ingrauescens est / Habet tamen ad
huc infractã valitudinem q̄ numerose sobolis multitu
dinem ex se ꝓgenitam videt Filios filiorũqꝫ filios at
qꝫ nepotes foris ⁊ domi summe autoritatis est Itaqꝫ
absqꝫ viro mercanciã exercet ⁊ singula regit / vt nemo
cõsiliũ prudenciãqꝫ viri deesse senciat Integerrimũ no
men gerit prestãtissime mulieris et addo fortunatissiẽ
Sic dicere cogit genus / forma / liberi / et sua possessio /
Quibus nõ desunt prudẽcia virtus et probitas / Vitã
enim huiuscemodi ducit sub multo sue fame splendore
vt mihi multiplex pateat cãpus virtutis vt narrẽ vt
vicia nullus / Vale ex gãdauo clamitante nuncio tarde

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

poſt cenam poſt vina/palpebris ſic vigilia feſſis vt ſin
gula proſpecta bina mihi viderentur/Parcito igitur ſi
vix legas que vix ſcripſi calamo ſine lege currente·

Rogatᵒ patrinꝰ ꝑ leuatiōe ꝓlis ex ſacro fonte·

Noctis huiꝰ circiter mediū peperit mihi vxor dono
dei labore benigno filiuz/Quez dū a matronis audiui
illius roboris eſſe/vt in paruula baptiſmi protractiōe
periculum viderent nullum/Mox ego dū hodierna lu
ce declināte iam nocte ceperat parūper albeſcere celum
has ad te ſcribo perfeſtine ad cor vſqz rogitās vt ad ho
rā poſtprādij quartā louanij adſis in ſācti qz petri baſi
lica ad ſacrū fontem filio meo manum accommodes te
qz mihi cōpatrem ⁊ nato patrinum prebeas vt vbi ml̄
tis amiciciarū nodis cōnectimur ſanctū illud compater
nitatis vinculū nobis eciā atqz eciā ſit adiunctum/Cu
pioqz filiū meuz tuo nomine appellari/quo minꝰ a te
diſſideat/cui ī moībꝰ ⁊ vita ſimilimū fieri exopto/Quo
ſecū aliquid tui ſemper deferat/racōnemqz habeat ſibi
cōiunctam/cō tibi parendi alacrius/te imitandi ⁊ obſer
uandi vt alterū parentē vt vite cenſorem/Vale ꝙ̄ que
as optare felicius·

Reſponſio ad precedentem·

Cū hodierna die campana octauā horā anunciat ſer
uitor tuus ꝑ ingētem pluuiā properāter aduolat aduſ
qz cutem madidus/per veſtes vndiqz ſtillans/Quo
viſo prima frōte obſtupui erāqz ancipiti mente ſub pa
uidus quidnā ſibi vellet tanta eius celeritas· Veritus
qz fuiſſez ne quid mali nūciaturus aduenıſſz/niſi viſa
fuiſſet leticia ſui geſtus ſui qz vultus q̄ddā iocūdi pol
liceri/tacitus enī ipſe mox lrās offert ex curſu quidem
flante pulmone/tam calidus vt vix primum ſalue poſ
ſet exprimere/Quas dum celeriter perlegiſſem quātuz

mihi ſupercreuerit gaudiū nec lingua dabit nec calamus
dū aſpicerem q̄ tua bonitate te mihi fieri cōpatrez ardē
ter expeteres / ꝛ p̄mogenitum tibi natum mihi filiolum
dedicares quod maximi mihi muneris ꝛ ornamēti loco
ē Harū gerulꝰ pauliſper reſpirijs vſus ac modico tibi
ad te feſtinās reuertitur vt in tēpore te mei aduentus
certū faciat. Noſti ex longo me vexari calculo cui etiaz
ruptura ſe iunxit / ſic eunt res vt bōa per ſe ꝛ ſola veni
ant / ſed mala ſemper geminata / A motu enim equi vel
currus multū abhorreo / Priuſq̄ tamē ad horā ſignatā
tibi defuero / manibus geniculiſq̄z potius ad te repſero /
nec ab illo me diuellz egritudo / nec itineris malicia nec
ī clemēcia celi. Fauēte altiſſiō / tꝰ grā te valere deſidero

Rogatur amicꝰ vt certos mutuo det denarios

Fidem meā amice cariſſiē cōtuli vadē / q̄ ante huius
ebdomade finez coronas decem exſoluerem / q̄s vbi ſpe
rauera m recipere nō poteram Honorē igit̄ meū ſaluaz
q̄z fidem cōſeruare nō valeo niſi te habeam ſubleuantem
Te igit̄ exoratū velim vt totidē coronas hoc cum nun
cio fido ſub mutuo mihi trāſmittas / Tibi eādem fidez
meā quā tuo iuuamine redime conor rurſus vadē conſ
tituo q̄ ante inſtans martini feſtū eas reſtituero Qđ
feceris ſi hoc tuū meritū cum priorībꝰ profunda mente
recondam ac fuero memor donec ſuperſtes vixero. Tu
felix valeas ꝛ longos in annos.

Reſponſio ad priorem.

Saluus ſis letuſq̄z viuas hūaniſſime vir / mitto tibi
coronas decem / miſſurus plures ſi poſtules / Velim e
nim hoc ē ſemꝑ perſuadeas maximo mihi gaudio eſſe
ſi tibi quiddam facere poſſim quod tuo placito acce
dat vel commodo Illuſtriſſimꝰ dn̄s noſter dux ad bel
la ꝓperat / ſecū vocor ad arma / vnde mihi iam occupatio

maioꝛ ē ꝙ paucis verbis dici queat· Tu igit᷑ vale/ bre
uitatiq; parce ad quā cogit me animus varijs iam curis
occupatus vtinā tā meritis ī te ꝙ fide ⁊ fauoribus plenus

¶ Repetuntur denarij mutuo dati·

¶ Spectabilis vir cui opto ſanitas gaudiū ⁊ honor aſ
ſint loco ſalutis/ Dum decem coronas titulo amicabilis
mutui tibi mitti petiuiſti euentui ſū gratulatus/ quo tē
poris aliquādo tuis poſſem votis adeſſe· Qui repente
tuis precibus obtēperaui ⁊ dictas coronas illico miſi/
quas licet reſtituere certū ad terminum tunc affuturū
nunc vero effluxū dederas fidem/ nihil tñ preter vba
vanaq; ſpem monitionibus meis ſum aſſequutus· Tu no
uos terminos ⁊ iterū nouos ⁊ quidē per plures ſtatui
ſti qui nūc ōnes a tergo ſūt· Adhuc igitur ex abūdāti
te etiā atq; etiam rogo/ ſi tibi preſtita fides in precio ē
vt indilate omiſſa longiori mora/ dictas coronas mihi
trāſmittas/ vim q; verbis tuis tribuas/ effectuq; pre
ſtes quod tua fide roboraſti· Ne ſi nō feceris/ fidē ſcin
das/ amiciciā q; noſtrā/ que vel ſemper ſumma fuit vel
proxima ſumme vel diſſuas vł minuas· Ne quoq; dila
tionibus tuis in longū nimiū protēſis te cogar in ius vo
care/ Quod nec preſtite fidei tue congrueret nec tuo com
modo nec honori· Tu viue incolumis ⁊ proſpere· Va
le ex louanio leporino curſu ⁊ quidē ocius ꝙ corpus o
pacum ſoli obiectum cauſaerit vmbram·

¶ Littere excitatiue ad ſcribēdū prouocantes·

¶ Etſi nos ſors noſtra loco ſeiūgi coegerit/ ſaltē litte
ris que longiſſime volant coniungamur/ Te nā abeſſe
mea tā moleſte fero ſed tua gaudeo/ Nemo enim vſpiā
viuit qui cū libencius eſſem ꝙ tecū/ ⁊ pauci quibus cum
eque libenter/ Tū neminē tibi in amicicia anteponam
⁊ ꝯparē paucos· Hanc epiſtolā verbis breuē ſ; affectōe

longiſſimam potius ſcripſi vt ex te litteras excuderem
q̄ vt quid habeā quod magnopere nouiſſe te vellē. Tu
igit̄ ſcribe prolixius magno quidē gratoq; cū fenore Va
le ex louanio marcij decima dum caderet ſol ⁊ diem ni
gra ſub nocte reliquit.

Reſponſio ad precedentem epiſtolam.

Breuitas litterarum tuarum me breuiorem effecit/
Quas vt tuas n̄ vt breues letiſſimꝰ legi Si tn̄ hac bre
uitate leteris crebriores confice vt numerus ſuppleat
quod longitudini deeſt/ Quod ſi feceris ex aduerſo ita
te lrārum faſcibus obruā vt mox rogare incipies q̄ ra
rius ſcribam breuiuſq;. Nō enim teneo te pluribꝰ/
ponā ī calce quod omniū caput eſt me tantū cī amicū
q̄ qui maxime/ Nā tu quidē meus es aut quod ioco dix
erim tu perbelle ſimulas. Vale ex louanio celeriter ocu
li trepidantis in ictu.

Intimatur aduentus amici ad amicum.

Litteras plurimū gratioſas ex te multe amicicie te
ſtes Quā nec locorū tractꝰ nec tēporis curſus eluere q̄
uit ad me dedit dies marcij tercius/ ſed venit nuncius
veſperi vt non niſi noctu ſcribere potui. Qui ex thoro
ſurgēs ⁊ veſtibus multa celeritate reſumptis has ve
lut ī ictu trepidātis oculi cōſcripſi / Velim firme tene
as q̄ ante paſcha me videbis/ Ita dico/ niſi vel tibi ci
cius ꝑ fortune placuerit tardius Hoc intimare volui
ne ab alio priꝰ audias quo deſidiam meam culpes In
tereaq; fuero velis nolis ſummus amicus/ Hec pau
ca ſcripſi lōgioris epiſtole me cōfitēs ꝑmio cū nuncio de
bitorē. Vale ſorte felici ⁊ tēpore longo ex contraq; tar
de cū ſomnus ōnia inuaſerat ⁊ pecudes armenta viros
genus omne ferarum.

Excuſatio rare ſcripcōis ex q̄litate nūciorū ⁊ rerū

¶ Salutes felicibꝰ votis ornatas Dū tuas litteras ca
riſſime fautor miro lepore circūlitas / maximis ornati
bus expolitas / Sed ꝙ optarim breuiores accepiſſem /
Mox curis ſepoſitis incaluit animꝰ reſpondēdi auidꝰ
ſcribā aperte vt amicicia poſtulat / non permittā locorū
temporūqꝫ interualla vt corpus ſic animos ſe iungere
Si tamē rarꝰ ꝙ expectabis ſcripſero / id erit cauſe / ꝙ
nō eius generis littere mee erunt vt eas audeā temere
cōmittere Sed cū mihi certorū nūciorū poteſtas fuerit
quibꝰ recte dē / nō pretermittam ſcribere / Interea videro
vt tue volūtati meiſqꝫ moribꝰ ſeruitor / neqꝫ mihi oni ī
vita res tā erit vlla prepoſita ꝙ vt quotidie vehemen/
tius me optime in te meritū eſſe letteris • Vale teqꝫ ille
cuſtodiat ī cuiꝰ manꝰ nos et noſtra cōſiſtūt •

¶ Increpacō filij nō bene viuentis •

¶ Fili / tua vita me tibi odioſiſſimum facit cui [illegible]rat
natura cariſſimū • Ad aures enim meas vſqꝫ delatū eſt
te in perditiſſimos mores prolabi / teqꝫ magiſtrorū tu/
orū preceptis obſurdeſſere / Tu miſere tua tēpora terē
do / denarios multos breui tēpore diſſipaſti / cōtinuoqꝫ
ſcribis ⁊ petis / nec ſatis perpēdis ꝙ multis ſim proli
bus oneratus / Te mea facilitas perdidit / Sed ī ātea
videro / ne te amando perdidiſſe videar / nec volo in te
vnum profundere quod equa racio trahit in multos /
Mox domū redi mihi daturꝰ vite tue racionē / Inte/
rea emendatius viue •

¶ Alie littere ad idem cū prioribꝰ •

¶ Fili / ſiue hoc phetonico ſpū ſciuerim / ſiue vt aiunt
in pollice viderim / ſiue patulo ore more ſturgionis ſur
ſū erecto hauſerim ex ethere / Id ſaltem cōpertū habeo
ꝙ minime vacas ſtudio Nocte dieqꝫ per adulteria per
gis / cōfringis hoſtia / hūc pulſas / illi cōtumelioſus es

⁊ multas huiuſmodi turbaciones exerceas / q̄s ne patiē
tiſſimus quidꝫ equo poſſit animo ferre· Male perpen
dis ꝙ multis ſperata nox inſperato fuit vltima / Quo
ciēs audiuiſti multis nimio heus nimio conſtare ſuas
laſciuias ⁊ impudicos āplexꝰ vulneribꝰ reſolutos qd̄
ōes eo calle gradiētes terruiſſe potuit / Sꝫ bene adhuc
res ſe habet ꝙ fortuna in te micior q̄ tu tibi fuit·

Ad idem cum penarū cōminacionibus·

Audio fili ꝙ viſcum mulierem / vento leuiorem bellico
ſi viri cōiugem ꝓſequeris / quod amicicie velo tegere ſeu
des ⁊ pulcherrimo nomine turpiſſimū ſcelus obūbrare
Nō times miſer ambiguā ſortē / īdignā maculā ⁊ irrecu
perabile damnū ⁊ īdelebilem eternāqꝫ diffamiā / times
ne ꝙ irato marito re ſibi cognita tu tādē veneris victi
ma fias / vbi in te nō flendaꝫ mortē que omnibus equa
eſt / non gladios quos multi ſepe magna gloria ꝑtule
runt ſed errorem tuū īprobū flendū cenſerem in quem
relicto planiſſimo calle ſpretis cōſilijs proruiſſes Reuer
tere miſelle reuertere / fugito illam adulteram tui erro
ris fomitē / tibi quoqꝫ proſpice ne diucius pedes tui du
ces oculos antecedant / Tue parti vehementer timeo /
certū nā habeo ꝙ meis conſilijs ſenſus tui moreſqꝫ re
pugnāt / Vereor quoqꝫ ꝙ non facile vicia expurgabis q̄
inherent oſſibus / Si ineuitabiliter pereundum eſt no
biliori morbo perijſſe iuuaret / ⁊ vt vulgi ꝓuerbium eſt
ſi mergi iuuat hoc non in ceno ſed in aqua limpida fiat
Sed vale vale ita quoqꝫ vicia hec a te proijce ne ampli
us odor vllus naribꝰ meis occurrat / Nō enim tutum ē
prope ſerpentē verſari virus habentē·

Reſponſio filij excuſacionem continens

Filiali obediencia humillime prem ſſa leco ſalutis·
Quātus iā dolor veſtris mihi ex litteris partus aīm

meū occupet metuēdiſſime pater/non eſt qui exprimere
poſſit/Non ꝙ erroris cōſcius ſū ſed ꝙ paternū animum
veſtrū verſus me inquietū ſencio/maliſqꝫ linguis pro
uocatū retroiecta veritate· Satis cōiicio ſi nō augurio
fallor qui huius fame ſunt autores quos potius liuor
ꝙ̄ veritas cōcitare cōſueuit/quorū nec ulla temperancia
labiorū eſt/qui nec ſileāt nec quoqꝫ linguam a malo deſi
ceant gratis que loquūtur ex digitis ſugunt/a quibꝰ pa
ter optime rogo non permittite veſtros oculos falſo
velo obſcurari/veſtraſqꝫ aures falſa fabula perforari/Si
malis moribus inſueſco/ſi bona veſtra ꝛ tēpora perdo
ſi veſtris mandatis obſurdeſco/nihil ē ꝙ me expurgem
magiſtros meos interrogate ſtudij mei viteqꝫ mee cer
tiſſimos teſtes /Si delatores illi apud vos patulas
aures nō inuenirent vos ſuis mendacijs nec mouerēt
nec turbarent/quid de me predicare liberet nō unius aſ
ſis eſtimarem/Potius velim hi me arguāt moreſqꝫ me
os ꝛ vitā damnent/cū quibus miſericordie velī de vita
ꝛ moribꝰ permutare quibus ōi conatu ſemper ſtudui
ſtudeboqꝫ ſemper diſſimillimus eſſe Docuit me ſeneca
nō minus turpe eſſe a turpibus ꝙ̄ ob turpia cōmendari
Has lrās optime pater feſtino curſu ꝑueniſſem niſi
inflacio pedis mihi adeſſet/ꝛ quidē tanta ut viſus mihi
eſſet molaris pedi appenſus/nec mouere me potui etiā
adiutus baculo/Partim tamen tumor abcedere incipit
mox adero me perlucide purgaturꝰ/Sic dante deo qui
vos tueri dignetur nec minus feliciter ꝙ̄ longeue·

¶ Excuſacio alia filij ſuper ſtudij tepiditate·

¶ Si parū his ānis profeci metuēdiſſime pater/ſatis
perpendet prudētia veſtra nō ōnes eodem eſſe ingenio
nec eadē habere ad diſcendū adiumenta/Non ōnium ē al
tos mōtes cōſcendere ſumma iuga ſūmoſqꝫ vertices

attīgere/ Si tamē ſociorū meorū ſplendoris īgenŭ cq̄
re nō poſſū/ ꝑhēmia tamen etatis mee honeſtis curis
deſtinabo/ Si quoqꝫ quid temporis extra libros qn̄
qꝫ expēdero id totū ꝑditū iudicabo/ Si ex nūero equa
liū meorū vobis īferioꝛ videar bona fide polliceoꝛ ꝙ
ita omnem morā corrigā vt nō modo ſequi ſed eos pre
currere iudicaboꝛ daboqꝫ operaꝫ vt me talem efficiā cui
īimici mei inuideāt ⁊ amici gratulentur. Si tamen īte
rea aliqui obtrectatores inuidie facibus agitati aliqua
aduerſū me ficta diſſeminent/ veſtre erit grauitatis illꝰ
nec aurem prebere nec quid fidei commodare/ Valete pa
ter optime in eo cui nullus prefuit autoꝛ.

¶ Rogatꝰ amicꝰ vt ſecrete īqrat male fame ſuggeſtorē

¶ Dete viuere pro ſalute/ Spē mihi plurimam fidiſſi
me vir tua fides qua facile velis/ tuaqꝫ induſtria qua
facile poſſis impreſſerūt/ vt plene confidam paucis me
obtētū quod rogaturus accedo Sunt qui ſola prurī
gine ligue cōcitati patri meo de me mala multa ſuggeſ
ſerūt/ quo ventū eſt ꝙ multas in me patre dignas con
ceperat iras/ multa audiuit/ peioꝛa veretur vnde graui
dolore affectus ſum/ qui nūqꝫ triſticias potui perferre
parentum quas eo grauioꝛes eſſe perpendo quo que pa
ter meus de prolibus audit in animū altiſſime cadūt
herētqꝫ tenaciter/ ſic ſuꝰ mos ē/ ſic ſua natura/ Alioquī
parui eſtimarem mendoſaꝫ famaꝫ nō rebus ſed ventoſo
flatu conſtructā/ quā mox caſuram certiſſime ſcio moꝛe
exuberātis flāme/ que mox emoꝛitur ſi cōgruis careat
nutrimentis. Quo igitur facias te ad coꝛ vſqꝫ depcoꝛ
patrem ſcꝫ digneris quo melius poteris mitigare/ ſeu
deaſqꝫ ſcrutari hinc inde ſecretiſſime ſub palpando q̄
ſint illi qui mihi ſuas tam faciles linguas in mea ſca
dala accōmoderūt/ In aliquos me vehemens ſuſpicio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

trahit quorū nominibꝰ adhuc preſtiterit peperciſſe do
nec me feceris cerciorem Eſt enim crebberrime ſuſpicio
fallax / quos dū tuam per inqueſtā cognouero mox co/
rā effecero eos cū rubore negaturos quod poſt tergum
impudēter aſtruūt / Parcito rogo / longus ſum / tacere
neſcio / Plenus enim mihi ē animus quē ſi ſcriptis ex
plere conarer breuitas ipa in immenſū euaderet / cedu
la in menbranā exurgeret / epiſtolaq; mea trāſiret in li
brū Vale curſim ex louanio ea die eaq; eciā hora dici dū
inf ōnes minimas ſol procreat vmbras . .

Reſponſio amici ad precedentē

Hoc erat cariſſime vir tue fortune preſidio ꝙ mihi
tue littere exhibite ſunt cōuenietiſſimo tēpore / dū ſcilic;
cenandi grā ad domū patris tui proficiſcebar . Interce
nandū de te multꝰ ſermo ſubortꝰ eſt ſtudui attenuare
patris verba irā multam ſonātia ſed ꝙ primū fame au/
torē ex eis cognouiſſem ita illū vt ab vngue tenero no/
uerā ſic eū deſcripſi vt nil aliud lucri fecerit ꝙ ſolēt qui
inter malleū ⁊ incudē / ianuā ⁊ limē digitos tendere cō
ſueuerūt / Fecitq; illū mēdo ſū loq̄culum huiꝰ fame cō
fictorem rurſū ad patrem me preſente vocitari / Vbi cō
pertis mēdacijs ſuis eū cōtudi duriſſimis verbis mu
tūq; reddidi atq; elinguē ſimilem ſaxo / Oſtendi patri
tuo ꝙ totꝰ ex mendacijs pendet ex ficticijs cōfectus ē
nō enim tot puluerū minuta corpuſcula aerem peruoli
tant quot mendacia cōtinuo ex ore ſuo decidunt / Qua
enī ſit frontis habitꝰ ⁊ verba teſtantur ſed ne tuū ani
mum ſuſpēſū relinquā q̄ multū anhelat ipſū noſcere con
flatorē . Studet louanij filiꝰ vidue ad dexteram domꝰ
mee cōmorantis / ille ille ē cuius nomen de induſtria
pretereo / ne hanc ſcedulam defedaret Hec cariſſime vir
tanto curſu ſcripſi vt manus conceptum precurret /

Hoc ideo dico vt ſi ingenijs parcere nō dignaberis / ig noſtras vel tempori. Vale in eo qui ventis ocia mandat altumqꝫ ponthum littore claudit •

¶ Alia reſponſio ſub alio modo •

¶ Legi litteras tuas cariſſime vir Cure mihi erit tua petitio / iuſta quidē ꝛ iuſti plena doloris / Eſt certe nō ſecus ac ſcribis / neſcio cuius pater tuus ſed profecto ma / ledici oris flatibus accenſus animo ſimul ꝛ frōte permo tus / cuius modeſtiā vis doloris exuperat Sed qd me lius caderet vidi nihil / Nundū litere tue manibus ī me is caluerāt / dū ecce pater mihi fit obuius / famā illā de te auribus ſuis iniectā longo ordine narrans / ōniaqꝫ al to principio repetens / Itaqꝫ procul cepto vt merito quiuis de eo oratiano poſſit ſale ludere / et gemino bel / lum troianū orditur ab ouo / ꝙ ſcilicet nō ita natus / non ita a parentibus eruditus / nec tuā progenie fuiſſes imi tatus / multaqꝫ alia verba ꝓtulit longiſſima dictu / Tā dem ego cōtra / ſpernende eſſe mēdacia dixi / atqꝫ vanam famā ſine capite ſine autore volantē / vel quā maliuolē tia texuerat / quibus verbis ex patris auribus tandem noui quiſnā ille conflator mendaciorū fuerat / quē e gri de peiorē diu agnoui / que ingenio vtit̃ malicioſe ꝛ per perā nec poteſt vſqꝫ ſacris fama ꝛ hominū ſanguine ſa turari / Quod dū patris tui plenius ī aures incuſſerā ſedatior animo abiuit Gracias igit̃ multa ſupereſſe que ſperes nec deſinā donec reſederit patris ōnis impetus videroqꝫ ſemper vt apud plautū eſt ne f. dē fluxam geſ dero • Tu interea letior vale •

¶ Epiſtola diff. datoria •

¶ Salutationem quam dare ſoluit ſuo preſſori ſcorpio Cōpertū habeo bone vir te gratis ad aures patris mei mēdacia de me plurima cōflauiſſe tuaqꝫ / nūc diu cecā

ĩuidiã euomuiſſe/ quã niſi reſorbeas ⁊ veritate mox re
uoces cõdigneqꝫ repares qđ mẽdacio peccauiſti atꝫ
eciã deberis tẽpꝰ ĩ reliquũ frẽa maxillis uõ leui ef
fugies irã meã/ cui facile pereo/ hãc ĩiuriam propul
ſantẽ. Valeto valeto qđ verbum dum ad cõtraria tra
hitur ſi adhuc in inuidia perſtas velim in malam ſi
gnificationem accipias.

¶ Reſponſio ad precedentem.

¶ Reddite ſũt mihi littere tue verbis breues nõ ita
ſentencijs que cõmĩaciones redolere videntur adamã
te duriores. Arguis me ꝙ liuore ꝯmotꝰ ad pr[illegible]s au
res linguam meã ĩ tuã infamiã ĩflexiſſez/ Nihil erra
bis ſi diligentius veritatẽ perquiras que facile ſeip
ſam palam efferꝫ tuas litteras tuo pudore dãnaturã
Nec plꝰ/ cũ ſepe excuſatione ſuſpicio creſcat pro nũc
dicturꝰ fuero/ niſi ꝙ faciliꝰ blandicijs ꝗ̃ commĩatio
nibus vĩcor. Vale etſi potes me ama/ ſin minꝰ ſaltẽ
non odi/ ſin adhuc minus/ fac vt libet.

¶ Rurſus alia diffidatoria.

¶ Salutes ꝗs inter vngues milui aſſeq̃tur pullꝰ/
miror bone heus bone vir quo titulo iuſti eo/ vſqꝫ ĩ
animo tuo ſedem liuor inuenit qui melli venenũ ĩſe
ris ⁊ me blanda ſub ꝯmagĩe prodis/ qui poſt tergũ lĩ
guã aſpidis os ſcorpiõis ⁊ flatum geris baſiliſci/ tu
morẽ aranee aſſũpſiſti que etſi mel ſugit id mox ver
tit ĩ venenũ/ nec diſſimilis api es mel in ore gerẽti ĩ
cauda aculeũ/ ẽ tibi coram homĩe lingua dulcis ⁊ mi
tis ſed a tergo aſperior tribulis ⁊ calcato immitior y
dro/ Tu rides ĩ facie/ mulces ĩ aure/ necas in cauda
ſardanino veneno perſimilis/ qđ quos perimit/ riſu
perire facit/ Tu mihi faciẽ blãdã porrigis non aliter
ꝗ̃ ſcorpio ſolet qui priꝰ linguit ꝗ̃ pungit/ ⁊ tandem

ꝓ̈ꝗcis ignē ꝛ flāmam more ſerpentis / Male ſcis ꝙ̄ pa
ratā vindicte vngulā habeo / Tu ſi viuā doceberis qui
more ſanguiſuge alieno ſanguini inſultas / quo mō ſan
guiſuga quo auidius ſugit eo ſe plenius interimat / eo
dē enim loco ſemper duxi vitā ꝛ famā perdere / nullum
diſerimen faciēs inter hoſtem vite ꝛ fame / Tu dente ꝛ
vngue in famā meā non ceſſas irruere quā malo ſuſur
ro premis ꝛ vt mordax erugo voras vt tinea ſulcas /
faciā vt poſthac neminē tua voce laceſſes / vetus ꝓuer
bium ē / maliciā partem ſemper maximā ſui veneni bibe
re. Vale vale vt me valere exoptas / ꝛ vt planiſſimo ver
bo loquar iacebis niſi caueas / Ebulit mihi ſanguis no/
li furori fidere ..

Reſpōſio ad precedentē cū duricie verbi ..

Salutes ille quas mihi optas in te redeāt ꝓ ſalute /
Scripſiſti ad me litteras colera plenas tui ſimilimas
tueqꝫ demencie ꝛ exhauſti cerebri teſtes quibꝫ gaudes
ſermonē vti apud plautū eſt ore temeraio effrenato ꝓ
digo petulante vite tue parem effundere / Cōtingit pa
trem diſſimilē ſepe filiū generare / oratio aūt diſpar mo
ribus vix vnꝙ̄ poteſt reperiri que ſemper ē animi certiſ
ſima proles / Certū tamen habeto ꝙ non facile me ſer
mone terrebis / que de te dixi non quia dixi ſed qꝛ vera
doleas / Tu verba fudiſti puncto cuſpidis magis acu/
ta cōtumelioſa minacia digna ꝙ a te ſed nō ꝙ mihi dice
rentur que potius tenenda ꝙ̄ refellēda iudico / Caput
igitur ego quociēs / verba tua ita abijcio vt nihil here /
at auribꝫ / rapiāt ea venti / ꝛ tuū auguriuꝫ ſpergāt pro
celle / Si quid viri de te delectet domi ſum nec foribꝫ ob
dā peſſulum Sed ſi ſapis ex animo tuo rancorē deponi
to turgidū quoqꝫ pectus ſedato / Quod niſi feceris ex
aduerſo ita pectus opponam vt quantum vires mee

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

p̄ualeāt ſera penitēcia noſces/ Et niſi furoꝛ impius tu
us limitē acceperit ſed libuerit ſemper vt ſoles mentis
maliuolencia liuoꝛe qꝫ tabeſcere/ nunꝙ ꝓceſſeris libere
licenter impune/ Tu vt facis me minus ſemꝑ Valeto
vt mereris qui ſi ſolita ſemper tua maliuolentia perſti
teris/ ea benedictione fruaris/ quam oues a luporum m
dētibus recipere ſolent.

Alia epiſtola diffidatoria ⁊ durioꝛ.

Salutem quā cretenſes ſuis hoſtibus optauē/ mala
ſcilicet cōſuetudine delectari/ Tu bone vir/ iam cordis
tui archana longa ſimulacione contecta euomuiſti tui
maliuoli animi feces calamus tuus expuit/ Tu cani ra
bido perſimilis/ qui moꝛdet manū poꝛrigentis/ eo qꝫ ta
mē deterioꝛ quo canis linguā medicinalem gerit/ tu ve
nenoſaz/ qui omnem ſermonem/ inquinas/ maledictiſqꝫ
cōſumis/ Dic cerebrū plūbeū/ quid furis/ quid deſpn̄as
qui dente tuo canino in rabiem verſo me clam incurſas
oculis cares/ ⁊ luſcis inuides/ bulienteqꝫ pectoꝛe famā
meā conaris cōfundere/ Sed ne longioꝛ fiam cerebellū
qꝫ tuū mole verboꝝ opprimā/ perge perge quo te īuidi
a ducet/ nec deſine omniū hominū aures ⁊ oꝛa implere/
fuero quādoqꝫ ſi me deus ſuperſtitē ſinat dignā tanta
beniuolentia tua grām relaturꝰ/ calamum ſiſto/ piget
enī ⁊ pudet tecū diucius occupari qui non litteris dig
nus es/ ſed nudo ferro viſitari/ ꝙ te valere velim breui
ſenties.

Frater ad fratreꝫ vt a vindicta auocet.

Pridie ꝙ has ſcriberem auribus īſonuerat meis cariſ
ſime frater te in miſellū quēdam vſqꝫ adeꝫ motū vt ca
pitaleꝫ in iram ſanguinis auidā proſiliiſſes/ In quem
nulle proꝛſus foꝛtune vel animi dotes cōfluxere. No
ui quis eſt ⁊ ꝙ facile cōtemnendus qui linguam gerit

odiorū tam ſeminatricē vt muſcas z pulices ad bella
moueret alterius laudē ī ſuā īiuriam reputat z quo
miſerrim⁹ ē/ōnib⁹ inuidet nemo ſibi. Te per virtu
tis amorem cariſſime frater obſecro ꝑ q̄z prudēciā qua
nulli cedis/ꝑ pacem z caritatem q̄ cūctos exuperas
poſtremo ꝑ xp̄i quinq̄z vulnera quib⁹ innocētiſſim⁹
ſanguis effluxit tuas ne man⁹ ī hūc miſellū cōmacu
les/nec cures quid aduerſū te moliatur q̄ tuo ſpretu
nō quidē odio tuo dign⁹ ē/ipſe q̄z gratulaberis ꝙ ſibi
materiā inuidie nō cōtempt⁹ prebuiſti/non quid ille
mereatur ſed quid te deceat aſpice/Nō indus elephas
culicem curat/ad quēpiā aliū migret vltorem/Nō enī
tandem caſtigator ſibi defuerit qui ſuū errorē furorēz
cōfregerit. Vale ſz q̄d in abdito dixi in abdito ſerua

Alia epiſtola ad idem cum precedente

Salutē/Rogo te frater exue beluinos mores z fe
dos affectus/Vlciſci enī efferū eſt et viro indignum
beluarū propriū/nec quidē omnium ſed p̄morđaciū at
q̄z ꝑferociū. Nō curabis ſi ſapis quid mali de te pro
ferant q̄ nō iudicio ſed morbo laborāt/Nihil enim cle
mētia humani⁹ eſt/hōſtauit clemētia multos/vltio
nullū. Si dicas ꝙ tibi īiuriā ītulit/cum ſeneca peto/
quid queſo refert ā primus pecces vel vltim⁹. mors
forte quā paras hoſti ei ad ceruicē ſine vllo tui diſcri
mine pendet quā forte etſi valde velis /nulla ꝑtāte
poſſes auellē. Quid igitur rogo iuuat fatū fato repel
lē z moritui ſanguīe morituras man⁹ īficere/Quid
ad te ſi maliuolorū lingue loquant̄ z oblatrent/modo
q̄d ſolent faciant nō quidem quod meruiſti/, līgue in
uidis īuidiā/nec illis alterū cupias tortorem Satis
ipi ſe torquent q̄ alienis angūt. Si velis a linguis
malis tut⁹ eſſe/bene viue nil virtute ſecuri⁹/z bn̄ vale

Adhuc alia epiſtola idem ſuadens alijs medijs

Pacē ⁊ ſi quid pace rerū optabiliꝰ / Obſtupui fluc
tuatuſqʒ ſū vehemēter optime frater audiens metūqʒ
reuoluens quid id negocij eſſet ꝙ tātopere ad vindic/
tā exarſiſti · Cauebis rogo cariſſime frater per q̄ me/
ita cogit amorē in te meū ne manus tuas ſanguine de
fedaueris· Ne opes q̄s ōnis vita tua cōgeſſit / breuis
hora eripiat / et tui nomīs celebritatē diluat quo tibi
periculū / amicis triſticia nō deeſſet / Cōſule tuo facto
cōpeſce hanc ire violenciā / permitte / te mitigē ⁊ ī hūa
niorē vertam ſentenciā / Nulla male dicentis oracio te
ledere poteſt / quippe vera neceſſe eſt bona predicet / fal
ſam vita moreſqʒ tui ſuperāt / Floccipendes ſi ſapias /
quid ille mendaciorū decoctor ſuis bubalinis mugiti/
bus in te obgāniat / Quis enī poterit cū dicaci rabula
verbis contendē cuiꝰ verba poriꝰ tanꝙ inſulſi aſelli
rugitus eſtimabis / Cōtemneſqʒ ſi ſapis alto animo il
lū imbecillū trūculum viliſſimū fungū ex terre putre
dine natū / ōniūqʒ hominū fecem / qui vt ait Flaccꝰ alte
rius rebus marceſcit opimis· Velim igit᷑ illam partē
luti viliſſimā / illā vltime fecis ſordiciē deſpicias / tā
ꝙ illū lepuſculū quē canes allexis nō inuaſerūt Hec
tibi ſit cure quid īſulſiſſimꝰ ille conuiciator tuꝰ nulla
virtute redēptus dicat / agat / vel moliatur / Nō eſt vi/
ri ranarū cōuicijs aut muſcarū murmure deterreri / ini/
micus ſolū voluntate ē nō poteſtate ledendi Parui ha
bebis prorſus illiꝰ miſeri pediculi morſū / quem facile
poteris ſi voles inter vngues confringere / Noli ſua
vētoſitatis tuba moueri / de cuiꝰ gladio nō paueres /
qui vix tibi calcetenus ſe erigit / qui nō tam morſu ꝙ ſi
bulo potēs eſt Clamaui / clamo ſemꝑqʒ clamabo / nichi
lipendas quid tremule cicade murmurāt / ſpernit leo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

pāpiliones / Valeto nō minus ꝙ qui omniū maxime ·

¶ Reſpōſio fratris ī ꝓpoſito ſuo cōſtantis ·

¶ Frater fratri felicitatem dicit / Eſt ⁊ fuit ſemperqȝ
erit optime frater facilius cōſulere ꝙ obſequi conſilijs
Permanet ille de quo ſcribis ſua in maliuolencia ſem
ꝑ vt ſulphurea vena calens ⁊ fumans omnium qui vi
uūt deterrimus Qui nō deſinit me indefeſſe nouis cō
uicijs inſectari quē ſi paciar tua cōſilia cōſequutus cor
nua dedero viciatori / videborqȝ tacens que de me pre/
dicat cōceſſiſſe et lucē fugere ac latitare tenebriſqȝ cela
re pudorē / Frontē illi opponere ſtatui ſua fronte du/
riorē / vt qui beneꝰ loqui neſcit diſcat beneꝰ conticere fiat
qȝ doctior ferro magiſterō / ne latius in peiora diffluat
ōni terrore depulſo Tam magnꝰ mihi eſt animi eſtus
vt meipſū mihi abeſſe ſentiam tātuſqȝ paſſionū impetꝰ
tuum ſanctū conſiliū ſuperaturus inuaſit vt ſi illi ob/
uius fiā nō manus potero cōtinere que nō eo tendant
quo eas ducat impetus Neſcio quis vſpiā ſibi ſatis cō
ſtet qui equo animo ōnia ferat / qui vbiqȝ ⁊ ſemꝑ ſibiipſi
paridēqȝ ꝑmaneat / Fortune ōnia mādo vincatqȝ ille
quē vincere mauult · Vale ⁊ te diligentē dilige ·

¶ Reſpōſio alia fratris cōſilijs fraťnis obediētis ·

¶ Mille itē ⁊ mille milieſqȝ mille ſalutes / Nō ſatis pe
nes me erā dū tue littere fraterno ⁊ ſancto conſilio mi
hi ſunt exhibite quibꝰ ego ſic redij ad me vt iamiam ni
hil magis exopto ꝙ inter illū de quo ſcribis ⁊ me mu
rus ſemꝑ interſit / qui vtriuſqȝ ſaluti cōſulat / crede mi
hi magno animo eū contemno ac ipſū ſic eſtimo vt ne
minē minꝰ Tāta enim racione cōfulget tuū conſilium
vt nemo niſi mētis inops illi nō obtemperet / Eatqȝ
igitᷣ ſuis ſpacijs / ſuis vtatᷣ moribꝰ tandem ſe in ceno
ſue malicie ſubmerſurꝰ · Vale has apertas linquo / nō

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

enī tempus erat nec fuit opus firmare ſigillo·

¶ Alia reſponſio in optam partē adiūctis raciōibꝫ

¶ Salutes numero multa ꝛ/mole magnas/ pondereqꝫ onuſtas Accepi litteras tuas frater ad coꝛ vſqꝫ dilecte ſani cōſilij plenas pacienciam ſuadētes ōni vindicta ſemota/ Sed vt aperto tibi corde loquar vt ſoleo facilius queres ꝙ̄ inuenies qui omnia equanimiter paciatur vix vſꝙ̄ reperit̄ qui non interdū paſſione vincat̄/ Licet multi cum valent recta cōſilia egrotis prebent/ At ipſi vt pace tua dixerim ſi doleant mente excidunt Non poſſum fateoꝛ obliuiſci vulnerum que nouis ictibus continuo intrudeſcūt/ Non digne ferre poſſum nouo ſemper obprobrio nouoqꝫ ludibrio leſum ac luſum iri/ Et vbi ī medium perpulchre ductis poeticū hoc ꝙ culicem elephas minīe curat/ facile ex adūſo poeticū eqꝫ vulgatū reddidero elephātes ſcilicet poꝛcina voce deterreri/ Nec eſſe facile iuxta viperā ſecurum ſomnū agere Perſtat ille veſanus cōuiciatoꝛ meus in ſuo ſibulatu ſerpentino omniū qui viuūt truculentiſſimus/qui ſemper frēdꝫ vt lupus/ſpumat vt aper/nec deſinit in me acuere dētes ꝛ vngues/cui niſi reſtitero iā virtus vicio victa putabitur/ Videboꝛqꝫ tacendo cōceſſiſſe que potius liuoꝛi ꝙ̄ veritati accōmodat/cuius malicia vſqꝫ adeo iam exarſit vt nūc eius flāma cōtemni non poſſit/ Fecit longa paciencia mea ꝙ errores ſuos ſecuros exiſtimat/hīc ī omnē maliciam defluxit ōni timoꝛe depulſo/inmūde līgue ē illoti ſermonis/cuius roſtrū longa multaqꝫ dicacitate crebras vndiqꝫ lites exagitat/vſqꝫ adeo impetuoſi periculoſiqꝫ flatus eſt vt eciam ſaxa cogeret irruere ſaxis/ Dabit ſi vixero ſue malicie penas/calet mihi animus queꝫ velim potius re ꝙ̄ verbis oſtendere/nō ē quo ſecus eius furori quo vt aliter ſuis inſolencijs

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

temerariiſqꝫ conatibꝰ occurrat / Statui ego hoc ĩ caſu proprio ſenſui credẽ fortune õnia mandãs / ſꝫ reliq̃s ĩ õnibꝰ tibi obtẽperabo / nõ minus quã haſta militi ꝛ folia ventis. Uale optĩe frater / meqꝫ ſemꝑ animo geſta

Alterũ alia reſponſio ad idem in aliã ſentenciã llectiſſimarũ ta.utũ imenſam abũdanciã / Accepi litteras tuas cariſſime frater multa racione cõtextas q̃s ſi contẽnerẽ nulliꝰ ratõnis guſtũ haberẽ Neſciꝰ tamẽ ſũ ſi mihi obuius eſſet / an ardorẽ racio / vel racionẽ ipẽ ardor ſuperaret / Nõ tamẽ pocius tua conſilia amplectar ſpem iam habeo nundũ fiduciã / Paulatim tamẽ ad me redeo qui michiipſi abſens fui Spero ꝙ tua ego autoritate ꝓpulſꝰ cauebo ne temerariã incautã qꝫ manũ ĩ miſellũ illũ extendero / Nã clare perpendo ſuꝑuacuũ eſſe ab homine temptari quod vindex etherus ẽ facturꝰ / Eſt enim mihi magno ponderi conſiliũ tuũ q̃ te mihi alterũ ſemꝑ ſcipionẽ / alterũqꝫ piladem ſum expertus / a quo rectã mihi viuẽdi normã ſemꝑ conabor elicere / cuiuſqꝫ illũ amore cui odiſſe deſinam ꝙ illiꝰ odio quicꝙ de noſtra beniuolencia detraham / Scio enĩ ſapiẽtũ eſſe delicto ſuo / nõ aliorũ iniuria cõmoueri / Ilice enĩ ſua inuidia male mihi placuerit / inuidie tamẽ cã nũꝙ diſplicuit / Ideo enĩ michi moleſtior eſt quo eũ preſſius intueor / Incipio õnia ſua paruihabere gracias agẽs imortali deo qui me eiꝰ diſſimilem fecit / id mihi magne ſpei argumẽtũ fuerit ſi eidẽ valde diſpliceam / q̃ õnis honoris õniſqꝫ pudoris excluſit officiũ / Interea poterit cõtra murũ virgis certare atqꝫ inuidia acerboqꝫ odio inſanire / tãdẽqꝫ flamma ĩuidie ſue in ſolũ fumũ reſoluetur Et quo magis ei oculi crepẽt dolorẽ / ſemꝑ ſtudebo mihi virtuoſior meiſqꝫ officioſior

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

eſſe/ſic ſatis quo angat habiturꝰ ē/ nos āt q̄ rideamꝰ
Vale in eo qui ōnia valet Ex louanio tarde tercia mar
cij luce cadēte/volante noctua nuncia noctis

¶ Auiſatur amicus ſup̱ emulorū machinatione.

¶ Feliciſſimas acervo magno ſalutes: Habes cariſ/
ſime vir ī curia p̱ncipis vbi fidēter verſaris vehemen
tes tui nomīs inimicos qui niſi tibi caute p̱ſpexeris
tue fame maculā mox īpingent: atqꝫ eorū maliciā tā
dē ſenties lacius ī tuū malū erupturā: ſi nō tam pru
dent̄ ꝙ̄ vigilant̄ occurras: Tacere nō potui amoris
īcendio cōcitatus: Sed nō loquar apercius tibi q̄ rerū
tuarū perſpicax es q̄ ex his paucis facile cuncta colli
ges: Omnia nāqꝫ narrare p̱lixa res eſſet longiori tē
pore debita multo acramēto digna lōgaqꝫ papiro. Ca
re vir ſis bona valitudīe firmꝰ: Et ſi qͦd ex me velis
māda fident̄: nūꝙ̄ fuerit mihi laboris genꝰ vllū durū
qͦd mihi grē tue preciū ponat: Ex bruxellis iulij ī cia
ſole cadēte cena pacta: ocius ꝙ̄ ſol ſua lumina ſpargit

¶ Reſponſio ad precedentem

¶ Plurimas amore ſincero ſalutes: Sūt mihi ſem
per littere tue fideliſſime vir validiſſimū pignꝰ amo
ris. Que tamē vt verū fatear ītulerūt nūcnunc cordi
meo pūcturā acutā īnecrūtqꝫ auribꝰ meis vt aiūt pu
licē q̄ noctes plures motu ſuo atqꝫ ſuſurro mihi ōnem
quietem ademit: Contra quod ſola fuerit medela alia
epiſtola tua qua quod tectiꝰ explicaueras ſignificanti
us p̱mas: Tu igitur cura vt ōnia planiſſime norim
ſed magis vt valeas: ⁊ plurimū rogo ſcribendi īeptie
parcas: nā quo magis ī caractere ī quoqꝫ ſtilo defectū
eſt eo magis animum meum ī te heſiſſe putabis: ami
cam fidem nō picturam non verba querentem ..

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Alia reſponſio ad idē ī aliam ſentenciam.

Integerrimas bona mente ſalutes / Lr̄as tuas oꝛnatiſſime vir nō quas optaueram ſed quales eſſe ſinūt fata tandē mea accepi / In quibus etſi non ceteris hoc vno tamē oblectatus ſum ꝙ propēſum integrūqꝫ amorē in me tuum ꝑſpicio / Pro quo ſi grās tibi ſatis dignas ſatis plenas ſatiſqꝫ maximas nō valeam repēdere dij beneficiorū memores multa tibi cumulata mercede repēdāt / Satis coniicio ſi non augurio falloꝛ q̊s tua verba reſpectant / Sed figam in vela conſtātes oculos inuenientqꝫ me eis colubrū eſſe ſi mihi ſeſe prebeāt ſcoꝛpiones / Vale valeātqꝫ noſtri amatores ſed oſores valeant vt me valere cupiunt / Interea quoqꝫ ſi ſic libeat clament oblatrent ſuo qꝫ latratu ilia rumpant.

Rogatur amicus vt libros nouo caractiſandi ſtilo impreſſos emat pro amico.

Letiſſimas hylariſſimo coꝛde ſalutes / Mitto hunc nūcium antwerpiā honorāde preceptoꝛ ꝓ libris de hac noua impreſſura currente cōparādis. Sed quoniā nō eſt ipē eiꝰ rei certus ſatis cognitoꝛ ſcribo ad te vt illi ī hac re preſtes induſtriā tuam videlicet vt caracteres atramentū pelles emendacionem ꝛ cūcta aſpicias preciūqꝫ ponas iudicio tuo quod mihi vt in ceteris omnibꝰ ita hoc in negocio erit potiſſimū / Pecuniā paratā habꝫ tātū ſupereſt vt te adiutore huius facti falli non metuat / Curam igitͬ ſuſcipies huius / cā mea / ſimulqꝫ mihi mādabis vt tibi paratiſſimo quod per me fieri voles / Si petis ꝙ valeā profecto lecius dono dei ꝙ piſcis in vndis / Opto ſic eciā valeas ꝛ quidem fenice diuturniꝰ

Reſponſio ad p̄dictē epiſtolam.

Deſiderijs tuis p̄ꝓpto ī animo famulatum / Nihil mihi amice percare iocundius eſt ꝙ amicorum parere

deſiderijs maxime qȝ tuis qui me ſemꝑ plenis affecti
bꝰ dilexiſti/atqȝ ōnia amicicie iura inconcuſſa ſolidaqȝ
ſemꝑ cōſeruaſti· Quaquauerſū enim flectoꝛ fauori
me tui ſplēdoꝛes multos video· Nihil igitꝛ mihi iocū
dius ꝙ̄ tibi ſeruicio ⁊ vſui eſſe· Curabo libros quanti
equū erit emere Secus nō delectaret emiſſe Nā mala
empcio ſemꝑ ingrata eſt eo maxime ꝙ exprobrare ſtul
ticiā ementis videtꝛ Multi tibi hac ī re ſeruirēt longe
cauſius /ſed cōtendere auſim ꝙ nemo libencius /Faciā
que potero tā diligēter ꝙ̄ volens /nec fidelitas aberit
ſi forte induſtria deſit Etſi quid reliquū ex me velis/ti
bi pſuade ꝙ non hercle tam tua ſūt q̄ tua ſūt/ꝙ̄ q̄ mea
inter q̄ ego drām nullā ſtatuo niſi ꝙ illo differāt ꝙ in
tencius me tua ꝙ̄ mea excipiūt q̊ tuorū denariorū ꝙ̄
meorū in empcionibus parcioꝛ eſſem · Vale in eo qui
terre flores ſparſit et ſidera polo · ·

Petuntur littere ab amico ·

Salutem/Nō deſinam optime frater tē animo ſequi
⁊ litteris/donec te videro redeūtem Interea tamē eciā
atqȝ eciā tuas litteras peto noſtre amicicie claues ⁊ ā
choras /quibꝰ amoꝛ noſter apertus ſemꝑ reluceat ma
neatqȝ cōfixus/Etſi quid ex me vis precipito nullum
mihi pondus graue erit quod meis humeris adiece/
ris Vale ſanus /viue quietus ·

Alia epiſtala idē petens cū precedēte ·

Salutem cū felicitate ꝑhēni /Abſencia tua plurimū
mihi moleſta eſt fidentiſſime frater /que cogitaciones
meas in girū rotat ⁊ more pile huc illucqȝ iactat Fer
re enim n̄ valeo me nullas litteras memorie teſtes ex
te recipere/qui tamen nūꝙ̄ tā abſens es qui non mecū
quāq̄ uerſū flectoꝛ viuas/habites/colloquaris/Aperto
nam vt aiunt pectoꝛe non ficta fronte te dulci amoꝛe

cōplector: teq; ī amiciciarū tabellis adamātinis vnde
nō facile delearis īſculptū teneo ſemꝑq; tenebo: q̄ ab
ſens tibi animo tamē p̄ſens ⁊ longinquꝰ fuero ſane ꝓ
pinquus: Expecto tuas litteras vel quod potius ve
lim te redeuntē: q̄ certe veniēs tantū mihi gaudiȷ tecū
adduces q̄ntū mihi doloris abcedēs ipe reliquiſti. Sis
valēs ⁊ viuito letus parcitoq; ineptie: dedit nā feſti
nātia calcar calamo: digitis quoq; pēnas.

Reſponſio ad predictas.

Salutes plurimas ex cetro cordis egreſſas: Nō
cōſueui optime frat͛ amicis vt floribꝰ vti tā diu caris
q̄ꝑ diu recētibꝰ: Sed vt puriſſimo auro cuiꝰ vetuſtas
ī preciū addit: nec ſic alta obliuia letheo ex flumīe bi
bi: vt non veteris noſtre amicitie tuiq; in me fauoris
plene immīerim/ Omnia enī merita ī me tua multas
ſplendoris ſui ī me oſtendūt ymagines crementūq; no
uū qualibet die capiūt quaſi vnūquodq; gradꝰ eſſet in
alterū. Velim ergo tibi ꝑſuadeas me tui verū ac fidū
amicū eſſe/ qui pre me ſemꝑ cepi ipſam amiciciā animo
⁊ rebus eſſe fouēdam quam nunq̄ꝑ curaui ad calculum
trahere/ eamq; buccinari verbis ꝑ pingē loquacibus
pēnis. Sis valēs et felix ⁊ annis viuito multis.

Rogat amicꝰ vt certo ī loco cū amico ꝯueniat

Plurimas effectu imēſo ſalutes/ Dū reficiēdi mei
grā vir p̄dilecte heſternam poſt cenā ī deābulationem
me cōtuliſſem aduenit mihi nūcius tuꝰ ſuauiſſimas lit
teras deferēs/ In quibꝰ viſus ſū mihi animi tui vul/
tū tanq̄ꝑ ī ſpeculo contēplari/ quē nunciū letiſſimō mox
vultu bipatētibꝰ vlnis excepi/ Eiq; has p̄ſentes mul
ta celeritate cōſcriptas ad vos rurſus ferēdas cōmiſi/
Quibꝰ vos certiorē efficerē mihi eodē momēto inopi/
na quedā noua aduenisse que me ātwerpiā ire ꝯpellūt

Et quia ſemper tua amicicia delectatꝰ ſu͂ atq; quietu
Te rogo per dulce illđ amicicie nomen perq; reliqua
o͂nia que ĩ amiciciȷ̈s dulcia noı͂s/illic mihi fcia quar
ta obuius fias/ Ubi ſi te n̄ ĩuenero lux mihi tenebre
⁊ candida nigra fient/cu͂cta ⁊ mihi triſtia eru͂t/nec pa
nis edenti/nec ſapient vina bibenti. Ubi tn̄ ex aduer
ſo ſi fueris preſens/amara dulcia videbuntur/et aqua
vini vigore͂ habebit/illic nam oı͂a coram agẽꝰ libereq;
co͂fereműꝰ/atq; vuaru͂ liquores iocu͂de bibemꝰ/In te
rea eſto valitudine proſper. Ex louanio adeo feſtine
vt calamꝰ ſuo curſu lepuſculum equet.

Petit co͂ſiliu͂ ⁊ iuuamen ĩ pmutatio͂e bn̄ficiȷ̈

Accepi creberrime/vir cariſſime p alienas lĩguas
alienoſq; calamos tui nomı͂s dulces ſalutes/Potius
tamen optarem litteras tuis digitis ſcriptas ſ; lo͂ge
potiꝰ tuos vultꝰ ⁊ ſpirantia ora ĩtueri que mihi alto
ĩ pectore ſculpſit amor ⁊ fixa tenꝫ illa que litteris co͂
miſiſſem alio properante haru͂ lator mee mentis fidꝰ
ia͂ctor reſerabit/petiturꝰ a te opem ⁊ ꝯſiliu͂ de pmuta͂
do bn̄ficio cu͂ tuo vicino cu͂ q̄ mihi clara eſt aı͂cicia ⁊ fa
miliaitas ĩgens breui exorta ⁊ letis co͂uiuiȷ̈s co͂fir
mata/Cupida diu me͂te deſideraui ad locu͂ natale͂ vn
de puer excelſi redire: Illiq; terre q̄ me pauit infan
te͂ vite reliquias dedicare/⁊ mori vbi ortus ſu͂ ⁊ vbi
repta͂ ſepeli. Sed vale/putaba͂ calamu͂ frenae͂ ſ; rapi (or

Epla͂ credẽtie cum petitioe͂ rn̄ſi.

Salutes pſperas atq; felices/litteras tuas reci
pie͂s vir cariſſime videor mihi videre hu͂ana quedam
ora cordis tui/que mihi ta͂tu͂ gaudiȷ̈ attuleru͂t q̄ntu͂
magis habe͂ poſſumꝰ q̄ dice͂. Non tam miles equis
gaudet no͂ tam piſcator aq̄s/no͂ ta͂ marte pugiles/me
triſq; poete/quantu͂ ego tuis lr̄is exulto/In quas

appollo ſuū ingenium fudiſſe videtᷣ Rogo igitᷣ per ha/
rū latorē quem affectus mei arbitrum teneo ⁊ mentis
mee int̄pretē/ ad me iudiciū tuum ſcribito ſuper his q̄
tibi is lator deuelabit qui mei pectoris clauez gerit Va
le in ſūmo ioue qui tibi adaugeat vires ⁊ annos

¶ Reſponſio ad precedētes epiſtolas.

¶ Varijs occupor amice ad cordis centrum vſqꝫ dilecte
Nec ociū ſinit ꝑamande p̄ceptor vt lacius ſcribam nec
hora ſuſtinet. Tu igitur lr̄arū mearū ineptie parcas
quā feſtinātia ſeruxit. Hec duo aduerbia non coeunt
cito ⁊ bene. Tacere tn̄ non potui tui amore deuictus.
Errat ille vt autor eſt ſeneca/ qui amicū in atrio querit
⁊ ꝓbat in cōuiuio/ multū intereſt quibꝰ auſpicijs ami
cicia inchoatᷣ facile abcedunt vaſe exhauſto qui ſolam vi
ni dulcedinē querūt apud enim tales raro de paſtu oui
ū ſed de lana queſtio ē. Vereor enim vicinus meus ſe
ip̄m ſpectꝫ ⁊ vtilitatis ſue cā te attrahat Hec amicicia
ſi ita genita ſit vt cepit ita deſinet/ Et que deſinit ve
ra nūꝙ̄ fuit. Neceſſe ē enim in amicicias inicia inter ſe
⁊ exitus cōgruere/ Sed de hoc latius nuncius quiddā
ſecretū cordi tuo īculcabit/ cuiꝰ clauez poſſidere ſcripſi
ſti. Nūꝙ̄ ſiti cōfectus tā gauiſus ē lapſu clariſſimi fon
tis ꝙ̄ fueriꝫ ego ameniſſimo tuarū lr̄arū ſeno que tuaꝫ
ad originis patriā te rediturū dulci augurio nunciabāt
Vbi nemo donec viuā me tuo a latere tuo qꝫ amore ſe
mouerit/ nec tāꝙ̄ pilā vt tullius inq̄t retorſerit. Ami
ce me mihi carior/ ſi valeas gaudeo/ ſi gaudes triūpho.

¶ Arguitur amicus domi ſemꝑ permanens.

¶ Fortunas ſperatas cū ſalute/ Scribis crebro amice
luce mihi carior ꝙ ꝙ̄ primū me viſitaturꝰ es/ Sꝫ huiꝰ
modi q̄ꝫ primū mundū vſꝙ̄ apparuit Sꝫ hoc ē idqꝫ ip̄m
ſemper fuit et erit ꝙ leuiori fluxu ex calamo verba ꝙ̄

homines e domo ꝓſiliant / Si ſcribere ⁊ facere ex equo
eſſent iā longa me retroacto tēpoꝛe viſitaſſes · Nolito
rogo te diucius lucifugā facere/nocticoraci ſimilē lumi
nis hoſtē/ Quid enim ſibi hoc vult ꝙ ſemper domi per
manes/ eaqꝫ vteris vt ſepulchro in qua teipſū totū in
fodis/ac tibi perpetua māſio eſſet/qui videris nulla re
alia ꝙ̄ ſoliꝰ quietis cognomine ſoliuſqꝫ ocij gloriari ·
Proijce queſo plūbum e pede Indue pocius plumas ⁊
alas / ⁊ noli in latibulis ī furniſqꝫ deliteſcere/ ⁊ te mo
re talparū in cauernis abſcondere/ Quod niſi feceris te
cū iuuenali ignauiſſimi generis dixero q̄ſi tecto gaude
res ⁊ vmbra· Sꝫ vale feliciter mei ſemper mēoꝛ ⁊ amās
Ex louanio ianuarij ſeptima noctis ꝓfundo dū clara
iam lumina ſtelle fuderunt ··

Opera amici p̄ntatꝛ āico ad vrbē romā migraturo·

Si vales optime vir ꝑmultū gaudeo nihil iam ē qđ
magis exopto Aures adusqꝫ meas peruenit te ad nos
non rediturū/ſed foꝛe te romanā profecturū ad vrbem
beneficiorū īpetrandorū grā Fuit mihi gratiſſima ſēꝑ
tua p̄ſencia quo mihi iā moleſtioꝛ eſt tuꝰ abceſſus· Cō
pertū diu habui ꝙ̄ lōgo retro tēpoꝛe atqꝫ ꝙ̄ alte animo
tuo amoꝛē mei inſculpſeris /hoc tibi ſemꝑ in vſum fu /
it te amantes amoꝛe ꝑuenire ⁊ ſuꝑare Rogo creberrīe
ad me ſcribas/Oblectamine enī litterarū tuarū vix mē
tē valeo ſaturare interea pandat deꝰ iter eūti / etſi qđ
huc loci curari ſollicitariqꝫ velis precipe volēti / māda
parato /ſarcinis enim tuis delectoꝛ /adeo quoqꝫ vt mi/
hi dulciſſimū duxero ſub faſce tua ſuccūbere · Tu vale
feliciter frater optime / atqꝫ equꝰ te amet iupiter teqꝫ
ſanum ⁊ fauſtum conducat atqꝫ reducat ·

Reſponſio ad epiſtolam ſuperioꝛem ·

Salutes plurimas coꝛdiali amoꝛe conceptas / Accepi

litteras tuas amice ꝑamabilis fauoris pleniſſimas
Quātū mihi ꝓdeſſe potes non ſū ignarus ⁊ quātum
velis ſepe exptꝰ/ cum vtilitas mea cordis ſemꝑ tui
vltima tāgat/ Scribe nunc queſo quo tibi ī vrbe auxi
lio ꝓſim/ qui etiā ſi tacueris dabo tamē operam vt fi
lio tuo de beneficio aliquo apoſtolica grā ꝓuideatur
Tu īterea curabis ne ꝑ īcuriā nimiāqꝫ mollitiē obſo
pire eiꝰ ingeniū ſinas/ neqꝫ eum familiaritate ī vicio ꝑ
das Peruigili enim īgeīo mēoria qꝫ tenaciſſima vigꝫ
Que audit mox cōcipit itaꝫ ad manū recitꝫ vt nullo
vnꝙ verbo eū memoīa ſoleat decipē Conſulo ne eum
a ſtudio retrahas q̄ ad lrās natꝰ eſt: Nec verearis
expenſas ōnis enī addoleſcens īgeīo: īdole: bona qꝫ
pollens volūtate: ſimilis ē agris fertilibꝫ q̄ lōge plꝰ
reddūt q̄ȝ acceperūt: Quid enī tibi dulciꝰ īgenioſo fi
lio: quid carius tuo: quid amabiliꝰ vnigeīto: quid ſua
uigeo quē ſemper ſuo meito coactꝰ es diligere. Fi
nē do: parcito mihi nō plura ſcribēti: qui hac hora me
īpm mihimetipſi furatus ſū ex magno occupationū
mearū aceruo: q̄ dū plura volui vix iſta potui. Vale

Cōmendat cāꝫ matris aduocato lrīs recordaticijs

Salutes īueās roſis ⁊ violis amemoēs: Si qd
roboris apud te meis ī precibꝫ ſitū ē optīe vir ac de
etiā doctiſſime: ex ītimo cordis precor veriusqꝫ ſuppli
co: vt matri mee q̄ ad te proficiſcitur adiutor ſis atqꝫ
patronꝰ: cui adiūxi comitē īſtructū rerū ⁊ cāē: Quā
tum cupio in iudicio claitate tui verbi illuſtrari: vt
potētiꝰ in aīmum iudicis cadat vi ſua inſtructa ⁊ lu
ce oratiōis ornata. Eſſem ego ſcribēdo ꝓlixus ⁊ one
re p̄tū valde moleſtꝰ: niſi vſqꝫ eo mihi de tua boni
tate ꝑſuaſiſſē vt nō tam neceſſariū putem tibi mei aī
mi eſtꝰ deſideria qꝫ mea longis verbis cōmendari. q̄ȝ

Jter tuas ãpliſſimas occupacõnes ꝯmemorari/ Jtaqꝫ
recordaticias magis nūc ꝙ̃ ꝯmendaticias litteras ſcri
bo/ Satis eſt ſi ſcias nõ opꝰ eſt te moueri vt facias/ q̄
ad mea vota in animo ſemꝑ tua calcaria geris/ vi dero
ex aduerſo ego ꝙ tibi ſemꝑ paratꝰ vtiliſqꝫ fuero ſi paſ
ſeris aliquod officiū ad aquilā ſic· De nouis paucum
certi ſcriberi poſſū/ niſi ꝙ multa apud nos bellorū ſur/
gāt tonitrua et coruſcationes vtinā pluuiā nõ grādi
nē haberemꝰ· De conamine pꝛīcipis noſtri quid q̄ qua
ignoramꝰ õnes· Jn periculo res noſtre ſūt/ q̄ in hac
area verſamur vbi huiuſcemodi palea teritur· Vale et
quidē valentiꝰ ꝙ̃ in ſiccis ſtipulis ignis/ ⁊ me extra
memorie tue ſinū nõ ꝑmittas decidere/ quātuluſcūqꝫ
enī ſū/ ſemꝑ ego tuꝰ ſū/ hoc certius oraculis vatū ha
beto/ nūꝙ̃ mihi ad tua vota conatum defuturū ſi forte
potēcia deſit/ ex morino celerius ꝙ̃ ſuos ſpergat radi
os phebus·

Intimacio nūmorum leuatorū cum · deſperacione recuperationis·

Salutes plurīas ameno ſplēdore fecūdas/ Vrās
q̄s heſterno veſperi a te accepi amice fidētiſſime gres/
ſu vt aiūt teſtudineo fecte ſūt/ que maij decima a te ꝑ
fecte vix eiꝰ vltima tandē fores meas pulſauere/ det
deꝰ reliq̄s q̄s adme daturꝰ fueris vel leporinos pe/
des aut plumas aut alas/ vt celeriores aduētēt/ Nō
hortatꝰ es multa diligētia īplere curaui/ Sed q̄uod õ
niū minime velim id ſignificare cõpellor/ nihil tibi eſſe
ſperandū de nūmis recuperādis quos dn̄o petro ꝓ te
leuādos credidiſti/ Pugnauit enī cū inopia diu ⁊ pro
ſtratus cecidit/ Qui quo minꝰ ſoluere poteſt eo verbo
rū plꝰ habet/ Pollicet̃ ꝑpulchra et plurīa ⁊ terminis
ꝙ̃ breuiſſimis/ vtit̃ tā dulci quadā ſuauiloquencia qua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

duriſſiōs lapides decollire poſſe videt᷑ / Sʒ ex eo p̄t ver
ba nihil expecta / Nā q̄ ātea rerū ⁊ merciū / Iā ſolorū v̄
borū mercator exiſtis / Fidē multā habere in verbis vē
dencīū verba / non expedit / Abſens tibi eſſe debuit tua
prudētia dum illi denarios tuos leuādos cōmitteres /
Vbi nil ſecus viſus es facere ꝙ ſi famelico catto piſces
cuſtodire iuberes / Sed cant hec ⁊ letus eſto / arras ſol
uiſti que te faciāt cautiorē / Rurſus clamarem optime
vir vt in calce litterarū omniū clamo / ꝙ crebberrime ad
me litteras dares In quibꝰ mihi nunꝙ̄ ſacietas vlla
fuit / niſi vererer vt iocari ſoles ꝙ me cuculum appella
res vnice ſemper cātilene cantorē Quo enim diutiꝰ de
ſidero lr̄as tuas eo magis magiſqʒ earū apd̄ me deſide
rium augeſcit Gratiſſimū mihi feceris ſi huic mee tan
te ⁊ tā ſuauiſſime ſiti aliquādo potū afferas / atqʒ eciā
perpendas ꝙ ſitiēti tantalo nō ſufficit guttula roris·
Valeto locūqʒ meū tuo in pectore ſaluū teneto / Nā tu
in meo habitas / a quo nūꝙ̄ tēporis te qua vis euulſe/
ris· Ex mechlinia maij die vltima ⁊ vltima hora / gal
lus enī preco tēporū medium iā noctis incinit ·

¶ Petūt᷑ frequēciores littere amici ⁊ ſua p̄ncia · ·

¶ Immēſas fauentiſſimo corde ſalutes / Etate fili / cari
tate frater / dignitate iā pater ⁊ preceptor amantiſſime
Licet tuo nomine / tuaqʒ fama plenꝰ ſuʒ impleri tamē
pocius tua preſencia exopto / Crebrioribus te laceſſo ꝙ̄
par eſſe litterulis / trāſgreſſor fio / niſi tua hūanitas mi
hi pateat / meqʒ apud ſe in amoris dulcedine non ſepo /
nat· Ceterū niſi vererer in trāſgreſſionē addere / ſume
te de crebrioribꝰ mittēdis litteris infeſtarē / preceptor
cariſſime opto te diu ⁊ bene valere / cui ſemper ſeruꝰ fu
ero quantūlibet abſens / Si āt ipē petas ꝙ̄ valeā Ita
profecto vt nihil mihi ſeruo tuo preter tuā preſenciam

abeſſe videtur •

¶ Reſponſio ad precedentem

¶ Salutē plurimā amoriſqꝫ cōſtanciam Miror vir pſtantiſſime quis tibi mei ymaginē adeo impreſſerit ꝙ tu preceptor meus ⁊ dn̄s / me patrē / me preceptorē atqꝫ te ſeruū appellaris niſi hoc effecerit magnus in me amor tuus / qui me fingis qualem me optas Conaris quoqꝫ me extollere ⁊ ubi nequis ipē deſcendis vt me tibi vel preferas P cōmodius eques / quo me illudi atqꝫ rideri crederem niſi tue virtutis ⁊ notiſſime fidei candor obſtaret Sed mihi crede ſic me exiſtimās terrebis emptores • Diſcute igit̄ nō mei oris ſed tui erroris ymaginē noli ſic habitū mee mentis induere quē coactus exuas dū propius aſpexeris niſi latius rogo ꝙ ē de me dicito ſed certe minus / ſi quid minimo minus eſt • Iudiciū ōne certū eſt vbi amor imperat / nec potius amatori credēdū ꝙ oſori / In iudicio pares ſunt / errāt ambo / ſꝫ alter honeſtius / breui ad te venturus ſum / quo animus meus qui ſcriptu plāe oñdi nequit ubis appareat Interea vale •

¶ Rogat̄ amicus vt fratrē inducat cautius mercari

¶ Salutes plurimas fine atꝫ menſura carentes • Nō ego ſum neſcius fidiſſime vir quantus ſit amor ī me tuus / que fides / que obſeruācia / Noui eciā modeſtiā tuam qua egre laturus fueris ſi pluribus verbis abs te petā quod tua ſponte ſis facturus • Soror mea moriēs filiū reliquit qui ſepe ad loca tua nauigio proficiſcit̄ / magna aggreditur / formidat nihil / ⁊ alta conatur • Nimis aūt ventis fidit ⁊ pelago nimiſqꝫ fortune / cuius ars eſt metū demere vt licē eius feriat / Neſcio quo aſtro natus omnia appetit ſupra vires / Rogo verbis dulcibus eius conpeſcas impetum / ne ſua perdat / ſeſeqꝫ precipitē dedat • Probis eſt moribus ⁊ ingenio claro ſed quidam habet

neſcio quid/longe ſe altius/ Tenes q̄d velim · Cupio ſcire quid agas ꝙ valeas/ ꝛ q̊ in ſtatu res tuas colloca ueris · Vale ōni validitate ꝓſperius · Ex ypris ſeptē bris ſole decimo rapci9 caſu coruſci lumīs · ·

Cōmendatur cauſa vicini amico ·

Salutes parcī tibi nūcius meo nomine dabit/ qui tamē ſi ōnes quas tibi adeſſe velim ꝑgat depromere citius lunā manib9 captauerit / vel vltimā attigerit equoris guttā / habet oneri rem vicinū meū tangētem tibi exponere/quā ſi duxeris/foueis adiuueris nō me videbis fauoris īmemorē /totū enī id mihi factum ac cipiā quod tūqȝ in eū congeſſeris · Omitto rem narra/ re ſerie ꝛ circūſtancijs longiorem ꝙ paucis dici queat quā ei9 qui has defert organo gnodius audies / Nō tamē dedignabeis rogo ſi vel tue dignitati vel mee vo luntati ſermo eius nō vſqȝ ſatis congruat cuius ſim plicitatē facile fueris tua induſtria ſuppletur9/ quem nec pallas docuit nec īſtruxit cicero tenuis ei ſapiētia eſt ꝛ minor eloquētia/ſed quāto prudētia deficit ꝛ fa/ cundia/tāto fide preſta ꝛ veritate/ſiqȝ alterū alterum purgat/vt quod orſū perdit aliorſum a fluat/ tu felix vale tēpore longo / Volatim ex brugis iulij quīta ra/ pida velocius aura · Tuo queſo genitori me cōmenda tū facito/qui quotiēs amicos memoria voluo mox ſē / per iter primos emergit ·

Excuſat ſcribēdi īeptia cū credēcia latoris ·

Salutes ꝛ gaudij altū aceruū Nō tam gaudet cul mis aureis ceres/nec maturo palmite bachus quanto gaudio tuis litteris ſū affectus/ſuauiſſimis quidem/ miro artificio ſubtiliſſimo qȝ filo contextis / quib9 vix auſim reſpōdere/ne videar eloquentiā violare . Proij cio igit̄ pauidū calamū non potentem quod par ē / vel

te dignum effūdere. Ilrarū igitur vices lator ſupple
turus ē / qui te teſte fidus ⁊ verax eſt / Nil aliud reſtat
ꝙ aſſit ei memoria tenax. Partito īepcie ſtili defor mi
q; caracteri. Fecit feſtinātia ꝙ nō tā litteras ꝙ muſ
carū lituras depinxiſſe videor. Si quid reliqui ex me
velis mihi fidenter ꝑcipito / qui plꝰ oblectamēti tuis
ſemꝑ ī ſeruicijs ſumpturus ſū / ꝙ in melle muſce / vel
in neputa cattus. Vale iocūdiſſime / ex colonia iulij vlti
ma eo mane dū adhuc nundum fulgor phebi vmbras
noctis abſterſerat.

¶ Cōqueſtio fit de ſocij immatura morte.

¶ Dū famulꝰ tuꝰ ſeſe mihi obuiū darꝫ continere ne/
quiui / qui non immaturā cōſodalis mei mortem in tuo
ſinu defleuiſſē / Qui raptus fatis ſeptembris prima ī
matura morte mergitur veſtē mortalem exutꝰ / Quis
nō doleat tāte īdolis iuuenē ꝑmo iuuētutis floꝛe extī
ctū / ſūma conſequuturū / ſi eiꝰ virtutes maturuiſſent
Qui ſi lacrimis redimi poſſet ōnes ſui conſodales in
lacrimas liqueſceret / mirum dictu eſt ꝙ dulciter vita
defungitur / ita enī ꝓpinquare videbatur ad exitū vt
ſi ī portu nauigās paulatim vela deponeret / Vale hec
ſcripſi noctu ieiunus qui die pacta ne adhuc panis mi
cellā guſtaſſem vel liquoris guttula / Sic lachrime / ſic
gemitꝰ / ſic dolor ipē imperarūt. Longior eſſem / ſed triſ
tis eſt animus / triſtis calamus / et triſte ſigillum.

¶ Reſpōſio cōſolatoria ſuꝑ epiſtola ꝑcedente.

¶ pluimas depulſo dolore ſalutes / litteras tuas le
gi ſingularis amice quibꝰ lachrimarū guttulas imbi
bitas vidi q̄ cari ſocꝗ tui īterruptam īter ꝑma incremē
ta indolem et tuum dolorem nūtiarūt / Sed cōſulo ca
riſſime frater deſine diutiꝰ dolori intabeſcere modū q;
ſerues q̄ nec impietatē patiatur neq; īſaniā / Dumꝰ

modus in medio ē Scio ꝙ nihil difficilius est ꝙ̄ magno
dolori imperia dare / Sed nihil muliebrius ꝙ̄ cōſumendū
ſe dolori cōmittere Lachrime enim ſunt arma mulierū
Quid enim mirū iuuenē mori / cum nihil aliud vita no
ſtra ꝙ̄ ad mortē iter eſt / Que quoqȝ furia ꝑ eo tātope
re dolere qui nūꝙ̄ doliturus ē / nō reliquit ille te ſȝ āte /
ceſſit qui ex mortali carcere emiſſus hec mūdana / ex al
to iā deſpicit ⁊ deū propius intuet͛ fruitur nūc aperto
⁊ libero celo / lucem nō perdidit ſed maiorē nactus eſt /
Scias ei nihil ꝓfuturū ꝙ doleas ⁊ oculos tuis fleti
bus exhaurias / facilius enim te dolor tuus ei adiciat ꝙ̄ cū
ad te reduxerit · Vale nō latius ſcribo ꝓuentus noctis ab

¶ Reſpōſio ad idē ſub alia forma . (umbra

¶ Ingentes ſalutes cū ſincere dilectōis affectu / ꝙ̄ pri
mū cariſſime vir cōſodalis mei percordialiſqȝ amici obi
tū ſciſſem ad primā rei formā corrui miſer / ⁊ velut repē
tino fulminis fragore dirigui atqȝ mox mihi mortalia
cūcta viluerūt In eo tāqȝ in ſpeculo video quāta rerū
noſtrarū firmitas / ⁊ quid mihi nūc ſpei ſuperſit admo
neor / Idē nobis animus erat / vna etas / vna fides / vna
qȝ volūtas / ſumma quoqȝ ſtudiorū paritas Vno enim
calle gradiebamur / vnū terminū petebamus / vnus la
bor / vna erat intencio / vnus vtinā finis eſſet / idemqȝ
ſepulchrū / Et ꝙ̄ ꝙ̄ ſcio optime frater viri eſſe primum
quidē dolorē propellere / ꝓximū extinguere / terciū mo
derari / vltimū abſcōdere / me tamen dolor vſqȝ adeo euic
xit / vt quid agā neſcio / Moriar niſi dolorē in fletū la
mentaqȝ profudero / Forte dabit ꝓtractio tēporis qd̄
racio nō potuit / Oculi madent lachrimis / ſaliunt mihi
precordia / tremunt manus / diſſilit e digitis calamus /
vix valens vale depingere / ſed vale tamen ..

¶ Alia adhuc rñſio ad idem / ſub alia ſentencia ·

¶ Plurimarū ſalutum feliciſſima intremēta Duꝫ dici
ſeptēbris quinte veſper adeſſet cariſſime frater/oblate
ſūt mihi littere tue tui doloris quo duriter affligeris
teſtes/quibus ſocium tuuꝫ deplangis primo vt ſic dixe
rim etatis in vere prereptū. Maxime velleꝫ ꝙ lachri
mas ſponte fluentes racōis freno ſubſtringeres/Non
molliter feras ꝫ effeminate quod mutari nō poteſt/id
illi accidit qđ ōnes añ ſe paſſi ſūt/ōneſqꝫ paſſuri Quic
quid nā cepit deſinet/nemo ad vitā editur/qui non ad
mortē deſtinatur/Neſcio cur eius mortē immaturā ap
pellaſti/atqꝫ tātopere doleas ſocium tuū primis annis
q̄ſi āte tempus ereptū/cū nemini ſit prefinitū tempus
ſine termino/ōnes debitores ſumꝰ ſic de celeritate con
queri nō poſſumus q̄ſi ante diē repetatur quod ſtatim
dū accepimus debuimꝰ. Quis nō videt āte oculos quo
tidie iuuenū deferri funera/Non eniꝫ prematurū dici
debet qđ tota vita denūciatur futurū/Nec valet ſi dix
eris poterat longius viuere. Poterat eciam ꝫ cicius
mori poterat ꝫ aliter ꝫ duriꝰ mori/Aliū nā cicius aliū
qꝫ tardius fata deprehendūt nulluꝫ pretereūt. Dicito
queſo quid habꝫ āplius qui centū vixit annos ꝙ qui ab
vbere ad ſepulchrū rapitur/quandoquidē et vtriuſqꝫ fi
nis adeſt/tractu aliquid/exitu nihil intereſt/Non ſic ac
cipias velim q̄ſi amicis morientibus eos amiſimus ſꝫ
in patriā premiſimus/qui etſi ad nos nō ſint illi reuer
ſuri/nos tamē ad illos oportet ſatis celeriter proficiſci
Vale letiſſime ſiccatis oculis dolore ſeiecto.

¶ Dantur gracie qui amico burſaꝫ munere dedit

¶ Immēſas plena burſa ſalutes/ꝙ gratū mihi munꝰ
tuū fuerit dilectiſſime frater nec poterit os nec calamꝰ
vſqꝫ ſatis explicare. Eſt enī precioſum potius mitten
te ꝙ recipiēte dignū. Tu more veteris alexādri magni

quí ſemꝑ ex ſe dona metiri cõſueuit. Faxit deꝰ vt be/
ne ſit perpulchre illi virgini nepti tue prenobili / que
huiꝰ numeris artifex ē / que aregnē ſuperat ⁊ palladē
equat. Eueniat illi vir dignꝰ tãta virtute q̄ ſobolem
generet ſue matris imitatricē. Ceterū te maiori deſi
derio videre cupio ꝙ̄ nūc paſchalem adeſſe diē / q̊ piſci
bꝰ atqꝫ oleribꝰ oleoqꝫ ſemotis veſci carnibus poſſim
Scriberē amicis meis niſi mihi tēpus parcū et nūciꝰ
ꝓfeſtinꝰ eſſet / Sed te rogo / mea nūc ſis epiſtola / Di/
ceſqꝫ omībꝰ ſalutes plurimas mihiqꝫ bene eſſe ⁊ ſoſpi/
tem me ducere vitā. Uale dignitate parens / etate frat̄
dilectõneqꝫ ſodalis / ⁊ me vt facis ama / ſed magis ꝙ̄ fa
cis vtere. Nūqꝫ ex me quid fruſtra petes / ſi modo qđ
petieris in mea fuerit poteſtate Ex louanio die q̄ pal
marū rami eccleſias ornāt.

Excuſatio ſup nõ reſpõſione ad lrãs miſſas.

Promptū ſeruiēdi affectū loco ſalutis / Nõ ſatis in
telligo cariſſime vir / cur vel ioco vt ſoles vel ſerio vt
vereor ſupbie me accuſas / ꝙ tibi reſpondeā nihil Qua
ſi ea ſint tempora quibꝰ cuiꝙ̄ liceat loqui quod ſentit /
Itaqꝫ magis eligo abs te ſuperbie accuſari ꝙ̄ dānari
ſtulticie Te igit̄ rogo equo animo patiare ſilenciū me
um me quoqꝫ tãti ſinas habere ſalutis mee rationē do
nec aliūde letior dies illuxerit / cū enī liberiꝰ ſcribere
licuerit obtūdam te multitudine ⁊ ꝓlixitate verborū
Nõ eſſet hoc tēpore leue mihi emergere ſi vltro me in
cauto verbo fluctibꝰ immerſerim / Satus ſcis quid di
cere velī / hec nõ attingo ꝓfundiꝰ / In rebꝰ aliis omi
bꝰ me tuo vtere arbitratu. Patri tuo ſalutes plurīas
meo nomine dicas atqꝫ cū in meo cordis cētro ſedē ha/
bere. Faxitqꝫ deꝰ vt longiſſimo neſtoriſqꝫ euo fruat̄
Uale ſitqꝫ tibi ſanitas multa / ⁊ vita cornicis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

¶ Cõſulit amicus amico q̄ louaniũ veniat.
lecturus poeticas artes.

¶ Honores plurimos ꝓ ſalute/ Si louaniũ veniẽ ve
lis lecturꝰ poeticas artes/ ſcio q̄ nũq̄ tã letꝰ herculẽ
ſuſcepit euãder aut acheſtes anthiſeũ q̄ te ſint ſtudẽ/
tes õnes recepturi/ Id tibi perutile cenſeo qꝛ frugifer
illic cãpus ẽ/ ⁊ pauci meſſores/ ⁊ licꝫ plures eſſent/ ti
bi tamen/ ſic tua ſũt merita/ priores partes debentur/
Honor tibi plurimꝰ eſtꝫ/ ⁊ quod forte libẽtiꝰ audies
bono lucro comitatꝰ; Nã is honor iocũdiſſimꝰ eſt cui
lucra cõnectuntur/ Caduca nã res honor eſt ſi nõ pecu
nia ſuſtentet̃/ Vale cõfide qꝫ me nõ tantũ mei q̄ tui bo
ni cupidũ/ dabis veniã cõſilijs meis/ tã profunde mihi
in corde locaris vt rebꝰ de tuis nõ poſſum non eſſe ſol
licitus/ Vellẽ vno eſſemꝰ atqꝫ eodẽ loco quo alter alte
ro frui aſſidue poſſet. Reſcribe quid decreueris/ nã tã
diu pendebo q̄ diu tua tardauerit reſponſio/ Dicit ſe
breui rediturũ nũcius qui promiſſu leuiuſculꝰ ẽ/ ſed fre/
quẽter factu moroſus/ Rurſus vale. Ex louanio feſ/
tina leuiqꝫ arundine marcij ſole tercio.

¶ Reſpõſio ad epiſtolam p̄cedentẽ

¶ Salutes ĩ cõſtanciã multas/ Tãtũ mihi honoris
⁊ beniuolẽtie quotidie tribuis amice meis ĩ oculis ca
rior/ vt me pudeat tãti cultus/ Nã iuſta ſtatera minꝰ
ĩ me põderis inuenerit q̄ tu conaris adiicere Itaqꝫ ti
bi cauẽdũ ẽ ne aut te/ aut me/ aut vtrũqꝫ noſtrum fal
las ⁊ me quandoqꝫ vanꝰ laudator ĩueniaris/ ſi quis
me caſus ad tuũ locũ appulerit vbi mea p̄ſencia nomẽ
obũbret/ Nõ enĩ is ſum qui meipſius ſũ neſcius/ De
me rogo loquaris perciꝰ/ ne qui grauiſſimꝰ ⁊ ſis ⁊ ha/
bearis minoris iudicij eſtimeris. Sed tamẽ mõſtras
animi benignitatẽ q̄ eos oẽs ſimiles tui iudicas quos

in amiticiā admiſiſti· ꝙ aūt in tam florenti ſtudio poe
ſim legam/que nūꝙ̄ ſuos me choros intrare pmiſit taʒ
cōſul ū mihi eſt facere ꝙ̄ nomen ⁊ famaʒ perdere/Neqʒ
in reliquū tēpꝰ multū his muſis īſiſtere curo Stultū
ē id velle ſequi quod ab ōnibus deſeritur miſere iā muſe
gemūt/extinctus orpheus eſt/extīctus virgiliꝰ atʒ ho
merꝰ iciunꝰ cātat lucanus in ortis· Nō video ꝙ ſic vn
ꝙ̄ muſe reſurgent vt ſertis ornate leta carmina canant
Etiā ſieo ꝙ aptior eſſem nō video me facile louanium
aſſequuturū quātū domi negligerē Vis ergo vt cordis
mei nucleū pādaʒ/Plus mihi placet hodiernū ouuʒ ꝙ̄
gallina craſtina plane loquor/Amicicia enī claudi non
vult ſʒ gaudet apertis· Vale omni valore valenciꝰ Si
quid vis precipito·paratꝰ ſemper fuero/ſi velim eſſe q̄
debeo/ex morino iunij ſeptima yrundineo volatu rap
tiuꝰ··

¶Hec eplā replicat cōtra p̄dcē eplē reſpōſioneʒ·

¶Salutē in eo a quo ōnis ſalus ē/Te ſanum audiens
plurimuʒ letor amice per care tāꝙ̄ ille qui tibi vera ſim
dilectione cōnexus/nec ſecus intelligo ꝙ̄ ꝙ ōnia que te
tāgant me pari neruo cōtingant Sed vt tibi tua pace
hatulo qʒ quod laudas ore loquar qui vbi es manere
decreuiſti plus captū laudās paſſerē ꝙ̄ volantē aqui
lā nihil mihi videtur tua opione deliriꝰ/Cum louanij
pluris valeat aeris vncia ꝙ̄ vbi es pleniſſima libra vix
quoqʒ ſunt vbi moram geris riuuli qui vni ſicienti poſ
ſint extingere ſitim/Procedes ſi ſapis ad aquas latas
et altas vbi erit tibi natandi atqʒ piſcandi ampla fa
cultas/Quid tam ponderas id paruum quod habes ti
mēs ne minora ſuccedāt Pone hūc metū/Sub fortuna
viuimꝰ ōes/infelix ſemper manet qui nunꝙ̄ alta cēpta
uit ſemper iacet cūcta formidās/ Nam vt antiquum

prouerbiū eſt magni piſces capiunt᷑ in alto· Non agā
nunc tecū pluribꝰ / ſi hec nō mouerint iocans dico vale
valenter / ꝛ ſi ſic libet / tua prudencia ſubmergaris·

¶ Scribit ſecretariꝰ oppidi bergū ad regētē pedago
giū ī louanio vt de rectore ſcolarium oppido ꝓuideat·

¶ Salutem etſi quid ſalute iocūdius poterit exoptari
Habuimꝰ venerāde magiſter ꝛ dn̄e magiſtrū ſcolariū
bn̄eficio lōge etatis expertū pulcherrimis viuēdi mo
deſtijs ornatū qui velut ſanctiſſimꝰ cenſor ſtudia iuue
num incitauit eloquencia q̄ꝫ ſciencia et moribꝰ preſtan
tiſſimꝰ ipe / ad phenicis homerici exemplū / puerilē te
neritatē ita cōpoſuit vt ſimul dicere ſcire facereqꝫ doce
ret / Qui iā plenus dierū tāti laboris īpaciens dictas
ſcolas ī manꝰ oppidi reſignauit Ad te igit᷑ iuſſu oppi
di ſcribo vt ei nunc aliis adiumento q̄ ſucceſſor habeat᷑
qui pre ſe iudicia boni rectoris ferre videatur Qui ita
te litteris ꝛ vita talis ſit ꝙ virtutis bonorūqꝫ morū
curā a litterarū ſtudijs nō ſeiungat / Sed ſimul ſcola
res inſtituat tā ad bene agendi ꝙ bene ſenciendi racio/
nē, Quo pariter virtuti vacent ꝛ litteris ꝛ bone men
ti Vale ī eo qui preſidet ōni creato· Ex bergis ea feſti/
nācia qua calamus ſua celeritate volucrem ac penden
tē in aere leporem preuerteret·

¶ Rn̄det regēs ī louanio peticioni ſecretarij

¶ Amiciciā nunꝙ̄ ruiturā loco ſalutis / Venit ad te co
lende vir / me quidē cōſule / magiſter hic qui has ꝑfert
tecū loquendi grā / ac ſeſe ſtatuendi certiorē de loco ve
ſtro de ſcolarū onere de aere de lucro et alijs que hanc
rem reſpectant / ꝛ quo cercior fias quid legiſlatoꝛ ibus
oppidi tui conſulas / Teſtor ego optima fide me noſſe
neminē q̄ huic rei ꝑfici vellet cui preter diuicias pau/
ciora ꝙ huic deſint / grāmatice atꝫ poetice valde peritꝰ

ē/ ꝛ ī cantu firmus ꝛ prōptus / Nemo quoqꝫ vel vni
tam gratꝰ ꝙ̄ hic ōnibꝰ/ nec quiſꝙ̄ eſt qui eū nō parum
laudat quod non tā etatis maturitate ꝙ̄ vite meretur
De quo mihi benedicendi citius tēpus ꝙ̄ cā deficeret
priusꝙ̄ verba ꝙ̄ animus/ ſic ſua merēte boītate· Hūc
igitur tibi trado de manu vt aiūt in manū/ eūqꝫ in tua
amiciciarū pharetra vt electam ſagittā abſcōde · Pro
cōpto habeo ſcolis per eū vberiꝰ ꝙ̄ ſibi per ſcolas fore
ꝓſpectū · Nā magiſter iſte talis erit qualis achillis
pedagogus phenix erat/ cuius epiſtola tua meminiſti/
quē idcirco peleꝰ vt eſt apud homerū achillis cure pre
feciſſe dicitur vt dicēdi pariter atqꝫ faciendi ductor fo
ret atqꝫ magiſter· Vale optata valitudine · Prolixiꝰ
ſcriberē niſi fames ꝛ hora cibū expoſcerēt ſi autem mea
opera aliquādo egueris paratiorē me inuenieris ꝙ̄ tu/
os tuis pruritibus vngues·

¶ Cōmēdatur filijs ſuo magiſtro ꝑ patrē filiū
ſuū paterno quodā errore laudantē ·

¶ Salutes amiciſſimas Iuuenis hic venerabilis ma
giſter ꝛ dn̄e cuiꝰ e manibꝰ has accipies īgenij diues
ſemꝑ fuit/ cuius ſi non pater eſſem lacꝰ nobilis indo
lis generoſū ſpecimē commendarem / Qui ſi nō fallor/
aut nimia ſpe ludor/ facile indoctū virum euaſerit Ex
cuiꝰ ingenio ꝛ tibi ſolaciū ꝛ illi preſidiū ſpero futurū
Nā ſi īgeniū cum ānis cōferas mox ānos videbis ipō
īgenio ſuperatos· Hec ſūma ē tuꝰ eſſe incipit tarde
deſiturꝰ/ Inter dilectiſſimos cum cōnumera atqꝫ quo
propiꝰ poteris tui ſimilem effice / Quō eo facilius ſpe
ro futurū quo ſoleat ī fertili fundo ex paucis ſemini
bꝰ valida meſſis exurgere/ Tabiſqꝫ ſibi ſocios īgenio
acres quibꝰ īuideat/ qui ingeniū eiꝰ irritent/ quorum
laudibus torqueatur/ quibus ita excitetur/ vt viciſſe ſe

gaudeat ⁊ victū eſſe doleat. Vale in eo qui numerat ſe
culorū dies ⁊ horas ..

¶ Reſpōſio magiſtri prudētꝰ iudicantis

¶ Ingentes ad vota ſalutes/ Paciaris vir optīe /id
quoqꝫ nō feras indigne ſi forte plꝰ dixero ꝙ audire cō
cupiſces/ qui filiū propriū vt ſyrica gnatū caripēdis /
laudas /atqꝫ attentꝰ admiraris /ꝙ ingeniū clarū al/
tū multiplex habeat/ quod tamē valde remiſſum inu/
nio immo tepidū frigidoqꝫ proximū /quod tandē cōge/
labitur niſi virgarū calore foueatur / vſqꝫ adeo triſtem
agreſtē inſultā habet indolem vt eū ioculares facetie
vix in riſū cōmoueāt/ multū ego vereor ne eū docendo
ſemina mādentꝰ arene. Scis ꝙ raro germinat quod ī
arido iactū ē. Solet tamē vt ficta me diligētia fallat
ornare libros/ lineare papirū/ ligaē ſexternos/ ſimilis
illis qui ſemꝑ ſpeculū poliunt ſed ſpeculari negligūt.
Nā ex ſe agit /aut nihil eſt/ aut nihilo ꝓximū / Cona
bor tamē quoad dederint vires in eū litterarū opē trāſ
fundere/ vtinā tāto ꝑfectu quāto conatu Vale longos
dies in largitore dierū. Ex louanio maij ſexta eo ma/
ne q̄ ſol necdū ſe dederat orbi ..

¶ Rogatꝰ amicꝰ vt ſuū ſtatū pādat amico .

¶ Innumeras iocūdo corde ſalutes Scio vir optime
tibi tēpora nō adeo vt mihi libera fluere / Satis habeo
⁊ nil requiram amplꝰ/ ſi dū ociū dabitur me certiorē
efficias/ tui ſtatꝰ tueqꝫ valitudinis/ quo nihil mihi io
cundiꝰ/ nihilqꝫ facere potes optatiꝰ. Si igitur vtcūqꝫ
tibi p̄cio ſum/ nec te amātem ſpreueis. Rogo interdum
ſuauiſſimis lrīs tuis me viſites/ reficias ornes. Num
ꝙ enī quiſꝙ ad me venit/ nomē tuū in ore gerens/ qui
nō mox ſentiā titillare mihi pectora mea / amore quo
dā mirifico tui. Hinchinc ē ꝙ creberrime ſcribo lrāſz

tuas frequēter expoſco/ hīc amiciciarū tuarū fores to
tiens pulſo q̄s ſi aperueris me crebro habebis hoſpitē
Uale vt aiunt carpa ſanior/ ſponſo quidē lecior/ adaman
teqʒ diuturnior · Ex leydis manu currente/ leuiſſima
penna oriente iam ſole iulij trahente decimam ·

Reſponſio ad precedentem ·

Salutes feliciſſimas/ Amice mihi percordialiter ca
re/ Nō ad manū habeo quid ſolidi ſatis tibi reſpōdero de
ſtatu meo ſollicito Nā ſi ſtatus a ſtando dicitur nullꝰ
mihi ſtatus ē ſed lapſus pocius atqʒ ruina/ ſic etas ſic
labor imperāt/ Nullā mihi permittit cura quietem/ q̄
vires animi adeo ſpargit corpuſqʒ conterit /vt vix tor
pencia mēbra trahere valeo/ fioqʒ ſenex āte tēpus algo
re ſolutus/ Qui igitur ſtatū meū noſcere cupis /non y
rūdinem celo volantē/ non leporem capis currentē/ non
ceruū in montibus ſalientē ſed reptātē cū labore teſtu
dinem cogitabis· Vale breuem forte epiſtulaʒ dānabis
ſed melior breuis ꝙ nulla ē· Ex louanio tarde/ dum vt
verbū virgilij eſt/ nox erat ⁊ terras animalia feſſa per
ōnes alituum pecudumqʒ genus/ ſopor altus habebat·

Ad pictorē vt iuuenē pingere doceat·

Sincerū affectū pro ſalute/ Scis quāto tēpore ⁊ ꝙ
optima fide cariſſime vir mihi ſeruierit genitor huius
qui has perfert· Cogit itaqʒ me non minus humani
tatis cōpaſſio ꝙ iuſticie neceſſitudo vt hūc gerulū tue
caritati commēdatū efficiā Rogo igit̃ ꝙ eūdē pie ſuſcipias
in tuoqʒ pingendi artificio inſtruas / Qui adhuc qua
ſi implumis auicula in ſuo nido cōfouendus eſſet/ niſi
ob egentiā patris ante tempus euolare cogeretur Si
quid denariorū primis annis aliorū more poſtulaueris
me pro iuſta racione ſponſorē habeto/ tuū erit curare
ne hec noua plātacio tua aliquo inimici turbine moueat

Vices reddam dū vires ⁊ tēpora dabunt ꝙ ꝙ enim lo
corū interuallū nos hoc tēpore ſeiūxerit/nulla tamē di
ſtācia loci / nulluſqꝫ tēporis fluxꝰ tui memoriā ex meo
pectore poterit expingere / Nec facile eueris qui mihi
ꝓfundus a longo inuiſceratꝰ es • Vale feliciter ōnibuſ
qꝫ tuis in rebꝰ me tuo arbitrio vtere ‸

Reſponſio ad dictam epiſtolam •••

Non minꝰ promptā ꝙ debitam oblacionē ſeruitutis
Non tam fumus oculis moleſtus ē / nec tā acetū den/
tibꝰ/ ꝙ tua me angit abſencia preceptor cōlendiſſime ‸
Delectarūt tamē me littere tue temetipm̄ preſentātes
nō ſolū deſertiſſime ſed certiſſime teſtes / amoris mirifi
ci erga me tui/ Quid aūt aliud ad te nūc ſcribam nō ha
beo ꝙ vnū illud quod ⁊ libent̄ apud ōnes et indeſinen
ter predico/ me tibi debere plurimum/ Nulla eniꝫ maior
ad amiciciā tractio ē ꝙ meritis ꝓueniſſe āicū Agreſtis
certe mihi ãimꝰ eſſꝫ/ ſi q̄ īpendē debuerā rependē nollē
itaqꝫ velī tibi certo ꝑſuadeas me vnū eſſe ꝑpetuoqꝫ fu
turū qui nihil recuſaturꝰ ſim tua cā • Quare abs te pe
to integro animo vt ōnibꝰ in rebꝰ meipſo operaqꝫ mea
nō vtaris ſolū / ſed eciā ſi rei tue conducat vt ita dixerī
abutaris• Amor autē erga te meꝰ quātꝰ ſit in hoc iuue
ne in arte mea pictoria īſtruendo non minus re ꝙ opi
nione cognoſces / nihil mihi gracius erit ꝙ me totū ſer
uiciīs in tuis effundere ‸ Emori enī malī ꝙ ingratꝰ
inueniri• Vale ōni iocūdo iocundius ••

Dantᷣ gracie ei qui deſideria amici īpleuit •

Salutes tantas o pēna nunꝙ depinxeris / quantas
o iacobe meꝰ tibi exoptat animus/ ſed vbi deſint vires/
ſit pro affectu voluntas• Vidi litteras tuas ornate et
celeriter eo loco eoqꝫ tēpore ſcriptas / vt prerepta tibi
pociꝰ eſſet / ꝓut relatu didici latoris / ꝙ ꝯceſſa ſcribēdi

poteſtas/ Que lr̄e incertū me linquunt/an ſententia
magis ornatu ve/an celeritate ſint mirāde/ q̄ magnum
pre ſe ferūt pignꝰ amoris· Quo video ꝙ mutari neſ
cit īueteratꝰ amor ⁊ ꝙ nihil in amicicia vetuſtate dul
cius eſt/ Clare qꝫ ꝑſpicio ꝙ ſic amicos amas/ q̄ſi non li
ceat deſinē/ Sꝫ eant hec/ nā amantis ē amatum non
onērare laudibꝰ/nec ē amicicia beneficiorum computa
trix/que nō numerū vel q̄litatem ſed affectū pōderat
· ꝙ aūt deſideria mea adimpleſti/īnumeras tibi grās
habeo qui ſemꝑ magna cōſtātia tuis votis poſtremuꝰ
⁊ primꝰ adero/ Amplector qꝫ ſemper te ſuaui amicicia
non q̄dem minꝰ ꝙ̄ qui ōnium maxime/ Hec propiori
tue veſti quā camiſia vocāt ceſſero/quā te dulciter am
plectentē primam omniū īduis/ ⁊ niſi poſtremā exuis
te tamē nō relicturam niſi eā abieceris/ Vale in eo qui
celum pinxit ſidere multo·

¶ magiſter ad magiſtrū rure morantem

¶ Nihil nobis ambobꝰ amice cariſſime negligētiꝰ eē
arbitror/me ſcilicꝫ ꝙ te louaniū non attraham/te quo
qꝫ qui huc tua ſpōte nō aduolas· miror ꝙ ibi eſſe non
malis/vbi aliquo numēo ſis/ ꝙ̄ iſtic in rure vbi vel
ſolus es vel ſolꝰ ſapere videare/ Et vbi nihil auditur
ꝙ̄ ſtrepitꝰ fremitꝰ ruſticorū clamor tonitruū et rudē
tum ſibulꝰ· Sūmopere ſpero vbi has videris ſꝫ quid
imago veteris noſtri amoris/ſi quid reliquie/gratieqꝫ
valebunt/ad louanium te diuertes/ Vbi quantum ho
minū grā valuero/tibi valebo· Ex louanio maij quīta
tā rapido calamo quaſi iunctas haberet dedali pēnas

¶ Reſponſio·

¶ Gratiſſima mihi ē ⁊ memoīa tua ⁊ eiꝰ etiā augēde
voluntas/ Ab optimo enī animo ac mihi deditiſſimo
tuas lrās ꝓſiliſſe ꝑpendo/quibus nihil audiuerunt

aures mee dulciꝰ poſtꝙ̄ te audire deſierunt/ q̄s hijla
ri corde legi/ rurſꝰqꝫ legi veneratiōe magna ⁊ oſculis
multis/ memor amoris ī me tui qui me in fratrem rece
piſti/ ſolatio fouiſti/ ſūptibꝰqꝫ iuuiſti/ Ut nunꝙ̄ cum
homine cōiunctiꝰ vixerim neqꝫ mihi hunt in diē te fi
dior aut amicior quiſꝙ̄ eſt/ Itaqꝫ velim me tibi talem
exiſtimes qui ꝓ te nō vllum periculū effugiat/ ſed an
etate decurſa ad ſtudiū rurſꝰ redeā dū deferbuit iā in
genium vbi libri mihi ſolacio eſſent vt cecis pictura et
azino lira nundū decretū habeo/ Si tamen cōſilio non
acquieuero tuo mihi prudenciā non fidem abeſſe puta
bis / Vale amice memor amici.

Frater fratri ſcribit louanij cōmorāti de pro
poſito ſenioris fratris ad religionem.

Frater noſter ſolitudinis auidꝰ clauſtro ſe dedica
uit ſibi victurus qui multa die patrie vixit ⁊ amicis/
Cui dū ſuaderem ꝙ ſe matrimonio daret progeniē noſ
trā pulchris prolibꝰ adaucturus/ mox ait ridiculū eē
⁊ ioci genꝰ ſponſū ſenē tāꝙ̄ aptam fore ſenectam nup
cijs ꝙ̄ pruinā meſſibus/ Addidit quoqꝫ tēpus eſſe in
hac ſemirupta etate vt fluxis caduciſqꝫ rebus poſtha
bitis tandē ſecuriꝰ anchorā figat ne nox deprehendat
euntem/ Utqꝫ anime ſue curas illas īpendat q̄s corpo
ri preſtiſtit atqꝫ fortune/ Satis iā doctꝰ quid opes q̄d
honor quid inanis gloria ꝓſit. Tu frater ocius ad me
perſcribe tui hac ſuꝑ re animi motū an ꝓbas an dole
as an ſuo propoſito gratuleris. Vale ſaluus ſanuſqꝫ
maneto/ Ex brugis ꝑfeſtinanter vna tibia ſtante alte
ra ferente papirū. Ea hora qua dies qua marciꝰ qua
ianua domus cū epiſtola clauderetur.

Alia epiſtola ad idem in eandem ſententiam.

Sit tibi frater optime leta dies ⁊ vita perhennis

Frater noſter tuo grādior illuſtriſſimi dn̄i noſtri du/
cis ſecretarius ſe religioni cōtulit In immenſū epiſto
lā extendam ſi temptem perſcribere quo ingenio quibuſ
ue medijs vſus ſim vt eundē ab hac mente deflexiſſem
vt nobis ōnibus manſiſſet in ſeculo adiumento et orna/
mento / nec foret leui quadā incōſtantia honores et lu
cra proiecturꝰ / clauſtraqꝫ relinqueret viris ad parua
natis qui maiora nō poſſunt· Ad que frater ſubridens
his verbis interluſit nō viciū auro frater eſt atqꝫ argē
to ſi ea iumenta nō appreciant qui neſciūt eſtimare niſi
fenum et ſtipulam Nō viuit vſpiā qui mihi perſuaſerit
vt aranee ſimilis diucius permaneā / que texēdo ſe euiſ
cerat / vt vilem muſcā capiat · Quo audito / neſcio quid
digne reſpondere / mox obticui ex pōdere verbi / velint
ſuperi ꝙ fratri cedat in ſalutē quod tanto conatu affec
tat / vt quod feliciter incepit / valeat felicius adimple
re· Vale ⁊ que in his archana ſunt ea ne efferas peto·

Reſponſio

Litteras tuas cariſſime frater indolui legens / rerū
fratris nouitate cōmotus / Lachrimis gene maduerūt
nec deſino adhuc has dum ſcribo oculos tergere / lachri/
maſqꝫ labellis exſorbere / Supplex deū oro vt euntē co
mitetur · Gratulor certe fratris mei tā ſanctis deſide
rijs / vtinā te haberet a tergo ſequentē / nō me careres
comite· Na optime frat̄ quid multa volumꝰ / quid mag
na petimus / quid alta conamur · Pallida enī mors co
tinuo pulſu vndiqꝫ nos atris circūuolat alis / nec quic
ꝙ eſt vita noſtra ꝙ fumꝰ ⁊ vmbra / Si hodie viuimus
quis ſpōſor eſt craſtini Quid ꝓdeſt diuicias celere in
finē habituras ſine fine querere / Eſt omnis voluptas /
ōnis honor / omnis mūdi gloria / vt ſtupe flāmula / que
ceſſans mox videtꝰ non fuiſſe pauca ſepe diſtantia inter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

gaudiū ⁊ luctuȝ eſt nox ē vicina diei· Quid ꝓſunt lon
ga ſtudia/ſi memoriā ſupremi temporis non ingerant
Quid prodeſt ōnia noſſe/ſi noſipſos ignoremus/ Quid
prodeſt ꝙ cōgrue loquamur/ſi incōgruam vitā agimꝰ
vel quid ornate dicere/ſi nos fede viuimus vel quid in
ſcolis de ſancta vita pulchris verbis decertare/ſi negꝰ
ligamus verba in actum deflectere Eȝ parce verboſo
calamo calida manu ducto/queȝ calor in longiorem cur
ſum euexit· Vale ſemper intētus ꝙ labilis ipſe mūdꝰ
ſit/tibiqȝ queſo proſpice ne cū labenti inhereas cum la
bente proruas ſat/ſit dictum ſapienti·

Alia reſponſio ſuper eadē in qua mandat ſe
frater ſequuturum·

Feliciter viuere pro ſalute/ Affecerūt me frater ca
riſſime īgenti gaudio littere tue ānunciātes frēm meū
null precibus vinci poſſe/nec vllis blandicijs ſuperaī
quin ſe vltro velit religioni dedicare· Quod mecū dum
voluo ſollicito pectore longa ſuſpiria traho/in eamqȝ
ſentētiā cado/ꝙ incomitatus nō prodibit qui ſuum ani
mū cum meo ſemper miſcere ſtuduit Contraqȝ ego me
uȝ cū ſuo ita cōmiſcui vt pene ex duobus vnꝰ efficeretꝰ
Indignū cenſeo hos animos in re tā ſalubri diſiungi
ī reliquis tāto glutinine copulatos/ Nec diu deliberā
dū exiſtimo factū exigit natura periculi · Quid optīe
fraī nobis ꝓderit ꝙ maris ſpaciū celi terreqȝ altiſſīos
aſtrorū curſus/herbarū vires ⁊ lapidū/⁊ reliqua natu
re ſecreta didicimus/ſi nobiſipſis nos incogniti manea
mꝰ· Noli noli cariſſime frater cariſſimuȝ frēm a cepto
ꝓpoſito deflectere Tuum erit eundē in tā ſalubri ſemi
ta cōfirmare/vt greſſu inpauido que loquutꝰ eſt exeq̄
tur/⁊ manuȝ ori accōmodet · Sed parce longitudī Ee
tio me animi calore longius ꝙ deſtinaueraȝ proceſſiſſe·

Fac valeas meqꝫ mutuo diligas.

¶ Cōſiliū fraternū ſuꝑ eodem.

¶ Saultem ī deo ſalutari noſtro/ Fac frater optime ꝓpria ſemꝑ diſcretione veharis ne fruſtra extēdaris in alia/te neglecto. Eunt nā anni more fluentis aque Noueris licet ōia/ ⁊ lata terre/alta celi/mariſqꝫ ꝓfunda/ſi te neſcieris edificāti ſine fundamēto/ſimilis eris ruinam nō ſtructurā producēti/ Eritqꝫ vita tua īſtar cōgeſti pulueris vēto valido agitati. Opto hic dicere multa ſꝫ breuiloquꝰ eē cōpellor/ Dum enim has ſcribo vix pūctū reſpiracionis conceſſum eſt/ſic erant occupamina. Vale deſideriūqꝫ tuum mihi notū efficito ꝙ ꝙ̄ primū agnouerim non tam meatu ꝙ̄ curſu implebo.

¶ Reſponſio fratris nō aſſencientis cōſilio fratris ſed ſuadetur dilatio.

¶ Cū iter nos ſēꝑ frater optime ſteterit tenax vnio volūtatum/ Nec vnꝙ̄ facere deſieris quod me optaſſe cognouiſti. Hic ego videns ꝙ ad religionē quadā animi incōſtātia rapiaris/mox decreui meam ſentenciā tibi aperto verbo declare/vt aut te in eandem traxero aut certe teſtatū apud te reliquero quid ſenſerim/vt ſi quādo quod nolim diſplicere tibi tuū conſilium ceperit poſſis meū recordari/ Subtimui ſepe ꝙ tuū ingenium ad lrās natū ad alia cōuerteres/qđ ne feceris vt fratrē fraterno corde moneo/nec velis tuo ſenſui fidere/nec te ingſtancie inuoluere/que vel ſemel admiſſa ſerpit longiꝰ/que tamē error magis ꝙ̄ culpa ē/ ⁊ ꝑfecto in iuuenes facile irrepit. ꝙ autē ego tuis ſuaſionibꝰ ſtatū iam meū etate mutata cōmutē/ac me retexā/nō faciā. Quas tamē ſuaſiones ſcio ex ditiſſima amoris vena proceſſiſſe. Omnis enī amor in me tuꝰ ex omnibus partibꝰ ſe oſtēdit. Sed vt eo redeā vnde digreſſꝰ

ſũ/tu ſi ſapis nil facies leuiter/in õni ſtatu multa vi
debis que nolles · Hoc tñ verbũ quã vim habet/te
ponderaé malim ꝙ apertiꝰ ſcribere· Finẽ do· Habes
epiſtolã verboſiorem forte ꝙ velles/ Quod tibi ita vi
deri putabo niſi lõgiorem remiſeris· Vale tibi qȝ pſua
de ꝙ me totũ tibi dedo nihil mei mihi relinquẽs·

¶ Aſſentit cõſilio fraterno ⁊ dilacioni donec mu
tuo colloquantur·

¶ Salutem tibi frater dicit phennẽz leticiã/ His iã
litteris tuis/q̃ſi oculis coram perſpexi optime frater
fidem ĩ me tuam/⁊ beniuolenciã· Dices forte q̃d ãtea
Semꝑ quidẽ/ſȝ nunꝙ̃ illuſteriꝰ· Hoc certo habe/nihil
me noui ſtatus aggreſſurũ/donec mihi poteſtas p̃ſen
tis tui fuerit/cuius conſilio dũ nõ parere cepero/mei
fiã diſſimilis· Sciaſqȝ me tui aduẽtꝰ exſpectaciõe ſuſ
penſũ/quẽ vigilãs dormiẽs animo verſo /erũtqȝ mihi
õia ſi veneris hylaria· Sȝ ne te diucius traham vale
ſol ad occaſũ properat/clamatqȝ nũcius ĩpaciens more
ac aſperos tribulos vel prunas calidas calcauiſſet

¶ Rogatur amicus vt vinum emat pro amico

¶ Amicicias firmo glutiĩe iũctas/ Rogo te vir op
time ꝑ amiciciam mutuã noſtram que ab ineunte etate
ĩcepit/nec niſi funere deſiturã/quatiꝰ vini patrie duo
plauſtra el cã minori quo fieri queat empta/mihi quo
breuiꝰ cõmodiuſqȝ valeas tranſmitti procures/ Atqȝ
des operã vt ⁊ tuto ⁊ ꝙ facilliẽ ⁊ ꝙ ꝓmũ ad me vehãt
Et ſi publice fidei lrĩs opus ſit/de illis rogo vectori
ꝓſpectũ iri facias· Auribus meis ingeſtũ eſt vina pa
trie hoc ãno creuiſſe amica nature ac guſtui gratiſſima
ſolitoqȝ lõgius ſeruabilia/vectioniſqȝ tolerancia· De
nouis pauca iã calamus dabit/multa enĩ ambigua no
bis ad capita pendent/ Fluctuamꝰ ĩ medio potẽtum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

prĩcipium /qui cõtrarijs ducunt᷑ affectibus quo dubij
ſumus cui littori puppim cuiqꝫ dicioni applicemus /
tã conſilio ꝙ fortuna / Immergimur enim mala longa
Multis curis torquemur ꝛ angimur trudimur qꝫ nõ
vetuſtate firmato/quo ſemper habemꝰ a tergo quod do
leamꝰ ꝛ ãte oculos quod terreat . Scis amice cariſſime
quid dicere velim non enim auſim ſpecialiꝰ deſcendere /
cũ mundũ ſatis tempori fidam, aut nũcijs /aut itineri
Si quid ex me optas poſtula / Intereaqꝫ ſemper vale
as et letus eſto

Responſio .

Salutes plures ꝙ habꝫ meſſis ariſtas / Etſi varijs
in curis aſperiſqꝫ verſor in laboribꝰ /tãtaqꝫ mihi quoti
die occupacio ingeratur vt vix liberũ oculum in aera le
uem / Vicit tamẽ meus in te affectus / quẽ iam ſpõte
ſurgentẽ lectio epiſtole tue multo ardentiꝰ excitauit /cõ
pulitqꝫ me vt vim facerẽ occupationibꝰ meis atqꝫ res
meas tuis negocijs poſthaberẽ Ecce vir optime tuis
ego deſiderijs parendo effeci quod tuis litteris ꝑ me
fieri poſtulaſti / Aduehunt᷑ ad te duo vinorũ plauſtra
integriori qua potui diligencia electa ꝛ minoris quo fi
eri potuit empta/ quorum odor ſapor et color indicant
eminenciã / ꝛ veriſimilem bone duracionis conſtanciã.
Si quid aliud efficere poſſum quod tibi gratũ ſit / confi
denter impera / velim nõ modo vtaris me ſed vſu fran/
gas ꝛ cõteras. Placiꝰ ſcriberẽ ſed tẽpꝰ nõ copia deeſt /
Dũ plꝰ erit ociũ pleniore epiſtola vtar . Vale vt opto.
Ego quoqꝫ valeo ſi valere ſit cõtinuis oppimi curis ꝛ la
boribꝰ / ijſqꝫ inuolui vſqꝫ ad aures / Sꝫ tamẽ dono dei
ſanus ſum ꝛ nihil mihi preter ociũ deeſt. De nouis ãt
tuis ꝛ vacillatione fortune noli ſpem proijcere / minꝰ
formidãda eſt fortuna minax ꝙ blanda / Sepeqꝫ plus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

pauoris eſt vbi periculi minus eſt/ Vera virtus mīas
fortune deſpicit/ Nec quicꝙ fortuna poteſt cui non poſ
ſit virtus obſiſtere· Rurſus vale· Ex louanio alato ca
lamo pennatis digitis celeri motu volantibus·

¶ Repetitur liber commodato creditus·

¶ Salutes ōni optabili graciores / Cū longo iā tēpo
re venerabilis dn̄e valerium domi tue habuiſti quem li
brū aliunde ad cōſtitutū tēpus tua cā mutuatus ſum/
Nec dederiz ꝓ eius reditu ad te litteras plurimas q̄s
nunduz ſenſi meruiſſe reſponſū· Non minus mirari in
cipio ꝙ ſi molarez pennis ⁊ alis volare viderem/ Appa
ret eniz mutuo te potius hunc librū q̄z cōmodato ſuſce
piſſe itaqz euz in vſum tuū vertiſſe vt apud dn̄m ſuum
ius nullum relictū videat᷑/ Neſcio an ea condicione mu
tuo libros accipis vt reſtituas nunꝙ· Facis mihi vt
tua dixeriz pace nō mediocrez iniuriam qui tua cā lude
re videor virum optimū mihi amiciſſimū/ cuius fide ⁊
beniuolentia habeo exploratius nihil. Id igitur quod
nō petiui ſolum/ ſed oraui ⁊ obſecraui vice plurima/ rur
ſus oro et obſecro ꝓfundiſſima prece/ vt dictum libruz
qui prope iam annum tecū fuit/ prope diem ad me des
vt eundē tādem remittā ad dn̄m/ Non adduci poſſū vt
facile credā hūc librū ita coniectuz eternas in tenebras
vt nequeat vnꝙ in lucez reſurgere· Fac fac mox domū
redeat ne dn̄m oblitus ſit/ ꝙ ſi tardarit extrude/ redeat
qz celerius quo exiuerit tardius / Ne qz mora ſit vlla
quin mox aſſit vel inuitus · Vale eo valentiꝰ q̄ mutuū
amorē noſtrū fortiori nexu cōſtrinxeris · Ex louanio
februarij· vij· raptius ꝙ manus vſta abſtrahit᷑ igni

¶ Cōqueſtū ē ꝙ plꝰ diuicijs ꝙ amicicie tribuat᷑
cū credentia ⁊ petitione iuuaminis·

¶ Salutes iocūdiſſimas caſqz ꝙ plurimas/ Neſcio quid

audio amice dilecte te ad rem nummariā factum paulo
auidiuſculum ꝙ ſoleas/quo vereri incipio te querende
pecunie magis ꝙ colende amicicie factū eſſe ſtudioſū
Hincqȝ tuum exortū eſſe ſilencium q̄ dū vi nūmorū ob
rueris amicicie noſtre videaris oblitus Sed hec miſſa
facio· Venit ad te meo nomine vicinꝰ meꝰ has qui per
fert vir quidē optimus idēqȝ doctiſſimꝰ/ Quecūqȝ igi
tur verbis meis tibi expoſiturꝰ ē ea velim nō ſecꝰ ac/
cipias ꝙ ſi ex ore preſentis mei emiſſa audires/ Quia
ergo non pecuniā ſed tuā operā peto nihil eſt ꝙ de tua
ſingulari in me benignitate ſubdubitem qui ſemper in
me animo beniuolo fuiſti ⁊ per benigno/ Niſi forſan ad
uocatorū more operā quoqȝ venalem ꝓponas Sȝ ami
cicia virtus nō queſtꝰ eſt/ que nō pecunia paratur ſed
grā· Sed omiſſo ioco hic diligentia opus ē fide ⁊ taci
turnitate/ Omnia pro tua prudencia preſtabis qui es
vnꝰ omniū diligentiſſimus/ Preſertim his ī rebꝰ que
amicorū interſunt· Vale feliciter/ etſi quid in me eē ani
maduerteris quod vſui tibi aliquādo futurū putes id
ōne tibi debitum deditumqȝ intellige Scriptum leuis
arūdinis leuiſſimo curſu marcij luce vltima ·

¶ Rogatur amicus vt ſaluū cōductū impetret
alio migrandi ·

¶ Salutes plurimas q̄s nō equabit numerꝰ/ Cū in
tegrā ſemper geſſerim de tuo in me fauore fiduciā qui
votis ſemper meis libēter intendis Hinc te plurimū
rogo qui apud principem noſtrū ⁊ autoritate vales et
fide ⁊ grā/ ꝙ mihi publice fidei litteras hs voce vulga
ri ſaluum conductū dicimus bona in forma concedi ꝓ
cures/ Abqȝ his enim a loco vbi ſim abcedere non au/
deo/ Quod ſi facile nequiueris nō deſiſtam litteris me
is obtūdere ōnes qui principi aſſiſtunt donec liberam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

abicionē impetraro/ Ubicūqȝ enim gentiū hoc tempo/
re malim eē ꝙ vbi ſū/ Ubi abſqȝ magno periculo prop/
ter ciuiles ſeditiones que multe īſurgūt viuere ſecurꝰ
nō valeo· Habet enim hec ciuitas tot volūtates quot
homines/ Nō minus vtile eſſet iudicio meo vnionē in
ciuitate tueri ꝙ hoſtes ꝓcul pellere/ Quid enī ꝓdeſt
qui extra ſunt arceri/ ſi ab his qui intꝰ ſunt laceremur
Ego mi frater ī ſirtibus nauigo vbi nec tuto me teneo
nec valeo ſecurus abire neqȝ hic eſſe ſine periculo neqȝ
alio permittitur Itaqȝ lupū vt aiūt auribꝰ teneo/ quē
nō minus dimittere/ ꝙ tenere formido· Si quid igitur
cōſilij habes qui in portu nauigas adiuua me tua pru/
dencia/ ne his fluctibꝰ obruar qui adeo vſqȝ ſū animo
ambiguo ne perturbato dixerim in hac temporū dira
ꝓcella vt vix ſciā qua corporis parte caput mihi collo/
cetur· Scriberē latius idqȝ apertius ſed neſcio ꝙ rec
te hec litteris cōmiſſa ſint/ Sed muto loquutꝰ ſum In
terea aūt iniurias quas quotidie patior ſi propulſare
nō potero aut cōtemnā aut ꝑferā fietqȝ virtus neceſſi
tas· Tu optime amice vale· In eo q̃ amicos virtute
cōnectit amiciciarūqȝ vires ⁊ nomina fecit·

Amicus ī ius vocatus cōſilium petit·

Tractus ſū in ius corā veniuerſitatis louanīēſis
conſeruatore cariſſime fautor/ in cā tanti ponderis vt
pars ſtatus mei periculo eſſet ſi perderem Uidebis ca
ſū in hac ſcedulula his incluſa· Certū habeo ꝙ cauſa
mea iuſticia nō egeat/ ſed iuriū bene conflatu quodā vt
ſplendeat· Aduerſarius enim meꝰ quo aſtutus ē ⁊ litiū
auidus/ hoc enim ſibi ab vberibus influxū habet vt ſo/
las ad lites natus ipſe videat/ multa inuoluit multa
obnubilat· Rogo igitur cū iurium doctoribꝰ cōſilium
captes ꝓuideaſqȝ mihi de aduocato/ in quo perſpicias

amici fidem/ſapientis hominis conſilium ⁊ impigri vi
gilãtiſq; ſollertiã/Prope diem adero excitaturꝰ vt fie
ri ſolet eorũ diligentiam fauente altiſſimo/qui tibi aſſit
autor/protector adiutor.

Reſponſio.

Si ea que in tua cã facti ſunt ſatis vt ſcribis teſtibꝰ
firmaueris/Nõ vident iuriſperiti ꝙ in iure cadere poſ
ſis/Sed qr vſq; adeo cautũ habes aduerſarium vt cũ
lacte nutricis lites ſuxiſſe videatur Tuis ego p̄cibꝰ ꝓ
uocatus ad tuam cãz contuendã/aſſumpſi aduocatũ et
procuratorem viros quidem fidos acutos/vigiles/qui
cauſe tue vt ſplendeſcat ita iuriũ faces ⁊ lumĩa dabũt
vt ſi in ea vniꝰ aſſis iuſticie latuerit vniꝰ libre mox ap
parentiã aſtruent Nihil plꝰ/feſſus eſt calamus/cadũt
palpebre/profundũ noctis agitur ⁊ petũt oculi/dulcem
poſt vina ſoporem. Vale.

Iterum amicus amico.

Longo iã retro tempore ex te nihil litterarũ habui/
quo ſcias me iudicaturũ ꝙ prorſꝰ ex memoria tibi ceci
derim/niſi tuis litteris te mei memorem mox oſtendas
Non pigeat rogo calamũ/nõ dico remiſſum ſtimulare
ſed õnino iacentẽ excitare. Caueas queſo qui mei ſem
per amãtiſſimus extitiſti/ne diutius in hãc ſcribẽdi ra
ritatem prolabaris/Quo tuã memoriã caducã arguam
⁊ rimis plenã/⁊ veteris amicicie neglectricẽ eſto felix
(perq; beatus

Ad idem.

Non poſſum vſq; ſatis mirari colende vir/quid ſibi
velit hec tua litterarũ raritas/ſi amorem friguiſſe n̄ de
mõſtret/Vix video quo freno me contineam/qui nõ vir
gilianum illud in te cõtorſero/⁊ quonã noſtri tibi cura
receſſit/Niſi curaueris tuã ſcribendi raritatem abundã
tiori copia ⁊ multo fenore compẽſare. Quod vt

facias ſummopere rogo / Nā nihil duco quod potencius
ip̄i amicicie vires ꝛ robora preſtet / ꝙ frequens mutua
qȝ litterarū deſtinacio / Hec enim vero amori alimenta
miniſtrat · Vale · Aſſitqȝ tibi iupiter habitator olimpi

¶ Reſponſio ·

¶ Nō ille ſum cariſſime vir / qui in perforata memoria
amicos ſoleā quo facile decidāt collocare · Falleris enī
ſi ex litterarū raritate amiciciā iam tepuiſſe iudicabis
Is enim ſum qui curauerim vſqȝ nunꝙ amiciciā / vel
verbis / vel litteris / cōnutrire / ſȝ rebꝰ ꝛ fauoribꝰ · Etſi
mihi loco diſtas animo tamen meo nūꝙ fuiſti non con
iūctus · Inuenieſqȝ ſemper ī me rediēs quod abſcedēs
reliquiſti Quē ſemel dilexi nō dedilígo / quod poteris
dū libuerit experiri · Si igitur quid optas / detegas illi
qui ſi voluntatē tacētis aſpiceret / occurreret vltro / Et
tuā peticionem velociſſimo curſu largicione preueni / et
Vale de me qȝ vt ceſareo verbo vtar / te iubeo bn̄ ſperaē

¶ Alia reſponſio ··

¶ Salutem plurimā / Non vſpiā viuit cui concedam ꝙ
gaudēcius me amicorū litteras accipere poſſit / Sȝ ex ad
uerſo noſco neminē qui magis me calamo ꝛ litteris ad
uerſetur / at magis reſcribere reformidet · Perinde duco
litteras ſcribere ac ſaccos vel lapides gerere collo · Tu
piui ſemꝑ fenerator in litteris eſſe / pluraqȝ repetere
ꝙ dare · Deſine ergo ex litterarū raritate amorē inter
miſſum iudicare / Sed velis affectū meum nō verbis ſȝ
operibꝰ cōmetiri / ne aliud pro alio cenſeas / neuē amicū
nī rite cōdemnes · Vale ex louanio marcij decima rap
cius ꝙ fulgura cadunt ·

¶ Ad idem ſub alia ſentencia ··

¶ Salutē / Scio inter nos multiplices amoris cās ſu
pereſſe ꝛ ſingulas certe pondus habentes / atqȝ me tibi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

debere quātū perſoluere difficile eſt/ Nec ignoro ꝙ fre quenti litterarum miſſione verus amor ſumopere creſ cat. Ez ꝙ ad te litterarū aliquid rarius miſi/ non me amoris remiſſio ſed verecundia cōpulit/ vix auſim tuis litteris reſpōdere ea quippe facūdia ſcriptis/ vt ex ore ciceronis profiliſſe videātur/ quarū ad ſplēdorem quo ciens me cōuerto/ ſtupeo ⁊ obruor/ īdignū me ſeciens qui tibi ſcriberē/ cui nō niſi magna quedam ⁊ preclara ⁊ digna tua grauitate/ autoritateq₃/ cōuenirent. Vale ſitq₃ tibi leta nec minus honeſta ſera ſenectus.

¶ Rogat pedagogij magiſtrū pater/ vt eiꝰ filiū ſub alio magiſtro ī aliam cameram collocet

¶ Salutem in eo a quo veriſſima ſalus/ Nihil ē fidiſ ſime vir/ quod īdignius fero/ ꝙ̄ ꝙ magiſter ille cui fili us meꝰ ⁊ cōmiſſus ⁊ cōcamerariꝰ erat/ errorū igni ſul phura cōtulerit/ eūdēq₃ corruperit quē corripere debu iſſet/ viciaq₃ ſua nō repreſſerit ſed expreſſit īmmo eū dem ipſemet in errores illexit ⁊ quidem perdidit q̄ ſal uare debuiſſet. mirus ille mediꝰ eſt morbi amantior ꝙ̄ ſalutis. multa mihi pulchra pollicitus ē/ lloqueba tur vt par erat/ ſi aūt feciſſet vt par fuit id opere pre ciū eſſet. Heus āpliſſima promiſſio tenuiſſima fides Iā īfidelis animi latebras malaſq₃ ſui pectoris cauer nas tarde nimiſq₃ tarde agnoſco. Neſcio quid mihi iā cōſilij reſtet ꝙ̄ peſſulari ſtabulum equo ſublato/ vel de coqui pultē eſuro ſepulto. Rogo filiū meum ab illo ſe iungas/ nec volo ꝙ ei quicꝙ̄ īpendat/ ſatis proderit ſi nocere deſinat/ cū nihil ſciat ꝙ̄ nocere/ aliūq₃ pedago gū tribuas/ a quo per virgam molliatur qui vicijs in duruit. plura ſcriberem ſ₃ paſſio proicit calamum nil dicā āplius ꝙ̄ ꝙ is vnicus es in quo mee ſpei firmam anchorā collocaui. Ex gandauo raptim leuiori penna

ꝙ animo· Vale ī eo q̃ recte valentibus defuit nūꝙ̃·

¶ Amicus amico pro famulo habendo·

¶ Etſi hora tardiſſima ſit / ⁊ ſim adeo vigilijs laceſſitꝰ vt potiꝰ dormire ꝙ̃ ſcribē preſtz / Res tn̄ feſtina me vrgʒ protraccionē nō admittens. Famulū meū ꝓmoui ī pinguioriqʒ paſcua collocaui / ſic erāt ſua merita Plures inſtant vt eius locum ſubintrent inter quos nō eſt tepidꝰ proſecutor qui ꝑterito āno tibi famulatꝰ eſt / cuius perſone gracilitas ſi cetera ſtarēt ſatis mihi accepta foret / Sʒ ſuus a te abceſſus cui ſeruire perfacile ē / facit me de ſuis moribꝰ dubitare· Te ꝑ vltimā amicicie noſtre ſcītillulā rogo ⁊ requiro / ne pigeat eiꝰ cōdiciones mihi ſub ſecretiſſima fide deuelare / q̄s tacebo ſi ita ſtatuas caſqʒ mihi vni ſciturꝰ fuero / libenter aſſequerer īter plures magis electū / non parū mea intereſt qui rerū mearū incurius ſū vel hunc vel illum recipere / Quero fidelē ſecretū verū ⁊ vigilē / Nō multum laboro / ſi cetera deſint / modo hec aſſint / Non facile aderit ex ōni parte perfectus· Vale vale / oculi mei ſomno graues prolixitatem reſpuūt·

¶ Reſpōſio·

¶ Occupacio mihi plurima erat dū mihi tue littere redderētur / qua prorſus retroiecta / mox ad calamū aduolo ōnibꝰ curis meis tua negocia preferens / Condiciones famuli dudū mei trāſcribi tibi poſtulas Quod dū tibi negare nō poſſū / ante omnia te adiuro per quicq̃d nobis amoris ē / ꝙ perlectū hoc breue vel laceres vel vulcano dedices / Ne dū tibi prodeſſe velim alij viderint ⁊ obſim illi / Ad aurem tibi dico titulo ſecreti et baſſo ſermone hūc tibi īutilem ſeruum fore / quē ſi currere vetes lepus erit ſi currere mandes lēta ſibi viuacitas erit / ⁊ ſibi accreſcet natura limacis / volet ōnia q̃

tu nolis/ Nō loquaciorē unꝙ̄ vidiſti garrulam anum
Eſſe tamē poteſt ꝙ aliquando verū dicat ſi fortuna fa
uerit/ Nā quantū ex ſe inter verū ⁊ falſum/ inter tuū ⁊
ſuuꝫ drām paucam ſtatuet/ Jā habes quid acturus ſis
qui familū nō vis īfiduꝫ mendoſum dromonem garru
lū. Ex gādauo marcij vlcīa/ dum pocior pars acta dict
ē/ ea quidē feſtinancia vt calamus ſagittā celerē ſupaſ

¶ Alia eplā interrogās habitudinē alterig famuli/ ſꝫ

¶ Hoc natura mihi inſitū habeo/ hoc traxi ex cunabu
lis ꝙ moleſtiſſimus ſum amicis/ Vbi cepi non deſino/
ſed puerorū more ad caudā benefacientis ſemper ⁊ ſem
per hereo/ ex primis meritis ſpem mihi ſuadēs de futu
ris/ quod ego mei iudex in meipſo nō poſſum nō deteſta
ri/ ſi non parte ex altera pleno corde exoptarem/ ad ſimi
lia vel maiora amicorū iuſſibus excitari/ qui mihi occu
pacionem etſi dederint/ moleſti tamen eſſe nō poſſunt
Tu largo fauore ſecretaqꝫ fide famulū illū/ quem ſcis
noto deſcripſiſti/ qui maculas habet nullo lixiuio ſapo
neqꝫ nullo abſtergendas/ Sed habes vicinū piſtorem
quēdā ad dexteram tibi proximum/ Filiuꝫ is habet ꝙ
mihi vt ſeruiat eciā ac eciam pluimuꝫ īſtat/ cuig moēs
paiformiter mihi peto intimari etſi que tuis ī litteris
celanda duxeris tibi do fidem ꝙ nemini ꝙ̄ igni cōmuni
cabo. Tua virtus te volentē faciat que me fecit confi
dētem. Vale vir care ⁊ viuito letus. Ex louanio nō te
lo tardius tenues quod peruolat auras.

¶ Reſponſio.

¶ Filius ille piſtoris vt ſuo in vicinio nō pauca fama
circūuolat moderati verbi eſt Nihil quod ſilencio debet
in publicū ducit/ nihilqꝫ dicit quod diſſidet vero. Fer
tᵉ qꝫ ꝙ nihil ſit eo verius ſecrecius viuacius fidelius.
Hec ſi recte/ memini requiris in famulo paruih abēs ſi

deſint reliqua hec ſi aſſint / Sed ſupeſt quiddam qđ me
ab eius ſeruicio pual de retraheret / quod ſi ſubticerem
vererer ab inſtituta obſeruācia noſtra declinaſſe / Veliz
ergo ſub ſecreti tegimine ſcias hūc bibere vt arida tellꝰ
Nō conſueuit ipe vino nec vinū ſibi parcere • Pridie in
cōuiuio quodam ebrius factus ē aduſqꝫ ludibria fedis/
ſima viſu / vbi incertū eſt plus an biberit vomuerit vel
effuderit / z quociens poteſt cōuiuijs ſe ingerit vbi pri
mū poſt hauſtū mox rixas mouet et ſuſcitat iras / nec
manet ſocratica lingua / tūc quoqꝫ animū eſtuātē z vin
dicem habꝫ / z manū facilem illi animo ſeruitricē / Has
cōdiciones pubeſcentibꝰ ānis exortas diluit rariſſime
ſubſequens etas / Quid tibi fieri cōducat tua pruden/
cia te docebit Vale ſitqꝫ tibi longus ſalubris quoqꝫ ter
minus eui • Ex bruxella maij viceſima tarde dum nox
atra ſelum ſubtexerat volante manu volanteqꝫ calamo
liquido velut ethere nubes •

Ad idem •

Habeo tibi grās et certe ꝙ plurimas de his q̄ mihi
in ſecreto tuis litteris reuelaſti Forem ego cariſſime
frater mira demencia captus ſi illi rerū mearū curā cō
mitterem qui ex fundo ciphi ita fedas morū labes didi
cit haurire vt poſt potum nō reliquie priſtine frontis
appareant / In tali enim vita future miſerie facies de
pingitur • Fuit quidā diebus pauculis mecū alter q̄
iniuſſus nihil exequitͬ ſꝫ ſingulari quadā demencia lon
gis in roſtris calceorū ſcacatis collarijs lōgiſqꝫ capilꝭ
videtur plurimū gloriari / Tota die quid ſibi deeſt ad
ſpeculum querit / leuatas cōportat in ſcapulis alas / q̄
an ſatis in altum leuentur an mutuo diſſident / oculis
ſuis metiri nō deſinit / Iā quoqꝫ vnā iam alterā ad la
tus extenſam tibi iā reſpicit / bacillum album porcorū

inſpectoris inſtar manibꝫ geſtās/quo puluerē pilleo ſuo excutiat/vel faciat calipodiorū calceorūqꝫ roſtrum roſtro reſpōdere/cuiꝫ ferendā eximiā fatuitatē non diuciꝫ cēſui/Quē dū ſui erroris arguere cepi/vſqꝫ adeo tulit īdigne vt cōtra clamādo pene rauciſceret· Videtē mihi ſeruitores boī eſſe fenice rariores/Si tamē vt cū qꝫ mihi in hac parte ad cōmodum proſpicere poſſes/ faceres mihi rem gratiſſimā omniqꝫ lucro graciorem Vale ſponſo lecior/regeqꝫ felicior.

Reſponſio·

Deſiderijs tuis vt ſatis eēꝫ cariſſime fautor lōgā operā contuli/ꝛ circūſpexi vndiqꝫ loci vt tibi de famulo te digno prouiderē· Repperi tandē adoleſcētem qui ad tuū ſeruicium multū aſpirat/cui florida etas adeſt laboribꝫ apta/Quē paupertas ocia cōtemnere docuit qui linguā ſic fertur inſtituiſſe vt tacē ſciat/ꝛ mētiri neſciat/In quo nundū vidi aliqua libidinū prohemia vel īpudice mentis indicia/mireqꝫ mihi placet illius mitiſſimꝫ aīmꝫ/illiusqꝫ modeſtia/quā vultu geſtu ſimul ꝛ moribꝫ profitetur/Niſi fallor/digni eſtis alter utro/Nec facile dixerim vter felicior/vel tu ꝙ tibi is famulus/vel ipē ꝙ ſibi tu dñs obtigeris/quē dū paululū habueris/fore puto ꝙ nō lelius affricano gratior erat, nec palinurus enee· Vale felix tempore longo·

Inuitatꝰ ſociꝫ vt ſeq̄tur ſociū louaniū pergētem· maximas īfractaſqꝫ amicitias/ Inter plurima q̄ priuſq̄ꝫ abirem fidētiſſime ſocie dū milies item ꝛ milies dulci ocio cōfabularemur ſemper nobis hec unica ſentencia fuit ꝙ q̄ꝫ primum louaniū ꝑgere vellemꝫ ꝓficiendi grā paternis finibꝫ nō contenti/Pollicebaris qꝫ mihi abeūti te me ad calcem de ꝓximo ſequuturum Qđ qꝛ nundum adimpleſti continere non poſſum qui

nõ cū harū latore has ad te litteras ſcriberē te ex corde
rogitando ꝙ õni dilatione ſemota / mox opere preſtes
quod liberalib9 verbis ꝓmiſiſti · Iamiā cariſſime ſo/
cie oculis coram video meis ꝙ̃ vtile conſiliū ceping ſi
nõ poſtea obſpreuiſſes Timeo ne hec dilatio te ad deſi
diā / ne quoqȝ hec longa mora te traxerit ad inerciam
Animg certe meg nõ quieſcet donec vel te videro vel ꝑ
litteras accepero te ꝑbreui aduenturū / Qui dū vene
ris eo fuero tuo in aduētu letior ꝗ̊ fuiſti ī ſequēdo tar
dior · Ita enī ſe habet res / habebitqȝ ſemꝑ ꝙ cuig max
ime ꝑ̃ſentiā amamg / nõ poſſumg eig abſencia nõ torq̄ri
Finem do / te his paucis excitaſſe aut refricuiſſe ſuffe
cerit Valeto ſalug ꝛ letus / prudentī qȝ pro ſpicito ne de
fueris tuis ꝓfectui honori ꝛ fidei ·

Ad idem·

Firmā amoris cõſtantiā pro ſalute / Speraui ego
cariſſime ſocie ꝙ me louaniū ꝑgentem ſtudendi grā ꝙ̃
primū īprotracte fuiſſes ſequutg / qui mihi id firmiter
voueras abeūti vt cõiunctioni animorū cõiunctio loci
reſponderet / Et quāto id magis ſperaui futurū / tāto
acrius doleo ſpe prerepta / Si tamē ſcires quāta ſit lo
uanij magiſtrorū vigilātia / ſcolariū diligencia / quātg
litterarū ardor / quantg morū decor / quātiqȝ ſtudij vn
diqȝ feruor / nunꝙ̃ quieſceres donec louanij mecum eſ
ſes / Cepi ego tuis verbis confiſus pro nobis camerā
vnā in pedagogio lilij / paruā tamē / ſed duob9 vnū ani
mū habētib9 nullg locus eſt anguſtg · Dixi magiſtris
te ꝑbreui affuturū / Eo iā res perducta eſt vt neqȝ tu
honore tuo ſaluo / tuū diffedere poſſis aduentū / neqȝ
ego illeſa fide tuā morā nõ accuſare · Hec ideo dico ca/
riſſime ſocie vt vel hoc efficiat pudor quod ratio prius
debuiſſet · Vale et cura ne diucius ſanum conſilium

moꝛa coꝛrumpat ·

¶ Petit᷑ feſtinus aduentus amici vt aſcet amico

¶ Salutes ſtellis numeroſioꝛes / Nūc potiſſimū opꝯ ē
amice pertare / vt admotis calcaribꝯ mox equū aſcēdas
improtractēqꝫ ad me venias / lateriqꝫ meo adiutoꝛ aſſis
Ego ſummopere in te ſpero iubente virtute quam ī te
ſi tā ſemper agnoui / qui ſi mihi vt foꝛtis certatoꝛ aſta
bis / ſpero fore ꝙ breui voti mei cōpos exiſtam / Nam ī
te mihi exundās ſpes ē eſt / exundanſqꝫ fiducia / Niſi enī
tua opera adiutus fuero / nullius alterꝯ auxilium ſpe
ro Nuncius has perferens tibi mei dicet coꝛdis archa
na / que pro noſtra vetere ſummaqꝫ amicicia ita tracta
bis vt in rem meā cōductura putabis / qui nullum vn
ꝙ pretermiſiſti officiū amoꝛis ſūmi erga me tui · Qd̄
ſi feceris pꝛeclaras ego virtutes tuas coꝛdi meo ſerua
bo tenaciter eaſqꝫ q̄ſi perpetuus aliquis buccinator lo /
ci vndiqꝫ pꝛedicabo · Occupationes mee iā longioꝛem
me tecū eſſe nō ſinūt / inter amicos eciā pꝛohibita ē ver /
boſitas / qui nō verbis cōnectuntur ſed animis / Amoꝛ
enim rebus ꝛ animo nō ſermonē queritur Valeas igit᷑
tibiqꝫ perſuadeas me vnū omniū eſſe qui tāto te amoꝛe
cōplectoꝛ / vt aliū magis neminē · Itaqꝫ ſi quid apud
me eſt quod tibi iocundū eſſe poſſit id ita eſſe tuū puta
to vt meum magis eſſe non poſſit ·

¶ Intimatur aduentus amici amico ·

¶ Salutes ſupraꝙ pēna expꝛimere poſſit / Tādem iaꝫ
tandē vnas ex te fidiſſime dn̄e litteras recepi q̄s mag /
ni muneris loco teneo / tam etſi parum ſit vna epiſtola
pluriū annoꝛū cōpenſare ſilenciū Hec tibi obinde ſcribo
vt me viuere ſcias ꝛ ſoſpitem / ex litteriſqꝫ tuis me eſſe
gauiſum ꝛ maxime ne ſcriberē nihil · Hic ſiſto calamū
Hac ebdomada ſpero videre te ꝙ belle ſcilicet valeas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

quid rerū agas quid ue fortunarū ⁊ ſoſpitatis habeas
Statuiqꝫ tantiſper apud te eſſe quē amo vnice veneror
qꝫ vt nō viator veniſſe videar ſed ⁊ familiaris ⁊ tuus
queꝫ vix a collo depuleris/quo tādem vt abeā et ſpera
re incipeis ⁊ optare. Vale igit̄ rapti ex leodio decēbris
quīta digitis frigētibus ⁊ quidē flatu anhelitus ī cu/
iuſlibet verbi depictione calefactis/Apud nos eniꝫ hac
die pregelidus aer horridū frigus ſic vndiqꝫ miſcet vt
eciā aīalium ſanguini timeri p̄t ne vertatur in glacieꝫ
dū iā ex baſilica redirem taꝫ ſtrīdēs fuit acumine ventꝰ
q̄ſi minuta quedam culterorum lamina per aera volitaſ
ſet. Sed ignem ſtruit famulꝰ hec expulſurū frigora.
Mānſurus ſum ante focum donec frigus erit calida ca
mera incluſus vt inter plumas cuculus.

Frater amico vt reducatur nepos profugus

Habꝫ frater meus cariſſime vir/vnicū vt noſti p̄ter
formam pauci momenti filiū/qui ludorū mulierūqꝫ cu/
pidīe tractus ſic in errorem prolabit̄/vt nec paternis
mādatis pareat/nec rectis cōſilijs credat. Multi ꝓbiſ
ſimi viri plurimis verbis eū a vicijs trahere conati Sꝫ
ſemper habet aures ſuas ſic pice clauſas vt ſurdo nar
rent fabulam qui tandem bonis illis cōminationibus
feſſus clā patre abijt profugus/cōſortijs ſe miſcens pe
riculo plenis quē pater etſi malū eſſe agnoſcat/non po
teſt nō diligere alterius ſucceſſoris inopia/Dolet hinc
pater q̄ maxime adeo qꝫ eum abijſſe luget/ſuſpirijs
crebris atꝫ lamētis/vt therēcianꝰ ille menedemꝰ ex
eo renaſci videat̄/queꝫ ita conatus ſū qꝛ eiꝰ me miſerꝫ
cōſolari/vt ſi me audias tremetē audiuiſſe credas. Te
ergo percupide rogo ſi caſu aliquo in aures tuas cecide
rit vbinam loci fuerit/id mox cures intimare ⁊ vt re/
ducat̄ continuare/vt tua virtus tuaqꝫ induſtria dabunt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Pater enī vt perſpicax eſt multum veretur dolendum
exitū/qui q̄ſi debitus nō conſueuit ſic viuētibus non
euenire. Uale ī eo qui ſummi regit culmina celi.

¶ Reſponſio.

¶ Triſticiā frīs tui ſinceriſſime vir ſiccis genis fer
re nō potui/quē dū habeam oculis meis cariorem/eius
etiā filiū non amare non poſſū. Non oſoꝛ eſt rami qui
diligit truncum. Spem mihi nō paruā cōflauerā ꝙ ex
illo iuuene quiddā preclarū exurgeret aliquādo/vnde
grauius iam doleo ſpe pꝛerepta/Sed tamen qꝛ adeo pul
cher filius ē et leta iuuētute floridaqꝫ venuſtate conſpi
cuus/quē niſi quis noſceret ex iouis ſinu delapſū pu
taret/Nō facile inducar vt credā illi ſpeciei piā deeſſe
indolē/⁊ clarum ingeniū non reſpondere/Nam ſolent
coꝛpoꝛis liniamenta animi ĳmaginē indicare. Eſſe nō
poteſt iudicio meo qui alioꝛum vicĳs cōcitetur/errꝫ
qꝫ tractꝰ/nunꝗ̄ tā viliter ſua ſponte pꝛolapſurꝰ/Neſ
cio ſi me amoꝛ decipit/cecꝰ vtiqꝫ iudex. Habuit ex do
no nature pulcherrima āple pꝛomotionis crementiqꝫ ī
dicia/ſi iuuentutis curſum turpi labe non defedaſſet
Flebit etate pꝛectioꝛ qd̄ cōmittit impubes/niſi mox
retrahat ex lubrico pedē/grāmqꝫ pꝛomereri ſtudeat/
⁊ pueritā conſeruare. Quod vt faciat operam dabo
deſideriumqꝫ tuū nec fruſtrabor nec moꝛaboꝛ. Uale ꝙ̄
ſcribi ꝙ̄ dici/cōcipiqꝫ poteſt valentius.

¶ Alia reſpōſio ad idem ſꝫ alia ſententia.

¶ Fratri tuo ex ſuo merito iā dudum ōnia debeo/qui
tantam in me cōgeſſit beniuolētiā vt ſemꝑ felicem me
tali amico iudicarem/Sꝫ quia pꝛo ſuo filio/tāto dolo
re nō ſua pꝛudentia digno/angitur vehementer doleo/
Sꝫ nemo ſibi tā cōpos eſt qui non aliquando efferat
ab impetu/⁊ a paſſione ſuperet/Spero ꝙ fluxꝰ tpis

vt fieri ſolet triſticiã adimet/cũ nihil ſit ſi credamꝰ ci/
ceroni quod cicius areſcat lacrima/bene tamẽ me habȝ
ꝙ tibi ſuũ dolorem deuelauit· Nã dolor ſpeciem ignis
gerit qui dũ plus tegitur plus igneſcit· Arbitror ego
filio ſuo fore ꝑutile/qui ſine lege/ſine metu/viuere pa
rat/vt quiddam guſtet paupertatis/quo expercior et
caſtigatior tandem ad ſe reuertatᷣ/multos docuit ex/
periencia quos ſcola docere nõ potuit ſepe ſurda plũ/
beaqȝ capita hauriũt/oculis quod auribꝰ nõ valebant
ſpernet ꝑfecto eos aliquando ex quorũ nunc inſanijs
pendet· Hic punctũ facio· dum adhuc ĩ hoc verbo pẽ
det/pẽna penderet/o cariſſime vir/cõuenit me nũciꝰ di
cens vbinã loci fratris tui filiꝰ eſt· Vale igitur· mox
pede nõ moto ad eum litteras ſcribo/nuncium mitto q̊
labore/quo ve ingenio vſus fuero poſtea noſces/Tẽ
pus enĩ agẽdi nõ narrandi iã congruit/Nõ enim qui
eſcã donec eũ viderĩ ex his erroribꝰ enataſſe Incertũ
tamẽ ẽ quid exinde ſit euẽturũ/creberrime hoc accidit
~~vbi rebꝰ adhuc in crudo ſtantibꝰ viciorũ radices cona~~/
~~mur ſuccidere/nihil aliud facimꝰ ꝙ̃ veteris incendia~~ ꝓ
uocare· Iterum vale·

Interrogatᷣ cõdicio cuiuſdã notarij/an expe/
diret eũ in ſecretarium epiſcopi aſſumi·

S Salutẽ õni ſalute preſtanciorẽ/Partes mihi amice
peccare/ſi parcũ tempus parcas litteras dabit· Laci/
us ſcribere non ſegnicies ſed occupacio vetat· Varijs
enim inuoluor oneribꝰ vſqȝ ad aures· Lator harũ vir
ſciencia virtuteqȝ ſingularis/quiddã eſt peciturꝰ ex te
qui ſine vllis precibꝰ meis que vera ſunt minime reci/
teſceres verum eciã mea cã vt ea q̃ perſpicue noſti de
capittuli tui notario referas te plurimũ rogo· Nihil a
te peto qd̾ alienũ a virtute cẽſeas Quid enĩ virtuoſiꝰ

ꝙ dicere quod verū eſt • ꝙ pocius hac de re ad te ꝙ ad
quēpiam aliū ſcribo / id cauſe eſt / ꝙ nō veſtitur aura /
nec tegitur celo / cui vt tibi fidē habeā / cuiꝰ lingua nū
ꝙ a vero diſcedit • Vale felix et longos viuas in ānos

¶ Reſpōſio dicens notariū illū adulatorē eſſe •

¶ Expoſuit mihi nūcius tuꝰ / reuerendū in xp̄o patrē / dn̄m noſtrū ep̄m / petere fidum ſecretariū · Iſtācius ex me poſtulās tui nomine / quid ſenciā de noſtri capituli notario. Ecce vir cariſſime loquar vt tibi vni ſemotis arbitris / in ſiniſtrā aurē ſuſurrē • Si hūc notariū ple / nius velis cognoſcere / gnatonē apud comicū cogitabis qui imperauit ſibimetipſi ōnia aſſentari • Laudat enim ſermonē indocti / faciem deformis amici / Si riſeris ma iori cachinno cōcutietur / Flet / ſi lachrimas conſpexit amici / Frigebit / ſi frigeas / ſi dixeris eſtuo / ſudat Quē ſi admiſeris / tuas ſemper aures multa nube vanitatis implebit / tuiſqꝫ operibꝰ omnibꝰ adulanter applaudet / quicquid in eo ē / id totū adulacio vendicat / nihilqꝫ veri tati relinquit᷑ aut virtuti • Nihil enim hoc hominū ge nere pernicioſius inuenit᷑ / qui venena propinant melle circūlita / quo cicius noceāt / ⁊ quo naſcātur tardiꝰ. Fe licem illū exiſtimo qui adulatorū rethia poteſt effuge re Nā ſerpit hec adulādi eluuies feda / et morbꝰ cācero ſus in ōnes Vt nullus aut rarꝰ ſit quē hec labes nō at tingat Tāta enim eſt huiꝰ erroris area / quātꝰ ⁊ orbis eo qꝫ latior quanto pauciores ſunt qui adulatorū laque os euadere poſſunt / Vel qui ita molliciē auriū exuerit vt nullis prorſꝰ adulacionibꝰ delectētur / Cū eas aliꝗ nō videat / alius eciā preuiſas neſciat declinare • Cauen dum optime vir ſūmopere de talibꝰ / Non enim poteſt vnꝙ̄ fides eſſe incolumis, vbi aliud agit᷑ aliud ſimula tur Per hoc tibi ſatis reſpōſum putato / ⁊ bene valeto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

eoqꝫ felicius quo a tali hominum genere diſtātius.

¶ Nūſio alia in aliā ſentētiā dicēs eūdē ebrioſū.

¶ Salutes plurimas aduerſitatis neſcias/ Pre ōibus id vnū ſūmopere peto colēde preceptor/ ꝙ amor ille qui me ad loquendum concitat/ te cogat ad ſilencium/ Quo quod tibi dixero nulli videar deuelaſſe. Is de quo q̄ris totus ſeſe in crapulā potatōeſqꝫ diſſoluit/ qui raro manū habet niſi āphore vel cipho cōiūctā / Cui ſemper tātꝰ eſt hauſtꝰ ꝙ̄tꝰ ē ciphꝰ/ quē neqꝫ vacuum patitᷣ neqꝫ plenum/ Qui maiorem ſitim ꝙ̄ ventrez habere videtur Super enim capacitate ſui vētris/ iſtar vaſis extēſi cum dolio certat/ Omniqꝫ conuiuio ſuperſtes eſt/ primus venit/ vltimus abit/ Cui animꝰ in poteſtate nō manet ebrietate deuictus. Nec ſibi verbi vlla modeſtiē neqꝫ vllus in opere pudor. Itaqꝫ mox vino illuditᷣ vt nihil in eo preter hominis figurā homini ſimile relinquatur/ que ſi non conſtaret iam a viliſſimo porco ſordibꝰ amico cōſuetoqꝫ viuere luto/ diſtare nihilo videretᷣ Omnem illum eminentiorez exiſtimat/ qui vini capacior vel profuſior eſt/ quē raro videbis/ niſi vt virgilij verbū eſt ſomno vinoqꝫ ſepultū. Vale ſi quid eſt aliud quod a me tua cā fieri velis/ id ſi ſcripſeris/ non ſcripſeris fruſtra Nō enim tibi apud me optandum quicꝙ̄ ē qđ ſperare nō liceat. Si aūt non defuerit intelligentia q̄ videam/ non defuerit fauor quo ſeruiam.

¶ Cōmendatᷣ amicus amico vt ei ſit adiutor

¶ Virtus latoris me cōmouit vt ad te perdiligenter ſcriberez/ ſed virtus tua ꝙ cōfidēter atꝫ eundem tibi ꝙ̄ accuratiſſime cōmendarez Rogo igitᷣ te maiorē ī modū quantū poteris tua dignitate ſeruata eum tuo conſilio adornes ⁊ auxilio eūdē quoqꝫ ꝙ̄ liberaliſſime tractes quo intelligat hāc cōmendacōem meam ſibi magnopere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

fuiſſe adiumēto: vt hoc eciā teſte augeat̄ noſtre amici
cie fides/ Quo mihi feceris rē gratiſſimā memoīa ſer
uādam ſempit̄na· Is nāq3 amiciſſimꝰ ē ⁊ maxime ve
rus ī rogādo minime moleſtus: ⁊ tua amicicia ꝙ̄ opti
me dignꝰ/ Iterū igitur atq3 iterū ⁊ repetens iterū ro
go huiꝰ viri rebꝰ ⁊ cauſe quas tibi ore narraturus eſt
accōmodes manū ⁊ aures· Ex lauanio iulij prima: vi
des ꝙ̄ raptim: ſatis hoc mōſtrāt inepcia ⁊ caracteres

Ad idem·

C multas larga profuſione ſalutes/ ꝙ̄ ꝙ̄ vſq3 adeo
tēpora mihi nūc artiſſima ſint nec rebꝰ proprijs ſuffe
ctura vt vix reſpirādi ſpaciū preſtent/ Quia tamen ha
rū exhibitor mihi cariſſimꝰ plurimum ſibi commodi al
laturū id arbitratur/ ſi lr̄is meis tibi declarē/ qua ſim
⁊ qua diu fuerim erga eū voluntate· Hic te ſcire velī
cariſſime fautor me totiēs huiꝰ beniuolētiam expertū
eſſe ⁊ fidem vt hominē neminem pluris faciā· Vt igit̄
eū ī tuam fidē ſuſcipias/ habeaſq3 in numero tuorum
⁊ vbi ſine moleſtia poteris eū adiuues te vehementer
eciā atq3 eciā rogo· Plura de eo ſcribē ſuiſq3 in me me
ritis res exigit/ certe tēpꝰ pauciora· Felix vale ⁊ vi
uito letus·

Increpat filiꝰ a prē frequēt̄ pecuniā poſtulās

Gratam rem mihi faceres fili ꝙ ad me ſepe ſcriberes/
ſi nō aſſidue pecuniā ipſe poſtulares/ quo te videt̄ nō
tam filialis amor ꝙ̄ denariorum cupiditas prouocare
ꝙ aūt ſic īceſſanter petis ⁊ repetis/ facit me plurimū
tua de vita dubitare· Scio pauca eſſe que bono ſcola
ri ad neceſſitatē ſuppetūt· miſi tibi iam varijs vicibꝰ
pecuniarū porciūculas multas/ nec iterū atq3 iterū de
nouo petere deſtitiſti· Qd̄ mihi argumēto eſt teipſū
non tam virtuti ⁊ litteris/ ꝙ̄ voluptati/ maliſq3 ocijs

cõtuliſſe/propria diſſipare ꝛ bene proficere raro coeũt
Caueto fili ne id quod mihi iã dubio eſt/veritas ipſa
cteſtetur/niſi me velis tibi patrẽ abnegare/qui tibi de
ſinã facere bene/ꝙ primũ deſines promereri/Promere
beris ãt ſemꝑ/donec magiſtris obediueris tuis/labo
raueris/ſtudueris/ꝓfeceris/nec te rebus immiſcueris
malis/vanis aut impudicis.

¶ Ad idem alijs verbis ꝛ ſentencijs.

¶ Nõ ſatis cõſideras fili/quãtos labores ego matre
cũ tua die noctuqꝫ expendimꝰ/vt denarios ad noſtrũ
victũ/ꝛ tuũ iuuamẽ/honeſte ſanctecꝫ aſſeq̃mur/Quos
tam ĩcaute ꝛ inutiliter effundis ꝛ diſſipas. ꝙ autem
tociens de nemꝰ quociẽs poſtulas/nõ nobis facultas
vlla eſt. moneo te ꝙ qui pauper es humiliqꝫ genitus
ex parẽte teipſum agnoſcas ꝛ/paternis egẽcijs parcere
diſcas. Interea qꝫ abſtineas velim a ſuperbia ꝛ maxi
me ab inobediẽcia eius ſupbie peſſima prole/Sitqꝫ ti
bi eo alacrior ſtudendi cura/quo ob inopiã cicius rede
undũ erit/Nulla tibi ſpes ĩ rerũ copijs ẽ/vel tui gene
ris potencia. Supeſt ſolũ/vt tibi ſciencias virtuteſꝫ
cõcumules/ſic ſemꝑ quocũqꝫ ieris coniunctas tibi in
uenieris cariſſimas/quibus falli nõ poteris ad alciora
promotrices. Vale tibiqꝫ proſpice/ne malis te conſor
cijs miſceas/ꝛ ne cũ vanis vaniter agas.

¶ Ad idem rurſus ſed alio modo.

¶ Fili/videris mihi ꝑ denarijs furere/cõſequẽs ẽ
ꝙ ꝑcepi de ſtudeas/Caue ne nimis abſencie fidas/vt
lacius audeas quo longiꝰ diſtas/ꝛ procul abſis. Des
operã ne rerum tuarũ profuſor fias/ne quoqꝫ vicijs
malis cõſpergaris/Nunꝙ̃ ꝓfecit malis vicijs ĩquina
tus/Sic diſcas ſic cõuerſeris vt deo ꝛ homĩbꝰ gratꝰ
eẽ mercaris. Quod ſi feceris/me patrẽ ſemꝑ ĩuenies

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

paterno officio ñ carentē· Sed ſecus ſi feceris ſecus ha
bebis· Et quod lucraberis facile vt aiunt in corde noda
bis· Nec īterea tutus fueris qui nō aſperrimas ūgas
tibi ſenſeris inimicas· Vale vt mereberis·

Reſponſio filij·

Affectuoſiſſimas hūilima veneracōne ſalutes Me
tuendiſſime pater/teſtor illam cariſſimam fidē ꝑclarū qz
amorez illū quos in vos geſſi incōfracte/me nihil pecu
nie ad voluptatē ſed nudam ad neceſſitatem poſtulaſſe
Neqz audiuiſtis ſpero tēporis vnꝗ̄ duz vobis domi
eſſem ꝙ mea ſtulte deiecerim ꝙqz malis incubuerim o
cijs ꝑ ludis etati non cōgencis z bono ſcolari vetitis
An aūt nunc abſens denarios meos prodigo iactu ex
penderim/an remiſſiꝰ debito laborariz ꝓfeceriz qz/ma/
giſt̄ meus teſtis erit/qui quicquid me reſpicit optime
nouit z qui interrogatus nihil preter verū dicet veriſſi
mus ipſe/ Ex cuiꝰ ore ſepe auditū eſt/me magis freno
ꝗ̄ calcaribus ī ſtudendo eguiſſe· Nā quia tarde ceperam
litteras colere curaui feſtino curſu meam corrigere
tarditatē eoqz ſtudere fortius quo incepi tardiꝰ Cona
tuſqz ſum perualde ſocios meos diſcendo ſuperare/tur
pe ducens cedere pari/pulchrūqz viciſſe maiores· Ita
qz indiſcendo vigilem operā dedi/ vt ſic diſcerē ne diu
docendus permanerē· Deūqz do teſtem ꝙ nunꝗ̄ ab in
ſtitutis ſtudijs me vanitatis ardor retraxit/neqz defle
xit cura ludorū· Pro veſtra igr̄ preſtāti prudēcia faci/
le intelligitis nihil tam bene fieri poſſe quod non pote
rit linguis malis deprauari/quibꝰ ſpero virtus ꝑclari
animi veſtri non aures dabit credulas· Sic enim vrā
ſcripta in eā partem interpretari conatꝰ ſum vt huiuſ
cemodi crimina nō quia facta ſed ne fierent arguiſtis·
quaſi fierem ex veſtris his ſcriptas preſcius eus quid

eſſem ſi ſimilia facerem auditurus Valete in chriſto

¶ Nepos ex ytalijs rediens ſuo nepoti iuniori louanij ſtudenti ..

¶ Abundas largo corde ſalutes Pater tuꝰ fidiſſime vir in hac dura hyemis cauda in domum ſuam me ſuſcepit / ex ytalijs cū ſarcinulis redeuntē Vbi primis illic ſalutis verbis ⁊ leti aduentꝰ vix ſatis expreſſis Mox pro te vbi nā loci vel gencium eſſes percupide peto. Dicitur mihi te necdū louaniū reliquiſſe / Ibiqꝫ gradū in artibus ſuſcepiſſe / et philoſophiā iam ꝑ alijs legere / pro te quoqꝫ iuribꝰ incūbere Quod cū audiſſꝫ / magnꝰ mihi multe leticie ſubortus ē cumulꝰ / cū nō vanā fuiſſe illā ſpem rediens inueniā / quā ex eminencia tui ingenij tueqꝫ nature mihi abſcedens cōſtruxerā. Intelligo iā ōnia ſplendida eſſe / q̄ mores / que vitā que ſtudium tuū reſpiciunt. Cū certo habeā ad ariſtotelicas lectiones in pedagogijs louanij aſſumi neminē / q̄ nō cōpoſitis moribꝰ honeſta vita / ingenio ſcienciaqꝫ floreat et facūdia Gratulor igitꝰ īſtitute vite tue ⁊ plurimū gaudeo / illud oracianū exclamans / I bone quo virtꝰ tua te vocat ī pede fauſto Velī tamen me cerciorem efficias in quo pedagogio cōmoreris / quid valitudinis habeas an tēporis aliquādo humanitatis ſtudijs incūbas etſi quid fuerit alterū quod te reſpicit quod mihi cognitum iri deſideras / id intimare nō omittas / ⁊ vale perfelicit̄

¶ Reſponſio ad predictam. .

¶ Non rex midas letior erat dum vidit qd̄cūqꝫ tangerꝫ verti in aurū Nec pygmalion dum dilectam virginem ebore ſculptā habere ſenſerat ſpiramina vite / ꝙ fueram ego cariſſime nepos dū tuꝰ nunciꝰ mihi tuas litteras preſentauit / magni tui amoris ī me nō futiles teſtes Vehemenē gaudeo ꝙ ex ytalijs cū ſarcinulis rediſti /

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

magis ꝙ ſanus maxime ꝙ doctꝰ/litteris enī tuis tul
lium prope repreſentas qui me tua ſic terres eloquen/
tia vt nō auſim longius extēdere litteras· Nūcius iſte
ex me multa Itē et multa ſuis auribꝰ hauſit/cuiꝰ iaꝫ
lingua ꝓ calamo vtar In quo animꝰ meus tuiꝰ con
quieſceret ſi vt fidum ꝛ verū/ſic cū memorē deſcripſiſ/
ſes· Ubi aūt interrogas in quo pedagogio morā ducā
Scias me ni lilio ſemper morā habuiſſe in quo ipſe mo
rari cōſueſti/Sunt teſtes pluriū camerarum parietes
multi ī quibꝰ tuū patet vndiqꝫ nomē· In camera enī
canū ceruorū ꝛ forcipū vix paries tuo noīe vacat ·Ubi
aūt te reddi certiorem mei ſtudij poſtulaſti ſi ſtudiū ri
te a tullio vehemens animi applicacio deſcribat᷑/ nihil
eſt quod ſtudeo/deſidia enī mea vehementiam non ad
mittit· Iocūdiſſime vale/ex louanio maij ſexta tarde
dū ſol abierat/ꝛ nox celum iam ſparſerat aſtris·

Alterū nepos nepoti ·

Si ociū harūqꝫ lator et tēpora ferrent/ ſcriberē de
nūcio multa que ad te miſerā/cui te adeo carū tua beni
uola tractatione ſtatuiſti/vt ſibi nō tam paſcha ꝙ tu
um nomē celebre eſt· multa ex te mihi longo ordine di
xit ſed plurima de te/ Qui ſi tā dicax tuarū laudum ꝑ
maneat ſua labia ſuāqꝫ linguā cōtereret/ ſed male me ha
bet ꝙ nec ex eo nec tuis ex litteris colligere poſſū qui
ī pedagio lilij hoc tēpore regunt Iā agitur ānus vice
ſimꝰ ab eo tempore quo ibi ſcolaris fui / Ubi tūc erant
regentes duo/pares animis / nō ita diebus / Quorū
vnū brabācia/alterū flandria genuit/Perualde cupio
ſcire/an eidem ſuperſtites ſūt/an incolumes/an alter
vel neuter vel pariter regāt· Ubi litteris aūt ex tuis
perſpexi ꝙ in lilio vix paries meo nomine vacat/mox
ego memini magiſtrorū meorū qui parietes ꝑgamenū

fatuoꝛū appellare conſuerūt / Quibus aſſentioꝛ / mag / nimin enī ſūt parietū atqꝫ murorum flagellū pruriētes
digiti fatuoꝛū / qui nitoꝛem atqꝫ rū planicies maculaē
nō ceſſant. Poſſūt ꝑuo flabello cohibei aranee / ceſſant
ī frigoꝛe muſce. Fatuoꝛū digiti frenū nō habent duri
parietum ꝛ ꝑpetui inimici nullo flabello dimouendi
Plurimū rogo abſtergas hec ōuia / ꝛ que fatue pinxi
prudēter expingas / ꝛ precipue in camera dudum mea
quā nō nominaſti / que leonum camera appellari cōſue
uit / que ſupra aulam ē / ad ianuam coquine gradꝰ exten
dens / ſuū capiēs lumen aboꝛto. Quam pre ceteris me
fidiꝰ maculaſſe timeo. Valeto ſemꝑ ꝛ ꝓpe tibi iupiter

Reſpōſiua ad p̄cedentem. (aſſit

Colēde preceptoꝛ cariſſime nepos / applicuit nūciꝰ
tuus ad veſperam ingēti pluuia / ſꝫ multo maioꝛe ver
boꝛū copia / Qui amoꝛis ī te ꝛ fidei plenus tui ē nomi
nis tuarūqꝫ rerum optima tuba / amoꝛ frenum nō cog
nouit. In referēdis eciā nouis nō parū liberalis ē / ꝛ
plurimū a ſpōgea diſtans / vbi nihil exit niſi p̄matur
Iſte aūt rimis nō caret: vbi ōne quod hauſit gratis et
vltro effluit. Sed hec hactenꝰ. magiſtri mei pro quī
bus ardenē interrogas: qui tēpoꝛe tuo rexerūt ī lilio
adhuc dono dei viuūt ſaniqꝫ ſuꝑſūt: et pariter regunt
adiuncto regente iam tercio quē eciā flandria duxit in
lucē: nō minus ſūt ipi tui memoꝛes ꝙ̄ dies heſterna
te iā primū ab eis te reuocaſſet: q̄ a te ōni moꝛa depul
ſa optant ſūmopere viſitari: quod ſperāt te poſthabi
tis ōnibus mox facturum: ſi nō vetat neceſſitas q̄ fue
ris alio tractꝰ: eriſqꝫ eis deſideratꝰ ꝛ certe letiſſimus
hoſpes. Vale n c minꝰ ſane ꝙ̄ iocūde. Raptim loua
nij ex lilio feſtinātia cū maxima qne calamo contulit

Epiſtola cōmendatiua (alas

Salutes fauſtas atqꝫ felices / Adoleſcēs qui has ꝑ
fert / a cunabulis me obſeruauit ſemper qꝫ dilexit / quē
habeo vt ciceronis ad germanū verbo vtar ſuauitate fe
atrez / ſpe equalem / obſequio filiū conſilio parentem / qui
multis dignitatibus ⁊ gradibus nō ante meritū ſed
ante tēpus ornatus eſt / Quē nunc tibi nō ſuo hortatu
ſed proprio impulſu cōmendo / Illud qꝫ laboro vt non
minimuꝫ hac cōmendacione mea ſe conſequutū arbitret’
Egebit is tuo cōſilio deſideriuꝫ meum tibi patefacio /
Non onerabo te p̄cibꝰ / ne me diffidere putes · Tu ſi
quid ex me cupis / redde mihi fiducie vicē / ⁊ in me iure
tuo vtere · Ego eniꝫ vt vides iure meo vtor ī te / ī quo
omnis ſpes mea requieſcit · Viuito letus vt inquit ora
cius / dum licet ⁊ vultū ſeruet fortuna benignum ·

Alia epiſtola cōmendatiua ad idem ·

Felicē proſperitatem vite ſalutis / Qui me arden
ciꝰ amꝫ hoc adoleſcente preter te habeo neminem / q̄ to
tꝰ a meo pēdet arbitrio / nec mihi quicꝙ̄ eſt eo gracius
eūqꝫ iudico dignū q̄ a te diligatur quē nūꝙ̄ dilexeris n̄
dilectus · Aſpirat is totis viribus tuam grām prome
reri / quā ſi aſſequi poterit / ſe celuꝫ iouis tenere arbitra
bit’ Tu igit’ meas ob preces fauorem tuuꝫ illi accommo
da quātū tibi equuꝫ ⁊ rectuꝫ videbit’ Gratiſſimum qꝫ
mihi feceris ſi huic cōmendacioni mee tātū tribueris qꝙ̄
cui tribuiſti plurimum Nā putat me a te plurimi fieri
ſperatqꝫ litteras ad te meas ſibi fore vtiles Fac igi
tur vt quod opinat’ ſciat / quod ſperat / inueniat / quod pe
tit accipiat ⁊ q̄ idigꝫ perfruatur / Idqꝫ per noſtram a
miciciā que nobiſcū cum ānis creuit / ⁊ que non egꝫ te
ſcribꝰ ſūopere etiam atqꝫ etiam rogo / quo me pre eo dili
genter ſcripſiſſe putet / et te diligencius paruiſſe · Vale

Alia eplā ſingulariorē adhuc cōmēdacionē cōtinēs

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

¶ Proſperrimas ad vota ſalutes/ Quãuis de hoc ado /
leſcẽte tecũ pridem diligenter ſum loquutꝰ / ꝛ ſcripſerĩ
ad te accurate vicibꝰ multis Quia tamẽ putat ĩtereſſe
ſua/ me ad te ꝙ̃ ſepiſſime ſcribere Iterũ atqꝫ iterũ hunc
adoleſcentẽ ſanguine nobilẽ ſed virtute nobiliorẽ / quẽ
inclita virtus in celebrem laudẽ euexit / tibi cõmendo/
vt faciles aditus ad te habeat / vt quoqꝫ ſuã cãm pro
ſua dignitate cõficias· Tu pridẽ omnia te facturũ libe
raliſſime ꝑmiſiſti / meminiſſe te id ſpero ſcio enĩ ſolere
Inueniat igit̃ queſo apud te patulas aures patulum
animũ ꝛ manus extenſas iuuamini ꝓmptas / quo tua
virtute ꝛ mea gaudeat interuentu / Carioꝛ ipſe mihi
ẽ ꝙ̃ calamus pingere poteſt· Tu multa bñficia in mul
tos contuliſti / Auſus ſum contendere/ te melius nullũ
vel eque bene / collocaſſe·

¶ Reſponſio ad predicta ··

¶ Salutes multiplici plauſu coꝛdis oblatas Vrãs tu
as ornatas / eaſdẽqꝫ amoꝛe plenas accepi amice fidiſſi
me / Que etſi credenciã dabant / nundũ tamẽ quid pete
ret lator expreſſit Pro quo facturꝰ ſum quantũ animo
eniti potero / niſi aliud ſua volũtas aliud equitas poſ/
tulet / Ab equo enĩ ꝛ honeſto ſeiũgi nõ velĩ / eciã ſi pat̃
meus materqꝫ felicis memoꝛie e ſepulchro in lucẽ rede
ant/ idqꝫ requirãt Neqꝫ eciã hoc ex me pro tua ſingula
ri virtute exigere velles ꝙ̃qꝫ ſi dicto latori ꝓ immoꝛta
libus beneficijs in me tuis nõ ſatis fecero vel fortune
vel imprudencie aſſignabis Nunꝙ̃ enim ſollicitus eſſe
deſiſtero donec eũ eiuſqꝫ cãm in tuto collocauero / qui
nunꝙ̃ fatigari ſoleo ſeruicio vel amoꝛe meorũ· Pro no
uis/ villicus noſter qui moꝛibꝰ fuit vrbanis et cultis
nature cõceſſit/ eiuſqꝫ vxoꝛ in extremis laboꝛat / parua
ſue vite ſpes eſt/ minoꝛ ſanitatis/ exanguis eſt/ ſpiritꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

eſt/nō corpus videt̄/que tamē pinguiſſima fuit/ī mul
tam eſcā reſoluta/Quā ſi iam videas pro vētre vētris
locū cernes/pectuſqȝ pēdere putabis/totā qȝ eā effeto
iam corpore/q̄ſi in craticulā vel rethe conuerſam/Pro
les eciā egrote ſūt/ſuccurrat benignus ille qui pt̄. Sȝ
quid volumꝰ/inec mitate nō prodeunt miſerie/in mul/
tas ſe incidiſſe nouerit/qui vnā incidit. Vale matre le
tior/que viuo fit obuia nato/ quez audiuerat equoris
in medio merſum.

Quedā reſpōſio ad litteras hic tn̄ nō/ inſertas

lletiores q̄ꝑ poſſis optare ſalutes/Venerabilis dn̄e
amice qȝ ſingularis/quantū apud me valuerint littere
tue ni cōmendationē huius tabellarij cōſcripte/ipſo re
ferente cognoſces. Fuit profecto patruus ſuꝰ pōdere
et autoritate illarū nō parū mitigatus/qui priꝰ fuerat
adamāte durior. Hoc ſupereſt vt ōni cura et opera ſe
ſe ſtudijs litterarū immergat/quo priorem deſidiā fla
grātiori diligencia vincat, quo facile irā patrui peni/
tus ſuperabit Ceterū queſo cōfidas te mihi cariſſimū
nihilqȝ me optare magis q̄ꝑ vt animo inter nos ſimꝰ
abſentes eodem/q̄ preſentes fuimꝰ/quod de te ſpera/
re de me preſtare poſſum. q̄ꝑ aūt brevi me viſites deſi/
dero vehementer/vt ſimul cōfabulemur/rideamꝰ biba
mꝰ/cenemꝰ/et ſolamine quod littere preſtare nō poſ/
ſūt inuicem cōficiamur. Interea vale/meiqȝ ſemꝑ me
minens eſto/dulci tuo more vetuſto..

Debitor profugus ſuis creditoribꝰ.

Saluete preſtātiſſimi viri/ſaluete gratioſiſſimi cre/
ditores/Si nō voſ ip̄os mihi dederitis ipa fortuna mi
tiores que me duro/heus nimiū duro preſſit naufra/
gio/perij/ſpes mihi cecidit ōnis/actū eſt/cogarqȝ per
terras īcognitas vagꝰ ꝛ profugꝰ oberrare coqȝ ꝑgere

Pergere eo debeo quo sors perducet...

Nam mihi facultas exſoluere debita nu...

quo ſoꝛs perducet euntē • Nam mihi debita exſoluere fa
cultas nulla ē / Quorum tamen ſi aliquo tā mihi partē
remittere dignaremini ſolutioniſqꝫ terminos in longū
protrahere quo mihi ſpaciū reſpirādi adeſſet / ſperarem
tandē ſudoꝛibꝰ vobis nō mihi effundēdis efficere / ꝙ
breui vobis ōnibus fecero ſatis / qui plane ābulaturus
neqꝫ meādros neqꝫ diuerticula querā / Sed tāto diligē
cioꝛ fuero / quo vos videro mitioꝛes • Quid hac in re de
creueritis / id veſtro curato dicere ne pigeat / quo inter
rogatus ipē me dare poterit certioꝛē • Valete ſcriptum
raptim ſub diuo in loco ſine nomine •

Reſponſio •

Q ꝙ ventorū rabine et inclemēcia maris dilectiſſime
vir / permulta naufragio dāna pertuliſti / vt amicicia co
git tibi ad coꝛ vſqꝫ cōdolemꝰ / Et vt nos incitat caritas
tuis votis volentes libenterqꝫ ānuimꝰ / Et quantū ra
cio ſuadet tibi conſulimus vt bono animo feras nō cul
pes quod mutari nō poteſt • De te / de nobis / de nullo
deſperes / Nūꝙ̄ deſperacio ſera fuit / Nulli fortuna per
pecua eſt que ſeneca teſte vitrea ē / tunc cū ſplendet frā
git / Metui nam debet dū blanditur / irrideri dū tonat
cōtemniqꝫ dū fulminat • Multa feret ſecū dies / multa
remedia nō expectantibꝰ prouenere / Licet enim tuo ex
genere proximi adeo ſunt inopes / vt te niſi cōdolendo
cōleuare nō poſſunt Et ꝙ̄ꝙ perdideris multa Longe
tu plura reſeruaſti / claras multorū amicicias / integrā
apud homines fidem / magnūqꝫ tue fame ſplendoꝛem /
quibꝰ ingenio adiutus et īduſtria facile omnē fortune
duriciē ſuperabis • Vale in eo ſine cuiꝰ ope nō viuitur

Cōgratulacio amici ſup̄ dignitate adepta •

Salutes ōni voluptate dulcioꝛes / Ego pro his que
que de nouella ꝓmocione tua adepte dignitatis audio

h

colende preceptor/ ſūmā capio volūtatē• Primum cauſa tui qui ſūma ſemꝑ mereri nō dediſti• Deīde mei grā qui me ſꝑ amicoꝝ creſcencia feliciorem iudicaui• Per ſuade tibi queſo me tuū fidū amicū eſſe/ te nunꝗ̄ tēpo/ ris deſiturū• Nā ex aduerſo firmie teneo ꝙ per te nūꝗ̄ enodabitur veteris amic cie dulce ligamen/ q̄ nō modo meos labores ſed vel vitā meam tuo tibi iure vendica ſti. Vale in eo/ celeri qui polum cardine verſat•

Reſponſio.

Salutes multas longo tpe duraturas/ Quas ad me litteras dediſti amice colēde/ legi cū ſumma animi voluptate/ que amoris amicicie qꝫ vim abunde pre ſe ferūt. Et vt de calce tuarū caput mearū efficiā nūꝗ̄ deſinā quoad vixero tibi ſeruicio vt vſui eſſe• manent enī ſemper qꝫ manebunt animo meo inſcripti labores quos pro me cepiſti indefeſſe• Nō enim tā gaudet pla tanus riuo/ nec iuncus ī vnda/ ꝗ̄ ego tuis ſeruicijs de lectabor/ ſi me admiſeris ſeruitorem. Nec ꝓmotio dig nitatis quā immeritus ſū adeptus me ſegniorem fa ciet. ꝙ aūt mee promotioni gratularis/ gratias habeo ⁊ tibi gratulor gratulāti. Quiddā adhuc aliud reſtat quod ad te ſcripſiſſe velī/ quod ob varias occupacio nes meas ī aliud tempus remitto• Vale in eo qui im perat terris ⁊ aſtris.

Noua epiſtola reſpōſioni reſpondens•

Salutes plurimas mcllc ⁊ ſucara dulciores• ꝙ tu is in litteris meminiſti cariſſime frater/ me plures pro te cepiſſe labores/ nō mihi molliter in animum cadit Quicunqꝫ enim diligit nō laborat/ vera amicicia nullo faſce curuabitur• Profecto hoc nomē labor nūꝗ̄ cecidit in amāte• Fuit mihi ſemꝑ ſeruicij tui ſuauiſſimꝰ guſ tus/ cuius nūꝗ̄ ſatur extiti/ nec poſſet igitur mihi ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ſacietate recſere faſtidiū quod noſcit dn̄s qui te ſaluū velit atq; felicem· Parcito breuitati/nam eam ob rem breuiſſime ſcribo ne qui litterarū multitudine tibi one ri ſim/eciā ac eciam vexem longitudine·

¶Epiſtola increpatiua amici ꝙ ſecreta credide rit mulieri·

Ulleticias plurimas loco ſalutis/Quāuis huius diei cariſſime vir labor ſomnū ſuaderet atq; quietem/Eget tamē tui amor vt graues oculos defeſſoſq; digitos ad hec ſcribēda ꝯpellerem· Expoſuit mihi ſecretiſſime no ſtre rei quā agimus longā ſeriē ancilla tua/iudicio meo magis loquacula ꝙ̄ ſecreti natura expoſceret/Et vt pa ce tua dixero/quid hac in re fieri potuiſſet delirius nō video/ꝙ̄ ꝙ muliebri garrulitati adeo celāda cōmitēs Que id ſolū tacere poteſt quod neſcit/que inter pericu la nō diſtīguit/nec ſcit quid iure timeat· Doleo certe vt adhuc liberius loquar creſcētibus annis decreſcere pru dentiā· Simulaui ego nihil omniū me intelligere q̄ di ceret/ſic ambigua attonitaq; redit· Vale hec tarde ex bruxellis oculos iuuante lumē; ſupplente candela·

¶Intimat filius patri ſe veſtes perdidiſſe veniā deprecans·

metuēdiſſime pater/neceſſitas me cogit/et iuſtus do lor impellit/ad vos veſtrāq; pietatem pro venia confu gere/Quā niſi aſſequar lōgius viuere nō affecto· Que mihi furto ablate ſūt tunice iunij prima ex archa mea quā obſerare neglexi/Culpā igitur mee negligētie cōfi teor· Pro qua ſupplex ego pleniſſimo corde complosis manibus/amaris ſuſpiriis largiſq; gemitibus/veniā im ploro/leges ſubiturus penaſq; daturus quas ſtatuetis Nihil mihi ſpei ſupereſſe putabo ſi vos nō poterīt mee lachreme ad remiſſionē inflectere· Nā primum expeior

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

illud ſenece q̄ ſomnus locū non habet vbi dolor ꝛ metus
habitāt. Digneť igitur paterna veſtra pietas dolenti
filio miſereri errori ignoſcendo / veſtes q3 nouas largiē
do q̄ ſentire valeā paternū fauorē veſtrum a me nō eſſe
alienū / Fecerit me hec perdicio donec vixero cautiorē3
Valete in xp̄o iheſu / animo benigno ꝛ mente quieta Ex
pedagogio lilij in louanio iunij prima ſopitam iam diē
dum clauſerat vmbra.

Reſpōſio pris ſuper veſtiū perdicione.

Altera eius diei qua ex ſancto iacobo peregrinus re
dijſſem fili recepi litteras / mihi quidē minime gratas /
Quibq ſignificas duas tibi tunicas ſublatas eſſe / Stu
deſq3 duras increpaciones meas euadere ꝯfeſſione tua
cōſilius forſan verbo naſonis quod numen confeſſio ali
quod patet. Sed ex aduerſo cū claudiano clamo / quid
iuuat errores merſa iā puppe fateri / qui tamen veniam
petis hāc tibi largiter tribuo / atq3 totam culpam in ca
put meū refero qui tibi vnicū corpus habenti tres tuni
cas dedi / vnā ſi niſi habuiſſes / duas nūq̄ perdidiſſes /
Ubi autē pollicerís te in antea ne idem accidat proſper
turū Iterū in tui fauorē hanc in me curaz ſuſcipio ne
a ſtudio tuo nimia cura diſtraharis / Ego paterno vo
to tibi do fidē te hoc āno duarū tunicarū non futurum
perditorē / ſz de ea quā veſtiris ſolam curam tibi relin
quo / et vale felicius q̄ meruiſti.

Alia reſponſio ad idem ſed durior.

Aſperrimas virgas pro ſalute / Pridie eius diei qua
peregrinacōe functus domū meā redijſſem peſſime ne
q̄ perlate ſunt ad me littere tue quas adhuc clauſas le
tis oculis vidi / apertas aūt fronte rugata / mox rupi /
indignoq3 animo pecias ſub pedes cōieci. Quid ſtolide
miſelle fateri iuuat quid precari qui totiens ī hūc eūdē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

errorem protuliſti totiens correptū / totienſqꝫ indultū
Negligencia enim tua quā multū habes / paucā gemis /
nouos mihi ſemper ac nouos dolores procreat / quorū
nullū mihi finem video niſi quē finis vite ſit laturus /
Sepe te argui ꝛ obiurgaui ſed ſerpſit ſemper hoc malū
longius / quo magis impero / magis ſpernis / ꝛ reſiſtis
Saltare potes piſcarū more tippula leuior / nō te veſ
tiū nouo faſce grauabo · Felix vale / eo pacto quo tuis
magiſteris ītimaui Si aūt ꝙ futura ſit illa valitudo ro
ges / Erige ad harum caput in ſalutacionem oculos / in
ea facile quid velim ſpeculaberis ·

¶ Iterum ſup eodem filius ad patrem dat lit
teras deſolatorias ·

¶ Cōmendacione humilima debita veneracione pmiſſa
Dū litteras veſtras nō tam hilari animo ꝙ humili mē
te perlegiſſem metuē diſſiliare paſ / Mox gene madēt la
chrimis / ſua ſponte ꝓfuſis · Adeoqꝫ irā veſtrā expaui
vt parū affuerit quī nō vita defungerer / cibꝰ habitus
nō capitur / ſomnus cupitꝰ nō habetur / ſanitas / vigor
leticia / reliqua quoqꝫ me deſerūt ōnia / preter fletꝰ ꝛ me
ſta ſuſpiria / quibꝰ iam meā cōpenſo negligenciam · Ex
quibus piiſſime pater ſi me leuare recuſaueritis / ꝛ ſem
per mihi vt virgilij verbū eſt lachrime voluantur ina /
nes / nō video quid ſupereſt ꝙ ꝙ hos breui ſim finiturꝰ
morte dolores · Ad pedes igit᷑ veſtros humillima ge /
nuflectione proſtratꝰ ſupplico indulgere atqꝫ ſubueni
re dignemini plantacioni veſtre ne areſcat et pereat ·
Areſcere aūt neceſſe eſt ramuſculū / ſi abciſus fomentū
non habeat a radice · Valete optime pater ꝙ feliciſſime
ſitqꝫ veſtri cuſtos ꝛ regnator olimpi / Ex louanio oriente
ſole iulij trahente terciam ·

¶ Frater ſcribit ad fratrem ſuper eodem ·

¶ Salutes fraterno amore venuſtas/ Frater optime
parauit heri genitor noſter noſtris amicis cenam certe
ꝑſplendidā/vbi ſermo multus de multis/ſꝫ de te pre
cipuus fuit/qui res tuas cuſtodia tenui ꝑdidiſti / me
ferre verba ſingulorū ſcriptu foret lōgiſſimū/dū coraꝫ
erimꝯ cuncta tibi ſecrete dicam· Nō enim ſecretum vo
lumꝯ nō tute litteris cōmēdatur· Cōſulo tibi ne deſti
teris iteratis litteris veniā p̄ris impꝛecari/ In tēpꝯ
qꝫ reliquū res tuas diligētius ſub tutis clauſuris re
cudere cures/nec fueris ſegnis vanuſqꝫ auditoꝛ huiꝯ
ouidiani/nō minoꝛ ē virtus ꝙ̄ querere parta tueri· Va
le ſanus longū qꝫ ſupſtes/ Ex toꝛnaco volāter calamo
equante ſagittam·

¶ Ad idem ſuper eodem·

¶ Salutes fido obſequio comitatas· In heſterna ce
na cariſſime frater quā noſter paẗ cū amiciſſimis habuit
milies tuū nomē verſabatur/aſſeruit frequenter pater
ſtatuiſſe ſe ne modicā in te partē rerū ſuarū collocare/ſi
tu votis ſuis vt filiū decuit paruiſſes· Dixit nāqꝫ te
noctem vino ⁊ diē ſomno cōterere qui lectiones nūꝙ̄
viſitas nō coactꝯ/⁊ ꝙ tibi omnis incuria fluxit in mo
rem/ Vereoꝛ ꝙ in te ſeuiret ſi ei eſſes obuius · Ceperā
verba ī tuam excuſationem inflectere/ Sed mox ego le
gens ī vultu animū patris quē genarū ſuboꝛtꝯ ruboꝛ
accuſauit/ſuppꝛeſſi labia linguāqꝫ cohibui/timēs ne ſi
loquerer vehemētius moueret· Sꝫ cōſulo ꝙ ad patrem
denuo ſcribas ſi eius irā mitigare velis/velle āt debes
ſi ſapis/ Neqꝫ pꝛeſentabis te patri donec vultus pꝛio
res induerit/ Precaberis abſens audentioꝛ/ Epiſtola
enim nec timet nec erubeſcit/ Interea ſummopere cona
boꝛ eius animū ſecūdo ſpirāte vēto mollioꝛem efficere
Daboqꝫ te de ſingulis celanda ſub fide certioꝛē ꝙ lateꝯ

nō ſcribo dabis veniā atterito calamo/ignoſceſqȝ animo
occupato/ꝛ parces feſſis digitis. Optime frater felix
¶ Frater fratri reſpōdet (fauſtus qȝ valeto

¶ Collegi tuis ex litteris optime frater/patrē noſtrū
ex veſtiū mearū perdicione necdum eſſe quieto animo
Cōſulis denuo patri ſcribā nec ceſſem veniā poſtulaē
tuo igitur cōſilio fretꝰ/quodū egui nunꝗ̄ ſeeti non ad
iutꝰ tibi litteras mitto/patri dandas his īcluſas/q̄s
ſibi preſentabis ſub ſereno ſidere/habita ratione tēpo
ris/ꝛ ſtudeas ita patrē lenire verbis vt priorē ad mo
rem animū figat/neqȝ deſtiteris donec ōnem ire motū
nubemqȝ propuleris/Sic q̄ȝ pergas vt tua induſtria
te docebit. Perſuaſū mihi firme habeo opem tuā mihi
minime defuturā. Vale frater vt opto/Ego quoqȝ va
lerem vt ille quē ridet therēcianus gnato cōſiliū cum
re amiſiſſe/niſi te in ſpem mihi contuliſſes/quo fit vt
omiſſa re ſpez nō perdidi/te ſeruato. Ex louanio iulij
ſexta volante calamo velocibꝰ alis.

¶ Epiſtola eiuſdem ad idem.

¶ Salutes plurimas beniuola pēna depictas/Stu-
deas rogo ſuauiſſime frater litteras meas his īcluſas
patri nrō clara ſub aura preſentare/Dū ſcilicz eius fa
cies animi ſui fidelis interpres q̄ddam letioris pre ſe
ferre videtur/Et q̄cquid viribus potes/ingenio līgua
id totū ī rem meam accōmoda/Proderit ſi fueris ydo
nea tēpora nactus ſi ydonea verba/milies eniz comꝑ
tū eſt ea que per ſe grata fuerunt/ex incōſulta relacio
ne diſplicuiſſe/ꝛ dura quādoqȝ eo tēpore eoqȝ artifio
relata que mirū in modum placuerūt/Etſi primis ꝑ
cibus eius irā vincere nō poteris/nō facile deſtiteris
Nā ſepe vidimꝰ ſimplas preces deficere ſed valuiſſe
geminatas/Spero ſi bn̄ perſtiteris nō fruſtra conabeis

quin animū patris in me effeceris molliorē/ Exte nua
quoad poteris culpā, pollicearē ī reliquū tempus exac
tam cuſtodiā/ ⁊ vt pauco verbo omnia claudam/ patris
grām quam mea negligentia perdidi/ tua diligencia re
dime. Sed quorſu hec/ inſtructore nō eges/ Non ē meū
docere mineruā/ Tu frater tua vetere induſtria īgeni
ū enī tuū tibi modū ⁊ ordinem dabit/ qui patris adiꝫ
mores ⁊ tēpora noſti Tu vale optime frater Ego quo
qꝫ valeo ſi valere ſit anxium ⁊ ſuſpenſum viuere.

¶ Rñdet pater ſuper lris miſſis a filij ſui nigrō

¶ Neſcio vir optime quis vſpiam viuit cuiꝰ verbis fi
dē parē ac tuis tribuā/ qui nō aliud in ore gerere/ aliud
mete cōſueſti/ Ita accipio te firmiter putare eas quas
laudes d̄ filio ſcribis in filiū cadere/ Sed qꝛ greſſibus
iuuenū nihil incertius ſūme exopto vt filiū expectes
extollere/ preſertim vt virtus ſit ⁊ maturuerit/ ne flos
pro fructu/ ꝓ arbore radix/ ⁊ crudū laudetur ꝓ matu
ro. Cōſilia tamen amplector tua/ tuis racdibus/ tuiſqꝫ
precibꝰ libens pareo/ filiū qꝫ in grām ſuſcipio/ tuis lit
teris prouocatus. De veſtitu ⁊ tegimento ſibi proſpici
es vt dabit neceſſitas/ nō voluptas. Quantū tamē po
terit te moderāte paternis denarijs parcere/ diſcat/ mꝰ
tis curis multoqꝫ ſudore queſitis. Vale curſim ex tor
naco iulij vltia/ tarde/ dū nigra celū circūuoluit ūbra

¶ Incitatio in amicicia ad hominem nō oculo ſed
fama notū cū recitatione nouorum

¶ Plurimas felici affectu ſalutes/ Quia te virū opti
mū hiſqꝫ humanitatis ſtudijs inſudaſſe audio quibus
adprime delector/ Hinc trahor deſiderio vehementi tui
oculo viſendi meo/ quē te totū tuis in ſcriptis creberri
me vidi/ Qui tāta elegantia ſcribere diceris vt ōnes tu
um calamū eloquentie fontē appellāt/ eundēqꝫ dignum

vt fulgido auro tingeretur / qui paſſim tēs amore quo
dā tui nominis rapiunt᷑ / Te qꝫ nō minus ꝙ̄ viuꝫ quā
dam ciceronis ymaginem venerātur. Scripta enim tua
quos lectores inueniunt tot habēt ſui ſplendoris admi
ratores / Eſt enim ſtilus tuꝰ ſplendēs ⁊ reſonās miro
artificio ſubtiliſſimoqꝫ filo cōtinuus / magni ⁊ feliciſſimi
ingenij tui monumentū Opto igit᷑ inter nos amorē op
timū inchoari / ceptūqꝫ ſemper augeri ōni tēpore ſeclu
ſo / At nō incōcinne finxit homerus mineruā que iouis
e cerebro fluxit doctos hoīes colligare cathena aurea
qāuis inuicem diſtēt ⁊ ꝓcul abſint / Tu ſi me dignum
tui amoris cenſeas / me inter tuos cōnumera ⁊ bene va
le. Si noua petis / creſcunt apd̄ nos crudelia bella mil
tus ſanguis effundit᷑ / vrbes delēt᷑ / ſacre edes incenſe
ſūt / agri vaſtati / diſperſi coloni / Quiſquis enim forti /
or / is eſt ferocior miſero ſemper patiente popello / nul
lus dies nobis ſecurꝰ / nullaqꝫ nox quieta ē / in vtrāqꝫ
aurem dormit nemo / Omnis hic res ferro gerit᷑ ⁊ calibe
ōnia miſcet impetꝰ ardorqꝫ pugnātium Plura ſcribere
dolor ꝓhibet ⁊ ſingula rūpit verba ſingultus / tremor
īeſt digitis vt ſemitētus ſemiqꝫ lapſus calamꝰ vix rur
ſus vale depingit Oꝫ ꝙ tam longus fui amor ille que
ſo te flectat in veniam qui ad multiloquiū me coegit.

Reſponſio ad precedentem.

Salutes multe virtuti cōnexas / Litteras tuas vir
colēde gratie ⁊ virtutis plenas duꝫ ꝑlegerā letitia re
pente perfuſus ſum atqꝫ vltro preſentatū mihi beniuo
lentie tue officiū libēter accepi ab offerēte quod roga
re ſtatuerā etiam a negāte / Viſa ꝑfecto mihi ē litteras
tuas legēti reſonare in aures meas preclara illa cicero
nis ſententia / que nihil minꝰ eſſe hominis arbitrat᷑ ꝙ̄
illi in amore non reſpondere a quo vltro prouoceris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Proīde vir optime mutuū amorem libens reddo/gau
dens ꝫ recipio/ ⁊ quē recipio adhuc repeto/ ⁊ quē reddo
adhuc debeo/ vltroqȝ ſemper in limine ſtabo in amicici
arum portas te hilariſſime recepturꝰ/ nō prius exclu
ſurus ꝙ̄ mihi animā mors excludet Vbi aūt ſcribis ꝙ
apud te ōnis dependeat ab armis ſuſpiranda tellꝰ flā
ma/ Fame/ Ferro duriter afflicta/ que quōdam hoſtes vi
ctrice calce calcauit hoſtiūqȝ riſit incurſus/ nullo timo
re cōfuſa/ vehemēter doleo/ ſꝫ eſto bono animo hijems
ſā breui aderit immenſos ardoēs premēs/ que iras do
mabit cogetqȝ algeſcere flāmas. Vale. Ex padua cali
do calamo ⁊ ocius euro octobris. vi.

Epiſtola cōmēdatiua amici ad amicū.

Oblationē obſequij ꝙ̄ plurimā pro ſalute/ Exigit
a me p̄ſentium lator amice cariſſime litteras ad te ɋmē
daticias quas vt verum fatear eo trepidius dedi quo
tuā caritatē ego ꝑ parū de te meritus frequētius mo
leſtaui/ Sed dū animum ſubit tua milies mihi cōſpcā
hūanitas qua prodeſſe pluribꝰ ſoles deeſſe nemini/ au
ſum ſuggeſſit pro hoc viro ſcribere/ Cui rogo in rem eē
digneris/ Quod ſic intellectū velim ſi cōmode potes
Parebit tibi paruitas mea dū expoſces Vale ex mech
linia raptius curſu leporis/ dum ſancti laurentij dies
feſtus illuxerat.

Reſpōſio deſcriptiua īcōſtātie eius pro quo
rogatum eſt.

Salutes dulci amore ſpirantes/ Vbi p̄ma facies tu
arum lrārum venerande preceptor ſe in oculos cōgeſſe
rat meos gratulabar amori ſed errori cōpaciebar/ quo
ītimius a te dilectū ꝙ̄ cognitum cōmendaſti ⁊ ɋdem vi
rū ad ōnia recta cōſilia cōtumacem/ In quo nulla vir
tus eſt/ nullus reſpectꝰ honeſti/ nulla dictorum fides

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

factorūqꝫ conſtācia/ cuiꝰ animꝰ ad lunā mutatur atqꝫ
cū oīni vento/ caduce frondis more/ circūuoluitur/ In
ſtarqꝫ ventilogij ad omnē flatū vertit/ Itaqꝫ rotatur
vt in quā partem ſit caſurꝰ ſciri nequeat/ In quē ap/
tiſſime cadit illud petrarche ꝙ difficile ſit cani lectum
ſternere qui accubaturus huc atqꝫ illuc in girū vertit
vt neſcias vbi puluinar colloces/ Supereſſe video vt
te tandem conſilij ⁊ me penitebit obſequij/ Nā quicquid
ei fauoris preſtiteris ocius ex eiꝰ memoria ꝙ̄ anguilla
ex manu cōpreſſa elabetur/ multa habet ſigna incōſtan
tis animi nō habentis tenorē ſui/ nullis cōſilijs acqui
eſcit ſua ſemper temeritate mergit ⁊ diffluit/ nō molli
us audit amicos ꝙ̄ vt ſtatij verbum eſt/ tenues curant
vaga flumina nimbos. Si igit fame tue bene cōſultū
iri velis/ illud perneceſſariū eſt videre qua ratione hūc
hominē quo nemo magis ſuo impetu abuti ſoleat a te a
mari defendiqꝫ conueniat. malo enim ego obediendo
amico parū prudens videri/ ꝙ̄ per contumaciā de pru/
dencia gloriari/ ſueqꝫ cauſe ſuccurrā/ an recte fecerim a
te racio exigatur/ me excuſabit obſequiū. Tua enim auto
ritas mihi pro racione ſufficit. Vale ſemperqꝫ precipe
tuus ſemper fuero ſi tempus poſtulat aut res.

Frater fratri ītimat ſeniorē fratrē militem
creatū et in capitaneū dilectū..

Sūmas ſummo vigore ſalutes/ Frater noſter ſeni/
or amātiſſime frater in capitaneū delectus eſt nō tam
iudicio ꝙ̄ errore/ que res ſue nature male reſpōdet/ Nā
ſemper ab adoleſcēcia ſola hoſtis inſpectōne mox expal
luit cōtremuit obriguit/ ⁊ ſalutē pedū celeritate queſi/
uit Qui nō modo terretur ſi gladiū minātem in hoſtium
manu cōſpexerit ſed ſono ⁊ vmbris ⁊ nudo nomine bel
li/ Cuius arma nō tam ei tutamini ſūt ꝙ̄ oneri/ Qui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

poſt vmbrā caloris impatiens & pulueris / ſolem ferre
nō poteſt / nec poſt ſudorē galeā / Nā ſtatim dū percalu
it / vel leuiſſimo motu agitatus eſt ī ſudorē ſicut nix ſo
le reſoluitur Miles tamē creatus eſt / ſʒ infra fa miā vo
cabuli māſit / Elegans quoqʒ perſona eſt / Formā certe di
gnam habēs cui virilior animus reſpondiſſet / Iuniori
aūt fratri noſtro milicia foret maiori decori cui marci /
us labor iocūdus eſt / qui nō tā ferrū ſplendidum amat
ꝙ cruētū Tātqʒ agilitatis eſt vt nec curſu nec ſaltu
nec enſe nec arcu ſuperet͛ / ſʒ vt magnus belli artifex in
differens eſt vel equis vel pedibꝰ terra vel mari dimica
re / quem ōnes imitari conantur / nulli aūt pauciſſimi
poſſunt. Vale et longum viue ſuperſtes. Ex montibꝰ
raptiſſime iunij quinta.

Ad amicū cōmendacio iocoſa cuiuſdam glorio
ſi et clatiſſimi hominis.

Salutes plurimas leto riſu cōmixtas / Dū calamum
ad has ſcribendas atramento illitū papiro cōnecto vir
amice / ſencio mihi ſub oriri titillaciones ī riſum quem
vix cōpeſcui tām facile agnoueris dū harū lectoris tc mi
tem parūper audiueris / Quem queſo videas exercites
colas mercurijqʒ vāno cōuoluas / audies elatam beluā
ventoſo inflatā tumore / Qui ſeipm̄ adeo leuat ac eoli
filius eſſet vel alijs ex celicolis natus / ōneſqʒ celi car
dines perābulaſſet / qui ſeipꝫ ipo apolline plenū exiſti
mat putās merū ſalem eſſe quodcūqʒ loquatur quaſi ex
deorum regiſtro ſecretis oculis inſpecto oīa colligeret
Sextem illos quos grecia tulit ſapientes longe poſt ſe
facit quo tamen nō viuit ebetiori ingenio aut tardiori
aut magis ignauo / Vſqʒ adeo ſe ſapientē predicat quaſi
eo in lucem producto terrigꝫ e celo ceciderit catho / et q̄ſi
totam mineruā iam ebiberit liquefactam vel incluſum

habeat torũ ĩ cerebro iouẽ/ Satiſqʒ demens ẽ vt ſibi de
terni ſtatuã poſtularet/ vixqʒ dignaret᷑ habere p̄conẽ
ſue laudis homerum/ nec quẽpiã dignum reputat qui
veſtiuʒ ſuarũ fimbrias contingeret ſʒ dignum ſeſe qui
iouis aureum tronũ/ ſolis radiantem domũ/ deorumqʒ
aeria ſuperumqʒ templa cõſcenderet. Sed vale hec ſcri
bens riſu diſſoluor/ Sed hunc hominem ita tibi com
mendo vt illi aſſis videas audias ꝛ tecũ habites.

¶ Eplã cõquerens de ĩcendio armigerorũ ad cre
ditores vt terminos ſolucionis extendant.

¶ Salutes multas ſancto tandẽ fine cõcluſas/ Ad vos
õnes nũc ſcribo amiciſſimi viri/ vnis quidẽ non diuerſis
litteris/ putans hos epiſtolis nõ debere diuidi/ quos
vnus amor/ vnaqʒ cã connectit. Parcatis queſo ſtili in
eptie/ dolor eniʒ ornatum non habet/ neqʒ egra eſſe p̄t
aut triſtis eloquencia/ Uxor ꝛ proles vna mecum õnia
perdidimus preter manꝰ ꝛ animum/ quibus neruoſo
conatu decreuimus vti adqueſtũ donec grauamĩa alie
nieris a collo propulerimus/ Omnia noſtra igni ſeuiſſi
mo concremarunt armigeri ſed facilius dolorem lenireʒ
meũ ſi nõ vobis debitor eſſem/ Sed iã ſi animos vrõs
in me benignos nõ habeã/ ꝛ ſolutiones in largã diẽ ꝓ
trahere nõ libeat nihil ſpei ſupereſt qui non vagꝰ fiaʒ
ꝛ profugꝰ ꝛ quocumqʒ ſors me duxerit deferar hoſpes
ſed magna ego ſpe ad veſtras pietates me cõuerto qui
bus innixus exurgere ſpero ſi compati libuerit mihi et
ſolutionis terminos graciosius extẽdere/ Quod vt be
nignit̃ facere dignemini precibus multis imploro ꝛ ob
ſecro Quod ſi feceritis me nunꝙ̃ omiſſurũ accipite qđ
vtilitatibꝰ veſtris cõducere perſpexero Ualete colẽdiſ
ſimi viri/ fidemqʒ in me ſinceram habetote/ omni timo
re dimoto Scriptũ ſub blauio celo luna ſupplente diẽ ĩ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

loco quem preſtiterit ſiluiſſe.

¶ Reſponſio ad epiſtolam preſcriptam.

¶ Salutes ſtabiles ſine carētes/ Quantū nobis dolo is acceſſerit ex infortunio tuo vir cariſſime facile poteris ex noſtro ſingulari in te amore iudicare / Pupugit certe corda noſtra epiſtola tua que lachrimas noſtris ex oculis non paucas excuſſiſſet ſi mulierū more īfletibꝰ cōſolationē iacere putaſſemus/ Certū habeto animū erga te noſtrū īminutari nō poſſe/ ficta enī heus nimiū ficta ē illa amicicia/ que cū fortuna non cum virtute decurrit/ Cū enim intelligimus ꝙ forti aīo ſis maiorē leticiā ex tui animi cōſtancia percipimus ꝙ ex iniuria fortūe dolorē/ non es habiturꝰ nos tuis votis defuturos. Liberum igitur aditum ad nos liberūqȝ abceſſum his noſtris lrīs ſigillo firmatis pollicemur/ daturi operā nō modo debiti noſtri dilatione/ ſed omni adſumēto quoad noſtra facultas erit/ vt proiectatꝰ ⁊ conculcatꝰ exurgas. multi ceciderūt vt latiꝰ reſurgerēt nihil fortuna cepit quod nō dedit/ ⁊ quod non rurſus multo cū fenore reddere poteſt/ Solēt vehemētes fortune pulſus breues eſſe qꝛ patiens es/ Fortuna laſſabitur/ nō minus voluūtur aduerſa ꝙ grata/ omniū equa vertigo eſt. Cu igitur ꝑhabitis omnibꝰ ōni doloē deſerto ad nos redeas/ ⁊ quidē fidenter vt debes/ lete vt soles/ feliciter vt ſperamus. Vale in eo qui fortunā donat ⁊ aufert.

¶ Excuſatio nō ſcriptionis ꝓpter q̄litatē tēporū

¶ Salutes ſtabiles ōni firmo conſtāciores / Scio frater cariſſime noſtra plurimū intereſſe vt perſepe alter alteri ꝑſcribamus/ Si tñ hanc facultatem mihi quis caſus eripiat/ mea tamen in te officia cōſtabunt/ non ſecus ac ſepe ſcriberē/ Et certo tibi dico vt certius nūq̄ȝ

niſi tua in me fides maxime poſſet vix has ad te perfe
rendas lr̄as hac tēpeſtate dediſſem. Scis enim q̄ va
rie ſint hominū ſuſpiciones ⁊ q̄ promptiſſime lingue
quāta vis hominū ⁊ tēporis / ⁊ q̄ incerti omniū rerū
exitꝰ / q̄ flexibiles omniū voluntates / quid vndiqꝫ in
ſidiarum intervolat / que partim aſſūt / partim impen
dūt / Si quādo tamē reſederit bellorū īpetus vt aliqua
tot luctibus alia cogitatio inſeri poſſit / nō litteris mō
ſed voluminibꝰ te fatigabo / Vale ſub leto ſidere vt tu
us honor / tua virtus / tua merita poſcunt.

¶ Aliud exēplū excuſans nō ſcriptionem prop
ter mendacia populi ⁊ nunciorū.

¶ Amicicias puriſſimas multa ſalute fecūdas Etſi
frequē ſit ex me noua ſcribi expoſtulas / honorāde precep
tor / nō auſim tamen ī hoc temporū turbine aliquid ca
lamo cōmittere / Nā que diffūdit rumor / que fama diſ
pergit / tantū ſepe abſūt a veritate / quantum lumen di
ſtat ab vmbra / ⁊ que creditu difficiliora ſunt / q̄ iſte
diem ſine ſole dixeris / Quod enī vulgus nunciat in au
res meas nullo pōdere / cadit / cū nō ex rebus qui dicat
trahere didicit ſed eo tendit quo ducat paſſionum impe
tus / Inter labia ad nutū ſermo naſcit̄ / ſibi re nulla reſ
pondente / figulorū more quibus vt grecorū verbū ē ol
lis anſas cōceditur ꝑ libito apponere. Sēper hos ha
bui riſu dignos qui dant aures ſibulo vulgi / Parui qꝫ
duco quid loquatur garrulus populus qui ſiconiarū in
ſtar roſtris in humeros ductis vagū ſonū mittit ī au
ras / qui ſi ad miſerā aliquā vel matronulā ſerpſit / mox
ꝓuincias penetrat / q̄s igitur niſi ſenſus inops fidem
dederit ceco rumori / qui tā tremulo nitit̄ fundamento
Sed de his finē facio / ne dum loqui propono / videar ob
loquutꝰ. Vale ⁊ a me te amari cōſtātiſſime tene. Cur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

aūt iam te viſitare nō poſſum / foret eā ſcriptu longior ꝙ feſſis iā digitis tritoq; calamo pīgi poſſit · Ex brugis mane marcij ·x· priuſꝙ totas aurora tenebras di (mouiſſꝫ

Cōmendat amicꝰ amico ·

Cariſſime fautor letiſſimus tibi aſſit animꝰ ꝛ plurima ſalus / Nō ad te ſcriberem qui tibi tociens precibus meis oneri fui ſi nō huius amici mei qui has perfert maximꝰ amor quo eciā te amicū vincere paro / me viciſſet · Cā vulgatꝰ eſt enim tuꝰ in me amor in auribꝰ hominū vt quiſquis tua aſſiſtencia egeat ſeſe primo exiſtimet meo egere interuentu · Rogatus igit̄ rogo non eo more quo nō rogatus ſiluiſſem / Verū nō admonitus rogaturus ſi rogantis animum minimo flatu prenouiſſem vt hūc amicum meū ītegre cōdicionis ꝛ mentis hominē meo nomīe in his que tibi deuelabit habeas ſummopere cōmendatū / quo intelligā has meas litteras tantum quātum rogās ſuperauit ꝛ ego ſcribens confidebā apud te pondus habuiſſe · Vale ꝛ me illū ſemper expecta qui tibi indies ex caro faciat cariorem ·

Reſponſio ··

Ante oīa fautor optime ſalue / Cōmendaſti mihi vir amiciſſime tui nepotis optimi viri filiū / in geſtu ꝛ facie patri vſq; adeo ſimilē / vt in vno corpore vtrūq; cognoſcas / Cuius res in turbido poſite ſunt vt curā amicorū celeri occurſu exigāt / alioquin periculū ſubiture / cui animo īdefeſſo aſſiſtere n̄ tardabo tua amicicia tractus / quam ais in frōte epiſtole tue multis teſtibus confirmatā / tum propter innumera in me cōgeſta merita patris que nūc taceo · Ea nā ſi promere pergo vereor ne aut ōnia recenſendo nullū ſcribendi faciā finem aut pauca attingendo oblitor videar reliquorū · Valeto feliciter / meq; ſuo patri cōmendatum reddito ·

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

¶ Alia reſponſio ad idem ſed alio ſenſu •

¶ Salueto / Illū quem mihi colende vir tātopere cōmē
daſti / eo quippe maiori ſtudio quo minori iudicio / tem
pore longiſſimo noui virū eſſe amicicia frigida / tenui
fide / ꝛ parca virtute / nō dignū ī quem beniuolenciā tuā
figas ꝛ merita cōferas • Dicax enim ē / plurima pollice
tur / pauciſſima preſtat / Nō enim eſt facile dictu ꝙ ſit ī
agendis ābiguus / ꝙ cōtrarijs deſiderijs affici videa /
tur ꝙ parūqꝫ ſibi cōſtare / qui arūdinea quadā leuitate
facili vento nunc huc nūc illuc impellitꝰ / nā quotquot
adit cōſules / adit certe plurimos / tot accipit ſentēcias
qui tandē tamē conſilio nihil ſed cūcta temeritate ac ve
ſania proſequitꝰ / Pudet me hominis leuitatē referre / q̄
facilius accuſari ꝙ emendari poteſt Tu tamē cū has le
geris lacerato / vt eciā eo cautius nūc ſue fame conſula
mꝰ Non tamen quid ille mereatꝰ intuebar ſed quid per
me fieri decebat a te mei amātiſſimo prouocatū • Sibi
igitur aditum facilimū dedi / promiſiqꝫ operā ob tuum
interuentū ſibi nullatenus defuturā Si quid velis re
liquū confidenter impera / fueritqꝫ mihi ſemper cure ne
quis tuis in ſeruicijs me ſuperet / vel in amicicia prefe
ratꝰ • Vale viueqꝫ dies proſperos ꝛ ſine ſuſpirio noctes

¶ Scribit auūculo vt reuocet nepotē amore cap
tū ne ſe incōſulte miſero matrimonio dedat •

¶ Salutes plurimas amico fauore fecundas / Nepos
tuus niſi mox obicē ponas cariſſime dn̄e / ſe dabit matri
monio / Amat enim pauperis viri filiā ſaxūqꝫ voluit /
cuiꝰ pater opes ſic obliguriuit ſuas / vt nō habeat quo
tegmine velet iure tegenda neqꝫ tectā qua poſtulet ignē
Sed cinctus ē odijs multis / nudꝰ bonis / ꝛ nudꝰ ami
cis • Ardet is nepos tuꝰ ſeuiſſimo illo veneris igne /
quē nō facile extinxerit niſi aliq̄ induſtria tua eum dem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

⁊ alia loca remiſeris. Tāte eniꝫ pulchritudinis puella eſt vt nō ea aſtrorū ignis neqꝫ lucidus ether pulchrior ſit/ procerō eſt corpore/ facieqꝫ venuſta/ mirū dictu quis corporis candor/ quis oculorum decor/ que genarū grā os enim humeroſqꝫ diis dignos hābet ſua fronte po/ tens ſerenare ſidera/ vt videatur aut dea/ aut phebi ſo ror/ aut nimpharū ſanguinis vna/ Quā ſi optimꝰ ille formarū elector iupiter priſtinis temporibus vidiſſet/ ſpreuiſſet ora diane/ nec ledā cigno/ nec auro dianā fe/ feciſſet/ nec aliā nube nec aliā thauro ſed hanc ſolā ada maſſet/ omniſqꝫ alias in hac vna cōſpexiſſet/ Cuius eciā lingua varia micat arte loquēdi/ cui cederet ſi ex tumu lo tullius exurgeret/ Nouit miro artificio iuuenū ani mos blandis oculis blādoqꝫ ſermone excitare geſtꝰ ha bet ficta facecia plenos/ Quā ſi videres nō poſſes grāꝫ morū ſuorū quam foris effert vſqꝫ ſatis admirari/ quo magis atqꝫ magis nepoti metuendū eſt/ ne quid ſubito temere egerit quod eū perpetuo afflixerit/ ſed vale ageqꝫ quod expedit/ timor periculi feſtināciā poſtulat Ex tornaco iulij ſexta nocte fere media ſomnū ſuadētibus aſteris

Reſpōſio ad precedentē.

Obſequia prompta ꝓ ſalute/ Dū gallus preco diei lucem voce peruigili nūciaſſet honorāde vir/ atqꝫ auro ra aliquid luminis afferre ceperat/ Inſultat liminibꝰ meis famulꝰ tuꝰ ceno aſperſus/ circūlitus ſudore/ lit teras tuas ſuauiſſimas offerens. Quibꝰ vix ſatis ꝑ lectis vaga quidē mihi ⁊ dubie mētis mox aſſunt augu ria/ quo dubiꝰ reddor quid agā more ceci palpātis/ que vel qua ſit via querētis/ cuius oculꝰ baculus ē/ et dux fortuna. Iloco igitᵘ baculi fratri meo litteras ſcribo cō/ ceptui tuo cōſonas/ Fortune cetera mandās/ Tenor lit terarū eſt ꝙ mox eiſdem inſpectis omni re alia ꝑhabita

ad me nõ tã currat ꝙ aduolet neceſſitate magna cogen
te/ Qui ſi frigidior fuerit tue ũtutis erit auribꝰ ſuis
calorẽ ĩſlare· Si ille laqueo ĩcide:it iã magis perditꝰ
ẽ ꝙ ſtuppa ĩ ethna· Noſco matrem que virum habuit
turpem/ cuiꝰ vultꝰ vix humanꝰ videbatur/ ſi nõ bipes
ſi nõ erecto in celum capite ambulaſſet/ mox verſũ iudi
caſſes/ quo mulieri viſũ ẽ virum ĩdignum cui tam pul
chra ſpecies cõdo⁊miret/ dignum tamẽ quẽ ip̃a deciperꝫ
Quẽ aũt iã virũ habeat inſcius ſũ· Id tamen vnum
ſcio dictã matrẽ ingeniũ habuiſſe validũ õnis feminei
doli capaciſſimum/ Ita enim omniũ mulierum tegnas
doloſaqꝫ illa amorũ rethia tendere/ cõpedes ſtrĩgere et
vt aiũt caput ligare pernouit/ vt ad miraculũ vſqꝫ ſua
aſtutia ꝓcenderet· Sorores habuit tres quibꝰ nõ he
lenam pulchriorẽ ꝓtuleris/ Ita tamẽ luxui ⁊ gule de
ditas/ q̃ſi eẽnt ĩ hircũ et ſuem transformate· Rogo me
certiorẽ facito/ q̃d agant/ q̃liter viuant/ quid q̃ꝫ fortuna
rum habeant/ et vale rege beatior·

Rñſio ad id qđ ĩ calce p̃cedentis eplẽ petebatur

¶ Cupidũ obſequium loco ſalutis/ Tibi in ſecreto ⁊
vt aiũt ſub pollice dico perdulcis amice eas ſorores de
q̃bꝰ ĩ calce lrãrum tuarũ meminiſti õnem pudiciciam
õnemqꝫ verecundiam vino abluere/ q̃ non ad ſolẽ ſꝫ ad
faces ⁊ cereos viuũt/ q̃ raro ante educant oculos helẽ
na graues crapula noctiſqꝫ vigilia ꝙ rurſus apparere
nox ceperit/ vt ĩ eas illud virgilianum cadat/ illis ſera
rubens accendit lumina veſper· Ubi tamẽ eas aliquã
do baſilicas viſitare cõtigerit/ ꝰ theatrũ ita ſe ornant
vt q̃s deformes ante putaſſes quamlibet iam cultam/
ip̃aꝫ venerem arbitreris/ q̃ etſi multos annos poſt ter
ga relinquant/ adhuc tñ ſentire videntur ſub earũ vetu
ſtis pellibꝰ adoleſcẽtie cleꝫ ⁊ prioris etatis ꝓurigies

que nec veneris flammas vt ouidij verbũ ē/nec ſeuos
ceſ fugiũt ignes/nõ prius terminũ luxurie q̄ꝑ vite habi
ture/tot amãt quot vidẽt iuuenes forma coruſcos/nec
pudorez miſcent amori/Norũt incredẽdi modũ mira ar
te cõponere id quoqz nolle quod velint ⁊ velle quod no
lint ſimulare/⁊ lachrimas ſi opus ſit gratis ꝓfundere
Nihil cõcupiſci poteſt quod nolint/nihil volunt quin
audeant/nihil audẽt quod non perficiãt. Nõ facile earũ
ingeniũ/artes/dolos/laq̄os/expreſſero/Ita docte ſunt
adoleſcentulos vnctis ⁊ rẽdicul' trahere/ſuiſqz cathenis
ſtringere quas nec euadere nec vllo impetu confrĩgere
poſſũt. Senior õniuz ſciuit mirabili dolo dum ſibi flos
etatis adeſſet furta tegere/oculoſqz velare mariti Coe
git enĩ artificio lingue maritum ſuũ duz viueret in du
biuz vertere quod viderit/et ſi verbis nõ valuit/excuſa
uit lacrimis blãdiebatur oculis vel ſeduxit oſculis Va
le/longior eſſe non poſſũ/ſera nocte preuentus.

Arguit° amicus ab amico ꝙ nõ ſeruauit pollici-
ta frequentis ſcriptionis ⁊ noua petũtur.

Salutẽ in eo ſine quo ſalus eſſe non poteſt/Pollice
baris mihi cariſſime dñe abcedens/aſſercione multipli
ci/ꝙ ad me ſepe ſcriberes/quo me feliciorẽ exiſtimarem
ſi per te pollicita ſeruarent°. Si igitur adhuc vt ſp feciſ
ti me iter tuos teneas dignum deniqz me tuis litteris
cenſeas te vehementer etiã atz etiaz rogo tuis me diſer
tiſſimis ſuauiſſimiſqz litteris in hoc pelago ⁊ aduerſi
tatũ turbine nõnũq̄ꝑ viſites/reficies/ornes Plane hoc
tue virtuti haud q̄q̄ꝑ deeſſe patiare/ꝙ a tua in õnes ſẽ
per tuorũ epiſtolarũ liberalitate cui cupidiſſimus exclu
datur. Ego eniz ſi te noua curare putarez ſcriberez ad te
creberrime quotidianarũ lrãrũ lõgos cõmentarios qui
iſta i cinã creſcerent cameli aut elephantis Ez ſi te rite

nouerim intereſſe tua arbitraris hec hominū tedia men
do ſaqꝫ deliramenta ignorare · Cōtra ego ad ōnia noua
inclinatas aures habeo · Si quid igit᷑ de ſecretis futu
ris adhuc pollice tectis oderare ſagacius poteris ſigni
fica / Si quid occultius fuerit annotabis Vale et quo
citius potes me viſita · Clamant domi mee pro aduē
tu tuo / auce ⁊ pulli / ⁊ graues rauca voce capones ·

Reſponſio ·

Salutarem in vota proſperitatē / Frequēter deſidiā
meā arguis perpreſtans amice qui litteras ad te nō dē
crebrius / Poterunt tamen loci diſtancia ⁊ tabellariorū
penuria pauliſper ſegniciem meā alleuiare Et quāuis
me negligencie nomine apud te ſuſpectū eſſe doleo / nō
tamē tam moleſtū fuit accuſari me abs te / officiū meū
ꝙ iocundū requiri vt ſepe ſcriberē / Eſt enim ſūmi amo
ris negare veniā vel ſilencio vel breuibus epiſtolis ami
corū quāuis ſcias illis cōſtare rationem / Deſine queſo
ex tepido calamo amiciciā tepidā iudicare · Spero enim
noſtras amicicias longe firmiores ꝙ que paruo ſilen /
cio perire poſſint / rebus enim et effectibus amiciciā ſemꝑ
confouendā exiſtimaui nō lingua verbis calamo Neqꝫ
amiciciā gero inſculptā unguibus vel cuti impictā ſed
cordi ⁊ menti ad centrū vſqꝫ īpreſſam / q̊ nullis vētis
defluat vel nullo ſapone nulloqꝫ lixiuio abluat᷑ / Nō ſic
animus meo iudicio ex calamo pendꝫ vt pigritātē calamo
animus pigreſcere iudicet᷑ · Longior eſſem ſed clamitat
nūcius litteras numerat ⁊ ſillabas / quarū nulla tā bre
uis eſt que ei nō longiſſima videat᷑ / ſuſpirat / celūqꝫ ſuſ
picit / ⁊ ſol fugit Et vereor ne dū mihi obſequor illi ſim
incōmodo Eoqꝫ forte feſtinior eſt / quo dies valde decli
nat / Inſtat qꝫ nox amica predonibus · Vale tu facile qđ
calamus deeſt intelligencia compenſabis ·

¶ Excuſatur ſilenciū et petit᷒ ſcripcio·

¶ Amicicias cōſtācia firmas loco ſalutis/ Caritas nū
ciorū cariſſime vir me vti ſilencio longo coegit/ Hoc ta
mē latore aſpecto/ ceſſare a ſcribēdo nō potui/ ne nō ſo/
lū tuo ſed eciā meo deſiderio negarē quod me videbam
officio veteris amoris debere· Velim tibi perſuadeas
animū erga te meū immutare non poſſe/ Nā neqꝫ tu cō
mittis vt mutari oporteat/ neqꝫ is ſum qui amiciciā ſi
ne cā diſſoluā· Tenax amicorū ſum/ tarde tamē in ami
ciciā venio ſed recedo tardius/ nec ſoleo amiciciā ſemel
partam dirūpere/ vel vt propiꝰ verba tullij attingam
nec eluere/ diſſuere/ vel diſcindere/ vel veterē amorem
nouo amore vt clauum clauo expellere· Non facit inter
uallū loci amicorū animos diſſidere/ Nō ſemper cū ami
co preſentē eſſe licet/ nō ſemper decet/ nō ſemꝑ expedit
nō ſemper oportet Sed litteris inter abſentes ymago
refulgꝫ preſencie/ quibꝰ animū cū amico miſcemꝰ· Qua
re rogo interludamꝰ frequēter epiſtolis quarū eiuſmo
di vſus eſt vt locis diſiuncti iungātur affectu/ iiſdēqꝫ
amicicia cepta q̄ſi firmis anchoris cōtinetur· Finē do/
Vale/ ſompnus enim inuadit oculos ꝛ digitos meos pē
dulos reddit/ ꝛ calami male tenaces/ puluinar me vo/
cat daturū obliuia curis·

¶ Reſpōſio cū peticione ꝙ valitudini intēdat

¶ Suauiores ōni dulcore ſalutes/ litteris tuis popo/
ſciſti ꝙ frequēter ſcriberē/ Id futurū polliceor/ ne tibi
negem quod poſtulas/ ne quoqꝫ īmutē quod iā diu mi
hi ī vſum fuit/ Tam fortis enim mihi ſemper amicicie
nexus fuit quē nō facile vlla diſſolucione ſe iūgi poſſe
concedā/ Neqꝫ vanus fuero ciceronis auditor qui pre/
cipit cūctis rebus amiciciā anteponi debere/ quā e vita
hominū demere idem exiſtimat/ ac ſolem e mūdo tollē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Hãc igitᵉ velim ĩ me altius infuſam exiſtimes ꝙ poſ
ſit ex abſentia euolare/ In animis enim amiciciarũ ſe
des eſt/qui animi in vera amicicia ⁊ ſi corpora diſtant
diſtare nõ poſſunt/ Cum ſibi ſeſe ſic miſceãt vt vnus fi
ant Ceterũ audiui vnde nõ parũ dolui te ſubegrotũ eẽ
Hic hic rogare me amor impellit vt eo ãplius tue ſani
tati intendas quo plures amicos optimos habes q̃s
tua bona valitudine velis reddẽ ꝯſolatos/inter quos
me letiſſimũ dabis qui tuã optimã ſoſpitatem non mi
nus libenter audiã ꝙ ſentiã meam· Viuito letus/vete
ris qꝫ nr̃i amoris q̊ diſtãtioꝛ eo tenacioꝛ eſto· Ex le ĩj
dis decẽbris vltima tarde/dũ ſuaſerãt cadentia ſidera

¶ Mittũtur amico capones· ſomnos

¶ Salutes tã abũdas vt ſaccos repleant/ ſportas ⁊
bigas/i Mitto tibi capoẽs ſex/bene caudatos/⁊ iudicio
meo perpulchros/ ⁊ ſi forte hoc te magis iuuat/eciam
pingues· Tue erit boĩtatis nõ doni valorem/ſꝫ mittẽ
tis affectũ põderare/ ꝗꝗ enĩ munuſculũ paruum ſit
id tñ offert leta manus ⁊ magna volũtas· Et ſi quid
ex me vis inclino humeros/ſibi a te faſciculum impoĩ
expectantes· Tu ſaluus viue/vale qꝫ beatus·

¶ Reſpõſio ad epiſtolam predictam·

¶ Salutes multas cũ dilectionis ardore/ Dum feſſa
mẽbra leũs/ ⁊ laſſas puluinar aures/ cõfouere cepiſſet
altus q̊ꝫ ſomnus me oppreſſerat · Ecce pulſat ad val
uas/ĩſultat/clamitat nũcius tuꝰ/ Offereqꝫ mox intro
miſſus munera tua /q̃ leto vultu duplicauit/ Qui ſta
tim vt venit regredi voluit /quo deſiderio meo abſtrax
it quod tuis iuſſibus addidit/ Sed ea longe magis ad
auxit epiſtule tue dulciſſimus ſonus/qui aures plꝰ re
fecit meas/ꝙ ſibulantis/aure nautas mollior procella
delectat· Habeo tibi oblati muneris grãs multas/ſꝫ

maxime vellem ꝙ numerū cōtractioꝛ ſed litterarū libe
ralioꝛ eſſes/que mox viſe coꝛ meū rapiunt dulci ſermōe
diſerte· Vale/ad lectum rurſus me vocat ſopifera nox/
longe proueccta/cadūt palpebre/digitis elabitur penna
patiuntur nam oculi mira grauitate ſopoꝛem·

**Scribit vniuerſitas ad cōſilium pro priuilegi
oꝛuꝫ tuitione.**

Premiſſa recōmendatione decēti ac debita · Viri egre
gij dn̄i amiciqꝫ noſtri cariſſimi/ Mittimus iam nūc ad
preſentiā dn̄acionū veſtrarū venerabilem virum dilec
tū noſtrū atqꝫ fidelem preſentium exhibitorem/noſtra
exparte pleniſſime infoꝛmatū/occaſione cuiuſdā edicti
auctoritate ſereniſſimi noſtri pricipis ſuper feudis no/
uiter emanati/ Rogātes prece validiori qua poſſumus
⁊ valemus/quatinus illi ī dicendis/audientia ⁊ fide p̄
ſtitis/ipam vniuerſitateꝫ humilem filiam prefati prin
cipis noſtri/atꝫ nos per prudentiſſimas ꝓbitates veſ
tras ita protegere dignemini/vt racione predicti edicti
priuilegijs ſuis et indultis/atqꝫ nobis minime dero
get͛ nunc aut ī futuru· Quo nobis placitū ſingularit͛
ſimuꝫ facietis/eoqꝫ magis nos obnixos ad veſtra q̄qꝫ
vota cōſtituetis/ Valete viri egregij proſperacione feli
ci· Datū louanij ſub ſigillo noſtro rectorie Anno mille
ſimo quadringenteſimo ſeptuageſimo primo/menſis ia
nuarij die ſexta·

**Epiſtola vniuerſitatis ad cancellarium brabā/
cie pro eodem·**

Precellentiſſime vir/magnifice dn̄e/amiceqꝫ noſter
cariſſime/ Noticia illa prehabita qua nobis inuiceꝫ con
fauere tenemur/ſpem nobis contulit/⁊ auſum ⁊ fidē ꝙ
ad veſtram pſonam nobis cariſſimā ſuper occurrētibꝰ
noſtris acceſſum haberemus proniorē· Cūqꝫ intelleximus

vir egregie quoddam eſſe autoritate illuſtriſſimi princi
pis noſtri ſuper feudis publicatum edictum/quo pluri
mum ſuppoſitis noſtris derogari timemus/ſi nõ bōis
cōſilijs atqȝ prudentijs ſit occurſū • Pro quo nunc no
ſtros fidos mittimus atqȝ dilectos vt in cōſilio brabā
cie noſtras aperiāt requeſtas cui digniſſime cācellaria
tus dignitate preſidetis• Vos igit᷑ quez alumnum p̄ci
puum noſtrū ⁊ ſcimus ⁊ fore gaudemꝰ diligentiſſima
prece rogamꝰ/quatinꝰ rem noſtram fauorabili promo
cione/aſſiſtētiaqȝ condebita dignemini ſuſcipere recom
miſſam/atqȝ eā vbi labi ceperit brachio dextro tam potē
ter ꝙ prudēter ſtantem ⁊ rectā ꝯſeruare/vt ei parte ex
ōni ſecuriſſime ſit ꝓſpectū Valete feliciter vt optamus

¶ Scribit particularis amicus ad cancellarium
pro eodem.

¶ Miſerūt nuper ad vos preſtātiſſime dñe dñi deputa
ti noſtre vniuerſitatis litteras/quarū votis dum per
vos parte cōceſſum iudicarem/ſtatuiſſent qȝ rurſus ⁊ q̃
dem intimꝰ ad vos ſcribere / Mox autē petūt vt ſuis
litteris ad vos mittēdis etiā ac etiā meas adiungam/
quod ideo dictū velim ne exiſtimetis ꝙ fatuitas mea
q̃ alioquin immēſa eſt/me ad vos ſcribere in hac cā cōci
tet/q̄ſi putem ꝙ arenule cōcederetur quod monti nega/
tū eſt/ Vel quaſi veniā mari additurꝰ guttulam/vel ſo
lem facula adiuturꝰ• Vos tamen mihi parcite ſi facere
cogor qđ negare nec poſſum nec audeo / Nō modum vi/
deo quo euadā/etiā ſi me ciclopum abderem antro/quo
ciens vniuerſitatis noſtre littere ad vos mittantur
qui ſ̄ mee ſit comites Effecit hoc bonitas in me veſtra
ꝙ quiſqȝ putat amiciciarū veſtrarū ditiſſimam venam
mihi ſemper apertā/nec precibꝰ meis vos tēporis vnꝗ̄
obditurū peſſulū• Rogo igit᷑ ſi quid littere mee poſſūt

vel excitādo vel acuendo taliter ī hac cā faciet/ vt quod
ſepe putatū eſt ſcitū fiat/ vel ſi ſepe ſcitū ſcit/ Januam
eciā cōfirmetur/ Valete feliciter • Ex louanio raptim
elata manu pēnatis digitis calamo ſine freno currēte

¶ Reſpōdz cācellariꝰ priuate ꝑſone ſup p̄cedentibꝫ

¶ Plurimas larga mēſura ſalutes/ Nō potuit paule
tuis lrīs fauor in te meus augeri qui fecit in ſummo
Dicas vniuerſitati ꝙ pro eiꝰ negocio conficiendo ōnē
meā curam polliceor ſine vlla exceptione ā laboris aut
occupacionis aut tp̄is/ Sed eius deſiderij impletiōē
cū hac exceptione quātū valeam quātumqꝫ poſſim/ Va
le paule/ te ſanum tene te ſerua iocundum•

¶ Nepos nepoti excuſās ſe ſuper poſtulato ex eo
in quadam re conſilio•

¶ Plurimā cōmendationis ſalutiſqꝫ preſtāciā/ Nihil
tantopere deſidero cariſſime nepos/ ꝙ tibi per me cōpla
citū iri/ qui omniū primus te vltro ſemper ad mea deſi
deria ne dicā obtuliſti/ ſed alios ſi opus eſſet excitaſti
Ita mihi deos ōnes propicios velim nihil mihi durū
fore qđ iubebis/ ad quod eciā preter meritum me trahe
ret linea parentele• Sed hoc īdignū fero ꝙ meū iudiciū
poſtulas ⁊ cōſilium/ qui ī nulla re plantaȝ tuā adequa
rem frondibus/ quo non aliud mihi facere videris ꝙ le
pores alto ſub equore vel ſub vndis ignē queras/ Vna
queqꝫ res ſuis locis ſuiſqꝫ ſedibus eſt querenda/ Sȝ in
hoc tamē tuū affectū metior nō effectū• Nimis me eſ
timas nimis tribuis nimis extollis/ ſi enī ab alio ſcri
berent ludi crederem atꝫ rideri/ Sed certum nunc habeo
qđ littere tue de puriſſima quidem parte animi tui pro
deūt nec fallūt vtinā nō fallerentur• Diu ec pertiſſimū
habui te nihil mei amantius eſſe/ ⁊ nihil ꝯſilio tuo pre
ſtātiꝰ/ q̄ nō auſim tuo ſplendori nubem meā adijcere

Sed taceo quoniã ſi ego a te laudatꝰ laudare te repero
vereor ne nõ tam ꝓferre iudiciũ meũ ꝙ referre graciam
videar Sed vt ad rem redeam/nihil eſt ꝙ de hac re ĩ de
xteram aurem fiducia mea dormias/ꝗ tamen potenciã
nõ voluntatem accuſabis Nam nullum onꝰ qd̃ virium
mearũ eſſet pro te effugerem etiam animã ſub faſce da/
turus· Vale in eo qui ventis ocia mandat·

Scribit auũculꝰ ad nepoté arguens eũ et frẽs/
ꝙ inſaciabiles ſint q̃bus ſubuenciones negat·

Amicas amico cor de ſalutes/ Dediſti ad me litteras
multas aliquem ſemꝑ defectũ p̃ ſe ferentes Iã deeſt
veſtis/iã arma/iam equꝰ/ Fratres tui ad aliam mihi
aurẽ pendẽt/õnes clamatis ⁊ petitis/nuſꝙ̃ mihi req̃/
es· Et ꝙ indignꝰ fero vos õnes cattorũ more quãto
magis demulcemini tãto altius caudã leuatis/quos ni
ſi quis deus nouos recuderit õnis fuerit domꝰ melior
que a vobis remocior/ Tu tãto faſtu inflaris vt quaſi
cõſumptus in fumũ euaneſcas/ Si primo verbo nõ aſ
ſequeris quod optas mox nares cõtrahes rugabis frõ/
tem/leuabis ceruicẽ/facieqꝫ iam pallore veſties/iã ru
bore cõfundes/⁊ vocẽ oris inſano repente clamore mu
tabis· Plano igitͣ verbo peto ꝙ me ãmodo miſſum fa/
cias/nõ ſum in ſpem natꝰ omniũ nec ad omnium vota
coactus/qui vix mihi ſatis ſũ/tagus hiſpaniam preter
fluit pactalus aſiã/qui duo fluuij aureas arenas habe
re dicuntͬ/huc eundũ/huc tibi migrandũ eſt/qui tanto
ſemper auro eges/nam quod a me petis ad te non ibit
Quod potui feci/⁊ qꝛ id nũꝙ̃ ſufficit/quere aliũde qd̃
ſufficit/video me ſatis diu de meo ſinu confodiſſe· Va
le/pro meritis/es enim vnꝰ omnium ingratiſſimus·

Cõmendatͬ magiſtro ſcolaris ad ſui ſeruiciũ··

Salutes letiſſimo ſole leciores/ Habeo domi iuuenẽ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

tui ſeruicij appetētiſſimū aſpectu gratū/litteris eruditū
hilariſſima indole clarū / quodqꝫ ſuper ōnia precioſum
eſt integra fide ⁊ ſingulari bonitate preſtātē / Qui cor
pus habet natura ſolidū /multa exercitatione duratū/
Qui a teneris ānis virtuti īcubuit/ ad irā tardꝰ ⁊ ve
rus in verbo /quem dū noſſe ceperis / ⁊ amare ſimul in
cipies ⁊ mirari . Valde ſeruilis ē/obediens et humilis
cuiꝰ virtus tanta eſt vt cū ōnibus queat de ōni genere
laudis cōtendere/ ꝙ ſi lapides loqui poſſent in ſuā lau
dem linguas ſoluerēt/quē ſi in ſeruitorez acceperis/nō
philogetes herculi carior erat/nec chiron achilli . Nam
ſimilis eſt amare ſimilē / ōniſqꝫ prouqs afficit͛ probis
nec virtus poteſt nō placere virtuti/verū plus dixero
fore ſpero ꝙ plꝰ eū amaueris ꝙ̄ peritheū theſeus/ aut
oreſtē pilades/ Nā is ore tullius ē/paris ī facie/pirrꝰ
qꝫ vigore . Sed neſcio an oberit ꝙ magnꝰ iam eū diſcen
di ardor inuaſit/ Nihil enim niſi libros ſcolas et magiſ
tros cogitat / In hoc vnum ſollicitos agit dies ⁊ noc
tes inſomnes /quē ſi te cōtigerit in famulū admittere/
tue erit bonitatis ſuo fauere ꝓpoſito opēqꝫ ferre tam
iuſtis deſiderijs /Et ſi quid īde damni /tuo accedat ſer
uicio/ fuerit tibi in premiū ōnipotētis merces eterna/
quam tibi largiri dignetur ille qui poteſt . .

Reſponſio ad epiſtolam precedentē . .

Salutes multa caritate fulgētes, Laudaſti vir opti
me quē ad me famulū miſiſti Audiui eciā te et priores
laudauiſſe . Sed potuit forte tibi vel prudencia vt bo/
nos faceres /vel fortuna vt īuenires preſtitiſſe Mihi
fateor hactenꝰ neutrū conceſſum ē/ Cū vtriuſqꝫ tamen
ſtudiū mihi ſemper fuerit . Ego bonū ſeruū nunꝙ̄ vidi
quero tamen qui ſi caſu aliquo obuius mihi fuerit ve/
lut occurſu bicipitis hominis obſtupeſcā/Neſcio an in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

te ceciderit antiquū prouerbium/plus equo laudat qui vult venales extrudere merces/Ab eo tēpore quo mecū fuit tercius iā mēſis agit' qui non tam mea precepta ꝙ ſue veſtis nitorez curauit/ne aduenticie ſordis q̄d recipiat ꝑ impreſſas plicas colliſa remittat/cui eciam metus ſemper multꝰ adeſt/ne dato ordine capillꝰ effluat ne quoqʒ cōplicitos comarū globos leuis aura confundat/ſepē capillorū gerit auribus ꝛ oculis importunaʒ ſemperqʒ ſibi pendent longiſſimi ab intonſo vertice crines ſtudet placere mulierū oculis/ꝛ maxime illꝭ quibꝰ diſplicere lucro eſſet ꝛ decori/nunq̈ʒ is ſpeculo incōſulto in publicum prodit/In illo ſe comere/ſe ornare/ſe mirari/vultū crineſqʒ cōponere ſtudet/In precioqʒ habet femineos mores/cūctaqʒ muliebria uſqʒ adeo ſectatur vt dū eum in lucez natura produceret/viſa ſit domicellā cogitaſſe/In veſtibꝰ ſumptuoſior eſt ꝙ vel mos paternus ꝑ dignitas ſuorū maiorum vel ſua facultas expoſtulat qui ſuis voluptatibus non meis vacat obſeq̄is. Finē do ne ſi verboſior ne dicaʒ tedioſior/Remittā illum ad te quem ſi bonum ſeruitorem effeceris tu palmam adeptus coronatus incedas ꝛ bene valeas.

Scribitur ad priorem monaſterij ne quēdā in donatū admittat.

Saluteꝫ amiciſſimo cultu fecūdas/Aures adusqʒ meas delatū ē religioſiſſime dn̄e filiū curati inſtare vehementꝰ ut in donatū monaſterij tui ſit receptus/Itaqʒ rogatū me fecit ꝙ cū tibi cōmendatuʒ efficerem quo ſibi patronꝰ eam ad rem ꝛ opitulator adeſſes Sed uolēs ego ueritati ſeruire nō rogāti/Cōſulo ab eo te quo leuius potes abſolue/Nā ſi eum in paucā loquelā admiſeris nunq̄ꝫ a colle ꝓpuleris/qui milies retruſus milies aggredi ū verē: nūꝙ illo fictiorem ypocritā vidiſti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

cui dū loqueris loq̃tur ſubmiſſiꝰ ſe declinabit et genua flectet/inclinatoqꝫ ī terram capite ambulans humilitatem ꝓfitetur/lento ſermõe/tenuiqꝫ voce ad õne verbū ſuſpirat gaudꝫ fictis ſanctitatis laudibꝰ predicari ꝛ neglecta veritate meriti de ſola curat opinione/Quiſi ſe levi ſermone offenſum videat continuo attollet ſuperciliū/metū levabit mox pallꝫ/mox eſtuat mox vultū rubore ↄfundit/ꝛ magnā trementibus labris impatientiam pectoris oſtendit/Quē unico verbo ita mutaveris vt exiguo momento nõ agnoſcas eundē/Cui prope plura ſūt mēdacia ꝙ̃ verba/vt nõ videatur tā eſca ꝙ̃ mēdacio vivere/nullius ſecreti tenax ē/clauꝫ oris diu amiſit/Quē nõ dignū teneo vt locum tuis in ſedibus inveniret/Citius canē ab vncto corrio terrebis ꝙ̃ eū a cipho depuleris. Nõ eſt eo ſus immūdior/nõ vulpes fraudulētior/nec amat aliquem/nec amatꝰ ab vllo libidini ita incumbit/quaſi nõ de libidine ſed de gloria ſit certamen/Hinnire incipit more equorū ſi mulierē viderit/qui ad īgluviē crapulatꝰ nõ doctus fabam pẏthagore nec olus horatu edere/latius in hac re loquerer niſi occupacio īgens ꝛ breve tempꝰ adeſſent. Vale ꝙ̃ queas optare felicius.

¶ Alia epiſtola ad idem aliis medijs.

¶ Salutes tempore nõ caſuras vllo/ꝙ hūc viri inde quo mecū nunciꝰ tuus multū verbi habuit in denatū ambigis ſuſcipere/nihil facis a tuis moribꝰ alienū bñ in agēdis deliberare ſapientū eſt quorū extra numerū nemo te ponit/Et quo certior fias/habuit is manus pice linitas ꝛ ſemper aduncas/vel quaſi aqua lotas plantaginis eiuſqꝫ vi contractas/ac coriū cerneres vivis prunis appoſitū/Nihil cuiꝙ̃ proprium exiſtimat ſꝫ putat cõmunia ībus õmia/inherens illi poetico medio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

poſuit deus ōnia campo / Nō enim bonorū alterius oſor eſt / nec multū ponderat quo vento res conflent᷑ / modo ſuo cumulo accedāt / tenes quid velim · Ceterū ſi noua petis · Ita nobiſcū eūt res vt nulle nobis epule dulces ſūt nūq̄ felix ſopor noctesqȝ quiete / Sepe nos rumor ſine autore corpus cōterret / fallasqȝ nobis ymagines cōſtruimꝰ ī priusqȝ ſingula vertimꝰ / ōnis noſt̄ ſermo luctibus eſt ⁊ ſuſpirijs plenꝰ / ſempqȝ illud virgilianū ante oculos verſat᷑ / bella horrida bella / et tibrim multo ſpumātem ſāguine cerno / multa nobis diritas ſiderū atqȝ fatorū eſt / gladiꝰ ſemꝑ ceruici herere videt᷑ Vale ex louanio tarde dū ſurgit nox auctura timores

Cōſulitur amico ne ad animū trahatur obloquucio detractoris ·

Plurimā fauentiſſimo corde ſalutem / Nuper ad me venit amice ſincere vicinus tuus de quo bono iure conqueri ſoles / multa de te plena bucca perferens q̄ meas aures rupit ſua ſtultiloquēcia, cū ſit ōni pica graculoqȝ loquacior / cuiꝰ mores lingua pādit / vilia eniȝ verba vilem animū profitent᷑ · Cōſulo ne ad animū traxeris indigneqȝ tuleris que de te garrit / ōnia nāqȝ mala licet eciā leuia ſint per impacienciā ingraueſcūt ſicꝰ cuiqȝ mos eſt / Jā ei mala dicere ī naturā verſū ē / Quis cōtra naturā certabit / quis pelago ne fluctuet prohibebit / vel igni ne caleat / lloquax inimicus minꝰ offēdit Raro mordet canis qui latrat / Nocet magis ira que tegit᷑ · minus faciūt qui magna loquūtur · Sed vt verū fatear / cepit tādem dum me longo tractu audiuerat in bonā partem ſuā linguam īflectere Aiebat enim ſe cupere ſeſe fraterno ſub amore tuis affectibꝰ cōformari / Et q̄ omnia vetera forent in obliuionis cāpo ſepulta / R cum meo iudicio fecerīs tuis moribꝰ tueqȝ virtuti nō

imparem / ſi immotū ſemper animū tenueris / prorſꝰ ni
hilipendo quid dicat / agat / vel moliat᷑ / Tu fac valeas
quieteqꝫ viuas / careamqꝫ illi vituperacōnis relinquas
Suum ſi maledicere / tuum benefacere.

¶ Reſponſio ad precedentē cum deteſtacione de
tractoris ꝛ ſuorum morum..

¶ Proſperitatē optate ſalutis / Ex calce litterarū tuarū
fidiſſime vir accepi ꝙ emulus meꝰ multa tibi pulchra
dixit / quo apud te innocentior vrbaniorqꝫ videretur /
Itaqꝫ cautelo ſe hoc efficit / nō vt abſcīdat ſed abſcōdat
vicia / Qui tamen vſqꝫ adeo inuidus permanet ꝙ ſi poſ
ſet oculos hominibus effoderet / ne ſolē viderent Verū
ſi capillū in homine habeat / cito excreſcere facit in tra
bem / more muſcarū nil boni acturus / ſed ea mox fedatu
rus ſi que bene acta conſpexit. Neſcio cur tantopere mi
raris ſi laceſſitus tātis iniurijs moueor / qui ſi vides
lapidem teri / ignem videbis erūpere / Quid mirū ſi in
animatis ego rebus mollior / nō āplius ipis ferre vale
am Noſti enim quāto conatu ille ille / ſuperi quē fulmi
ne perdant famā meā nigrare mollitur / vt ſub illiꝰ vm
bra poſſit ſuā infamiā occultare. Si mihi tamē ad vin
dictā tanta volūtas adeſſet quāta facultas / nunꝙ̄ hec
fecerit libere licent̄ impune. Verū de hoc alias dū per
ociū dabitur / tecū pluribus agam Si quid ex me velis
precipito / tuis nā votis nō modo mea ſed meipꝫ totū
ex plenis viſceribus cordis impendo ꝛ bene valeto.

¶ Scribit filius pro veſte

¶ Obedienciā humilimā ex centro cordis loco ſalutis.
Nouit veſtra paterna benignitas honorādiſſime pater
ꝙ̄ indecorū ſit īter honeſtiſſimos viros quos inter ver
ſari me ſemper oportet vili abiecta laceraqꝫ veſte cōpa
rere Detritū id totū ē quicquid veſtiū habui / vix filū

filo coheret. Rogo igit᷑ humillima prece tunicā mihi fi
eri longam ꝛ latā nō auoro forcipe ſciſſam / eāqꝫ rubeā
qua veſter in me fauor ꝛ honor elucēat magis / ꝙ valeā
nō modo veſter filius ſꝫ vel dilectus iudicari. Valete
in valitudinis largitore. Ex louanio adeo raptim vt
nō tam currere manus ꝙ͂ decurrere videretur / Junij
prima ſub nocte ſilenti.

¶ Rn̄ſio in prima parte ſerioſa ī calce deriſoria.

¶ Petis fili veſtem et quidē rubeā/ vbi in hoc hyemis
aduentu nō calorem ſed colorē poſtulas/qui nō tam ne
ceſſitati ꝙ͂ vanitati ſubueniri requiris Qui veſtium cul
tui magis videris inſiſtere ꝙ͂ ſciencie vel virtuti/ Qui
credo puerorū more veteres veſtes volēter laceras vt
nouas recipias. Vtiqꝫ fili nō tātopere corporis cultū
curares niſi neglecta tibi mēs eſſet inculcaqꝫ virtuti
bus. Quid longā ꝛ latam veſtē queris ꝙ lutū et pul
uerē trahat / ꝛ in humū demiſſa calcetur / eāqꝫ rubeā et
oculis ſplendidā que te nō ornaret ſed tuam ſtulticiaꝫ
proderet/ Nā veſtis ꝙ͂ par eſt inſignior / mouere alios
ſolet in riſus atqꝫ cachinnos/ prudētibus aūt viris in
ter quos te verſari dicis ſemper accepta ē neglecta cura
decoris / tali moderacōne vt nec ſordeat veſtis nec ſplē
deat. Veſtias velim animū virtutibꝰ / hec veſtis ſoli/
da eſt et ſincera nō a caſu pendula / Pro veſte aūt corpo/
ris tui mittā tibi griſeā veſtem / ne pediculi quos abū/
de nutrire cōſueſti / tuo cū pudore ſeſe oculis hominū ī
gerant / Animalia enim id genus griſea facile occulit
griſea veſtis. Scis enim ꝙ ſimilis color ſimilem tegat
prodātqꝫ ſe contrarij. Cōmenda me magiſtro tuo / vi
ro mihi ob ſuas virtutes ſumme colendo / ex dordraco oc
tobris decima celeri manu et auida penna.

¶ Scribit amicꝰ amico nō poſſe voti ꝛ ſuis ſatis.

¶ Eſſe cū excuſatione ⁊ oblacione ••

¶ plurimas corporis animeqꝫ ſalutes / Nō ſum beniuo
lencie neſciꝰ vir preſtātiſſime quā ī me viciꝰ multis
magno aceruo cōgeſſiſti / Qui me tantis ſemꝑ meritis
atqꝫ fauoribꝫ affluēter ⁊ ornaſti et preueniſti vt eorū
pre multitudine totus in me abſorptus videaris / quo
flāma mihi amoris in te ſuccreuit / cuiꝰ exuberancia ta
cere ſtatui ⁊ mei ad tua ſeruicia oblationē / ne in me cla
mitet pytagoras / age magna nō magna promittēs / di
uites verborū inopes rerū eſſe cōſueuerūt / magnis pro
miſſoribꝫ minimū fidei eſſe ſolet / Si quid igitur ex me
velis ſcribe pete proba / dabit experiēcia fidem· Sed ne
inani alaris ſpe nihil hic loci eſſe video quod faciat in
rem tuā / nā ſumptus hic lucra exuperant Rem paucis
tenes / aliunde tibi cōſulas oportet / Clare loquor ſpero
iā pridem te vel abuſqꝫ gādauo vbi apud te egerē luci
de cognouiſſe me his moribꝫ eſſe vt verbis paſcere di /
diceri neminē· Quod āplius ſcribā habeo nihil / niſi ꝙ
letꝰ valeas ex louanio manu leui rapciꝰ iactu fulmīs

¶ Inuitatio partī ſerioſa partim iocoſa vt fre
quens ſit ſcripcio ◆

¶ Salutes deſiderijs cōpares / In primis te plurimū
rogo cariſſime vir id mihi cōcedas ne minorē de me ge /
ras fidem ꝙ qui te ſaluum ⁊ res tuas maxime optant
Velimqꝫ ego intelligas te habere ī me hominē amātiſ
ſimū tui et ſine vlla exceptione deditiſſimū tibi qui et
ſi corpore tibi preſens eſſe nō poſſum / amore tamen et
ſpū aſſum Et tu ex aduerſo is es qui nullū erga te ſte
rilem amorē ſinis / Noſtra ergo amicicia quē nec locorū
nec temporū magnitudo diuellere poteſt / nos ad cala /
mū trahat Amo litteras tuas q̄s tenaci fideliqꝫ ſeruo
memoria / quas nunꝙ video qui nō miro quodā calore

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ſcribēdi ardeā rurſus ſi taces maior mihi ſcribendi cu
pi:itas ſilēcio cōcitatur. Quid enim pulchrius ꝙ̄ ami
cū epiſtolis colloqui/ego enim ſic mihi ſuaſi aut nullū
eſſe bonū in vita/aut illud eſſe cū amicicia iunctū que in
ter abſētes niſi epiſtolis florere non poteſt. Sepe mihi
pollicitꝰ es frequēter ſcribere ſed ſi in memoria tua q̄d
foraminis fuit quo promiſſū excidit/rogo id obſeruas
ne qd̄ de nouo precibus iam meis infundo iterum atq̃
iterū decidat. Sz ſatis iocatus ſum/ſerioſa iam prece
poſtulo ſepe ac ſepe ſcribito nec velis te amplius excu
ſacōne que negligētie ſemꝑ ſocia eſt expurgare/quaſi ni
hil habuiſſes quod ſcriberes qui ſaltem illd̄ ſcribere po
tuiſti/te nihil habere quod ſcriberes. Si vales bene eſt
ego q̊z valeo.

¶ Epiſtola reſpōſiua ⁊ excuſatiua frequentis ſcriptionis ex qualitate temporis.

¶ Votis potiri loco ſalutis/Sepe ad te ſcribere credi
di colēde preceptor ſed alia ex alijs impedimenta con
ſurgūt/veteribꝰ qz negocijs noua ſemꝑ accreſcunt nec
priora pagūtur/omniaqz negocia mea ſe miſcent et con
fundūt vt vel ſe pellāt vt ꝓcella procellam/vel ſeſe tra
hant vt cortina cortinā/que ſemꝑ ͛mentē a cepto auer
tūt/vix ad mediam horā ſomnus mihi obrepit ſub tan
to pondere negociorum/ſemper enim mihi aſſunt ſine fi
ne labores quibus non ſubſiſtere poſſū niſi per labores
requiē quererem/qui in requie requiem nō inuenio. Te
igit͛ exoratum velim vt caritati ignoſcas ad quam me
neceſſitas nō deſidia traxit/Sed in ſumma illud habe
to ꝙ aliqua magna reſtāt que hoc tempore etiam ſi mihi
ociū eſſet penna nō ſineret effluere/Sunt enī periculo
ſa nō aperte fron:is tpa adeoqz turbata omnia vt ne
mo ſciat quo nauigz vēto vel quas in manu3 littere ii

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

quis ſcribat caſure ſint / z quantum leſure ſi male cecide rint / tacebo igit̄ ne verba forte aliqua incautius prola ta ſtatui obſint meo / quo qui eſt paruꝰ fiat nullus. Va le ex ypris ianuarij tercia tarde vt cū epiſtola dies ip ſe clauderetur.

Petitur conſultacio ſuper cauſa pendente coraz officiali z aſſiſtentia.

Salutes pluriās ſuaui amore ſpirātes / Cām habeo coram officiali morineñ venerabil' dñe quam potentia aduerſarij mei hucuſqz pocius ꝙ equitas rexit / Quā ſi perdo ſtatui meo grauiſſimū vulnus infligitur / Quod ne accidat in tua bonitate poſitū eſt / Mitto tibi in ſce dula his īcluſa caſū atqz proceſſum ſuper quo conſulta cionem ſcribito. Etſi quid in proceſſu per me minꝰ preui ſum ſit / tua prudēcia corrigat' / nam ad te tamꝙ ad por tum quendam z firmā conſiliorū anchorā confugio qui in tuā grām z prudēciam omnem / meā curā / cogitacio nē / mentē deniqz omnē / z ſpem meā fixi z collocaui / Ve reor enim niſi adiumenta preſeteris cām meam in peri culū eſſe lapſurā / Nō quidem ꝙ de iure meo dubiuz ſit aut ſiniſtre de iudicū ſuſpicer equitate / Sed qz aduerſa rij mei tantus litiuz amor eſt / vt niſi cū ſua aſtucia tua diligentia tuaqz induſtria certent / non video quo facile dicta cā ſubſiſtere poſſit quin indefenſa tanto aduerſa tori cito ſuccūbat. Quod ſi feceris expecta futurū ꝙ tu is votis libens eqz paratuſqz parcā nec enim tā meū cōmodum mihi carū erit quod ex te accepero ꝙ fuerit mihi relacio graciarum iocunda / que etſi forſan nō tam digna erit vt tua merita exigāt / tamen z iuſta erit z de bita etſi poterero graciosa. Vale fortis ſemper z ſanus ferriqz cecorti robore firmior.

Reſponſio continens iudicis laudem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

¶ Salutes placidiores gēmis ꝛ auro/ Si tua cā vir di
lectiſſime iuſticia fulgeat/ nihil ē quo deſperes/ Iudex
enim vir litteris plenꝰ eſt Iuriſqꝫ peritiſſimꝰ qui a ſe
mita recta deflecti nō poterit /adeoqꝫ amat quod equū
eſt vt nihil poſſit niſi equū facere/ linceos habet oculos
videt vt argus parcium verſucias ſua induſtria facile
noſcit /faciliuſqꝫ frāgit atqꝫ retūdit/ ꝛ que cauillacioni
bus ſiniſtris partes cōfuſa efficiunt atqꝫ turbata mox
ōnia in ſedē debitā ꝛ locū reſtituit / qui facile perſpexe
rit ne cauſe tue equitatē improba hominū conſilia vin/
cāt In ſolāqꝫ iuſticiā lumina ſua fixa tenet/ nec prece
nec auro declinat ab illa • Vale et me puta tibi ſemper
deditiſſimū fore /quandoquidē ſic tua immēſa de me ex
poſcūt merita/ qui ſi forte nō fortē aut potentē vt velim
cōſtātem tamē tibi animū ſemꝑ polliceor atqꝫ volentē
in ꝓceſſione oppidi tui me tibi preſentem cōtuliſſe niſi
maris tumor increſcēs mihi trāſitū denegaſſꝫ •

¶ Reſponſio alia in aliam partem ••

¶ Amicicias ſolidas minutione carentes/ Aduerſarius
tuꝰ vir eſt verſuto occultoqꝫ ingenio/ ꝛ eo plane impro
bus/ atqꝫ huiuſcemodi morū qui nō dico alienos ſꝫ ne
ſuos quidē in pace relinquit /quos iniurijs ꝛ cōtumeli
is quotidie cōſectatur ſe tamen innocentiſſimū fingit/
modo queritur /modo gemit /nunc tēpus accuſat/ nūc ho
mines Iuſticiā ſuam predicat vt pallio verborū falla
cias tegat/ quo homine nihil perduxit natura fraudulē
cius/ Sed certe interea ꝙ aduerſarijs tuus dolis cer/
tat vinces ſi ex aduerſo certaueris nūmis • Iudex enī
quodcūqꝫ faciet ſi eū munere paſtas /venalē proſtituit
iuſticiā /ſua grā carebis ſi nō ſue auaricie tuis muneri
bꝰ hyatū oppleueris / animā ꝛ ſanguinē vendꝫ ſi emp
torē habeat • Sed hac in re ſilencij moderacionē hēbis

ne incaute que ſcribo reuele[s] / Nã verbum alas habere
fingit homerꝰ / quoniã ꝛ volat celerit̃ et nõ facile emiſ
ſũ reuocatur / Que igitur ſub tegmine dixi ſub tegmine
ſerua / et bene vale · Scriptũ celeriter volante calamo
equa fuga ſagittis ··

¶ Querela amici ad amicũ q̃ ab hoſtibꝰ captꝰ ẽ ·

¶ Neſcio frater optime quid ego ĩfelix ſiniſtro ſub ſide
re natus in ſuperos demerui / ꝙ tãtis calamitatibꝰ cõ/
rucior · Pridie eiꝰ diei ꝙ̃ ciuitas caperet̃ exire conatus
agmẽ armigerorũ incautꝰ ſubintro / et preda bellica fio
non potens pedũ celeritate ſaluari / Nec aliud video ꝙ̃
ꝙ tetro carcere cogar putreſcere / proch dira heus nimiũ
dira potencia fati · Nõ tamen hec me ſcribere arbitrabe
re vt aliquid mea in cã tuo agas detrimento · Nec vo/
lo meã amiciciã tibi iacturaꝫ attuliſſe / Vti tamẽ abſqꝫ
incõmodo tuo cũ reliquis amicis modũ mee redẽptio/
nis adĩuenerís iã vitam dederis moriẽti / Quod ĩexti
mabile munꝰ nunꝙ̃ erit a mente ſeiunctũ / Vale datũ
ex loco tenebris ꝛ ſqualore pleno / et quidem palpando
potius ꝙ̃ ſcribendo / Ceteros ſũt caractcres ·

¶ Cõſolacio ſup querela amici predicta ··

¶ Nõ eſt q̃ ſatis explicet fidẽtiſſime vir / quantũ dolo/
ris acerũ littere tue animo infuderint meo / Quãꝙ̃
ſemp̱ ac oculis cernerem ſubtimui tuo ſtatui qui ĩ ciui
tate cupidius ꝙ̃ felicíꝰ permãſiſti / Sed dũ iam res eo
ducta eſt vt nequit alit̃ eſſe / fac animo forti atqꝫ mag/
no ſis / te colligas viruqꝫ prebeas / tibi virtꝰ tua plus
dedit ꝙ̃ fortuna abſtulit · Ea igit̃ te virtute ſuſtentes
Ego aũt videro ꝙ grãm quã tibi immortalem habeo re
ĩpa probauero / Cui ſemper fui nõ fortune amicꝰ ſem/
per me mouit / mouebit dũ viuam amicorum cura quos
virtus mihi meritũqꝫ cõciliant Sꝫ velim ita ĩtelligas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ut q̄ pro te facturꝰ ſumꝰ/ in ſolutum non in anteceſſum
accipias. Ex louanio ea feſtinantia que digitis ſudo
rem expreſſit.

Rogatꝰ amicꝰ ut medicū mittat amico egroto

Scis mi petre fortunatꝰ. Eſſe apud te medicꝰ arte
ꝛ experiētia preſtans/ A quo mihi ꝑ te impetrari exop
to ꝙ me viſitet/ Sī minꝰ regimen ſcribat/ quod ut ter
tius poſſit Dices me vexari immiti podagra/ qui mor
bꝰ membra mea q̄ ad decorem inflectionis natura laxa
uerat/ iā in tumorem duxit Jam ī rigorem cōſtringit do
lor īmaniſſimus eſt qui nunq̄ me deſerit quin reliqui
as peiores relinquat/ curſus ex raritate mee tēperatu
re quā medici ꝯplectionē appellāt/ tantus mihi aliqñ
glacialis heret rigor precordiis ut nullis poſſim operi
mentis/ nulloqȝ congeſto veſtium cumulo caleſcere/ Lon
gior eſſem/ ſȝ properat nox auctura dolores. Vale dilec
te vale viuasqȝ dies longos letus ꝛ fauſtus.

Reſpōſio ſignificās medici miſſionem.

Petrꝰ tibi deditiſſimus ſalutē dicit. Dū litteras
accipio hora iā ferme noctis undecima exceſſerat/ cepe
rāt qȝ iam oculi ſomno graueſcere/ quē ſomnum motis
auribꝰ/ canū more/ erectoqȝ uiſo mox excuſſi eūqȝ diſcu
li in tempora lucis. Hauſit mihi lachrimas eplā tua
qua morborū longam congeriē tibi uni incubuiſſe ſigni
ficas/ Sȝ nunciꝰ qui has celeri curſu pertulit/ me ma
gis longe qȝ magis paucē fecit/ ex q̊ tue valitudinis
vix verbū vnū excuſſi/ qui omne ad verbum meum inge
muit longeqȝ plura fletu ꝙ loquēdo ſignificauit/ ſȝ fir
mo velim pectore ꝑſtes/ ꝙ primum ſuperi celū diemqȝ
reducent/ aderit ille quē optas medicus ſanitatis tue
fautor ꝛ autor.

Rogatur prior magiſter ut patrem indicat ꝙ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

¶ Filius in pedagogio locetur.

¶ Obedientiam cōdignā loco ſalutis/ Pater meus ma
giſter colendiſſime cupiens me teneriꝰ educari/louanij
in domo ciuis me collocauit/ ꝛ certe electe ſatis quoad
corporis alimenta Honeſta enim eſt domꝰ/honeſtior
hoſpes/honeſtiſſima ōnia que agūtur/ Que tamē cū la
ycalia atꝫ prophana ſint /parū profectui ſeruiunt meo
Hoſpes eniꝫ non niſi mechanica ſollicitat/cuius vxor
more aliarū de lino /gallinis/ ꝛ ouis ſemper diſputat/
Et qꝛ diu ſciui patrem meuꝫ in ōnibus conſiliū magni
pendere veſtrū/ Scio etiā ſcolaſticas ōnes res vobis ꝙ
cognitiſſimas eſſe/atqꝫ nō latere vos ꝙ vtile ſit ī peda
gogio cōmorari/vbi arguēdo /ſoluendo /replicando conti
nua colluctatio eſt/ Ibi enim vigēt ſtudia /proficiūt ſe
ingenia/ſeſeqꝫ exercitant/vbi nemo ē qui nō vel diſcat/
vel doceat/petat/vel reſpōdeat ꝓfundatqꝫ litteras vl
hauriat/ Quater enim in die qui pedagogio immorātur
diſputationes ꝛ reparatiōes habēt/abſentibus nobis
qui extra ſumus, Nemo loquitur n̄ latīe /tātus ibi lit
terarū ſtrepitus/tātaqꝫ doctrinarū conſonātia vt clango
re quodā videanturꝰ ꝛ muri ꝛ parietes tecta ſimul et pa
uimenta ſciencias ip̄as reſonare/nō aliter ꝙ aeris par
ticula quelibet latinis foret impreſſa caracteribus/quo
ſcolares die nil aliud audire videtur ꝙ ſciencias/ noc
te aūt ꝙ earū ymagines Et licet in pedagogio vita mi
hi coactior eſſet omniūqꝫ agendorū licentia minor/ In
hanc tamē ſententiam ardor ſtudēdi me perculit vt pe
dagogio libēter nūc immorarer/cuius incolas vidi cete
ros ſp̄ excelluiſſe/atqꝫ in ōnibus promptiores Suppli
co igitur patrē meū informare vt paruis expenſis ma
gnū profectū preferre dignetur Iuuat ſepe cariꝰ emere
ſi merces fuerit meliores/dicitqꝫ ſibi que in rē faciūt

ſcitis quid volo/ſcribo perito/qui ex paucis multa con
cipere cõſueſtis. Valete feliciſſimẽ/termĩo ⁊ fine ſecluſis

¶ Rogatᷣ pater a filio ꝙ eũ in pedagogio faciat
commenſalem.

¶ Humillimã obedientiã cũ veneracõe condigna/Pa
ter optime votis meis votiue cuncta reſponderẽt/ſi di
gnaremini in pedagogio ſumptus mihi emere/quo ni
hil duco gracius nihilqꝫ fore vtilius Neſcio mihi loua
niȷ̄ de neceſſariȷ̄s eſus ⁊ potus proſpicere vbi cara ſũt
õnia/atqꝫ ſcolaſtica iura exoluere abſqꝫ expoſitione pe
cunie multe/Annus enim longꝰ eſt/multã diẽ cõtinẽs
Vix eciã adeſt hora que non ſecũ egeſtiã nouaꝫ afferat
⁊ qua vicus vnꝰ alterue/me nõ habeat trãſeuntẽ pri
uſꝙ quater in die ſcolas adeo redeoqꝫ atqꝫ loca varia ꝓ
eſculentis et poculentis viſito/multa mihi inter digi
tos tẽpora diſſiliunt profectu cũ modico/Nec video me
terminũ ãni attingere poſſe qui nõ forem hoc modo vel
totidẽ uel ãplius ꝙ in pedagogio expoſiturus/Sic vo
bis nõ proſum meipſum neglligo/exteris ego curis diſtra
hor interea me ſociȷ̄ mei paſſibus longis antecedũt q̊s
nõ tã ſequi ꝙ precurrere conarer ſi cum eis in pedagogi
o ſolis litteris deditus eſſem/vbi totũ animum meũ ĩ
ſolo ſtudio defixuꝫ haberem/⁊ vbi ad manũ ſemper ad
eſſent magiſteri meis dubiȷ̄s ſatis facturi ingeñiorũ du
ces ⁊ faces/nec minus haberem cõiũctos mihi ſocios
multos ingenio ⁊ diligencia claros/qui pulchro auſpi
cio preſignant in adoleſcencia quales futuri ſint etate
ꝓuecta/cũ quibꝰ iocũdiſſimũ mihi ſtudiũ eſſet/õi tedio
laboris ſecluſo/Nam ut equi currẽdo ſic nos diſcendo a
nimamur multitudine Valete pater õni felice felicius

¶ Magiſter ſcribit ſcolari conatũ eiꝰ collaudãs.

¶ Salubres tua in uota ſucceſſus Multo ſum euectꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

gaudio lr̃as tuas legens inſignis adoleſcens / quibus
petis quod fuiſſem ꝙ breuiſſ me cõſulturus quis enĩ
l mediocris ingenij non hoc intelligat longe fore vti
lius cũ bonis ſtudẽtibꝫ ꝙ cum laicis habitare / Super
hac re cum patre tuo ſermonem multum habui / q̃ ꝯſilio
meo / tuiſqꝫ pater ꝓpulſatus precibus cõſentit tue gra
te petitioni / q̃ vltro appetis ſeriectius viuere vt largiꝰ
diſcas / nec potuit paꝛ̃ generoſos illos conatus tuos
hec audiens nõ collaudare / q̃ animum tuũ rationi / ſiue
vt aliter idẽ dicam / te tibi ſtudeſ ſubijcere / vt quãdoqꝫ
multos alios ãtecedas / Det tibi illius animi cõſtãciã
illiqꝫ animo longiſſimum tẽpus q̃ dare poteſt· Denũ
adiecit pater qꝺ me rogauit ĩſerere litteris / vt ſcilicet
õnes curas tuas in id vertas vt bonꝰ fias / atqꝫ bono
rũ magiſtrorũ tuorũ cũ quibus morari cupis beniuolẽ
tia nõ ĩdignus / ꝛ ꝓpoſito tuo vigilez efficacemqꝫ ope
rã ſemper impendas· Qꝺ ſi feceris obligabis perual
de me ĩ tui amorem / ꝛ etiã patrez tuũ tibi nõ ĩidoneũ
debitorez Vale ꝛ certe gaudentiꝰ ꝙ ſub ſole ardente cĩ

Paꝛ̃ ad filiũ qui filij aſſentit deſiderijs · cada

Fili habet hoc õnis iuuentꝰ vt leuiter iudicat ꝛ no
ua ſemper affectat Neſcio ſi leuitate ductꝰ vel traha
ris nouitate / qui ſic in pedagogio morari deſideras /
Si te vt ſpero mouerit virtus ꝛ ſciẽcia vt tuis litteꝛis
teſtabaris nõ poſſuz votis nõ acquieſcere tuis· Nec de
eſſe poſſũ boni magiſtri tui cõſilijs multo ſale minerue
conditis· Interes igiꝛ̃ cõmunẽ portionẽ communi mo
re aliorũ pollicearis magiſtro tuo ſolutionem in tẽpore
has ſibi oſtẽdens vt ſciat te hoc facere me iubente Vale
ĩ xp̃o atqꝫ taliter vt q̃ ſibi placeat ãt ſolũ cupias faciaſqꝫ

Pater ad filium ad miliciaz prouectum

Quãtũ cariſſime fili tua ex preſentia ſolaciũ reperĩ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ſeparatio docet/ Creſcit indies amor in te meꝰ neſcieqꝫ
cōſiſtere/ eoqꝫ magis q̄ dn̄s tuꝰ te lr̄is ſuis altiꝰ effert
atqꝫ cōmēdat. Scribit nā te milicia tuis meritis deco
ratū multaqꝫ quoqꝫ alia que facilius ſperari ꝙ̄ credi de
rim niſi apud me multe eſſet fidei et niſi natura id fie /
ret vt facile credat quiſqꝫ quod optat/ que ſi ita ſint ꝑ
ſeuera/ Sin minus/ fac vera eſſe incipiant/ ſi qua tibi
tui cura ſi quis amor glorie, vel ſi quis tibi ad honores
conatus eſt/ id ex te ſummopere requiro vt quod libera
li animo accedens ꝓmiſiſti indefeſſa cōſtantia ꝓſequa
ris/ Multa ſunt que calamum meum ad alia vocant.
Tu igitur vale ego nā valeo quantū ſolent vetera ecō
trariis compacta corpuſcula / ſed quo melius valeam
operam dabis.

Ad idem.

Optata ſalute premiſſa/ Vix credas care fili quantis
ob tuā abſentiā vexor āguſtiis / quātiſqꝫ doloribꝰ cru
cior Iā primū agnoſco ꝙ abſencia amorem nō minuit
ſed accendit. Audio te milicie munere functū ꝛ in capi
taneū delectū ꝛ ad guerras ꝓficiſcentē/ In his fili oc
cupari durū/ ſed longe durius pꝛīcipis iuſſibꝰ cōtraire
Supplex ego deū oro vt euntē comitet᷑ diis ceptis faue
ant/ aſſitqꝫ tibi ſplēdens ꝛ immobile ſidus quo eo du
caris quo cepit animꝰ/ ꝛ letus ꝛ ſaluus reuertaris.

Reſponſio.

Litteras veſtras paterni amoris pleniſſimas metu
endiſſime pater tāto accepi gaudio quātū hic calamꝰ
depingere neq̄ret/ etiā ſi ferreꝰ eſſet vel ex calibe fabri
catus. ꝙ me dn̄s meꝰ ſuis litteris extulit nō id meri
ta mea ſed virtus ſcribētis effecit Enitar tamē quan
tū in me fuerit roboris atqꝫ neruorū paterna veſtigia
imitari quo in dies hec ſi qua ē de me dupliceᷣ opinio

curaboq3 preteritã ſegniciem meã diligēcia vigilãciori
cōpenſare nō ſomno / nō ventri / nō inercie vacaturus / a
quo ſatis me liberat onus quod poſt adeptã miliciã il /
luſtriſſimus dn̄s noſter dux humeris meis ſupra vi /
res homines adiecit quod nō tã premere ꝙ obruere me
videt᷑ / ¶ Quod malim ab alijs ꝙ ex me audiatis / Nunc
mihi animo opus eſt / nunc pectore firmo • Valete pater
animoq3 ſemꝑ fixo tenete nunꝙ poſſe mea obſequia veſ
tris imperijs ſuperari •

¶ Epiſtola dubitatiua ſuꝑ milicia filij ••

¶ Salutē • Fili ꝙ miles creatus ſis neſcio an nec ne
doleã vel gratulabor / Sepe quod incipit in gaudio de /
ſinit in merore / Per miliciam enim plures ad inopiam
ad carceres ad deniq3 mortē peruenerūt / Habes iã vn
de ſemper inquietꝰ eris vel inglorius / Quid queſo iu
uat habere quod ſeruatur vite diſcrimine et cuiꝰ preciū
ſanguis eſt / Traxit te forte vanitas ad miliciã que va /
nitas fecunda foliorū eſt ⁊ frondiū ſed ſemper fructuū
eſt inanis / Si ãte tempꝰ hãc miliciã ſuſcepiſti priuſꝙ
marcialibꝰ artibus ſis imbutꝰ pudebit aperto oſtio vi
uere / ⁊ inter milites cōparere / Fuerit eni3 neceſſe ꝑ mi
licie titulū ignorantiã tuã in apertū exire • Quē tamē
titulū ſi digne cepiſti gaudeo nō ꝙ habes ſed quod eum
meritus es quē ſi ſapis fouebis laboribꝰ / ne turpi ocio
euaneſcat / Labor area eſt virtutū / nil ſine labore excel
ſū eſt / Multos labor extulit ſopor nullū Sepiꝰ hoc di
xi / ſepius hoc repeto vt altius imprimã • Vale ex loua
nio quodam calami celerrimo curſu ••

¶ Alia epiſtola in eandem ſentenciam ••

¶ Animū inuictū loco ſalutis / Sacius forte fuiſſet fili
miliciã humiliter verecundeq3 recuſare ꝙ gloriãter am
plecti • Pullulat iudicio meo in orbe damno magno

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

inutilium tanta ſeges militū / Sed ex aduerſo multos
vidi quos ociū fedauerat ꝙ eos ſuſcepta milicia mox d̄
terſit. Tu igit̄ enitere te milicie actibꝰ exercere / ignis
nāqȝ de ſilice colliſionibus querit̄ armaqȝ fiunt cōfrica
cionibus clariora quod vt lecius facias ecce tibi equum
mitto qui ad ſpēm eſt honeſtus ad curſum velox ⁊ ſub
haſtis aſſuefactus. Vale ſtrennue atqȝ valenter.

¶ Arguit pater filium ſuum militem nō militari
ter viuentem.

¶ Neſcio quid audio fili ꝙ vite maculas induis quas
reſtans vita nō facile poterit eluere ſic te gubernas vt
pertenuis tue ſpes ſalutis ſuperſit / qui more craſonis
tuā miliciā veneri deuouiſſe videaris / licencius ꝙ̄ par ē
veteris etatis vicio / qui non plus vicio reſiſtis ꝙ̄ aqua
ſigillis / cū nemo te erroribus ſit ātecedat quē nō facile
aſſequaris / Denarios tuos effundis ⁊ ꝓijcis vt ꝙ̄ ꝙ̄
varronis theſauros vt apud tulliū eſt poſſideres non
illi ſūptui ſubſiſtere poſſes / perpendere deberes ſi ſepe
res cū te elato mento diuitē iactes nullū acervū tātū
eſſe qui nō tandē ablacionibus conſumat̄ Si tuū erro
rem precepta mea nō poterūt cōpeſcere / ſed ſemper ſerp
ſerit ſeqȝ lacius fuderit tandē memineris te tua demē
cia periſſe / qui meis ꝑceptis ſaluus eſſe potuiſſes Va
le cauciuſqȝ tibi ꝓſpice ne percūtibꝰ rebꝰ fabula fias

¶ Epla cōmēdaticia amici ob multa merita cari.

¶ Proſperitatis optatam affluenciā / Quod ore ſpera
ueram venerande preceptor calamo committere conſtrin
gor Velim tibi perſuadeas nihil me maiori ſtudio a te
petere / nihil te mihi gracius facere poſſe ꝙ̄ ꝑhabitis
ōnibus harū latori beniuolenciā tuā / conſilium ſimul et
aſſiſtenciā accōmodes / quo intelligat commendacionem
meam uſui tibi magno fuiſſe / Dignus enim eſt qui a te

diligat᷑ / ꝛ tuo ornetur adiumēto nec facile inuenies in
quē vſqꝫ adeo digne benefitiū collocaueris / cum quo om
nia mihi eciā intercedunt amicicie iura / quem vt alterū
frēm amo quo nihil mihi cariꝰ nihilqꝫ iocūdiꝰ / Neqꝫ
viuit cui homini amicicie locū priorem faciam excepto
ꝙ ī hoc ipē primū locū occupaſti / ꝙ ſi operam tuam illi
ꝯtuleris in me collatam accipiam. Uale etſi forte plꝰ
ſq̄ de tātorū onerū impoſitione cōfido meam p̄ſumptio
nē excuſet cōfidentia / nihil eſt quod nō amor audeat de
quo vere dictū eſt / audacem faciebat amor / tu autē per
mitte qd̄ rurſus ab alio dicitur / ōnia vincit amor. In
vtrūqꝫ cadit quod ſequitur / nos ergo cedamus amori
Rurſus vale ꝛ quidē taliter vt duplicationem verbi
duplicata valitudo ſequatur.

¶ Alia ꝯmendaticia ſub alijs verbis ꝛ forma.

¶ Salutes multas ꝛ longas ꝛ ſepe reſumptas / La
tor harū deprecatorē me ꝓ ſua cā popoſcit / cuiꝰ votis
ſi nō paruero vereor ne eiꝰ in me meritis teſtimonium
nō ſatis expleuero. Ita enim a me diligit᷑ vt tibi cōce
dā preterea memini / Si igitur amoris quidā ī te reſi
dꝫ / reſidet certe plurimū. Id rogo omne in huiꝰ amici
mei cā diffundas / gratiſſimū mihi feceris ſi huic ami
ciſſimo meo tātū tribueris quantum cui tpis vnꝙ̄ tri
buiſti plurimū quē ſi deſeras / non eſt homo alter ī quē
ſpem trāſferat / Perſuaſum mihi habeo / nihil eſſe quod
a te īpetrare nō potero / Pro tua igitur prudentia dicti
latoris iuſticiā ſinceram integram qꝫ ſeruabis / ꝛ bene
valebis / mei ſemper memor ꝛ amans.

¶ Epiſtola meram credentiam continens.

¶ Plurimas iugi cremento ſalutes / Mitto ad te famu
lum meū quo nō fidelior / quo non ſecretior alter / Par
cus ego iam tpis nō poſſū latius ſcribere / neqꝫ tuas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

itteras peto daturas morā nūcio⸗ cui redeūti nō tam
equi curſu ꝙ volatu opus erit / ipē qꝫ nunciꝰ nobis ca
amus / epiſtola / lingua erit / ⁊ fides ſua cōmune ſigillū
Sed hic ſiſto / hic taceo / nā ſi de breuiſſimo tempore quo
has ſcribere cogebar q̄relam depīgo Interea mihi tem
pꝰ ego breuiꝰ effecero / Rogo tamen cōſideres non quid
ipē ſed quid eiꝰ equus poterit / quem cōmutabit ſi id ne
ceſſe iudicaueris / ne nimia feſtinacio feſtinatinacionē
tollat⸳ Vale diu ſane ſed ſemꝑ feliciter ⸳⸳

¶ Epiſtola cōmendaticia amici ad amicū cōmen
datū amicum qualificans⸳

¶ Id modicū quod poſſum pro ſalute / Cōmendo tibi
amiciſſime vir harū latorē cuiꝰ res in turbido ſic poſi
te ſūt vt curam amicorum exigant alioquin diſpēdium
ſubiture / Hinc te rogo vt digneris eūdem īter vlnas
tui amoris amplecti qui me totū tenet ⁊ poſſidꝫ miro
dulcore fauoris / digꝰ vtiqꝫ tuo amore apud quem nō
minꝰ honeſtas ꝙ apud alios neceſſitas valet Fama
enim optima fruitur ⁊ meritiſſima qui plurimum fide
plurimū virtute plurimū intelligencia preſtat et q̄ im
penſa ſibi beneficia ita interpretat᷑ vt dum priora acci
pit poſteriora mereat᷑ cui vt adiumento ſis tātis pre
cibus poſco quantis verba nulla ſufficiūt eritqꝫ mihi
tanto iocundiꝰ quo id feceris libenciꝰ / eoqꝫ graciꝰ quo
ciciꝰ Sis bona valitudine operāqꝫ des firmā atqꝫ ſin
cerā ne ille ſe a me / ego quoqꝫ me neglectū a te ſuſpicer
ea tamen ſemꝑ ſub lege vt citra tedia ſiſtas⸳ Ex bruxel
lis marcij die ſeptima ⁊ quidem veſperi dū ſua iam re
traxerat lumina celum⸳

¶ Scribit pater ad magiſterū filij ꝙ determinas
fias ſi ſic magiſtero videatur ⸳

¶ Scripſit nuper venerande magiſter filiꝰ meꝰ ad ſuū

magiſtrũ qui in eũ prima grãmatice rudimenta cõiecit
litteras verbis pulchras ⁊ ſenſu fecũdas /quas potiꝰ
credo nõ ſuis ſed diciioribꝰ venis eruptas Quibus ſub
nixe ſupplicat vt eũ ſocijs ſuis ad gradꝰ ꝓcedat/ Ego
igitᷣ conſilio ſui magiſtri paternoqꝫ officio tractꝰ /eius
precibꝰ acquieſco determinas ſuo vt tempore fiat /ſi ita
ſuaſeris atqꝫ in eũ ſtudiũ ingeniũqꝫ perſpexeris / quo
tandẽ firmis neruis nomiẽ magiſterij potẽter defende
re poſſit • Nolo enim ꝙ domũ redeat vacuo vaſi perſimi
lis/nõ re/ ſed nomine gloribũdus• Reliquũ nihil mihi
eſt quod ſcribã /niſi que amicorũ inter ſe communia ſũt
atqꝫ in omnibus litteris cadunt • Valeo bene et opto
te bene valere ••

Rogat ſcolaris magiſtrũ ſuũ priorem vt pa/
trem inducat ꝙ graduari poſſit •

Seruicium tam debitũ ꝙ̃ promptũ loco ſalutis/ Ad
vos humili prece confugio magiſter mi cariſſime /Scio
ego patrem meũ diu animũ ſuũ induxiſſe nihil vobis
nõ credere/ſed maximã in vos fidem habere vel in his
que ſtudiũ meũ reſpiciunt / apud quẽ vobis autoritas
et familiaritas ingens ẽ/heretqꝫ ei ꝓfundiſſime quod
ex veſtro cõſilio traxit/ Nouit eciã quanta diligencia co
natus eſtis mihi pulchra litterarũ inicia ĩfundere vti
nã tanto ꝓfectu quanto conatu / Fateor ſane ꝙ longe
e manibus veſtris alter euadere potui ſi mea capacitas
veſtre doctrine reſpondiſſet/raro ſemen germinat quod
arido fundo iactũ eſt /nec eque ſecuris ſecabit ligni ca/
dens in nodũ ac in planũ ceciderit / quod non ſecantis
ſed nodi vicio accidit / Sed miſſis his ſcitis verande
magiſter inſtare nũc louanij determinãciarũ tempora /
que iam ſi pretereo cũ phiſicam audio nõ redibunt opor/
tuna / Quicquid de hac re ad patrẽ ſcribo conatur õnia

in tempus protrahere putans quod hodie non fit cras
eqꝫ fieri poſſe ⁊ vt laicus ē nec ritꝰ nec agendi formas
vniuerſitatū cōprehēdit / oculum in me vt in puerū ge
rit / etatē ſolū meciens cui eſtimat gradū nō congruere
videturqꝫ ſubuereri ne viridi tribuat quod maturo de
bitū eſt· Rogo igitur prece cū maxima ex corde fluente
quatinus eundē pio veſtro cōſilio inclinare dignemini
ꝙ me cū ſocijs meis ad gradū proueħat ne laboribus
meis premiū deeſſe permittat / Caſurꝰ mihi animꝰ erit
ſi videro ex flore ſtudiorum meorū nullū mihi fructū
reſponſurū· ꝙ ſi ope veſtra ad gradus ſcādere permiſ/
ſus ſim / ſpero labore meo id efficere vt in patrē / in ca/
ros / tandē inqꝫ ōnes mei amātiſſimos honor gradꝰ re
dundarit / Idqꝫ me curaturū polliceor ne vel vos conſi
lij vel tandē patrem peniteat obſequij· Vale in eo q̄ pre
ſidet omni creato··

Pater ſcribit magiſtro ſuper gradu filij partī
mentem exprimens partim conſilium petēs ·

Multa ſalute ex corde premiſſa Rogauit me filius
venerāde magiſter eo intenciꝰ quo imprudenciꝰ vt eū
ſinerem ſuis cū ſocijs ad magiſterij gradū prouehi Ez
ꝙ in hac etate tenella ad tā alta ⁊ fauſta auſpicia leua
ri poſſit nō ſatis habeo exploratū / quod tamen ſi facile
poſſit cōcluſum apud me iā eſt nō eſſe deliberādum / ſed
ſi dubiū ſit nō eſſe conandū / Filꝰ tamē mei deſideriū
paruihabeo / quid ſibi cōducat / quidue pulchrum / quid
quoqꝫ decorū in vnā partem inclinacior non equa lance
deliberat / ſed certe tua autoritas etſi ſentirē aliter me
facile prouocaret / vel ſi dubitarem tua hortatio me faci
le impulerit vt id ſequerer q̄d tu optimū iudicares nec
aduertam ad aliorum conſilia ſi tua ſint pugnancia /
Plurima calamo ſubtraxi que cōmiſi nuncio· Vale diu

felix ſemperqʒ beatus ·

¶ Alia eplā in eadē materia ī aliā ſentenciā ·

¶ Amiciciā integerrimā atqʒ ſalubrē pro ſalute / Rogo cariſſime vir ne filiū meum ad gradū admittas niſi ipſe gradui ⁊ gradus ſibi decori ſit / Nequaq̄ volo ꝙ gradu precedat quos ſequitur litteris / ne cum doctis pudore taceat vel impudentius inepte loquat᷑ quo tandē verta tur ī riſum ⁊ fabula fiat · Non volo ꝙ redeat vacua op inione tumefactꝰ ſolū edoctus ventoſitatis inepcia ſu perbire / nō enim birretū magiſtrū efficit / nec doctorē a nulus / nec laurea poetā / Neceſſe eſt ī eo ſit quod eū fa ciat glorioſū · Nolo ꝙ foris gerat nomē ſcientis ⁊ intꝰ veſice more nil niſi ventū continens vel more vacui va/ ſis quod foris tumet intꝰ nihil cōtinet / Velim potius ſimuletur ficui fructu / nō flore iocunde / q̄ ſpine que nō fructu ornat᷑ ſʒ floribꝰ Nolo ꝙ mihi redeat focoqʒ meo mihi aſinꝰ aſſideat coronatꝰ / vano vento non rebus in flatus / Ridicula profecto ⁊ alto cachinno digna eſt no minalis virtꝰ vbi ipā nomina rem patentiſſime men/ ciunt᷑ / tū: nomē ſue dignitatis vnuſqſqʒ veraciter tenʒ quādo rem nominis poterit potenſ exercere / ego enī in adoleſcencie mee primicijs ſtudijs incubui phīe nunq̄ tamen gradū volui quod reuerēcia fecit nō cōtemptus / ad quē etſi nō forte ꝑtingere ac ſaltem aſpirare pmiſſū erat / Si tamen colende vir filiū cenſeas nō indignum tanto nomine / placet ꝙ ſuꝰ labor gradꝰ honore premie tur q̄uis potiꝰ ſit viciſſitudo q̄ premiū ꝙ ad ſtudiorū flores graduū fructus cōſequatur / Vale ītentiſſimoqʒ animo enitere ne gradū ſumat ſi nō fuerit ſciencia preſ tans ne fructu omiſſo inutili frōde glorieꝰ ·

¶ Magiſter prior reſpōdit ſcolari

¶ Fili patri tuo viſū eſt ꝙ gradū petis ad pompam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ĩaneuqʒ iactãtiã nõ ſatis intelligẽs quid magiſterij
gradꝰ pretẽdat/ Si tamen ſatis cõpertũ haberet ꝙ ali
quã ſcientie pſtantiam cõſequutus eſſes/ at inter tuos
ſodales quos annis eq̃s ſcientia prefloruiſſes quo gra
dũ tuis virtutibꝰ meruiſſes vellet vtiqʒ te honore me
rito decorari. Sʒ veretur vt ẽ mos iuuenũ ꝙ appetẽti
or ſis glorie ꝙ̃ ſcientie aut virtutis/ Nec certũ ſatis ha
beo quid patri cõſulam/ Te enim latere nõ poteſt ꝙ̃ par
ua tibi erit paternicris porciũcula/ Neſcio ſi tibi condu
cat qui inferior es fortuna ſuperior fias ordine/ Tot
enĩ iã reperiuntur magiſtri vt gradus dignitas ex in
digna numeroſitate vileſcat/ Multos ex vniuerſitate
tua euadere vidi qui nihil illic ſplendoris ſunt aſſequu
ti preter magiſterij manc vocabilum eis pudore ſempi
terno adheſurum/ nõ meo iudicio ille gradꝰ ẽ ſʒ fumus
ꝛ ventꝰ eſt qui cũ nuda gloria/ nõ cũ ſcientia/ non cum
virtute/ decurrit/ Sed ſi te ſcientem preſtiteris gloriã
ꝓpria virtute mereberis/ nõ ꝙ virtus famaʒ pro precio
poſcat ſʒ carere ea etſi cupias non poteris/ Ut enim cor
pus vmbra ſequit᷑ ſic virtutem gloria que tamen adeo
delcãt vt legamꝰ neminem eſſe qui dulcedine glorie nõ
tangat᷑ ꝛ apud tulliũ ẽ trahimur õnes ſtudio laudis/
Generoſũ enim eſt optare quod ſummuʒ eſt Cõſulo ta
men vt maiorez te conſtruas ꝙ̃ videri deſideras ne ſis
foris tumens intꝰ cõtractꝰ/ nec vẽto vanitatis īfleris
virtute carens atʒ doctrinis/ Itaqʒ vt finem faciã pa
ter breui ſtatuet quid de te fieri velit ꝛ te certiorẽ effi
ciet. Interea nõ aliuz tibi incitandũ propone ꝙ̃ teipm̃
In teipõ te inuenies ſi exercias tibi te. Uale illud oui
dij in te cõiecto/ dij tibi dent annos/ a te nam cetera ſu
mes tuoqʒ deſiderio fauens aſſit is quem penes ptãs
ois ẽ/ ꝛ qđ felicit̃ aggredi cupis dʒ felicius ꝯſummare

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Scribit pater ſuo filio ſuam intẽtionem de gra
du ſuſcipiendo.

Salutẽ/ Fili multo tu deſiderio non quidẽ ratioẽ
fulcito ad gradus aſpiras ſed potius inanis glorie ti
tillatione porrecta/ Scire te velim qui ſpecioſo cogno
mine gaudes in litteris magiſteriũ nõ in birro ꝯſiſtere
Gradus eniꝫ niſi ſcale ſunt ſcientiarũ atqꝫ virtutũ q̃s
cõcumulaſſe tibi pulchrius erit q̃ gradus et titulos/
Inſiſte igitᷣ ſtudijs ſummo niſu totoqꝫ animi pondere
vt inter tuos ſocios tua ſciencia tuaqꝫ virtus emineat
Non enim laboro ꝙ gradus te ornet ſi virtus ⁊ littere
te veſtiant/ Nec volo ꝙ fallacibus aliis attollaris ne
qꝫ ꝙ ſic artiuꝫ nomina queras/ quo quod ſcientie defue
rit ſuppleatᷣ titulis/ Salubrius foret deſcẽdere iuſte q̃
immerito aſcẽdiſſe Inglorium enim eſſe p̃ſtiterit q̃ men
dacio glorioſum/ nã omniũ oculos fallere non poteris
tãto in te ſtudio defixos/ dum parũper euerſeris quo
tibi plus glorie falſe fuerit/ eo plus erit ĩfamie/ cũ tue
ignorãcie conſcius cupies deliteſcere ⁊ oculos ſapientũ
effugere/ nec auſus fueris inter doctos hiſcere/ Poſſem
ego narrare multos quos par error ⁊ pari periculo dedit
Sed ſatius ẽ viuis nominibus peperciſſe. Vale in eo
a quo omnis valor eſt.

Gratulatur vniuerſitas de electione ſũmi põ
tificis/ obedienciam profitetur oratores mittit
⁊ rotulum petit.

Sanctiſſimo patri dño. N. diuina prouidẽtia ſacro
ſancte romane ⁊ vniuerſalis eccleſie ſummo pontifici.
Humillima culminis apoſtolici filia vniuerſitas loua/
nieñ ſemper ſeruitrix atqꝫ oratrix/ ad deuotiſſima pedũ
oſcula beatorũ/ Ineffabili nobis ſubortum ẽ gaudium
beatiſſime pater ex creatione veſtra in verũ vicarium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ſaluatoris ĩ terris /ſimul enim ſpes magne ſalutis ec
cleſie nobis accreuit/ Qui firmiter credimus atqȝ ſpera
mꝰ veſtrã ſanctitatẽ õnia ipſius eccleſie tã ſolida ſoſpi/
tate recturã / ꝙ ouile dñicum pace multa inturbatũ ſta
bit atqȝ quietũ Et ꝙ inſutilis crucifixi tunica ſuaȝ ſic
ĩtegritatẽ ſeruatura Et ꝙ beati petri nauicula nullis
fluctibus obruet᷑ · Exultet igitur nobiſcũ ether ⁊ tellꝰ
⁊ vaga ponti mobilis vnda / õnesqȝ xp̃icole tenſis ma/
nibꝰ innixis genibꝰ cũ cordium deuota iubilatione re
gi eterno laudes exſoluãt /qui vos ad apicez ſummi põ
tificiꝗ̃ erexit ⁊ in plenitudinẽ poteſtatis aſſumpſit Et
quo lucidius ſanctiſſime pater immẽſa noſtra leticia ve
a re ſanctitati cognita fiat/ Mittimus ad ſacros vrõs
apoſtolici culminis pedes oratores noſtros/viros no
bis caros ⁊ doctos multa virtute preſtãtes qui ſanctiſ
ſime clemencie veſtre noſipos õnes tanꝙ̃ humi corã ſa/
cris veſtre ſanctitatis pedibꝰ animo ⁊ corpore procum
bentes preſentent ac offerant / ac obedienciã debitã pro
nobis cũ magna animi gratulacõne humillima mente ꝓ
fiteãtur/ Ac demũ deuotiſſimis precibus veſtrã ſancti
tatẽ inclinare laborent vt noſtris deſiderijs pro certo
rum nominandorũ rotulo dignet᷑ veſtra ſanctitas con
fauere/ Quos vt placeat benigniſſime ⁊ audire ⁊ exau
dire ſanctiſſime clemencie veſtre deuotiſſimis affectibꝰ
ſupplicamꝰ / Quam dignetur rex eternꝰ cõſeruare lon
geue feliciſſimis ĩcrementis/eãqȝ diu vniuerſali eccleſie
preeſſe faciat atqȝ prodeſſe · Ex louanio ĩ noſtra cõgre
gatione generali apud auguſtineñ iulij die tercia ·

¶ Iterum ad ſummũ pontificem ſuper eiſdem in alia forma ·

¶ Beatiſſimo in xp̃o patri et dño / dño · N · diuina or
dinatione ſancte romane ⁊ vniuerſalis eccleſie ſummo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

pōtifici· Uniuerſitas louanieñ obedientiſſima apoſtoli
ce ſedis ſemper oꝛatrix aduſqꝫ deuotiſſima pedū oſcula
beatorum Immenſas illas triſticias beatiſſime pater
quas aliquot diebꝰ ꝑtulimus propter deflendā mortē
ſanctiſſime recoꝛdacionis dn̄i · N · ſacroſancte romane
eccleſie ſummi potificis/nūciatio aſſumpcionis veſtre
ſanctitatis maximo leticie iubilo ſerenauit · Doleba/
mus enim oēs ſanctam matrem eccleſiā tanto preſide
viduatam/anxijqꝫ ꝗs nā ſucceſſurus eſſet ī apoſtolici
culminis pōtificiū pendebamus Sed ꝙ primū innocu
erat ihēſū xp̄m ſue miſeratū eccleſie/ac vos in ſolio a/
poſtolico ſummū iā preſidem collocaſſe/ tanta fragran
cia pleniſſimi gaudij noſtra coꝛda perfudit/quod nec ca
lamo ſcribere poſſemus/nec ſatis voce referare· benedic
tus altiſſimus/qui ſua benigniſſima prouidencia in hoc
nubuloſo tēpoꝛe quo dei eccleſia oī́ videt᷑ proſperitate
priuata/vos in ſuū vicariū prefecit/ virū quidem ſcien
cia pꝛofundū/virtute clarū/fide perſpicuum/ac cūctis
in rebus fecūdum pariter et facundū/ Qui per veſtrā
eminentiſſimā prudenciā ſanctiſſimāqꝫ clemenciā oīa
turbida ī placida atqꝫ ſerena facile cōuertetis/diuina
ſemꝑ virtute preābula/que veſtris ſanctiſſimis labori
bus pꝛiſſimiſqꝫ deſiderijs reſpondebit vt ſperamus ·
Pro quo inceſſanter oīpotentē nos deuotiſſime oratu
ros pollicemur/humilimāqꝫ ſimul obedienciam veſtre
ſanctitati pollicemur in euū/ Noſqꝫ ipſos oēs veſtre
ſanctiſſime volūtati paratiſſimos ſeruos ſubmittimꝰ
proſtratos ad terrā/pedes āte beatos/ꝓut lacius ora
tores noſtri quos ad ſanctitatem veſtram mittimꝰ vi
uis organis expoſituri ſūt/quos ſanctiſſime ac clemen
tiſſime pater veſtra ſanctitas dignet᷑ miſericoꝛditer ex
audire/quā ſimul dignet᷑ altiſſimꝰ feliciſſime cōſeruare

vt diu vniuerſali eccleſie preſit ⁊ proſit vt optamus
Datū louanij in noſtra cōgregatione generali ⁊ cetera

¶ Scribit vniuerſitas cōmēdaticias lr̄as ꝓ quo
dam doctore ſuo ſuppoſito ad ſummum pōtificem

¶ Sāctiſſime ⁊ clementiſſime pater / Humillima vni
uerſitatis louanieñ obediētia ſꝑ reſumpta / aduſqꝫ pul
ueres ſub beatis pedibꝰ / cū oſculo eorum ꝑ deuoto. Cū
ad ſanctitateꝫ veſtram M. n. eiuſdem dn̄ationis vr̄e
deuotū filiū vtriuſqꝫ iuris doctoreꝫ acceſſurū audiuimꝰ
omittere nō potuimꝰ q̄ non eundeꝫ noſtris litteris et
precibus poſſetenꝰ iuuaremꝰ / ſua bonitate ſic promerē
te q̄ a teneris ānis virtuti incubuit vigilanter ⁊ litte
ris / cui natura nō defuit ī eū pulcherrima dona diffun
dens neꝫ ip̄emet ſibimetipi abfuit. Sꝫ dictas nature
dotes officijs ⁊ litteris clariores effecit / In tātamꝫ
hominū grāꝫ ſua ſe virtꝰ euexit / vt noſtro iudicio dig
niſſimꝰ ſit / q̄ inter vlnas ſanctitatis veſtre miſericor/
diter āplectetur, ſanctiſſimiſqꝫ veſtris gracijs ornet᷑
⁊ fauoribꝰ / In bonis enim fortune contractior eſt / q̄ꝑ
littere / q̄ꝑ virtus / ⁊ q̄ꝑ ſua merita poſcant. Parētes eni
hui ſanguīe clari tot ſūt prolibus onerati vt eum inflex
erit pietas / magna pro parte ſucceſſionē paternam fra
tribꝰ relinquere / ſeſe a puero eccleſiaſtico ſtatui dedicā
do / Cuius perſone dignitas quo primū veſtre ſanctita
tati cognita fuerit / firmiter ſperamꝰ mox illi veſtram
ſanctiſſimā grāꝫ opulētius reſpōſurā. Qd̄ vt fiat bea
tiſſime pater humillimis p̄cibꝰ ſupplicamꝰ / quo ſentiat
noſtrū teſtimoniū noſtraſqꝫ etiam ſuperfuſas humili
mas preces / apud ſanctiſſimam clemenciam veſtrā ali
quid fidei ⁊ gracie meruiſſe / quā conſeruare dignet᷑ lon
go tēpore in viribꝰ multis / qui eandem ſue ſpōſe eccle
ſie p̄fecit rectricem. Ex noſtra generali congregatione

louanieñ apud auguſtineñ.

¶ Commendatur nepos alteri nepoti vt ei adiumento ſit.

¶ Salutẽ ac perpetui amoris firmitatẽ. Vetus illa amicicia vir mihi ad cor vſqz dilecte/que mihi cũ hoc latore dies longos fuit expoſcit vt ſibi ſim adiutor ⁊ fautor/cui eciam accedit ſanguinis coniunctio talis ꝙ tuz tanq̃ honeſtiſſimã mee generationis partem cogor excolere/cui tantũ afficior vt nihil addi poſſit/nec quem amore magis cõplectar aliũ habeo neminẽ/cui vt adiumento ſis tantis precibꝰ poſco quãtis verba nulla ſufficiũt/eritqz mihi tanto iocũdius q̊ id feceris libẽcius eoqz gratius quo citius/ Cãta enim effulget virtute vt valde indignũ ſit cũ tam diu ſuo clariſſimo iure caruiſſe ad te enim accedit ſue cauſe ſalutẽ auxilium cõſiliũqz expetẽs qui abunde locũ conſilij habes et auxilij copiã/fiat igitˀ ſibi ſint preces mee preſidio quo intelligat te mei eſſe amãtiſſimũ ⁊ apud te nihil antiquiꝰ eẽ fide ⁊ beniuolencia. Vale/etſi quid eſt quod ex me velˀ impera mox implere conabor moraſqz preſcindam.

¶ Reſponſio ad epiſtolam preſcriptam.

¶ Ex penetrabilibꝰ cordis ſalutes non numerabiles Cõmendaſti mihi amice percare tui nepotis filiũ ĩ quo õnia patris mox agnoui tui tã ſimilis eſt vt omnẽ hominem ſpectãdi admiracõe ſuſpendere/non enim lac ſimilius lacti exiſtit nec poſſũ perpendere quid alteri inſit quod alteri deſit/Si enim vt cuiuſcũqz liniamenta ſic etas ⁊ habitus reſponderẽt mox alteruz alterũ appellabis/ Quod enim tuis litteris poſtulaſti ſubito feci quoad potui nil iuſſu moratus faciãqz quod reſtat tam diligenter ꝙ libenṫ nec rogãdꝰ ſum nec hortandus/nam patrem eius felicis memorie qꝛ familiariſſiẽ dilexi ego

hunc familiaritatis illius cõſtitui ⁊ dilectionis heredē
proderit qȝ ei ꝙ tam dilcis clariſqȝ ymaginibus origi
nē traxerit ⁊ ꝙ nunq̄ꝫ fuerit patris ſui officiū ī me pī
miſſū neqȝ eius operā in me refrigiuiſſe ſenſerim/ ñ bre
ui dixero q̄ꝫ letis oculis q̄ꝫ blando vultu me viderit q̄ꝫ
comiter ſe mihi cõiunxerit q̄ꝫ late ōnes iocūditatis habe
nas in meo cõſpectu effuderit· Uale meqȝ tuo fratri cõ
mendatum effice qui quociens amicos memoria voluo
mox inter primos emergit· Ex louanio volante manu
⁊ celeri penna/niſi me occupacio ingēs ligatū haberet
lōgior eſſem/dum plus erit ocij latius ſcribam·

¶ Deplangit amicus filiū ſui fratris aufugiſſe/
rogatur amicus vt reductioni ſtudeat·

¶ Salutes innumeras ⁊ cordiales/ Unicū habet filiū
frater meus amice dilecte nihil patris habentē niſi cog
nomen ſexū ⁊ formam/quem vt vniꝰ eſt vnice diligit
cui iā accreuit quod referre piget pudȝ ⁊ miſeret vicio
rū maximos ſeges/dolet qȝ vehementer pater in eo creſ
cētibꝰ ānis decreuiſſe virtutes/ ⁊ ꝙ cecis ducibus nō
rectis fidat conſilijs/ Nā prudētū virorū ſalubres mōi
ciones quaſi aniles reputat cantilenas Dabis rogo o
perā ſi eundē geniū vſpiā perceperis ꝙ ad ſuū parentē
redeat et ex flumine errorū enatet/modū agendi tibi
tua prudēcia dabit/nō eſt opus docere mineruā/nec da
re lumina linci ⁊ argo/ex cuius tamen ſecreto abceſſu
pater eius tanto dolore affectus eſt/ vt more freniticī
vage turbateqȝ loquatᵘ ⁊ agat ⁊ aſſiduo gemitu dolorē
effundat/timēs ꝙ hec vicia quibus teneris ānis inſue
cit/tota etate ſectabitᵘ/ cū magna ⁊ efficax nimis eſt vis
cōſuetudinis cui longo tractu cōfirmate vix vnq̄ꝫ obſiſ
titur/trahit qȝ pater ōne auguriū peiore via in quo do
loris affectum non arguo ſed exceſſum/ Miciꝰ iſta

ferret ſi alioꝝ caſus īſpiceret/ cuius dolores ſcriptis
lenire ſtuderem/ ſed vereor ne prurienti ocello confrica
tio ſit moleſta quo potius nil aliud agerem ꝙ augere
luctꝰ ⁊ renouare dolores/ Etiā nō eſt aptus conſolator
quē proprij gemitus vincūt/ cuius viſceribꝰ mollitis
fracta ī lachrimas verba diffudāt. Sȝ vale cogor epiſ
tolā claudere papirūqȝ ⁊ oculos a lachrimis abſtergere

¶ Reſponſio ad epiſtolam precedentem.

¶ Ea quā mihi vellē ſalute premiſſa/ Recepi literas
tuas vir optime doloris non vacuas amoris plenas
quibꝰ inſpectis mox mixtus lachrimis dolor/ mihi in
caluit/ vbi ne potulus tuꝰ qui dū ſui patris corporis
pulcherrima liniamēta exprimit nō eius virtutem nec
animi eius ymaginē pre ſe ferre dignatꝰ ſȝ honoris ꝓ
prij prodigus omni pudore depulſo a virtute pedem re
traxit/ indulſit vicijs hiſqȝ induruit atȝ adeo vt eius
patrē virū grandeuum multa maieſtate venerandum
grauiter offenderit ſuāqȝ caſtigationem nō excuſatiōe
ſȝ fuga vitauit quo eū magis ſuſpicor metu vel tractu
ꝙ proprio niſu erraviſſe/ habet effigiem oculis tam gra
tam vt vel celo elapſus vel deorū ſemine natus appa
reat/ nā in eius aſpectu nō tam humani ꝙ diuini ſpeci
men decoris effulget/ Non ſolent vicia taȝ decora ſede
locari/ dolebit ſenex ſi iuuenis avicijs ceptis pedē non
retro faciat. Eſt mihi ſuſpicio ꝙ certo loco lateat/ quod
ꝑ famulos meos hac nocte ſcrutari faciam/ Luna enim
iā pernox eſt/ que gratū obſequium preſtabit euntibus
Scio quid petas/ quid pater optat/ dabo operā āborū
votis cōgruā. Vale longior eſſem ſȝ ſomnus fur oculi
grauidum mihi caput effecit.

¶ Scribit auūculꝰ filio ꝓfugo inducens vt redeat

¶ Salutis pium deſideriū loco ſalutis/ Fili neſcio vbi

incipiam quid primū quid vltimum dicam / an bona cō
memorē / que perdidiſti / an mala defleam que meruiſti
obediēs eras / diligēs eras / parētibuſqʒ cariſſimꝰ eras
et cū totiēs dico eras / neceſſe eſt totiēs ingemiſcas / qui
iam nō es quod fuiſti ſed paras tuis parentibꝰ noctes
vigilijs ⁊ anxietate prolixas / qui te vnicū eis filiū ad
cor vſqʒ adeo diligunt ne teipſo habeāt proprio ſangui
ne cariorem / ſed nocte dieqʒ laborem nullū fugiūt / non
frigus / nō eſtum quo te ab inopia futura preſeruent /
⁊ certe quo felicior fuiſti ꝙ tibi natura tales parētes
cōtulit / eo miſerior atqʒ indignior es / qui tua culpa eo
rū fauores demereris / mater enim tua tuā fugam ag /
noſcens pregraui dolore capillos vulſit / pectus percuſ
ſit / digitoſqʒ cōtorſit / mens illi refugit vt putarēt aſtā
tes ei diem illuxiſſe ſupremū / tu matri tue primū pon
dus fuiſti / de hīc dolor ⁊ timor / memineris queſo quot
ei ſomnos / quot cibos quotqʒ iocos tuis fletibꝰ abrupe
ris / quot ei anxietates pepereris / nulla maior ingrati
tudo eſt ꝙ que in matrē cōmittit᷑ · Si hec te fili nō mo /
neāt adamātina corda motura / ſed maneat tibi cor ſax
eū quo tanta materna ſolacia in te ſuaui amore congeſ /
ta nō deſinas rebellione cōpenſare · Aſpice iuſti dei fla
gella nō vt longe diſtācia ſed vt mox futura / Iamiāqʒ
preſencia · Tu igit᷑ redi ⁊ in parentū ſinu recūbe / a ra
dice enim ſeiūctus ramus emorit᷑ / quod niſi feceris tibi
tamꝙ inutili arbori imminēt ſecuris ⁊ ignis His de
niqʒ lectis poſthabitis ōnibꝰ ad me properādo feſtina
dabo modū ⁊ ordinem quibꝰ parentū grām tuo honore
aſſequaris ⁊ noli rem in ſinu poſitam cōtemnere / Nam
ſi parentes tuos offendere nō deſinas ⁊ eos aliquādo
tua culpa perdideris habebis donec viuas nocte dieqʒ
ſummū dolorem erroris tui ī pectore teſtē Tūc primū

parentes noſtros dū perdideris tunc patrē tunc matrē
tunc mutatā domū/mutatā familiā flebis ⁊ fruſtra cō
cuties pectora palmis /et ſero penitere incipies dū nō
erit penitudinis locus. Sed vale incaluit calamus qui
curſu furit et ſiſtere neſcit •

Iterū auūculus filio ꝓfugo in aliā formā •

Meliore ꝙ paras fruare ſalute / Scias care adoleſ
cēs amicos ōnes tuos a te auerſos eſſe / neqȝ vllā rerū
tuarū velle deinceps curā agere/Ego adhuc reſto quē
vt video a tuo amore extrudes ſi aures claudere ⁊ ocu
los vt cepiſti auertere pergas / Tibi enī adhuc nō tu
is moribus ſum amicus/ qui te viliter proijcis ad alia
natus • Nā ſi verum auribus hauſi in te inualuit pōga
luxus et vanitas ōnis /vix enim muſtū es dū corrūpe
ris in acetū/Loqui cogor ne taciturnitas mea indulgē
cia reputet᷑ / mallem tamē potiꝰ ꝙ tibi tua cōſciencia ꝙ
meus ſermo pudorē incuteret/ſatis enī ingenij habes
qͦ ſordes tuas vides non tamē diluis / vias tortuoſas
tuas agnoſcis nec deſeris / impendenſqȝ periculum nō
metuere nō potes nec declinas Ubi queſo fili euaſit pa
rentū reuerencia vbi lex nature vbi timor dei qui ſic diſ
ſides a teipſo et qui te ſocietatibus immiſces periculo
plenis Sperne rogo illos quorū exēplo gloriaris illoſ
qȝ fuge vt ſcillā a tuo quoqȝ aditu prohibeas quos vi
des in tanta viciorū exuberācia collapſos vt inter vir /
tutē et vicium diſcrimen nullū faciant / Quod niſi faci
as tandē tibi rubiginem affricabunt quā vix vnꝙ vllo
poſt tēpore poteris diluere at exitum tandē flebis qui
prohemia nō ſenſiſti /et q̃ iuuenis tā pertinaciter agis
ſenex cū rubore recordaberis/Nō heſito quin ſcias luce
clarius recta eſſe que ſcribo ſed nimiū vereor ne paſſio /
num impetus te cogat ſequi priora/Hoc tamē ſcripiſſe

iuuat vt ſi errore tuo perſtabis ego in te meo officio ꝑ
functus fuero/nec omittere potui quin amicas tuas
aures amico ſermone pulſauiſſem nō quidē tam blando
ꝙ veraci nō tam cōpoſito ꝙ fideli quē ſi rugata fronte
contempſeris tuoſqꝫ parentes cōtinuis doloribus ꝯtor
ſeris melius foret/ſit venia dicto/te prius tellus yma de
hiſceret abſorberetqꝫ/ Sed facito melius valetoqꝫ felicius

Reſponſio ꝓfugi filij ad ſuum auūculū.

Humillima cōmendacione humillimo corde premiſſa
Nō video quibus verbis auūcule dilectiſſime immenſam
aīmi leticiam expreſſero tantū cū mihi veſtris ex litte
ris gaudiū ſubortū ē tantuſqꝫ leticie ſplendor infulſit
vt ōia verba frigidiora videātur haberem certe oculos
non modo velatos ſed prorſus erutos/ſi veſtris conſili
is obluctari preſumerem tanta racione fundatis. Dabo
operā mox nebulā vite mee taliter abluere/vt matrem
meā que me geſtauit in vtero/me peperit/ſuo lacte nu/
triuit maiori gaudio ꝓfundam q̄ꝫ vnq̄ fuerit ex me do
lore cōcuſſa ſocietatēqꝫ illam quam ſū cupidius ꝙ pru
dētius imitatus abijcio/fugio nego abnuo reſpuo cathe
nāqꝫ rumpo quā ipſe mihi cōtexui/ Iam clare video ſoci
os meos canibus ſimiles qui os diligunt vt extrahant
ſuccū vel his qui lanam in ouibus querunt nō ſalutem
q̄ miro quodā applauſu me viſi ſunt excolere q̄rū amor
eiſdē gradibus cū meis denarijs ambulauit tantoqꝫ re
miſſior quāto pecunia numero minor vt cum vltimo de
nario etiā ipſius amoris euaneſceret vltimus gradus Iam
lapſum meū agnoſco dolens ⁊ gemēs/qui nunq̄ potui
lachrimas perferre parentū/ nō ſinat deus vitā meam
vſqꝫ ad illa perduci tēpora quibus hec tractem quo dolo/
ribus ⁊ rapti funeri forent propiores/ſed me vel tellus
vt littere tue ſonare videntur optem prius ima dehiſcat

P ciclopū fulmine radant/clare ſencio veſtra erudicione īſtructꝰ quantum parentes amare ⁊ venerari oportet vos aūt vt cepiſtis mihi aſſiſtite/nulla enim ſpes ſalutis nullū mihi preſidium aliūde· Opto feliciſſime valeatis opem qȝ feratis qui ſpem dediſtis ·

Vt filiū ꝓmoueat ad aliquod beneficiū·

Plurime ſalutis largā affluētiam/Rogāt me vir egregie filij tui mores ſuaqȝ vite integritas ī ſui fauorē ad te nūc lrās daē rogās ꝙ in promotionem aliqꝰ bñficij paternū ſibi fauorē nō abeſſe ſentiat/ꝗ ob alia multa ꝙ ꝙ tibi filius/a te meretur carus haberi/qui adoleſcencie primicias ita inſtituit vt omnes ſue etatis iuuenes cū ꝓ duce colūt obſeruāt ꝗ fax eſſe videtur a quo ōnes lumen accipiunt nemo eū antecedere poteſt ꝗlꝗ eo habetur honeſtior quo tergo ſuo propior eſt/vix crediderit quiſpiam tantā ingenij lucem tantam indolis placēciā tantum facundie ſplendorem tam tenere etati īcidere poſſe/iocūdus adeo eſt vt facetijs ſuis riſū lugētibꝰ euocarē multa paterna ī ſe habet non futurus vnꝙ tuarū virtutū ſepultor ꝗs gerit corde ⁊ fronte depictas eritqȝ tibi ipe ſenectucis tue baculꝰ et paī in nominis ſeruator ⁊ autor· Vale prolixior eſſem niſi iam nox abſtraheret lumina celo ·

Reſponſum ad predictam ··

Salutem in autore ſalutis/Filiū meum extollere conaris multo ſtudio nō pari iudicio quē ſi ſiminꝰ amares plꝰ fidei apud me tue littere mererent/amor cecꝰ iudex ē· Nō enī tam rebꝰ fallimur ꝙ rerū apparencijs certū habeo ꝙ bene de filio eſtimas meo cui premia aſſcribis vix orte virtutis ꝗ certe pro virtute effigiē ꝑte ſimulachrū laudas/bone indolis eſſe videt̄ ſed frontis eius nulla fides virtutem vt ſcopulū fugit nō tā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

apis taxũ odit / nõ tam baculũ canis vel balnea cattus
ꝙ hic librorũ oſor eſt / quẽ ſi quis arguat mille excuſati
onũ diuerticula queret vt pulchro pallio crimine obũ
bret / Vultũ ſuũ ad nutũ variat vt quãdoqȝ nõ idem ſȝ
ſui degener videat᷑ / Facies agnũ monſtrat ſȝ vt per
ſcꝫ verbũ eſt ſeruat ĩ pectore vulpem / Raro ſibi vultus
cũ animo coit / raro lingua conſonat ori / Cu his vicijs
mox occurre diſcat aliũ vite callem te magiſtro / Nã ni
hil duco turpiꝰ ficto nihilqȝ fedius ſimulato· Vale om
niaqȝ facito mea cã vt cõſueſti ſemꝑ ꝛ amice ꝛ diligent̃

Querela rare ſcriptionis ·

Sincerã amiciciã loco ſalutis / Habet me admiracio
multa quid ſibi velit tam diuturna litterarũ tuarũ in
me abſtinencie cũ vetus noſtra cõiunctio noſterqȝ priſ
tinus amor frequenciores expoſtulat / Neſc.o quis tor
por amoris / que digitorũ paraliſis te ĩuaſerit vt litte
rulã ne vnicam ex te excutere poſſũ qȝ tamẽ vtriqȝ mor
bo cõfricacio pro deſtiã diu ſtatui te mearũ litterarum
frequencia cõtinuo blãdo qȝ tactu cõfricare vt tandem
aromatũ more ſpiramina reddas que leniꝰ odorem ſpi
rant ſi nõ trita fuerint / Magnes forciꝰ trahit ſi tera
tur / maiorana atqȝ lauẽdula digitis cõtrectate odores
flagrãcius fundunt / Tu ergo ſi me amas hanc ſcribẽ
di ſegniciẽ exue / teqȝ litterarũ frequenciorẽ exhibe et
ſi que ex te merui ſi digna precor ſi me tua exiſtimas
amicicia nõ indignũ rogo ne deſinas mihi tuũ ſtatum
perſcribere ſtudeaſqȝ vetuſti noſtri amoris cineres euol
uere inuenies ſpero adhuc aliquã viuentẽ ſcĩtillulam
tui vt creberrime ſcribas excitatricem · Qđ ſi mihi pre
ſtiteris ꝙ maxime tuis iuſſibus delectabor / Sed vale
longiꝰ ſcribendo prolapſus ſum ꝙ tarditas temporis
vel feſtinancia poſtulauit ·

¶ Intimat᷑ amico ne quē ꝓpoſuerat comitem
capiat itineris ad ſanctam terram quia gar
rulus et mendax eſt ·

¶ Salutes nō pauciores ꝙ gignit eſtas ariſtas Audio
propoſuiſſe te cordial̄ amice terrā ſanctam deuocionis
grā viſitare/aſſumereqȝ ꝑ ſocio villici filiū ſȝ vt te libe
re tuteqȝ alloquar accede propiꝰ ne qua externa auris
interueniat intereaqȝ mihi ad oſtiū oculꝰ erit ne quis
inſpirato irrūpat Ille quē itineracionis tue comitē de
legiſti vir proꝛſꝰ agreſtis ⁊ inſulſꝰ eſt /qui inter canes
male tutꝰ ābularet ſi tam lepus ꝙ fatuus videret᷑/qui
totus ex mendacijs pendȝ ⁊ ex fictitijs cō fectꝰ eſt/Ani
mū tuū inducas nihil ſibi credere/quem tam infeſtū au
ribꝰ ſencies vt facile tibi quietis eſſe iudicabis vel eum
lingua vel te auribꝰ caruiſſe /Certū eſt tanto pectoris
ſono minime reſpondere virtutē/ Nā picas et graculos
ſua garrulitate ſuperat/nihil iudicio digerēs /nullam
tenens lingue menſurā alti enim flatꝰ eſt qui more fol
lis plenis buccis aerem trahit ⁊ efflat quo molendina
moturū putares Vale longe ac ſane plaudenter /Has
dum ſcribo nō q̄erūt digiti ſed volitat calamꝰ nō aliter
ꝙ ei velū ſuper infixū eſſȝ vento proſpero agitatū ·

¶ Intimat᷑ breuis viſitacō amici ⁊ leta cō fabulacio

¶ Iuuenēſas cū fauoris ardore ſalutes Aderit breui tē
pus quod nos vnum ī locum miſceat / ſtatui enim his
paſchalibꝰ videre te/Ita dico niſi vel tibi citius vel for/
tune ſerius placuerit/multa me diu ligatū tenuerunt
quo minꝰ te viſitare potui /ſed iā funem ſoluam/rūpaȝ
moras /cūcta retiacula frangā/longiorem ꝑtractōneȝ
ferre nō poſſum/ vror ardeo crucior / Te per celerit᷑ vi
ſitare intendo vt refrigeriū prebeas qui hāc flammā ꝓ
uocaſti/tūc vocē voci iungemꝰ ⁊ dexterā dextre criteqȝ

tunc nobis noſtrorū euentuū vltro citroqꝫ iocūda reci
tacio quo nobis tunc dies breuiſſimi videbunt᷑ / etiam
ſi eſtiuis ſolibꝰ protendātur / tūc vt oratius clamat bi
bendū / tunc pede libero pulſanda tellus cratheriſqꝫ ma
gnis vina coronaſſe iuuabit / eroqꝫ tibi coheſuꝰ diuti
us quo aduenero tardiꝰ / amiciſſimoqꝫ ſermone longas
horas cōſumpturus / vt mora reſtituat quod neceſſitas
abſtulit. Ex louanio tanta feſtinācia ꝙ facile putares
ſi me has ſcribere perſpexiſſes digitos meos in pedes
leporum eſſe conuerſos. Vale perhilariter et quidem
gaudēcior muſeis in melle.

Ad peticionem amici ſtatum ſuum fratriſqꝫ ſui notum faciat amico.

Salutes felicibꝰ votis onuſtas / Quia ſemper inqui
ris cariſſime vir quid frater quid ego quid vnus quid
alter vel quid ambo moliamur Hinc his pauculis da
bo reſponſū / frater meꝰ viuit in rure beatꝰ qui vt ora/
tiꝰ verbū eſt paterna rura bobꝰ exercet ſuis ꝓſpectatqꝫ
errātes greges ſuos in valle / quandoqꝫ ramos arborū
āputat felicioreſqꝫ inſerit modo libet ei iacere ſub anti
qua ilice / modo in tenaci gramine / querit aliquando in
ſiluis aues tendēs rethia ꝛ dolos apris / ꝛ turdis edaci
bꝰ / Iam pauidū leporem fugat Iā aduenam gruem la
queo captat / ſic vagat᷑ quotidie latus in cāpis peruſtꝰ
ſolibꝰ et letus domū rediens ſemper comedit dapes in
emptas in quē illud virgilij cadit felix heus nimiū fe/
lix bona ſi ſua norint agricole. Nā nulla ſub ſole occu/
patio alia magis eidem cōducit qui tāta verborū anguſ
tia cōtractus eſt vt ſi verbū vnum vel duo ſubduxeris
e linguis fiat ꝛ quauis ſtatua taciturnior / Ita vt euꝫ
marmoreū putes et in aditorio pithagore aut mona/
chorum clauſtro non tam vſum ꝙ neceſſitatem ſilencij

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

didiciſſe / quod ſilenciū in capiendis auibꝫ perualde cō uenit Ad quā capturā inſtar argi centū ferētis oculos diligentiſſimus ē / libros a tergo relinquit nam ſtudere apud eū torqueri eſt ſupplicij qꝫ loco liber ē / ego aūt venationis loco interdū poeſim video / quo poſſim faciliꝰ diſpendia vite cōpenſare / more laborantiū qui quādo qꝫ cantilenis ſolent tedia propulſare / ꝛ itinerantiū quibus via breuior videtᷣ ſi labor fabulis ſubleuetur · Vale ſanus et fatis viue ſecundis · ·

¶ Rogatur amicus vt mittatur per eū ſcriptor peritus amico ·

¶ Salutes ōni deſiderabili graciores Proſpicias mihi rogo amice cariſſime de ſcriptore bono de bonitate non ſolū artis loquor ſed fidei qui nō mecū agat vt ille eſtate peracta qui multa īcepit perfecit nihil / Plurimi ille verbi erat ꝛ promiſſionū maxima tuba ſed ōne promiſſum in voce permāſit / qui vbicūqꝫ loci eum cōuenio nō ſecus a meo aſpectu fugit ꝙ ſi baſiliſcum aſpiceret / Volo mihi aulūgelium bonis litteris ad grām protractis mendis caſtigatis ſcribi / quem nec veno neqꝫ cōmodato vel longo tēpore aſſequi valeo · Hac igitur epiſtola viſa quaſi pignore facto ad me bonus ſcriptor accedat / Cui vt ratio ſuaſerit premiū dabo / Plurimūqꝫ rogo ne differas ne quoqꝫ cōmittas vt te pocius excuſandum tarditatis ꝙ laudandum feſtinacionis efficias / Parcito tamen ſi fuero ꝙ equū eſt audencior / Nihil enim eſt quod magni amoris ſibi cōſcius animus nō audeat preſumere · Ceterū poſt vltimas litteras nihil accidit qd̄ tua intereſſe arbitror preter incredibile deſideriū meū viſendi tui quod in dies magis ac magis augeſcit hoc aūt me leuare tui ē officij ſi quid ex me vis precipito / tuis votis parere mihi certe voluptas eſt / et nullū in

pondere pondꝰ. Vale in eo qui mortis vincula rumpit
ex bruxella iunij quinta eo mane quo noctem fugaue
rat aurora conſurgens.

¶Epiſtola conſolatoria.

¶Salutes ⁊ pluſq̄ ſalutes ſi quid vſq3 eſt quod eis
plꝰ eſt/ Accepi lrās tuas planctu plenas diſertiſſime
vir quibꝰ rumorē ad te veniſſe declaras q̄ frater tuus
ī oppido ſuo cū alijs cōciuibus obſidione hoſtiū ſit cir
cūſeptꝰ vt nulla ſibi ſalutis ſpes relicta videat. Hūc
rogo dilectiſſime vir timorē exue/ Peſſimus ſemper in
dubio augur eſt timor. q̄ q̄ ſepe vbi timoris magis eſt
illic periculi minꝰ ē. In bellis eni3 fallax ē ſpes ⁊ fal
lax eſt timor vbi fere nihil ex premeditato vel agitur
vel accidit ſed eunt ōnia inopine. Nō igitur deſperes
queſo/ nemo ſcit quid preſidij fortuna prebebit finis
cuiuſlib3 rei incertꝰ eſt Nō enim de nihilo hoc nomē fi
nis grāmatici dubij generis poſuere. Vale vir fama in
gens ſ3 re quidē ingentior. Ex louanio nouembris ſex
ta volatī/ inſtar auis q̄ vt virgilij verbo vtar raptim
ſecat aera pennis. Lator harū quidā ſecreti tibi reue
laturꝰ eſt/ meo nomine/ Cuiꝰ verbis nudus ſic crede
re potes ac mille forent eis appenſa ſigilla/ quodcūq3
dixerit iuratum putabis.

¶Intimat amicus amico q̄ ſequenti die ſecū ſuo
in reditu pranſurus ſit.

¶Vini optimi letiſſimos hauſtꝰ pro ſalute que ſalu
tatio in buccā cadit quam iā ſitis inhabitat. Dū nunc
curru vectus vir ornatiſſime domū tuā tranſitu aſpi
cio mox ſaltu feſtino velut ad litus fracta puppe con
fugerem de curru deſcendo/ celeriq3 curſu domū tuā pe
to ad cuiꝰ fores pulſo/ ⁊ clamito paruper tecū loquēdi
propoſito/ S3 dum vicini te in eccleſia eſſe nunciarent

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Fecit partim impaciencia vectoris/partim qȝ diſtancia
ꝙ illic te non ſequerer/partim quoqȝ ꝙ in culta fui ru
ſticanaqȝ veſte cõtectus/In qua te ſolo coraȝ/cõparere
nõ formidabo/Parui curans qual' extrinſecꝰ tibi vide
ar/qui a longo apertũ ac nuduȝ animum cognouiſti
Sed dũ clamore vectoris ſocietatiſqȝ rurſus cogor cur
rũ aſcẽdere/ecce ĩopine ſcolaris occurrit/cuiꝰ ex corio
calamũ peto/hãc qȝ ꝑcario papirũ nactus/has tibi dan
das relinquo/quibꝰ certior fias ꝙ cras rediens tecum
prãſurus ſum/niſi vel deo vel fortune vel tibi ſecꝰ pla
cuerit. Interea vale fauſtus ꝛ fruere votis neqȝ vnꝙ̃
rogatũ iouȝ inueneris ſurdum

Filiꝰ ad patrẽ ꝓ ſubuẽcione vt libros emat.

Humilimã obediẽciã loco ſalutis/Commemoracio
veſtre ꝛ quidẽ vltronee ſponſionis metuẽdiſſime pater
õni cyrographo mihi efficacioris cũcto qȝ pignore certi
oris intrepidaȝ mihi afflauit rogandi fiduciam/vt mi
hi denarios per tutũ ꝛ celerem nunciũ mittere digne mi
ni quibꝰ mihi libros valeã cõparare Clare enĩ nouiſtis
optime pater qualiter ãni eant ouidio teſte more fluen
tis aque/nec que preterit iterũ reuocabitur vnda/ſic hec ĩ
dulta ſtudio tẽpora fluxu cõtinuo decurrunt abſqȝ re
fluxu/que tẽpora nequeo in profectuȝ meum inflectere
ſtante nõ modo mihi penuria ſed õnimoda librorũ caren
tia que me facit ſcienciarũ dulci optatoqȝ fructu carere
ſi enim caſſiodro credimus larga manus ingenia nu
trit. Veſtre igitur bonitatis erit acquieſcere iaȝ meis ne
ceſſarijs iuſtiſqȝ deſiderijs quo pectori meo ſcientiarũ
ſitibũdo vberẽ refectionẽ dederitis ꝛ quidẽ vtileȝ gratã
ꝛ ſalutarem ꝛ quo tandẽ pater/optime tandẽ inuenerit
tantalus vndas/Nõ enim debent ſtudentiuȝ ſumptꝰ
iter cõſũpta ſed veluti quedã ſemina centupli fructus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

cõputari · Dignet᷑ altiſſimꝰ vos feliciſſime cõſeruare
Ex louanio curſim ⁊ confidenter corde tamẽ mro mul
ta ſpe multoqꝫ affectu titillante ·

Reſponſio patris ꝙ filio nequit ſubuenire ex
condicione temporis ·

Saluus ⁊ bonꝰ eſto / Vidi litteras tuas atqꝫ eas p̄
ter expoſuit mihi fili / intercurſor nuncius indigencijs te
multis ſubeſſe / atqꝫ te mirari quid ſibi velit hec tempo
ris mora / q̄ tibi vt ais nihil ac nihil miſſū ē ſꝫ ita certe
nūc fili ſunt tẽpora vt conducat te ori tuo ſilenciū dare
et frenum deſiderijs aſt opulencioreẽ fortunā expectare
Nā vt ſatis audire potuiſti huiꝰ āni agrorum cultura
pratorū ſectio putacioqꝫ vinearū / ⁊ quod egregiꝰ ferri
ſolet dū iam his ōnibus labor eſſꝫ impēſus ex inclemē
cia celi male reſponderūt poſſeſſori / nec erūt hec omnia
vel hominibꝰ vel armētis hoc āno paſtum prebitura ·
Hinc cõpati cogeris parentū damnis fratrūqꝫ tuorū
ſororūqꝫ egentijs · Parce igit᷑ atqꝫ ſobrie tibi ad tẽpus
viuendū eſt donec ſidera nobis illuxerint feleciora / qđ
breui cõcedat ille qui poteſt · Vale ſalutes plurimas tu
is magiſtris meo nomine ānuncians / etſi deꝰ votis an
nuat meis ad te me cito futurum expecta ·

Cõqueritur pater de dura correctione filij ·

Salutes plurimas auro gemmiſqꝫ ornatas vel alio
quodā ſi quid his precioſius eaſdē poterit venuſtare ·
Inueni filiū in hac paucula mora venerande magiſter
qua iam domi mee fuit habere animū formidu loſo quo
dam pauore deiectū vt vix oculum leuare vel verbū au
ſit exprimere · Si q̄s eum accedit proprius mox caput
retrahit cubitūqꝫ leuat quo conari videt᷑ ꝙ caput a ver
bere ſaluet · Qui in ſomno ſepe clamitat veniāqꝫ rogat
non aliter ac virgis duriter ipe vapularet · Dicit mihi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

mater ꝙ ſub veſte habeat cutem macrā groſſis vibicibꝰ
inforīē. Rogo igitur magiſter optime ꝙ ipm̄ dulcius
formes ⁊ molliꝰ alas. Neqꝫ eundē virgis vel minis
corrigas/nec vtrūqꝫ vapulare permittas/ Mitis ipſe
ingenij eſt dulciſqꝫ nature. Deſperant enim vt inquit
quintilianꝰ plerūqꝫ pueri ⁊ dolēt/ ⁊ nouiſſime oderūt
⁊ quod maxime nocet dum ōnia timent nihil conantur
Nā vt frōdibus teneris ruſtici falcem nō adhibent co/
ꝙ reformidare ferrū videret̄/et nundū cicatricem pati
poſſe/ Ita teneros ānos nō tam virga terreri ꝙ̄ iocūdi
tate demulceri oportet Videmꝰ enī ſepiſſime inter ma
nus ceſorū lapides frangi dum q̄draṅter ſi fortaſſe ni
mio impetu quadrator īcuſſerit. Vale ſub leto ſidere vt
tuus honor/tua virtus tua merita poſcūt.

Reſponſio ad epiſtolam ꝑſcriptam.

Salutem etſi quid ſalute gratiꝰ poterit cogitari/ De
us ꝙ̄ vellem optime vir tuum filiū alienis oculis aſ/
piceres qui eundē dulcis nature mitiſqꝫ īgenij deſcrip
ſiſti/ Qui aliorū iudicio cū ſit alijs multis vicijs īqui
natus tñ inobediencia eſt ōniū primꝰ. Quē vt tua pace
dixerim a vicijs ſacietas quādoqꝫ retraxit nūꝙ̄ volun
tas/ Sed ꝑcepta magiſtrorū ꝑ cōtumaci temeritate cō
temnit/vel vbi īcipit ibi deficit. Scis enī ꝙ ignis ma
le accenſꝰ cito extiguit̄/ Et equꝰ mane deficiēs paruā
dietā cōficit Si ei durꝰ magiſter ſim durꝰ et ipe diſci
pulꝰ eſt Dura duris efficaciꝰ leniūt̄ Sepe medici mol
lioris difformior eſt cicatrix/ Grauioribꝰ morbis graui
ora remedia adhibent̄ medicꝰ ſepe ledēdo ſanitatem cō
fert nō tñ murmure pacientis q̄ amara quādoqꝫ pocu
la miniſtrat q̄ non ſine frontis rugoſitate ſorbent̄/ Ob
ſcuritas in auro erit niſi addiderit flāma fulgorem Si
enim pateres/ nō que mulceāt ſed que ꝓſint cogitabis

Ne que tibi plumis mollior eẽ conaris/ durior ſaxis fi
as/ Quo tandẽ ꝑ meritis tuam ſenectam ꝑditis mori
bꝫ inquietet/ Si virge ceſſarint mox malicia q̄ nunc la
tet in lucem erũpet creſcentqꝫ ſibi viciorũ incendia/ q̄rũ
flãmas nõ facile extĩxeris ſi paululũ ꝓceſſerĩt/ Quid
factu opꝫ ſit tecũ inzipõ cogita/ Ne tue prudẽtie ipẽ ob
litꝫ videaris/ Dũ colloqui dabitᷣ tibi multa deuelabo q̄
nõ auſi papiro á nuncio aut cõmodare calamo/ Vale ſit
tibi leta ſitqꝫ honeſta ꝛ ſera ſenectus/ dũ hec ſcribo ma
nus volat ocior auſtro·

Rñſio ad certas lr̃as hic nõ ĩſertas d̃ glorioſo poeta

Salutes nũero ĩcalculabiles/ Legi oĩa iocundiſſime
frater q̄ mihi tuis in lr̃is cõſignaſti multa iocunditate
atꝫ vix riſui finez faciens eaſdem iterũ iterũqꝫ relegi
Lõgo iã tp̃e illũ noui/ cuius dc̃is in lr̃is meminiſti eꝫ
mores ſi pigere ꝑgo mihi ſcribẽti labor eẽt ꝛ tibi legen
ti faſtidiũ Hic enĩ noſt̃ bipes aſellꝫ ꝛ ſtatua marmo
rea ſuo veſano plũbeoqꝫ capiti poeticã artẽ totã aſſeri
bit nõ aliter ac totaz poetriã ebibiſſꝫ liq̃factam/ õnes
eniz oratoẽs pꝫ ſe fcit nez tullio cederet ſi viuerz neqꝫ
virgilio palmã darꝫ tã verbis abũdꝫ ẽ vt q̄ ſecũ ſũt ma
gis audire q̄̃ loq̄ poſſũt/ ipẽ cicada eſe q̄ vbi tacta fuerit
ſemel nũq̄̃ ſilet/ ſi parez ſibi loq̄culum inuenerit· Jam
picas in nemoribꝫ aut ĩ paludibus ranas audire puta
res/ Judiciuz ꝓpuz pluriſfacit q̄̃ totiꝫ orbis ſentenci
am plura d̃ hac re ſcriberem ſi mihi cũ homine minꝫ pei
to iã res eſſꝫ/ tibi ãt õe parũ ſufficit· Hec iocundo cala
mo ſcribo rideret calamus ſi os haberꝫ· Vale puluinar
me vocat/ magna pars noctis effluxit/ dabis me queſo
tuo frĩ cõmendatũ/ quez reſpiciat oro fortuna mitiori
luĩe/ Ꝟ ſi nõ fortũa/ is q̄ fortune ĩperat deus Ex coloĩa
nõ maũ pigra mare ĳ quĩta noctis creſcẽtibus vmbris

¶ Inquiritᷣ ſtatus amici ⁊ deſcribitᷣ ꝓprius

¶ Summā ſās largiſſiō coꝛde ſalutes / Tu ꝑ ceteris vir optimꝰ / maxime noſti ꝙ in ſtudijs iā ipē conſenui / vbi nihil mihi tēporis ꝑterijt vnꝙ̄ quo nō ſollicitꝰ ego ḋ te deqꝫ tuo ſtatu inquirerē / q̄liter fortūa tecū ⁊ q̄liter tu cū illa / quid ageres vbi eſſes quā viā vite ſeq̄reris quid de ꝓgreſſu q̄d de fine diſponeres cui te ſimilē exhibe- res / oculi mei te amicū abſentē anxie petūt / ꝗbꝰ ꝑ abſen ciā detrahitᷣ multū / ſꝫ aīo nihil / Si āt ex aduerſo petas q̄d agā / q̄d moliar / viuo frater optime ſorte cōtētꝰ mea ad rōem habeo / nil vltra deſidero raro enim deſideriū magnū ⁊ aī quies cohabitāt / cū nihil plus torqueat ꝙ̄ ſperati carentia / hēo enī quo viuā ⁊ quo forte meliꝰ ſā riuſqꝫ carerē / hēo vnde laſcuiā hēo vbi habitē quid edā quid bibā / quo vehar quo tegar / vbi iaceam / vbi ſpacier quo delecter / quid queſo ſummꝰ pōtifex vel imperattor romanꝰ habet āpliꝰ / Magne diuicie nō diuitē ſꝫ occu patū faciūt / nō dn̄m ſed cuſtodē / neqꝫ enī ꝑciū rerū que diuitē facit ſꝫ ꝯtēptꝰ / ſemper enī q̄rendo ⁊ inhiando cu- piditas creſcit ⁊ ſeruitꝰ atꝫ paupertas / Plura ſcribere neq̄ui tetra iā nocte ꝑuentꝰ. Valitudinē bonā habeto adamāte ſolidiorē / ſi q̄d ex me velis tuū ē precipē ꝙ ꝑ ratꝰ fuero ꝓbando ꝯdiſces / pociꝰ ſemper ē re ꝙ̄ verbis amiciciā ſplēduiſſe / Ex pedagogio lilij in louanio pēna ta manu alatoqꝫ calamo / mane dū ſol terris infundere ceperat ſpiramina lucis.

¶ Tutores ſcolari ſtudēti louanij in artibus qui petit adire aliam vniuerſitatem.

¶ Saluti intēdere loco ſalutis / Dediſti ad nos lr̄as ca riſſime adoleſcēs ⁊ q̄dē plures quibus ſubnixe ꝑcaris noſtrū ꝯſenſū quo aliā vniuerſitate, ſtudēdi grā adire valeres / q̄ nr̄o iudicio nō tā ſciarum amore ꝙ̄ rei vana

q̄dā nouitate moueri videris Scimꝰ iuuenū aīos ꝓm
ptos eē ad motū q̄ ſpergūt ī oīa vota/ q̄ ſepe melius pu
tāt qḋ peiꝰ ē optimūqȝ qḋ peſſimum· Prima nā etas ſti
mulos hȝ/ ꝛ frenos hȝ vltīa· Mēs enim iuuenū vaga
eſt/ q̄etis īpaciens ꝛ rerū nouitate letiſſiā/ maxīe eorū
iuuenū q̄ ocijs gaudēt Vanā eniȝ ſꝑ dāt ocia mentē Au
dimꝰ te ierti ocio incūbere Itaqȝ ſomnolentū eē ꝙ vix
te tuba vigilez daret/ Atqȝ magiſtrū tuū te creberrīē di
gito ſuo cōſignaē q̄ſi futurū q̄ddā īnuat/ nō tā ūbis ꝙ
virgis ꝯplendū· Nō videmꝰ q̄d aliud ſcriptis tuis co/
naris/ ꝙ loco ſciārū ꝛ ūtutū ocia ꝛ vana petere· Nihil
ꝯſtāte iuuene ſplēdidiꝰ nihilqȝ īcōſtāte fediꝰ Raro bū
gerumīat plāta q̄ ſepe trāſfert Proinde tibi mādamus
hāc tui trāſferendi opīonē e mēte tua pellito litteriſqȝ
ſꝑ diligēt̄ inſuda q̄ ꝙuis ex natura tardior es frequēti
tamē exercitacōe acui poteris valebit ingenium vbi ī
tendens quod ꝓfecto leuiꝰ feceris ſi diem quotidie tu
ū ſcruteris oīaqȝ facta audita dictaqȝ illiꝰ diei remeti
aris q̄ factis melior/ dictis acutior/ auditiſqȝ doctior fi
as · Bona tua vt aliorū oīm a ꝑcio ſolito decidunt De
bes igitur eſſe ad ſtudiū alacrior ꝛ in exponēdo cōtrac
tior vt tātū virtuti addat quātū fortūe ſit abſtractuȝ
Valeto/ Itaqȝ facito ne ſi voces nrās lucro ītelligere
ꝯtēpſeris tandē tuo dāno ītelligas Fac letꝰ oīa ne quid
moleſtꝰ patiaris/ Fac eciā volēs/ cupiēdoqȝ qḋ cogeris
effeceris ne cogaris/ Nullū vtiliꝰ in hac neceſſitate ꝯſi
liuȝ ē/ deſinet eſſe neceſſitas ſi volūtas acceſſerit/ Ma
giſtros tuos ama bonos cole ſcolares ceteros preteri
neqȝ cultos neqȝ offenſos· Vale cōſtans ſtudio intētu
omniqȝ pendencia mentis ſeclula

¶ Tutores ſtudenti louanij in legibꝰ qui petit
adire aliam vniuerſitatem ·

¶ Cariſſime adoleſcens ſit tibi lata dies ſit pluriã ſalꝰ
Cũ tibꝰ ĩ lrĩs tuis multa diligẽtia moliris aliã vniuer
ſitatẽ adire/ legũ ſtudẽdarũ cã. Nõ facile capimus q̃d
tibi louanij deſit/ vbi ſcolaẽs legũ tibi ꝯſodales multos
hẽs ĩgẽio ⁊ diligentia ſigulaĩ/ doctores q̊ꝫ ſcĩa experiẽ
cia eloquencia ꝯſpicuos/ Niſi forte cupias a nobis eſſe
diſtãciꝰ q̊ poteris errare licenciꝰ Hec inſtabilitas ma
gnũ argumentũ eſt aĩ male ſe hñtis/ Vt eniꝫ egrũ cor
pus thoro voluitᷣ neq̃t qꝫ cõſiſtere/ ſic eger animus va
rijs affectibꝰ agitatᷣ/ male ſp̲ ſperatᷣ de iuuene vario
ꝓpo ſenſui initẽte. Sententia nrã eſt vt louanij ſtude
as ⁊ maneas ⁊ tãq̃ ĩ tuto ſalubriqꝫ ſtudiorũ portu iac
tis ãchoris ꝯq̃eſcas Oppoẽ igitᷣ deſiderijs tuis ſeras
⁊ vectes habeqꝫ ſp̲ aĩꝫ tuũ vti decꝫ ⁊ oportꝫ ꝯſilijs no
ſtris cõformẽ Quod ſi feceris nos ſp̲ habebis tui ama
tores/ rerũqꝫ tuarũ vtiles ac diligẽtes ꝓſpectores neꝫ
vnq̃ amiciciarũ fores apud nos occluſas habebis. Va
le felix valebiſqꝫ certe feliciꝰ quo ſtudebis ĩtentiꝰ/ q̃ ſi
nõ ſatis ꝓfeceris nũq̃ tibi ingeniũ defuiſſe arbitrabi
mur ſꝫ curaꝫ ⁊ diligẽtiã/ q̃ magis ꝓfectũ tuum parulo
corde cõcupiſcimꝰ q̃ naufragus portũ ꝟ famelicꝰ eſcã

¶ Inuectio iocoſa in amicũ raro ſcribenteꝫ.

¶ Salutes ĩuẽcras atꝫ ꝑhennes Dũ oĩa mẽte voluo
atꝫ reuoluo ãĩce ꝑcare cõcipere neq̃o q̃d te detineat tãq̃
mutũ facit vt oĩno ſcribas nihil/ cui tñ tã cultus ſtili
fluxꝰ adeo ꝓmtꝰ atqꝫ venuſtꝰ ẽ vt inᷣ ſcribentes pri
matũ teneas q̃ſi papirus ĩ ꝓ regia ſit et pro ſceptro ca
lamus De quo plura dicerem/ niſi hoc amãtis eſſet pli
nio teſte/ amatũ non onerare laudibus. Fecit hoc ſem
per leta viuacitas tua q̃ agili ſpũ plenꝰ es/ ne q̃d iuris
in te habeat deſidia q̃q̃ tñ nõ videriꝫ quo taciturnitatẽ
tuam protegere poſſes/ Non enim eo clipeo quo ſolent

inertes et ſegnes te nihil habuiſſe qđ ſcriberes ĩ tanto
flumine nouitatũ Sꝫ timeo ꝙ oĩa tibi erãt incõmodo q̃
tp̄s aliqđ aptũ ad ſcribendũ nõ inueneris Eſtas forte
atramentũ exiccat ipſumqꝫ hyẽs ĩ glaciem vertit / ĩ vere
ãt nũdũ aue pennas dedere / reliq̃ forte tempore parali
ſant digiti q̃ q̃nqꝫ ſtupent atqꝫ rigeſcũt / l' forte papiri
mola rupta eſt / l' neſcio an te aliquo Flumine laueĩs
vbi oẽs veteris amoris flãmulas extieris Cogor igit'
exclamare illđ poeticũ Quis deꝰ oppoſuit nrĩs ſua nu
mina votis / ſꝫ omiſſo ioco facias rogo muſas tecũ redi
re in grãm frequenciꝰ quoqꝫ ſcribito / multorũ enĩ lrãs
q̃ ad me ſcribũt' ſemel dumtaxat lego idqꝫ curſim / tuas
autẽ nunꝙ̃ ſatis legiſſe videor. Redeo iterũ atqꝫ iterũ
nunc illã nunc iſtã particulã attigo ⁊ repeto egre illas
e manibꝰ emitto / facit hoc placens ornatꝰ ⁊ minus pla
cens raritas. Vale cadatqꝫ in te poeticũ illud vixeris
eternum extendens in ſecula nomen.

Rurſus iocoſa inuectio in eandẽ ſentenciã.

Perhennes amicicias loco ſalutis / Ab eo loco quo te
mihi abſentem ĩcia Iã tenuit eſtas cariſſime vir ex te
recepi lrãrũ nihil quo me habꝫ admiracio grãdis qui cũ
ad plures ſcribas hoĩs amiciſſimi ſis oblitꝰ Miror ⁊ eq̃
dẽ vehemẽt lrĩs ad me datis magis ꝙ̃ aliis iter clau
ſũ eſſe. Percant q̃ſo ĩterceptores lrãrũ ſi q̃ ſint eoſqꝫ de
us optimꝰ maxĩuſqꝫ radicitus ꝑdat idqꝫ ꝓpe diem / q̃
me lrãrũ tuarũ priuãt iocũdiſſiõ ferũ õi melle ſuauiore
Sꝫ certe ſi tuo mei paruipẽdẽcia hec intẽcapedo lrãrũ ꝓ
uenerit nõ poſſũ nõ gaudere ita tibi ſecũdas res eſſe vt
ne amiciſſimi quidẽ hoĩs recorderis / ꝙ̃ ꝙ̃ nõ parua ſit
felicitatis pars vir amicꝰ / neqꝫ teneat amicicia poſtre
mũ in hũana felicitate locũ. Sꝫ ioco omiſſo rogo te op
t ĩe vir amiceqꝫ fidẽtiſſime ꝑ placidum amicicie nomen

perqꝫ id o̅ne q̄d ĩ ea dulciſſimū ē / Si q̄d adhuc flāmule
veteris amoris ſuperſit nec emortuꝰ cinis ē / ad me fre
quent̄ ſcribito / Nā id iuris lr̄e in me tue hn̄t / ſempqꝫ
hēbūt ꝙ ex me lōgiores excuciāt / Vale vale nihil plus
qꝛ feſtinus / Ita nā clamitat nunciꝰ more ĩpaciens / q̄ſi
cuperet vt apd̄ ꝑſium eſt / pulmonem rūpere vētis .

¶ Excuſatio ſuper porrectis precibus pro contumace filio ad patrem .

Ingētes cordis ex fōte ſalutes Sēcio ꝙ moleſte fers
amice dilecte ꝙ rurſꝰ rogo ꝓ filia / cuiꝰ pacem apud te
ꝓ ſuis erratis iā frequēter adeptꝰ ſum / Putas enī ob
recidiuā nec lecū ꝑcibꝰ nec venie relictū eē . Sꝫ rogo pa
tiaris ĩ hoc vno me tibi eadē mente repugnare q̄ in om̄i
bꝰ ſemꝑ obſeq̄ cōſueui . Venit ad me filiꝰ tuꝰ ſeſe ad pe/
des meos ſoloteñ ꝓſtratū faciēs / Fleuit rogauit fecit
qꝫ mihi fidē penitēcie vere / Quē ideo emēdatū ſpero qꝛ
ſe ſentit deliq̄ſſe . Dolor enī peccati primꝰ ad veniā gra
dꝰ ē / Iraſceris ſcio / Iraſceris merito Idqꝫ eciam ſcio
amaſti iuuenē . ⁊ ſpero amabis Interī expedit ꝙ exora
ri te ſinas / licebit rurſꝰ iraſci ſi rurſꝰ delinq̄t / tūcqꝫ ꝙ
iratꝰ fueris excuſatiꝰ facies Remitte aliq̄d iuuētuti il
liꝰ remitte lachrimis Addo ego iā ꝑcibꝰ ſuis eciā meas
tātoqꝫ cordialiꝰ quāto ipm̄ acrius ſeueriuſqꝫ corripui
Vidimus ſepe inicia mala / fine claudi optīo / ſi bonis ſe
miſceat bona videat audiatqꝫ abibunt vicia ſucceſſione
virtutū Errādo q̄nqꝫ diſcit Sepe enī error vnꝰ dū er
raſſe puduit ab erroribꝰ ꝓſeruauit / Pudor enī ⁊ verecū
dia ſcale ſunt ad reſipiſcēciā ⁊ ſalutē / Sꝫ quo melius a
gat diſtrictiſſime illi minatꝰ ſū me nunq̄ꝑ poſt ea roga
turū / hoc illi quē terreri oportuit / tibi nō idē / Nam for
taſſe iterū rogabo iterū ĩpetrabo ſit mō tale vt me roga
re id te ꝓſtare deceat . Vale etſi quid ex me velis faciā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

tam diligenter ꝙ libenter·

¶ Reſponſio ad epiſtolam precedentem·

¶ Salutes inueras amore puro coruſcas/ Faciliꝰ er
roribꝰ filij/ optime vir ignoſcerez/ ſi malaꝫ ſuã vitã ĩ cõ
ſuetudinẽ ñ vertiſſet Dũ eĩ error etſi grauis videat᷑ dũ
naſcit᷑ leuis tñ putat᷑ dum ĩ vſũ venerit ⁊ ſiẽ metu ꝯmit
titur/ Unũ viciũ alteriꝰ ſemper cã eſt ex quo mox aliud
ꝙſi ſua ſoboles orit᷑ tãdẽ ex hoc itur ĩ plura deterius· ꝙ
ãt vt ſcribis culpã agnoſcit/ Quid q̃ſo peius ĩ errãte ca
dere poſſit q̃ꝫ culpã agnoſcere ⁊ nõ dolere/ Irriſor ẽ nõ
penitẽs q̃ adhuc agit cuiꝰ ſe dicit penitere/ Quid queſo
ꝓdeſt ſi lachrimas fũdat gemitꝰ/ ſuſpiria/ q̃ſtus/ plan
gatqꝫ q̃d geſſit nec deſerit/ Si enim vt ſcribis erraſſe ſe
ꝯgnoſcit/ iã ſibi reus ⁊ iudex ẽ/ q̃ ꝯmiſſa dãnat ſed ꝯdem
nata cõmittit/ Certe ſi vite ſue rõez a ſeipo ocul᷑ retro
ducteis exigat/ atqꝫ fuerit rerũ ſuarũ arbiter equꝰ/ faci
le ſeipꝫ dãnauerit ipſe· Sꝫ eſto doleat/ nibo tñ faciliꝰ ĩ
vicia relabet᷑ q̃ ſi q̃d boni ceperit nõ ꝯſiſtit/ tũc eniꝫ õnia
perdite ruũt dũ q̃ vicia fuerũt mores fiũt/ Nec vero fa
le ĩdutor vt credã ꝙ errores bona mẽte fateat᷑ ⁊ doleat
ſ; hꝫ neſcio q̃d paramẽti ĩ lingua quo verba voluere no
uit atꝫ euoluere ⁊ turpia fcã palliato ſermõe ꝯtegere ũ
tutes mẽtiri ⁊ vicia negare/ Si hieronimo crediniꝰ cũ d
fẽdit᷑ culpa geminat᷑/ Quis q̃ſo viciosior aut ꝓfitens
viciũ aut mẽtiẽs virtutẽ/ Certe is q̃ eciã mẽdaciũ adij
ciẽs geiauit viciũ maĩfeſtã eĩ culpã negaé augẽtis ẽ cri
mẽ nõ diluẽtis· Uale ex inſulis maij tercia ſũmo maẽ
oriente iam ſole purgãteqꝫ luce tenebras·

¶ Increpacio fratris ſuper ĩcauto modo mercandi·

¶ Salutes ĩeſtimabili fauore fecũdas Neſcio care fra
ter q̃d audiã ꝙ nũdinas vndiqꝫ ĩdefeſſe viſitas ĩcaute
qꝫ mercaris ⁊ q̃decgriqꝫ me hꝫ pluris ſepe merces emis ꝙ

vedas quo facile pſpicit᷑ nō adeſſe tibi certam emendi
manū nec ſatis agnoſcere te merciū drās ł q̄nti vnaq̄
qȝ res taxāda ſit. Fert᷑ ꝙ ī vinis eq̄s ⁊ alecibꝫ multa
breui ꝑdidiſti/ Si ī tuū ꝯſiliū prudēcia admiſſa eſſꝫ cau
tiꝯ ageres/ Neqȝ tā multis ſimul tā q̊ȝ magnis leui au
dacia te īgereres/ O frat̄ illud comicū ad omnia valet
ne q̄d nimis/ Perualde tīeo ꝙ nō priꝯ leuitas inſulte
audacie tue ſedabit᷑ q̄ꝫ effectibꝫ īfauſtis caſtiget᷑/ vno
ſepe momēto cadit qđ lōgo tꝑe ſtructū ē/ Perdicio leuiſ
ſimi greſſꝯ ē tāte q̄dē celeritatis ꝙ nō tā accurrat q̄ꝫ ad
volet/ Lucrū āt ꝓuidos aīos ſeq̄t᷑ lōga cogitacōe ꝯduc
tos/ Q̄d egriꝯ aduenit tardiꝯ qȝ gradit᷑/ more limacis
Si q̄d igit᷑ amicicia mea apđ te pō deris hȝ te paucioribꝫ
īplicabis tucior illa puppis ē q̄ paruo flumine fertur
Sȝ forte ianis meꝯ labor ē Nā a cunabił te n̄ vidi aliū
neqȝ credo vſq̄ꝫ gēciū artificē eſſe q̄ te recudere aut poſ
ſit retexere/ Tn̄ īefficaces meas litteras cē malui q̄ꝫ
nullas/ Potiꝯ qȝ fruſtra me ſcripſiſſe q̄ꝫ ꝑ īcuriā tacuiſ
ſe nō enī mois mei ē ſub duplicitate ficto ſermōe blāda
dicere/ q̄ i frōte ⁊ līgua aīȝ geſto nec vnq̄ꝫ aliud voce ali
ud geſſi pectore. Heus q̊ꝫ ſū hec/ Furit in curſu pēna
neſcit qȝ ꝯſiſtere quā ſuſpicor ex ala tue aue tractā eſſe
q̊ ī rē tuaȝ adeo celer ſibi curſꝯ ē. Vale corpore ſanꝯ ſed
aīo ſanior Ex louanio ociꝯ q̄ꝫ ymaginē ſpecula reddunt

¶ Reſponſio fratris ad p̄redictam epiſtolam.

¶ Amplisſimas ad vota ſalutes/ Dū tuas lrās hūaniſ
ſime frat̄ tui ī me amoris teſtes accepi/ tātꝯ mihi beniuolē
cie cumulꝯ accreuit vt ſiſtere nō poſſē q̄ nō calamū alio
feſtinācē ad his r̄ndendū īflecterē Arguas enī me ⁊ q̄
dē ex fraterni amoris ītimo fōte ꝙ ſim q̄ꝫ par ē mercan
do leuior emēdoqȝ audēcior Sȝ tu certe frater ex aduer
ſo vt tua pace libere loquar/ q̄ ſencio ſem ꝑ fuiſti q̄ꝫ par

eſt timidior/q̃ ab infãcia ãdeo ſemꝑ trepidꝰ extitiſti vt
ſi ĩ aere nubecula oriat᷑ mox diluuiũ times / Si ventꝰ
ſuccreſcat edificia caſura paueſcis / Scitillulam ſi vide
as ne pardeat vrbẽ/ Si tonitruũ audias vereis ne mũ
di machina ruat/bone frater hũc timorẽ exue/nihil tem
tat oĩa formidãs/ſpreuit ſemꝑ fortũa timẽtes· Si q̃d
dã ꝑdidi/ſuccedẽt lucra ꝓdicioĩs plagas ſanatura · õni
ũ rerũ viciſſitudo eſt dabit deꝰ ꝓgreſſꝰ votiuos ꝛ exitꝰ
fauſtos atqꝫ felices Opto valeas lõgaqꝫ ĩ luſtra ꝑtra

¶ Suadet᷑ ãico canonico vt grauitate omiſ (has euũ
ſa ſe aliq̃n ludis ingerat ꝛ lecius viuat·

¶ Salutes q̃s tibi mẽs pleniſſima geſtit nec calamꝰ pĩ
gẽ ſufficit nec ꝓmere lĩgua / qꝛ quotidie ad te nõ ſcribo
amice colende/ meorũ me morũ forſitã putabis oblitũ
Has tñ nũc ad te daturꝰ ſũ /vt ex his ſicut ex pleriſqꝫ
prioꝛ bꝰ mentẽ meã ꝑſpicias vtqꝫ eciã me viuũ ſcias ꝛ
ſoſpitẽ tuiqꝫ maxĩe memorẽ/ Ne q̃qꝫ eciã ignores meã
de te ſnĩaꝫ Nã ꝙ relictis lucris reiectiſqꝫ curis ad q̃eté
ita ſeceſſiſti vt oĩo te retrahas ad ociũ ſõno atqꝫ inercie
amicũ/q̃ꝺ lucifugi ſectari ſolent/mĩme laudo/q̃ tua ca/
mera ꝓ ſepulchro vteis/teqꝫ ipꝫ ĩ ea viuentẽ ĩfodis/ q̃
facis tuã ũtutẽ ſegnicie langueſcẽ /Lõge magis tibi cõ
duceret mentũ erigẽ caputqꝫ tuũ luci miſcere/ꝙ̃ ſic deli
teſcere plumis ꝛ vmbris · Plurimũ tibi cõgrueret flori
dã etatẽ agenti ĩterdũ venatõi ꝟ arciludio aut pilarũ
ludo operam daẽ/ q̊ naturam curis grauatã aliq̃n rele
uares Ita enĩ negocijs hũanis ĩ õnibꝰ eũt res/vt ſi lu
dꝰ ſemꝑ deſit/ q̃cũqꝫ negociũ tractaris ipꝫ turbidũ
relinq̃t᷑· Neceſſe ẽ ãt laborẽ ludẽs/laboribꝰ qꝫ ludũ mo
derari · tu felix vale ꝛ q̃dẽ õni bñ valere felicioꝛ Si q̃d
dã ex me petere libeat/plena id fac fiducia· Nõ enĩ tam
ꝓximum grauia petũt ꝙ̃ ego tuis deſiderijs ꝯplacere Sꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

parte inepcie parte caracteri / Nã hec ĩdicibili celeritate
perſcripſi / Amicicia eciã nõ eloquẽciã petit / ſuppletqʒ ſẽ

¶ Rn̄ſio ad p̄cedẽtẽ . (per amor qd̄ negat facũdia

¶ Amicicias adamãte ſolidiores / Accepi ego lr̃as tuas
letiſſiõ plauſu ſpectabilis dñe / p̄ cũctis dilecte / cõſiliũqʒ
ſimul perlegi tuũ qd̄ ex ĩtimo cordis ꝓgreſſuz ẽ / quo lu
ce clarius te video ſemper eẽ amicũ meũ nũꝙ̃ tp̄is deſitu
rũ Jdqʒ diu mihi cõpertiſſimũ habui nihil mihi te eſſe
hũanius / Tuũ igit̃ ꝯſiliũ libẽs audio ãplectarqʒ libẽcius
Ez auribꝰ meis ĩflatũ ẽ te pulchrã baliſtã eãdẽqʒ fortẽ
atqʒ neruoſã ĩ nũdinis miti p̄cio ꝯparaſſe Dixiſſeqʒ te
eãdẽ mihi eodẽ ꝓ p̄cio dimiſſurũ ſi id ego expoſcerẽ qui
tibi grãs tui fauoris hẽo eaſdẽqʒ ꝙ̃ maxĩas / Ez cũ pli
nio dico id vt feceris nõ peto frater / Nõ tñ ſi me tacen
te tua oĩo ſpõte facere volueris / tã grate accepero ac ſi
cõcupiſcerẽ . ꝙ̃ꝙ̃ enĩ ſagittare neſciã Pulchris tñ delec
tor ĩ arcubꝰ ſimilis pauoni q̃ pulchris plumaturis con
gaudz licet volare neſciat / Jnt̃ ludos tñ quos tuis lit
teris meminiſti arciludiũ me fortius / allicit Cũ eius exerci
ciũ minorẽ corpori intẽperiẽ ĩducit caloris ꝫ eſtꝰ / Sta
tuerũt canonici baſilice nr̃e ne q̃s canonicorũ e gremio
ſe ĩgerat arciludio / Ez ideo me minꝰ angit ſanctio illa
Quo idẽ ſoleat tp̄s obſeruãcie et ſtatutõis eẽ nec vnũ
altero lõgius / Nõ enĩ ſibille foliũ ẽ aut ĩmutabile fatũ
qd̄ ĩ caplõ cõcludit̃ . Sed vale furit calamus parcito que
ſo / epiſtolam claudo / ne creſcat in librum .

¶ Cõſul̃ amicꝰ ãico ne vniuerſitate relicta ad priãz
(redeat

¶ Salutes ĩ celũ vſqʒ leuãtes / Venit locũ
ad noſtrũ his diebꝰ ãice ſincero mihi corde dilecte / q̃ ſe
medicĩe doctorẽ aſſeruit / Multa de ſe dixit creditu mi
raſz plurima de te / Cui nõ volui ego cõtradicere / ne ſi
forte aſſertionẽ ſuã ꝓbare poſſit ĩpudẽter me reſtitiſſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

penitteret / At ſi nō poſſet etiā prudēter tacuiſſe nō noce
ret / Harū lator aſtās fuit / qui viri ſpēm laudauit ſʒ ri
ſit īgeniū cuiꝰ īepcias dū vidiſſet nō potuit cū iuuena
li non exclamare / en aīaʒ en mētē cūq̄ diꝫ nocte loquūt
Itaʒ ſe extulit ac cū diꝫs nocturnos cōgreſſꝰ habuiſſʒ
Dixit enī te vniuerſitate relicta ad priaʒ rediturum /
Qd ſi verū ſit / Velī āi mei inſpiciendi ſerā tibi aptā eē
Quo facile colliges ſi mei cōmodi rōeʒ ducerē ꝙ te ma
xīe hic eē vellē / Sed vnū illd neſcio gratuler ne tuo ad
nos aduētui an timeā Vbi admirabilis q̄dā expectatio
tui ē / Nō ꝙ verear ne tua virtꝰ opiniōi hoīʒ nō rn̄deat
Sʒ ne cū veneris / nō hēas qd mereris Finē do / fac va
leas / idqʒ ſignātiſſime cura / vt ſi q̄d ſtudio demas vir /

Rn̄ſio ad p̄cedentē· tutibus addas

Salutes tibi āice cōfidētiſſime plurīas dico / non q̄dē
modio vt plautꝰ inquit neqʒ tri modio / verū ipō pleno
horrio · Lrās ego tuas ſuauiſſiās ⁊ tui ī me ſinceriſſi
mi amoris pleniſſiās accepi ⁊ certe gaudio magno / Nō
enī tā craſſe adhuc ſuʒ ruſticitatis nec tā hebetis īgeniꝫ q̄
nō clare pſpiciā ꝙ verus amor in hoc cōſiliū te euexit ·
Qd ſemꝑ ꝓ firmo decreto tenebo / Nec vnq̄ꝫ dies dede
rit ꝙ tuis cōſilijs aures obtūdā / q̄ in me ſemꝑ cōtuliſti
ſincera pꝫſſimi pr̄is officia / q̄ optimo iure cogor donec
me terra ſuperſtitē ferat te ſemper vt patrē excolere ve
lite magiſtrū · Ceterū audio frēm tuū ſeniorem mortē
ſic obyſſe vt q̄ mane ſoſpes fuit / veſpi ſepultꝰ ſit Nec
auditū fuerat eū aliq̄ egrotacōne detineri / cū repente cla
mor ſubortꝰ ē eū vita exceſſiſſe Genꝰ q̄dē mortis feliciſ
ſimū ē ſi bn̄ illi cū deo ſit / Sin minꝰ miſerrimꝰ ē trāſitꝰ
Sʒ male mori nō potuit q̄ bn̄ vixit / Nūq̄ꝫ vlla dies me a
miciſſimo illi cineri cariſſīeqʒ aīe videbit ingratū dū me
mor ipſe mei dū ſpūs hos reget artꝰ / dent eius rumbre

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

tenuē ⁊ ſine pōdere terrā ſuperi / redolēcia aromata / ſpi
rāteſqꝫ crocos / ꝑpetuas quoqꝫ violas ⁊ roſas in vrna·
Vale vita fretus lōgū / ⁊ frater vita defunctus eſt num

Cōgratulacio ad amicū qui duxit vxorē··

Immēſas igente affectu ſalutes Cunctarū rerū fama
relatrix colende p̄ceptor q̄ oēs curſores ancedē ꝯſueuit
meas fudit ī aures te ſpōſalia cū nobili pulchra pudi/
ca virgine cōtraxiſſe / q̄ ſua venuſta forme dignitate oīs
ſpē morūqꝫ grā nobilitatē ſui generis oſtētare cōpellit
Id certe ſūme laudo / ꝙ cū ſūmo ex loco natus ſis vt il
luſtris ſobolis pat fias / nō obſcurā nō hūilē / ſꝫ ex nobi
li genē ornatiſſimā tibi vxorē delegeris · Pluris tñ ad
huc facio ꝙ eā ſponſaꝫ nactus ſis q̄ maiorū ſuorū laudi
bus ſua virtute rn̄deat ꝑ quā certū eſt tibi magni ſplen
doris clariſſimū radium illuxiſſe Leteris igit plauſu
magno ⁊ mēte iocūda Aſſintꝫ tuis nupcijs matrone ꝑ
marie virgīes venuſtiſſimē ⁊ adoleſcētes / fauſtū illū atꝫ
feſtinū nupciarū diē carminibꝰ celebrātes atqꝫ corcis /
valitudinē firmā habeto / oīs tedij oīs qꝫ cure victricē
Ex delft iunij q̄rta feribꝰ clauſis opaca ob tp̄a noctis

Sit deteſtacio amico q̄ anhelat vxorem ducere·

Decenti cū vrbanitate ſalutes Ad aures vſqꝫ meas ca
riſſime vir rumor delatꝰ ē / ꝙ tu clericꝰ atqꝫ vir doctus
alioq̄n prudētiſſimꝰ / amoribꝰ iā victꝰ ſis / et eouſqꝫ va
ga quidā rapiꝰ libidine / ꝙ te matrīonio dedicaē p̄cedis
q̄ male ꝑpendis ꝙ̄ dulcis ſopor ſit in vacuo cubili / quo
nihil mollius ē nihilqꝫ durius occupato / Rogo āice colēde
nihil incōſulte , nihil leuiter nihilqꝫ precocit agas / Da
ſpaciū tenuēqꝫ morā male cūcta miniſtrat īpetꝰ ſtatiꝰ in
q̄t / Nec ī ꝓmptis hēo q̄d aliud tibi dixero ꝙ̄ ſi vxorem
ceperis ꝙ paci valedixeris atqꝫ q̄eti / Nā ſemper morta
le duellū domi habebis vinculaqꝫ ⁊ cōpedes / ⁊ multos

ãgores/ſomniqʒ ꝑpetuũ exilium/Quid aliud tibi vxor
erit ꝙ ydolũ qđ coles/qđ adores/vñ totꝰ pẽdeas/qđ
te noctibꝰ excitʒ/teqʒ cogat lõga ordiri negocia/lõgaſqʒ
curas texere/q̃ nõ tã vxorē ꝙ magiſtrã cepiſſe videbe
ris/Nullꝰ tibi dies ibit ſine meſtis rumoribꝰ. Nõ ne
gauero tñ ꝙ vxore nihil ſit fida rariꝰ/Sʒ ꝓfecto nihil
ea rariꝰ. Parcito q̃ſo ſi audẽtiꝰ loqui me amor ĩ te meꝰ
coegerit/ill' ã facile nõ dixerĩ/ꝙ tũ mihi ãi vulnꝰ tui nu
bendi rumor ĩfluxit. Sic loq̃ cõpellor/Cõtinere nõ poſ
ſũ q̃ nõ ĩ ſinũ ſecrete tuũ/eſtꝰ pectoris mei ꝓfũdã ardo
re ſuadẽte/Oĩa enĩʒ eruptõnē petũt/nõ aliť ꝙ nouum
muſtũ ſpiraculo carẽs/ipĩꝰ vaſis ligũculas rũpit. Cũc
ta enĩʒ hec eo tẽdũt/ne q̃d p̃cipitãt egeris. Frequẽtior
enĩʒ currẽtibꝰ ꝙ reptãtibꝰ lapſus eſt. Vale tẽpora ma
ture viſurus longa ſenecte.

Vacillatio an potius dolendũ ꝙ gratulãdum amico qui duxit vxorem.

Multas amiciſſimo corde ſalutes/Neſcio caſſĩe vir
ĩſtari potiꝰ/gratulari ve debeã/ꝙ te ad mrĩmoniũ con
tuliſti/Qđ q̃tas ꝙ ve graues ſecũ fert curas/ʒ men
tis ãgores/norũt q̃ hꝰcemodi moleſtias ſunt experti
Quid q̃ſo iuuʒ/ꝙ ad horã gaudeas/vñ ſp̃ doleas ſem̃
qʒ leteris/doliturꝰ milleſies/Sʒ amor forte velũ ocu
lis dedit pedibꝰ laqueũ/aliſqʒ viſcũ. Teipm iã videbis
ſi hamũ cogitas/q̃ nõ capit niſi priꝰ capiat'/Sed forte
ex aduerſo/cupis ꝑ mrĩmoniũ tuo incẽdio ſubueniri
Nam voluptas libidinis cuiꝰ blandicijs vt tua pace
dixerĩʒ nunq̃ꝙ facile obſiſtere potuiſti/intra mrĩmonij
ſepta ſine vlla dedecoris macula a te licite poterit exer
ceri/Tu deniqʒ ſolꝰ nouiſti/q̃ pedis ꝑte te calceus pre
mat/Certũ ẽ ꝙ eius mrĩmonij ſctiſſima lex ẽ/q̃ deũ au
torē habuit/Vñ õnis honeſte vite rõ naſcit' maxĩe ſi cũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

legittimꝰ ꝑmo nexꝰ exiſtat/ſimilitudo eciã morũ carita
tiſqȝ acceſſerit/ Nec poſſũ eciã nõ laudare bonam illam
quaȝ relatu didici corporis ſpõſe habitudinẽ/ q̃ valide ſe
nectutis fũdamenta iacit/ ⁊ ſanas forteſqȝ ꝓles miat̃
Quas tibi faueat largitor ille ſidereꝰ q̃ mr̃ĩmoĩa fecit

Auiſatur in ſecreto amicꝰ ꝙ epiſcopus euȝ of ficialem creabit ſi roget·

Memetipſũ totiſqȝ tuis votis deditiſſimũ ꝓ ſalute
Quia nobis ſinceriſſime vir ⁊ amice ſemꝑ fuerit cor v
nuȝ ⁊ aĩꝰ vnus nõ q̃dẽ fucata ãicicia neȝ caduca ſȝ ſince
riſſimi amoris cãdore firmata/ Hic mihi ſemper eſt ani
mꝰ ĩ tuã promotionẽ intẽtꝰ/ arrigoqȝ ſemper aures ſi
q̃d forte eis ĩcidat qð tibi poſſit cõmodo eẽ/ neqȝ deſino
dũ locꝰ ⁊ tꝑs ꝑſone quoqȝ digne ſe offerũt tuũ nomen
quĩdacõibꝰ multis celebrẽ efficere/ Itaqȝ ũbis meis
vt aiũt oĩa coxi ꝙ reuerẽdꝰ dñs ĩ xp̃o paẗ noſter antiſ
tes vir ſingulari virtute/ te bona dilcõe carũ iã hẽat ex
eo ꝙ aĩo ſuo ĩſculpſit te virũ eẽ ſciã induſtria atqȝ boni
tate decorũ/ multiſqȝ meritis honorandũ plena eciam
fide ⁊ ĩtegritate probatũ/ ⁊ ſue fame atȝ hõris ꝯſtãtiſ
ſimũ dilectorẽ Preterea te miro quodã mõ amare iuſtici
aȝ ⁊ ũtutũ oĩm eẽ cultorẽ ⁊ deũ ꝯteſtare ſemꝑ ĩ mẽte/ cũ
pluribꝰ ſcriptu longiſſimis/ Feciqȝ eciã ꝙ epi noſtri ſe
cretariꝰ primꝰ õia q̃ dixerĩ ꝯfirmauit/ Ille nam nr̃ẽ na
uis hic clauũ regit ⁊ quo uelit ratẽ impellit/ Itaȝ pro
uocatꝰ ẽ dominꝰ vt te ĩ officialẽ ſuũ aſſumerȝ ſi ꝑte ꝓ
tua forȝ pulſatꝰ p̃cibꝰ/ Noſti eniȝ dños rogari velle/ e
ciã ad res q̃s vltro appetũt Multi hãc rẽ ꝓſequũt᷑ mil
tiqȝ auſcultãt q̃s debeat voto potiri Cõſulo igitur ꝙ
p̃ces effundas/ Exploratũ id ſatis hẽo ꝙ non patiere
repulſam/ Nimis eni ꝯtẽnere dominꝰ videret᷑ rogãtes
ſi nõ rogãti offerrȝ qð tãto conatu q̃rit᷑ Hec tibi clam

ōibꝰ ī ſecreto atqꝫ vt aiūt ſub mātello deuelo/ Maneāt
q̄ſo maneāt ꝓfunda ī aure ſepulta / Si āicus āi cuſtos
recte dicat̾ quaſi ōia ſecreta fideli ſilēcio ſeruet nō pote/
ris amiciciā non leſiſſe ſi quicꝙ̄ eiꝰ qd̄ ſcripſi effecras ·
Vale in eo qui ⁊ hec omnia ſecreta cognoſcit ·

¶ Reſponſio ·

¶ Salutes plurīas etſi q̄d boni eas exuperat. Frigidi
or mihi āice ceu frater dulciſſīe calamꝰ ē ꝙ̄ qui poſſit cō
ceptas ad te grās depīgere/ Tā gratꝰ enī fuit mihi lit
terarū tuarū aſpectꝰ vt nulla potui maiori affici volup
tate nec tā re ipā ꝙ̄ ex op:īo in me aīo tuo gauiſꝰ ſum/
Verꝰ enī verbū ē ꝙ̄n̄ rē ſꝫ aīm amicicia ſpectat Cū igit̄
ardorē tue beniuolēcie intueor nō hēo q̄d ꝓ digna ſatis
grā rūdeā/ niſi eo ſatis factū putabis ꝙ manſerit mihi ſē
per alta mente repoſtū id ī me meritū tuū/ Neqꝫ letheo
flumī ꝯceſſero ꝙ poſſit mihi fauoris tui memoriā ablu
re Et qꝛ vir optīe parendū cenſeo āicorū ꝯſilijs vt q̄ in
duobꝰ corporibꝰ vnā aīam ſtatuerūt/ vnā illā eq̄ volun
tate cōducant Implere igit̄ nō ꝑtermittā q̄ꝰ te mihi tā
topere video cōſulere/ Sꝫ neſcio an mihi aui īplumi con
gruat alte volaē ⁊ illotis pedibꝰ ad alta conari Nimis
vereor ne dum meū nomen augere laboras/ tuū cōminu
as/ q̄ ad magis fauſta auſpicia ꝙ̄ merita exigāt me le
uare niteris Hec dū memoria voluo tremit ſub faſce ca
lamꝰ Nō volo tn̄ ꝙ pauor meꝰ tuam autoritatē ſuperꝫ
quā ſemꝑ ſequar nō minꝰ ꝙ̄ corpꝰ vmbra· Vale vt opto
tuas lrās mox vt legerem igni cōmiſi legendas Id aūt
q̄ꝰ ad te iā ſcribo nō niſi tutis auribꝰ cōdas ne hominū
demur riſui ſi qd̄ molimur nō accidat Creberrīe enī ſic
eūt res vt q̄ vehementiꝰ cupimꝰ egriꝰ aſſeq̄mur· Ex lo
uanio aurora rubente/ q̄ ſancti iohānis feſta dies ad/ ſerpere cepit

¶ Rn̄ſio negatiua ad idem ·

¶ Plurimas īexplicabili fauore ſalutes / Vix exprime
re ſuffecero vir mihi lumine carior/eciā ſi poſſet pectus
meū centenos ſonos vnico ſpū anhelare q̄nta ſim leticia
captus/dū amiciſſimas lrās tuas aſpicio ingenti amo
re fecūdas/ q̄ iulij prima veſpi tarde mihi oblate ſūtlec
to cubanti / Ego at̄ illico nocte peracta ꝙ primū aurora
curas atqȝ labores mortalibꝰ referēs luminis aliq̄d ex/
tuliſſet ceperatqȝ celū infuſione lucis albeſcere ad cala/
mū curro/meqȝ ī primis tibi tota mētis affectiōe cōmē
do Hēoqȝ grās tibi plures ꝙ gignat gramina tellꝰ de
optimo illo fauore q̄ me ſemꝑ leuare conaris / q̄ nūꝙ vi
ces rependere valebo/vt tua bonitas ⁊ virtus merent
Darē certe operā ⁊ q̄dē nō ſegnē vt tuis cōſilijs minime
deeſſem n̄ obſtarēt ꝙ ſim lōgo iā ſenio cōtractꝰ/ īfeſtor
qȝ calculo / curuatꝰ gradior/terrā inuitꝰ aſpiciēs /rup
turā eciā paſſꝰ ſū multiſqȝ alijs morbis corpꝰ meū ex
hauſtū eſt/vt vix aliquid p̄ſtini vigoris reſeruarit/ade
oqȝ reſoluta mihi membra pendēt officijs deſerta ſuis
vt q̄ſi moriturū ⁊ iamiā exiturū me dies fatalis expoſ
ceret/atqȝ ſtaret vicina mors ī foribꝰ/tremūt genua dē
tes cadūt/ frōs rugis ē pleniſſima/dura cutis/ caua lu
mīa/pallor ī ore/ Hec eni ſenectutis incōmoda nō vll̄
remedijs arceri p̄nt /ne ſi eſculapiꝰ q̄dē ipē huiꝰ ne fili
us polidorꝰ ꝓpulſatores aut curatores aſſiſtāt / Qua
re neceſſitati parere cogor q̄ volenti neq̄o / Vale firmoqȝ
tenetꝰ ꝙ tuis fuero vſqȝ dū viuā neqȝ minꝰ tuus dū ex
(tinctꝰ

¶ Arguit amicus ꝙ nūꝙ r̄ndet lrīs /
petiturqȝ ꝙ prioribꝰ det reſponſū

¶ Salutes plurias feruente mēte ꝓfuſas/ Cecidit mihi
ſepe ī mēte dubiū vir dilectiſſime vr̄ noſtrū magis accu
ſandꝰ/ego ne ſcilꝫ/q̄ lrīs meis nimis te vexē An potiꝰ
tu/q̄ ne mei q̄dē memīſti Interblādior tū mihi pulcriꝰ

eē/ me lr̄arū mūere ꝑuenie te/ q̄ pollicitacōe multa hīc
abiens ꝙ ſepe ſcribēs me ꝑueīſti· Caſtigabis igit᷑ mo
rā ne te oblite fidei arguā/ q̄ ꝯtēpte· Nā vtrūqȝ virtute
tua ē indignuȝ/ Sȝ vnū certe inſtātiſſime peto/ ꝙ prio
rib᷒ lr̄is meis oīo rn̄deas/ Qd̄ niſi feceris/ obſeruāciā
erga te meā datāȝ fidē n̄ ſolū negligis imo cōtēnis/ Ro
go igit᷑ ꝙ tuis occupacōib᷒ tātillū tēporis ſubducas/ ꝙ
veteri amicicie ꝯdonare digneris/ amorēqȝ noſtrū lr̄is cō
foueas eiqȝ ī dies aliq̄d addas in cumuluȝ/ Nam ſi ad
queꝙ̄ ego alterū/ tp̄is vnq̄ꝙ libēs ſcripſi ad te certe libē
tiſſime· Qui tn̄ cogor tp̄is perciſſim᷒ eſſe/ Vix enī ſpa
ciuȝ ſomni cibiqȝ ſumendi hēo/ Quo grauius mihi ſp fu
it tot lr̄as rn̄ſo indignas mittere· Priorib᷒ igit᷑ lr̄is
rn̄deas velī/ In reliquū q̄ȝ tp̄s ſi materia tibi ſcriben
di deſit/ id ſaltē ſcribito· Salue valeo amice/ ego te q̄ȝ
valere cupio/ Ne ī nos id vulgatiſſimuȝ cadat/ ſemot᷒
ab oculis ſemotus a corde· Vale feneri do/ ne fiā ꝙ

Rogat᷑ nepos vt diligentiā fa (par ē ꝓlixior
ciat ꝙ rogāti de bona ancilla promouideatur·

Salutes aſtris ⁊ plures ſplēdidiores/ Quid fidei ī
te hēo cariſſime nepos te viȝ nō futurū vnq̄ꝙ ꝑ vinculi ſā
guis aut veteris amoris neglectoreȝ hīc ad te nūc ſcri
bo multa ꝓce rogādo ꝙ mihi d̄ ācilla ꝓſpicias/ Vt tn̄ lō
ge īiq̄ſicōis labor abſit/ loq̄ poteris cū vxore cuſtodis q̄
ſe h᷒cemodi rebus īmiſcet· In q̄bus ei tam verſatile
īgenij acumē eſt vt ei᷒ artificij ingrās oēs p᷒ ēga relī
q̄t· Ea eniȝ ācilla quā iā hēo bona certe puella eſt q̄cq̄d
ei dicit᷑ fert mitiſſime/ nō īdignat᷑/ n̄ iraſcit᷑/ n̄ ī q̄relas
erūpit· Sȝ latȝ/ neſcio q̄d/ cui᷒ veritateȝ dicis breui ape
riet/ Amore eniȝ iudicio meo furit ⁊ ardet/ queȝ ſilenci
o tegere nequit/ nec flāmas ſui eſtus inter pectus cohi
bere Flet ſuſpirat loquit᷑ narrat aſſidue vt aſſiduitate

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

narrandi/vel amoris ſui ſolaciuꝫ capiat/vel refrigeria
īuenſi amoris aſſumat ¶ Que ſi ſermonē aut baſilicā vi
ſitat/pede poſ pedē mollit poſito vſqꝫ adeo lēte pcedit
vt pocius ſerpere ꝙ ire videatur/ſꝫ ſi ad decimū viciū corcā
ſciuerit/mox curſu ⁊ ſaltu leta ⁊ plaudēs iter pcurrit
tāꝙ e vīculis euolaret. Vale fortūa felici/Ex mechili
nia tarde dū nox tenebris īduxerat orbi/cādela deficit/
candelabrū aūt tenuiſſimo lumine flammula lābit/Vix
me ſubſcripſero/luminis ⁊ epiſtole idem eſt finis.

¶ Reſponſio ad pdictam epiſtolā.

¶ Salutē in eo ſine quo ſalus eē nō pt/Quod hortaris p
me fieri digniſſime vir mox deo fauente nō minus diligē
ter ꝙ libēter ꝯplere conabor/Nā fauor in me tuus ūdiqꝫ
prima frōte micat/nec te cariorē hēo nec fidēciorē quē
ꝙ/Ne ꝙ ego ex aduerſo tuus ſū diu fidē dedi pmiſſionis
quidē mee pignus ⁊ arrā/Sz ne momētula ꝙ par eſt lō
gius terā/Hoc rñſionis mee caput eſt Rogāre cū vxore cuſ
todis/Id ſpei qđ ex ea traxero ad biduū lrīs meis d
ulabo/Facit hoc odor boni noīs tui q nedū ad nos ſz
vndiqꝫ diffūditur/ꝙ facile inueneris id qđ optas Qui
dū qris nō minus ꝗreris/atqꝫ facilius inuenies ꝙ inueīe
ris Cū fulgeāt in te virtutis dotes eximie/earūqꝫ ful
gor; ſic decoraris vt dū nūc te exhibeas cui ōis vtriuſqꝫ
ſexus cupiat famulari. Vale cogor breuiloquus eē/Cete
ra āt intps aliud reſeruo/Iā ſellant inhyāt qꝫ eq̄ me
ob nupcias fr̄is vecturi bruxellas/Vereor ne dies me
deficiat/q dies vt plauti verbū ē ad vmbilicū vſqꝫ dimi
diatus ē. Ex āt werpia iulij die penultiā ocius ꝙ fudat

¶ Rogat amicus vt fideiubeat pamico {lumina phebus

¶ Plurime ſalutis lōgā ꝯſtātiā Qz apū te āice colende
irritū nūꝙ mihi votū/neqꝫ vacua ſupplicacio fuit/Hic
ad te pocius vbi ſpālior fiducia ſpālius recurro/Rogans

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

prece cū maxīa vt ad q̄ngētos uſq₃ aureos ꝓ me ſponſo
rē te efficias/ Qui de īdēnitate ſecuritatē preſtabo/ Ut
tibi ⁊ tuis ſatis erit. Officiū eniȝ receptorie āicorū iu
uamento ſū aſſequut9/ Sȝ manū admīſtracōi vetor in
ſerere/do nec hec fideiuſſio ſolitis formis ſit expleta.
Rurſ9 igit' ſubnixe deprecor ꝑ amiciciā tuā/magnū mi
hi ſalutis p̄ciū/ Si vnq̄ꝫ ullū apd̄ te locū p̄ces mee ha
biture ſint/ne mihi iā deſis ī hac re quā abſq₃ tuo detri
mēto ī magnū meū p̄ſidiuȝ efficere potes. Nā ſi feceris
firme teneas nullaȝ rē tā arduā eē/quā n̄ putabo leuiſ
ſimā/mō intelligā ī aliq̄ officiuȝ meuȝ tibi poſſe prodeſ
ſe/ Uerū pl9 dixero/ velī nō me aliuȝ putes q̄ꝫ q̄ ꝓ dig
nitate tua vitā profunderȝ/ Sȝ certe iā ſencio q̄ꝫ graue
ſit hoī pudēti petere ab eo de q̄ ſe bn̄ meritū putat/ Ne
id qd̄ petat exigere magis q̄ꝫ rogare/ ⁊ ī mercedis poci
us q̄ꝫ beneficij loco numerare videat'. Uale in ſūmo lu
cis autore cogor ab vlteriori curſu pennā cohibere/ſucce
dit nā umbra/noctiſq₃ profundum.

Reſpondet amicus ⁊ paret deſiderijs.

Plurimarū ſalutū fp̄duȝ aceruuȝ/ Accepi tuas lrās
fidētiſſīe vir amoris ⁊ fidei plenas. Gaudeo pluimū q̄ꝫ
iā aliq̄ petiuiſti q̄ valeam efficere/ſȝ magis q̄ꝫ ī uacillāt
in me ſperauiſti/ Et q̄ꝫ tādē placuit poſthabitis alijs
amicis tuis oīb9/ad me tua uota deflectere/ Cū igit'
optime vir int' fere viuētes nemo hodie ſit/cui amicici
e locū priorē faciā/nō ē q̄ꝫ me tātopere roges. Prig a ſo
lis occaſu naſcet' dies ꝓuſq₃ eciaȝ nox media ſolem vide
bit/q̄ꝫ ego tuis defuero deſiderijs/ Uidero ſemper ego
ne unq̄ꝫ in me ſpem habebis inanem/ Qui nunq̄ꝫ aliud
in me q̄ꝫ amoris atq₃ officij ſigna cōnotabis/ Nec qui q̄ꝫ
petere ex me poteris quod meis virib9 ſuberit in quo
non expectationem/re animo ⁊ diligencia facile vicero/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Qd igit᷑ ꝑ tuo cōmodo hac cū fideiuſſiōe facere poſſim
firmū habeto/me q̄z tā tuū agnoſcito vt nō tam pollicez
tuo pugillo ꝙ me totū poſſis ĩcludere Vale in eo q̄ oīa
donat ⁊ aufert ex mōtibꝫ auguſti die decĩa adeo mane
vt vix ceperat candere dies nube noctis expulſa.

¶ Frēs ex brugis ſuo fratri louanij ſtudēti.

¶ Gaudiorū nrōrū manipulū ſaltez vſqz ad vnum pro
ſalute/ Miramur frater care quid te pt̄ remorari ꝙ ad
illuſtriſſimi dnī noſtri ducis ſolemniſſimas nupcias
nō cōpares/q̄rū primus hei letiſſimꝰ dies actus eſt V
bi tātus fuit cāqz ĩeffabilis oīū rerū ſplendor quātꝰ
potuit oībus ĩgenijs ĩ vnum cōflatis ꝑfeci/ Oīa ſūt
hic gaudio plena/plāſus vndiqz acra replent/ethera
pulſant. Videt᷑ qz nō hoīes modo ſz muri tecta ⁊ paui
menta leticiā miraz reſonare/ Haſtiludia torneamenta
oīm q̄z generū ludi abſqz ĩtercapedine fiūt/ Nihil mu
ſicum eſt quod illic nō reſonet/puelle trahunt ſine fine
choreas/ Hic bachus/hic ceres/hic aromata ſpirant cū
celi replent᷒ odore/ Longus menſarū ordo tāta dapū vino
rūqz cōgeſtio q̄ztaz nemo facile dicet/ Miruz eſt videre
ſtratos vndiqz pānos/tapeta illa pulcherrima ſi quid
vetuſtate ſqualet tegentia / Viuas vndiqz ⁊ ſpirātes
ſtatuas cōſtructis ĩ tabernaculꝭ q̄s deoꝝ vultus effĩ
gere dicas/ Inter oīa tamen nihil aſpectu ornatius/ni
hilqz iocūdiꝰ ē ipſo nrō illuſtriſſimo ſpōſo letis oculis
ſuā inclitā ſpōſaz reſpiciente/mira pulchritudine ful
gente multe ꝑlis pulchreqz minacē Qui quecūqz pro
deūtnō minꝰ oīm oculos poſt ſe trahūt q̄z propriorū
corporū vmbras/qui oculi intuendo ſaciari nō poſſunt/
tāto eniz fulgore gēmarū ⁊ auri ꝑculſi ſūt ac ſolis eſti
uos in radios deflecterentur/nō bene tre/non vici/non
theatrū/ſi tis ſunt inſpectoribus/nituntur ductilib ua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

muris tectis ⁊ ſcalis / Nã tantꝰ hoĩm cõfluxus adeſt / vt opidum noſtrũ brugenſe multitudini cõuentus vix ſuffecturũ videat᷑ • Te igitur hortatũ oratũqꝫ velimꝰ huc poſthabitis õnibus acceleres pluribus diebꝰ ſem / per ſi quid addi poterit creſcente nitore nupciarũ cele / britas erit Videbis ſic tuis oculis nunꝙ leciora ſpecta cula ĩſpecturis quod verbis equare non poſſumus / ve ni ergo dilecte veni quod niſi feceris te quoad vixeris lucifugum dicemus noctue ſimilem luminis hoſtem • Optamus valeas gaudeas ad lucem prodeas atqꝫ no biſcũ his letis in nupcijs leta tempora ducas •

Alia eplã ſub alia forma ad eandẽ ſententiã

Noſtri gaudij porciunculã vnã loco ſalutis / Neſci mus frat᷑ optime quonã iam tenearis cõpede ꝙ his il luſtriſſimi principis noſtri ſplendiſſimis nupcijs po / tes abeſſe / Vbi tãtus ſũptus eſt nitor ⁊ gloria vt mag nitudine rei oĩa verba ſuperent᷑ / Prius celi ſidera ⁊ ma ris numeraſſemꝰ arenas ꝙ immenſos illos expreſſe ri mꝰ apparatus tãta arte eouſqꝫ progreſſa cõſtructos q̃ potuit ingenium humanũ leuari • ꝙ ſi mille ſeculis vi uas et ſecula ſeculis aggregent᷑ nunꝙ fueris tã arcto pago tã paruo momento tot ornatꝰ cõſpecturus / Neqꝫ tantã vnꝙ melodiã minimorũ tubicinum hiſtrionũ au diturus Nullus eſt ciuis qui nõ ſtudeat ornatui quid dã addere / Vnus tapeta figit / alter ramos pendit alij herbas ſternũt alij flores iaciũt alij tabernacula ſtru unt / ĩuiaſqꝫ ſpectacula formãt Que ſi oĩa ꝑgimus dice re cicius tempore carebimus ꝙ aĩo / cicius verbis ꝙ re bꝰ / Maiora õnia ſunt ꝙ pleno calamo fundere poſſu / mꝰ vel mobili lingua depromĕ / Nã vt õnem veſtium ornatũ omneſqꝫ argenti et auri fulgores ex fibulis bal teis monilibus omittamus / nõ vidimus quo mediam

vinorū ferculorūqꝫ partē poſſimꝰ attingere quantꝰ ſex
fuerit ipſorū coquorū cū arte labor / ꝙ varia ſalſamenta
ꝙ longa menſarū ſtructura / fuiſſes vix auſꝰ dicere tot
aurea vaſa tot p̄cioſiſſima pocula tota regione ſupereſſe
Totqꝫ turdos ficedulas capones ꝑdices faſianos pa
uones ceteraqꝫ animalia guſtui grata ānū vnum dare
potuiſſe / qui nō vidit nō facile crediturus eſt / Tu igitꝰ
feſtinans ꝓpera / tolle ōne plumbū ex pede pociꝰ indue
plumas ⁊ alas / noſtrū locū nō tam curſu ꝙ volatu pe
tendo · Vale ex brugis iulij quarta plurimū tarde inter
letiſſimos plauſus tedis facientibus diſcere noctē ·

¶ Rogatur amicus vt equos duos cōmodato mit
tat amico ambaſiatam acturo ·

¶ Salutē qua ītimiorē nec vſqꝫ nec vnꝙ penna depixit
Integerrimus ille amor amice ſincero corde dilecte in
tua quōdā meū mora cōtractus quem in te geſſi tēpo/
re longo / quem q̊ꝫ nulla alia res ꝙ virtus tua ꝓuoca/
uit his p̄cibꝰ meis primā ſpem dedit / Proximam autē
ꝙ te ꝓ clariſſima prudētia tua facile ponderaturū exiſ
timo ꝙ iuſta neceſſariaqꝫ racio me ad ſupplicandū in/
duxit Mādato illuſtriſſimi principis noſtri cogor vt ā
baſiator ducem mediolaneñ accedere / me quoqꝫ itineri
āte triduum accingere / Quo nihil mihi ſupereſt tēpo/
ris vt de eq̄s veſtibꝰ alijſqꝫ requiſitis vtcūqꝫ mihi poſ/
ſim ꝓſpicere / Unde decreui ad amicorū opem confugere
eoſqꝫ precibꝰ iā meis onerare / Ad quod me cōpellit ne
ceſſitas nō natura / Illo enim ſemper ſingulari fato ex
titi vt mea libenciꝰ in amicos trāſfuderim ꝙ quicqꝫ ab
eis exhauſerim · Te igitꝰ pro veteri amicicia rogo / Du
os mihi ex equis tuis fortes ⁊ celeres venu vel cōmo
dato dimittas / decreto tuo ſtabo facturꝰ quod ip̄e iuſ/
ſeris / Honor iā meus caſurꝰ ē niſi tuis humeris fultꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ſit Si igit̃ q̄d eſt qd̄ vnq̄ apd̄ te magno ſtudio contēde
rim nunc nunc vehementius ſupplico ī hac inopina ne
ceſſitate mihi ſuccurras/ Q̄d iterū atqꝫ iterū rogo non
quidē meritis meis ſed ex tua virtute ſumpta fiducia
Q̄d ſi feceris polliceor me fore nō modo paratum ve/
rū percupidū placere/obtemperare/morē deniqꝫ gerere
tibi ſi quādo erit quo potero tuis votis ꝯplacere Qui
nūq̄ me īuenies facti fauoriſqꝫ immemorem. Vale fe
lix ſub fato benigno virtuteqꝫ diues nūmis ꝛ ānis.

Reſpōſio negatiua ad eplām precedētē.

Abundaꝫ ſalutis affluenciā/ Accepi lrās tuas quarū
tenorē memoria habes/ſed vt plane loquar/te vno/bo
ne vir nemo ē in cōcedendo vel promittendo liberalior
in reddendo autē nemo rurſus cōtractior / Sepe a me
petiſti/petita qꝫ creberrime cōſequutus es Sꝫ beneficia
que in te cōtuli obliuiōe cōpēſaſti que beneficiorum no
uerca ē/ Vellem tibi eſſet poſtulacio rarior vel merito
rū firmior tenaciorqꝫ memoria/ Nihil enim iuſtius cen
ſeo q̄ collata obſequia grata memoria cōpenſari / Scis
q̄ adhuc ſponſor ego pro te ſim/nec redimere curauiſti
Eamqꝫ eciam pecuniam quam in egencia tua ex facili
manu mea recepiſti/clauſa nunc cōtractaqꝫ manu reſti
tuere differs/tātis precibꝰ tātiſqꝫ litteris meis ꝑ re
quiſitus Tua enim neceſſitas magna patulas mea ꝫ
aures repperit/Sed egēcia poſtea mihi ſuborta ad repe
tēdū me coartāꝫ/nulluꝫ in aure tua foramen īueīt So
lucionē protrahis ī longūqꝫ reijcis quā fore perbreuē
promiſiſti/ Neqꝫ curas fidē illam quaꝫ verbis tuis ob
tuliſti iuſta ſolutione cōfirmare/ Non poſſum igit̃ vide
re/quid aliud verbis/quid nouis iā precibꝰ tuis cona
ris q̄ loco rerū vmbras vel fumū vendere/qui pocius
verbis vt vento q̄ vt rerū ſignis vſus es/ Noſti enim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ꝙ tū verborū pollicēdo cōſūpſeris ⁊ ꝙ̄ parua nunc preſ
tas robora verbis q̄rū ſi partior veitatiſqꝫ largior fuiſ
ſes tue iā petitioni nō deeſſez/ſꝫ oīm que dicere volo ca
put eſt/nō velle me vlteriori ludificacōe conduci· Vale
igitur diligenter qꝫ cura ne ſolutionem remoreris quod
niſi feceris tecum in ius ibo/nec eſt qui ſecus ſuadeat
Tu tñ ꝑ tua prudētia qđ optimuꝫ factu ſit videbis ·

¶ Epłā iocoſa ſpecioſa ſup omiſſiōe ſcriptionis·

¶ Jummēſas largiſſimo corde ſalutes Tu p̄ ceteris vir
optime maxime noſti ꝙ in vrbe roma Jaꝫ ipſe cōſeum
vbi nihil mihi tēporis ꝑterijt vnꝙ̄ quo nō ſollicitus e
go de te deqꝫ tuo ſtatu inquirerem/Scripſi ad te lrās
multas q̄rū paciſſimas vidi reſponſiones meruiſſe de
quo nō parū in mente cōſterno ꝛ /neſcius ſi hunc defec
tū nunciorū fallacijs iuſtius ad ſcripſero ł potius cu
ris q̄ pectora hūana ſic a memoria ſeiungunt ꝙ patreꝫ
filij/fratrem fratris/amicū amici quādoqꝫ reddunt im
memores/Vel forte quod omniū maxime vereor tue di
gnitatis altitudo te magis a me reddidit alienum/Nā
priuſꝙ̄ leuareris ſepe ſcripſiſti ſemper qꝫ mea ad vota
celerem ꝑ deum contuliſti/Jā autem infriguiſti/non a
liter ꝙ̄ hibernis in alpiuꝫ niuibus āno ſepultus iacuiſ
ſes/Rogo igitͬ te qui corpore declinas vt vigilantia
ſurgas/age qꝫ oratij cōſilio duꝫ tua iā nauis in alto eſt
amiciciarū anchoram fige/ne mutata/retrorſū te ferat
vnda/ego aūt videro ꝙ ibi anchora fuero qui te tanto a
more tenebo vt abire nequeas/Sꝫ ioco pꝯhabito amice
cariſſime nihil omnino ſupereſt quod mihi gratius ac
acceptiuſqꝫ poſſis efficere ꝙ̄ ꝙ crebberrime ſcribas longi
ori mora reiecta ſtatūqꝫ tuū mihi notifica/alia munera
non depoſco// Satis enim valeo ſatiſqꝫ omnibus bo
nis plenus ſum ſi te vigere ſciencia ſtatu ſecundo ī q̄ te

ſeruꝫ q̄ ſolꝰ idp̄t / Ex vrbe roma octobris luce penultīa

¶ Reſpōſio cū deteſtacione ſuſpitionis cadē-
tis in amicicia.

¶ Salutes multa cū felicitate ſublimes / Quiſq̄s ille
fuerit amice dilecte qui de amico ſuſpicari īcipit iam is
deſinit eſſe amicus / ſeu quod potius crediderim nunꝗ̄
fuit / quo nō fides ſublata creditur ſed fictio / Amicicie
enim venenū ſuſpicio eſt / Neqꝫ vnꝗ̄ quis ſatis dixerit
ꝗ̄ ſemꝑ ipſa noceat / Ubi aūt ſuſpicio cadit / fit amor tre
mulus ruine ꝓpinquus / Quod enim tā molli pulue /
re ſcriptū eſt facili vento diluitᷣ / Uix quicꝗ̄ eſt ab amici
cia alienus ipſa diffidencia. Nō certe mihi ſcribendi de
ſidiam impinges ſi te bene inſpexeris / Sed neſcio quo
faceto lepidoqꝫ ſale ludere conſueſti qui quod maxime
forte vis dicere / id ſtudeas leto quodā verbi tegumēto
⁊ blādo cōtexere riſu / q̄ſi ioco dixeris qd̄ tñ ſerio animū
tuū prurit ⁊ angit / Sed eat hec res vt aiūt pedibꝰ ſuis
Ego tñ hercule reputo me illū eſſe qui ſe nulli in amici
ciīs officiīſqꝫ ceſſurū fatebitur Ne quidē illi ſi quis ta
lis vnꝗ̄ fuit aut vſꝗ̄ eſt q̄ omnes amiciciarū habenas
ꝑpetuas ſtabiles intōcuſſaſqꝫ ſeruarit / poſſentqꝫ citiꝰ
celū aſtraqꝫ oīa mutari ꝗ̄ tu de mea mēte depelli Fra
ter tuꝰ ſanus eſt q̄ aduenit his necdū clauſis ſed pēna
meante / Petitqꝫ tibi cōmendari dicitqꝫ te breui ad nos
rediturū / Ubi aūt veneris vſqꝫ ad diurnam ſtellam cra
ſtinam potabimus vt plautus inquit Finem do. Ua
le nox properat ⁊ vt marcianus loquitur / iam ſplendēt
merſo fulgencia ſidera phebo.

¶ Scribitur vicario epiſcopi pro iuuamine vt
epiſcopus curam conferat.

¶ Multarū ſalutū fecūdum affluxum / Ita nunc tꝑs
cordialis amice ſe offert / vt ego te prius rogare cogor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

qui prius rogari maluiſſem / Niſi tn̄ tali eſſes tātaq3 vir
tute vt hūana oīa infra te duceres intelligeresq3 nihil
magis eſſe homini ꝓpriū ꝙ bn̄ facere ꝑ ignotis / ſub du
bitarē prorſus quicꝙ bn̄ficij abs te petere / a q̊ nihil vnꝙ
meritus ſū / Sed cū vna omnium vt te mihi notiſſimum mi ſit
te aīo eſſe ꝛ benigno / maiori cū fiducia tuas enpulſo fo
res / q̄s mihi facile apertū iri non dubito Curatus meus
hac die vita defungitur / ſoluitq3 nature quod debuit /
Cuius dignet̄ miſereri altiſſimus • Collatio cure vacan /
tis pleno iure cōpetit reuerēdo in xp̄o patri noſtro ep̄o
cuius in ocul' tanta autoritate vales ꝛ grā / vt plene cō
fidā mox fore vt conficiat quod cupio modo aduigilare
dignaberis / Exerceat ſe rogo virtus iā tua omnium viro
rū ꝓmotrix ſemp atq3 leuatrix vt poſſim in grā noſtri
ātiſtitis te agente ſic collocari / in qua tn̄ me eſſe cōfido
vt dictam curā mihi cōferre dignetur / Hoc quoq3 gra /
tie minus hac vice mihi benigniter īpēdat / Ita q3 rurſus
te etiā atq3 etiā rogo vt quod abs te peto tam ſūmope
re ꝙ celerius fieri poterit effectum reddes / Satis tn̄ ſu
perq3 ſatis feceris ſi diligēciā pſtiteris Nō enī diligēcia
minus laudi ducitur ꝙ euentus • Nō ſi id fauoris mihi
preſtiteris ſenties prope diem non geſtare me aīm ad
grās referendas inertē ſemperq3 oſtendā me tibi perpe
tua obligatione teneri • Vale omnibus tuis in negocijs
ſtatu felici et ſorte ſecunda •

¶ Reſpondet vicarius cum oblacione diligencie
et ſpe voti conſequendi •

¶ Salutē etſi quid ea queas optare felicius • Etſi mihi
vir eloquētiſſ me ocularis noticie parū verbiq3 nihil te
cū vnꝙ fuerit / Fecit tn̄ hoc tui clariſſimi nominis op
tima fama ꝙ tue ꝓmocioni afficiar nō ſecus ac frater eſ
ſes Qui q3 homini iſimul raro dat' natura q̄ dē diceris

eſſe ditiſſima clariſſimiſq; artib9 eloquencia quoq; ſum
ma ⁊ pulchris aĩi dotib9 ornat9 / Predicaris eniꝫ vndi/
q; dign9 ꝓ tuis max̄is ſplẽdiſſimiſq; meritis quẽ oẽs
diligãt/amẽt/obſeruẽt/venerent᷑ / Perdocti enĩ reperiũ
tur ꝑſepe multi/ſꝫ q̃ idẽ ⁊ ĩgenio polleat ſciã virtute ⁊
eloq̃o eorũ ẽ in nũero collocãd9 quorũ raritas cũ fenice
cõparat᷑ / Lacig loq̃rer ſi ad aliũ quẽpiã de te mihi ſermo
eſſet / Nõ putabis velĩ hec adulanter me ſcribere / non
enĩ moris ẽ mei hoĩm fauores blãdienter adulãdo emũ
gere / aut vẽdẽ laudes ad põdera doni. Hoc tñ ſecuris
tibi verbis affirmo ꝙ ad me nũc ſcripſeris ſapiẽter vti
q; feciſti ſi cõſilio / feliciter ſi caſu / iã accedo p9 habitis
oĩb9 dñm noſtrũ ep̃m q̃ oĩm virtutũ pleniſſim9 ipſe / il
los cariores hẽt qui clariori fulgẽt lumĩe meritorũ Co
nabor ego apd̃ eũ tuũ nomẽ ꝑ ſe ſatis illuſtre multo ſer
mone illuſtrare manſur9 tue fame laudator ſemper et
autor / Faciãq; ſi vires erũt te voti tui cõpotẽ / Det de9
nr̃as diligẽcias cõſpici bonis vt aiũt auib9 Si q̃d ãpli
us velis alatũ me ĩuenies / Tu ĩterea ſperata valitu
dine potiarẽ

Inuitat᷑ ſoci9 a ſocio vt ĩſequendo promiſſa ad vniuerſitatem veniat ..

Pluriarũ ſalutẽ cordialẽ applauſũ / Dũ hic nũci9
ſociorũ cariſſime ad te iterũ ſe diceret ex aĩo cecidit tedi
um ⁊ ſomn9 ex oculis / quẽ abcedere nõ ꝑmiſi q̃ non lrã
rũ aliq̃d ad te latur9 eſſet / ſi tñ ſcires q̃ñ et vbi hec ſcri
bo ipã tẽporis ⁊ loci facies breuitatẽ excuſaret / Facile
q; eciã videres / ſit venia dicto / ꝙ te ĩ amicicia vici ⁊ in
amore ſupaui / Turbor enĩ abſencia tui q̃ abſencia mei
nõ moueris Sane cũ int᷑ multa q̃ abeũti mihi pollicebaris
ris hoc eſſet extremũ ꝙ ꝙ̃ primũ retroſpiciẽs te viderẽ
a tẽgo ſequentẽ / Nõ q2 nundũ adĩpleſti ſi nõ ſatis te tra
hat aĩicicia / moueat te ſaltẽ lrãrũ ꝓfect9 vberrim9 / q̃ in

vniuerſitatibꝰ ab ōnibꝰ q̄ri cōſueuit Ad vltimū quoqꝫ ſi
nihil hoꝛū te īcitare poterit tādē id pudoꝛ efficiat qđ rō
pꝛiꝰ debuiſſet / Cu grāmatice ſemꝑ īcubis q̄ nō digna
eſt ī q̄ nobile ſeneſcat īgeniū / Trāſitꝰ illic ē / nō terminꝰ
Cū īgeniū tuaqꝫ etas altioꝛa poſtulāt / Segre igit̄
vt ꝓmiſiſti / inuenies me louanij in pedagogio lilij vbi
locū āplū videbis nō minꝰ placentē q̄ꝫ patentē bonoꝛū
ſcolariū largo nūero decoratū / plenūqꝫ bonis p̄ceptori
bꝰ neqꝫ minꝰ bonis doctrinis ⁊ moꝛibꝰ boniſqꝫ alimen
tis refertū / Oia mihi ad votū ibūt ſi tu mihi in ſtudio
in camera ī lecto fieri velis cōſodalis / Qđ vt facias ro
go ⁊ cōſulo / Ita enī fraterno amoꝛe q̄ oēm amoꝛem ex
uperat viuemꝰ vt nec me cōſuluiſſe nec te penitebit pa /
ruiſſe Camerā iā ſolā hēo te expectātē / paruā tn̄ ſꝫ duo
bus vnū aīm habētibus nullꝰ locꝰ ē āguſtꝰ Plenus ē
animꝰ neſcio finē īuenire ſed ſencio me tui amoꝛe lon /
giꝰ q̄ꝫ deſtinarā ꝓceſſiſſe Valeto igitᷓ illudqꝫ hoꝛacianū
ex me grate ſuſcipito tecū viuere amem tecū obeā libens
Ex louanio iulij die ſeptima

Rn̄det ſocius ſocio ſe prius in grāmatica firmius
velle fundari priuſq̄ꝫ adeat vniuerſitatē

Largiſſimas aīo iocūdo ſalutes Nō facile credideris
oꝛnatiſſime frater quos aīo doloꝛes pertuli qꝛ tua mihi
carendū fuit p̄ñcia / quoniā beniuolēcia in me tua certiꝰ
mihi nihil ē / Eā enī benignitatē quā tuis lr̄is tā alacri
aīo polliceris libenē audio āplectoꝛqꝫ libētius / Sed q̄ꝫ
ſpōſionē meā nō īpleri cuiꝰ tuis lr̄is meminiſti ad quā
amoꝛ tui calcar dedit ſed rō frenū / iderat in eā q̄ꝫ eſſe de
bui rerū mearū iuſtioꝛ iudex Dn̄ enī oculos ī me cōuer
to aſpicō me parce nimis atqꝫ tenuit ī grāmatica eē fū
datū Satiſqꝫ eciā didici relatu prudētū multos in alti
oꝛibus ſciēcijs ab vniuerſitate ſꝫ grāmaticos ꝓpauros

bonos euaſiſſe/ Sȝ eã grãmaticã ĩ ſcolis quas ꝑticula
res appellãt lõge perfectiꝰ faciliꝰ acq̄ri poſſe/ Nȝ igit̄
q̄libȝ res ſuo loco ſua qȝ ſede querenda ē/ Hinc te ſequi
ad tps diſtuli/ nec rennui/ Scis enĩ grãmaticã ad oẽs
ſciãs neceſſariã q̄ q̄ntiliano teſte niſi oratori futuro fũ
damẽta fidelit̄ iecerit mox corruit q̄cq̄d ſuperſtruxeris/
Tardꝰ cõceptu ſũ ĩgenioqȝ frigidꝰ cui poteſt nihil feſ
tiꝰ curſu ĩfũdi more vaſculorũ oris ãguſti q̄ ſupfuſam
hũoris copiã reſpuũt/ Setiȝ ãt influẽtibꝰ vel eciã ĩſtil
latis ꝯplẽt̄/ Sic optime frat̄ habẽda mihi rõ ē capacita
tis mee quã mihi nã parca maũ cõtulit q̄ nũq̄ȝ potui oĩ
no á eqȝ atqȝ tu/ a eciã ꝓprie ꝑ ꝑficere vel laborare Vale
ſi quiddam per me fieri optabis vt ſeruo me vtere/ La
bor mandandi tuꝰ parendi dilectatio mea eſt/ Et par
cito q̄ſo ineptie/ Loq̄r enĩ vt verba ĩ buccam cadũt ſcri
boqȝ ſemꝑ vt eadẽ in cuſpide calami oriũtur ſnĩaȝ aſpi
cio parui habẽs verborũ faleras ꝑ quo ornatu cõnectan
tur mõ clarũ ſenſũ aptũqȝ pãdãt aĩm. Ex vleſnis vo
Dãt̄ grẽ ð hõe ſlatu irũdis celeriꝰ auguſti ſole decio
ſta tractatõe ñcij q̄ eciã deſcribit̄ ſecretorũ eẽ vulgator
Succeſſus letiſſios ꝓ ſalute Magnꝰ ſcribẽdi conatꝰ
ordinẽ nõ hȝ/ ãor tacere neſcit/ impetꝰ q̄ȝ ipe eloquen
am nõ admittit. Nõ miraberis igit̄ fidiſſĩe vir/ ſi hec oĩa
parit̄ iũcta cõfuſionez pariãt. Sȝ ne te verbis diutius
trahã/ habeto hec pauca de plurimis/ q̄ȝ magnus mihi
in primis leticie cumulus accreuit quẽ nullis equero
ũbis qr mei hõris grã nũciũ meũ multa hilaitate trac
tauiſti q̄. ex re me ĩ obligatorẽ tẽo q̄ȝ ſi in ꝑſonã meã lõ
ge maiora cõtuliſſes q̄ ſibi fcũs es ipa luce caior/ cuius
ãimꝰ in te adeo incaluit vt vix verbũ exꝑmat/ cui non
mox nomẽ tuũ illi ĩmiſceat/ Ita vt videatur more aliq̄
rũ animaliũ vnicã in vocẽ edoctus/ elinguis ad reliq̄ te

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

angelū faciet ſi lōgius pceſſerit/ Jſ te clamat/ iſ te p̄dicat/ ⁊ te celotenꝰ effert Simplex ē/ verus tñ ⁊ fidꝰ ē Sȝ parū a thullio minuſqȝ a pallade doctꝰ Nō ſecreti tenax multa ei noua dicit q̄ ex te audiuiſſe refert eaqȝ ſpergit vt pdigꝰ nūmos Parū videtur abeſſe a rimoſa lagena q̄ qđ ſurſū accepit mox reddit in baſſo/ līguā hēt tāta puritate ꝯfectā vt nihil externi ſuper eā valeat reſidere q̄ in auditis hoc efficit qđ ſolȝ in puluere vētus Oberrāt vtiqȝ verba q̄ mei nūcij buccis īfūdunt ſi ſibi eiꝰ līguā p lectulo atqȝ eiꝰ os p hoſpicio deputant/ vbi ne vlli vnq̄ꝫ permiſſū ē l'ꝗeuiſſe vel pernoctaſſe Vale etſi quid ex me petere dignaberis prōptū me ſemper inueneris atȝ volentem Ex brubburch klās martias tercia/ eo mane vt claudiāꝰ inq̄t dū matutinꝰ p̄ſudat ſolibꝰ

Dolet amicꝰ ꝙ amici ſui repuerit amicicia   (ether
qđ ſuſpicat ex ꝯuerſacōe cū emulo eueniſſe.

Altos ad cumulos vſqȝ ſalutes/ Sperauerā tantā i te vi ī amoris regnauiſſe cariſſime adoleſcens ꝙ tuā abſenciaȝ quā ſine dolore ferre nō potui tuis ſaltē lrīs placitā redderes atȝ ferēdā Neglector mei eē videris q̄ quotidie torq̄or meditacōe tui/ ſȝ neſcio an id in cā ſit ꝙ verſeris cū quodā quotidie quē īuiſū hēo vt nihil nō acerbū putē qđ mihi ꝯmune cū illo ē Fecit mihi qđ ñ amico fieri debuit ne īimico q̄dē Oppugnator alterius fame negligens ſue q̄ de ptinacia legem facit ⁊ de volūtate decretū/ Sȝ latret ipe more ſuo ⁊ veluti ſus in luto grūniat Illepidaqȝ blacteracōe rauciſcat ⁊ ſuo mugitu mare celo ꝯfundat/ eiꝰ tñ freneticaȝ veſaniā non pluris facio ꝙ magna currāt fluīna nibos Multos in me ꝯcitauit qꝰꝰ ne veliȝ indignari q̄ īdignū reor in ramulos incādiſcere q̄ de cuſſo trūco in trūci caſu decidūt ab hoc eniȝ tā ꝙ ab inhūano hoīe ⁊ q̄ſi ex tigriū ⁊ ferorū ſāguīe nato

nūq̄ pacē obtinē valui / Deū tñ ī iudicē voco vt me vi
uum vermibꝰ p̄ſtꝫ ī eſcā ⁊ aīaꝫ ſupplicio diro in ſeculo
et̄no detineat / ſi de mihi p̄ eum īpoſitis aliq̄d vnq̄ ve
nit ī mētē / Tue igit̄ virtutis īſpecto cādo ē in te rogo
ne tuꝰ in me p̄ſtinꝰ āoris radiꝰ ſole micātior huiꝰ cumu
li mei mendoſa nube fuſcet̄ / Cum mihi te ſine nihil dul
ce eſt / q̄ te ſemp̄ mente geſto geſturꝰq̄ʒ q̄ād vixero quo
nō phyloctetes herculi carior erat / neqʒ chyron achilli
Vale ōi flore florencie ornerisqʒ ſemp̄ rebꝰ ſedis Ex ber
gis octobris die ia tardi / dū iā rebꝰ ōderat ſopor ocia fel
Ad ſtudentē interrogādo habitudinē ſui cōcurrētis ſis

Boni vini ciphos plenos letoſqʒ hauſteꝰ p̄ ſalute Au
dio te aīce dilecte ī achadēia tua vbi diſputatōes ſcolaſ
ticiqʒ cōgreſſꝰ agunt̄ hēre cōcurrētē q̄ tātis argucīūcul
plenꝰ ē vt veritati ſ plucenti cedere neſciat / Qui q̄ʒ tā
tis fallaciarū verſuciis īnodatꝰ ē vt niſi tormentū ſit
talē hēre q̄ doctores ipos nō pluris facit q̄ pygmeos
hercules Rogo te ex pectore intimo fōte facito me huiꝰ
rei certiorē de q̄ nihil tecū āpliꝰ agā / multaqʒ in calami
cōcauo latēcia manebunt q̄ ñ effluere p̄mittā donec me
tuū r̄nſū meruiſſe videbo Vale Etſi q̄d velis p̄cipe / me
ſemp̄ habebis memetipo relicto tua vota ſeq̄ntē / Nil
plꝰ q̄r feſtinꝰ / Occupacio eſt amico ſilencio Dicoqʒ etiā
cū ſimacho piget in epiſtolis eſſe prolixum

Reſpōſio ad epiſtolam precedentē

Nō vini ciphos pauculos ſʒ ipʒ totū vas plenū ⁊ ma
gnū loco ſalutis / Inſperato hic nūciꝰ interp̄tādēdū me
aggredit̄ aīce fidiſſīe q̄ dū eodē tp̄is pūcto veniens abi
enſqʒ ſalue parit̄ valeqʒ dixiſſʒ / vix potuit p̄cibꝰ ꝯtecti
q̄ paruo momētulo ſiſtere Breui igit̄ verbo accipe hūc
meū de q̄ loq̄ris ꝯcurrētē nō tā veritꝰ pectoris q̄ oris
valere / Sʒ ſcis q̄ ſuis ſepe telis lingua īdocta ſuccūbit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

lepore̅ cicius reperies tӯpanis ⁊ tubis ꝓcunde̅ tace̅ coege
ris q̄ ipa loq̄citate loq̄cior ē / q̄ eciā vinorū acutius ceſor ē
Nouit enī egregie diſcernere cuius vini fumus graciores
nebulas cerebro īfūdat / q̄ verbo hēs qd̄ q̄ris Nil tn̄ mi
hi moleſtie affert / neqꝫ ab hoc me peto fasce leuari. argu
imus diſputamus alt̄caur lis manz ī vocibus ipis hac lite
ſcolaſtica creſcit atqꝫ ꝯdit͛ amor / arma eī eo ſplendeſcūt
clarius q̄ cōfricāt͛ forcius ſꝫ vt me vnico verbo abſoluā nil
adhuc argucíūculis ſuis i me efficere potuit āplius ꝙ
ſolēt q̄ q̄ ī cineres ſufflāt q̄ pulueres ꝓpos ī oculos ex
citēt abſceditqꝫ ſemꝑ ex diſputōc more cuculi voce atcōi
ta ꝓfuſa ⁊ q̄rula Vale Gaudio multo ⁊ plauſu iocūdo
Quadā͛ ſtudēti vt legibus īcūbat / poete ſtudijs ōiſſis
Cordialiſſiās ī oīa vota ſalutes video ex lr̄is tuis gr̄a
ui oratōe ꝯpoſitis ī q̄rū cōpoſitōe multū tp̄is iudico fu
iſſe collatū ꝙ arti poetice incūbis Ex q̄ floſculos colli
gis ⁊ alīeis te pl̄nis tacito autoē coornas / ꝙ ꝙ īgenui
āi ſit hūaniqꝫ pudoris ſignū ſi plinio credimus nō velle
tacere q̄ ab alio didiceris / nec ī tuā meſſez alīēa grana cō
ferre / cui poetice ideo te meo iudicio īplicas / nō vt meli
us hēas / magis ſapias / aut reccius viuas / ſꝫ pocius vt or
nacius fabuleris Audias velim vtilit̄ q̄ dicā ſalubrit͛ /
hāc mihi de te firmaui ſniāz nō ſatis te legū pōdus inſpi
cere q̄ ītegrū hominē exigūt Si vis igit͛ ī ſtatū exurgē
ad quē cūcte generoſe mētes aſpirāt / ⁊ dignitatū noīa
aſſeq̄ ⁊ hōres / ōnia iſta poetica a te ſeiūges / ⁊ ſacras il
las leges tibi cōdes ī pectore vt tā de te turbāqꝫ fratrū
tuorū ab egeſtate defēſes / dū āt doctoratus īſigne nomē
hēbis / poteris tūc ſi ſic libeat ſulcare muſas, q̄ tn̄ opes
ſpernūt et ātra et nēora q̄rūt ſilua placet muſis vrbs ē
īimica poetis autoē patrarcha / camene ⁊ nīphe iā iacēt
vidue atqꝫ nude / ſꝫ forte allegabis mihi illd̄ ūgilīnec te

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

peitcat calamo triuiſſe labellū/ Parui hoc hēo q̄d de fa
bell' ſuis ſenſerit virgiliꝰ q̄ iā neglectꝰ iacʒ/ humiqʒ ꝓ
ſtratꝰ/ pieridū chorꝰ cecidit/ oīs caſtaliḡ ⁊ heliconīs decor
abceſſit/ Fugerūt ꝑnaſi a vertice niphe/ poete voce ſo
no qʒ carēt atʒ rauciſeūt/ Difficil' ē euerſis repetere ſta
tū ꝑ lapſis ī culmē aſcendē/ Regiſte in ſolio ſūt regnāt
⁊ ſceptra imꝑialia geſtāt. Vale ꝑ vibus qʒ enitere vt
legū doctrinā ꝯſeq̄ris/ gradiendo ſꝑ virtutis per ſemi
taʒ raro licet pede ſignataʒ/ Qđ ſi feceris reʒ ꝑſtiteris
tibi ſalubrem mihi qʒ gratam atqʒ acceptam.

Reſpōſio ad epiſtolam precedētē.

Salutē ⁊ ōez q̄z tz poſꝰ humanus a pelagꝰ/ Sūma cū
veneratōne ⁊ lrās tuas cariſſīe vir ſil' qʒ tuum ꝯſiliuʒ
ſequuturus accepi q̄ mihi ſtatui ſtadꝗs hūanitatis ꝓ ꝑ
cipuo ſtudio me inſiſtere nolle// Satis mihi erit ſi po
etice artis nō fuero ꝓrſus ignarus q̄ maiora molior/
volo eī rerū n̄ verborū ſtudio tpꝰ īpēdē/ nec opto glāri
eloq̄o ꝑ dulcedīe ꝓpriꝗ cātus delectai/ ōes tn̄ ꝯſodales
mei infdū q̄dā recreatōis ꝯductu poetice arti incūbūt/
quā ōim hoīm predicāe ſpecimen eſſe decorū idqʒ nobis
ordinaius noſter legū doctor āore ſincero ꝯtulit qui ita
loq̄tur ac muſaʒ ipās latīe loqui audires/ Tu etiā cla
re mōſtras eplīs tuis ꝙ in hac arte eminent' floruſti q̄
tā facileʒ oratōis obtines curſuʒ q̄ſi ex natura ad hāc ſo
lā eloquētiā fcūs ipſe videaris/ Et q̄ poetas ōes occu
buiſſe narraſti eoſqʒ rauciſonos fcōs acqʒ muſas latere
ſub antris/ eas tn̄ ōes rurſus tua eplā reduxit ī luceʒ
Nunq̄ꝫ eniʒ tā eplāʒ depinxiſtis inuitis aut abſentibꝰ
muſis niphis atʒ cameis/ nūq̄ꝫ ita luculent' ornate gra
uit' qʒ ſcriberes niſi tulliꝰ virgiliꝰ ⁊ ſimiles te totū poſ
ſiderēt/ q̄ ſermoneʒ tuū venuſtate ornas ūborū ⁊ ꝯſper
gis floībꝰ Ad hec certe me trahis ūbali q̄daʒ dulciloq̄o

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

a quib9 me arceri lrārū ſenſu conabaris nūꝙ̄ poete iace
būt/nūꝙ̄ ūgiliȷ̄ morietᷣ hōres/ornata ſꝑ ſtabit camena
viuis ederis/ꝛ muſa lauris/ꝙ igitur interdū poeſim
videā ſnīa mea ē quā mutabo ſi diſſencias Ez plaē cur
diſſencias explices rogo/ꝙ̄ uis ei autoritati tue oīa tri
buā/rectiꝰ tn̄ arbitror rōe ꝙ̄ autoritate ſuperari · Vale
Ex louaīo raptius nūꝙ̄ clamior nūeȷ̄ calcar dz/hore la
biᷣtᷣ cadit ſol/ꝛ duplicz ūbras/parat ſe dies cedere no

Reſpōſio alia ſuꝑ eadē ī aliā tn̄ ſnīaz · ſcti

Immortales ſeꝛluſo tēpore ſalutes Iā clare video colē
de ꝑceptor ꝙ feſtināncia mēoriā tollat/ꝙ qz nihil eq̄ fel
tine ac mediate facꝰ Dū heſterno die ex tꝑe ad te lrās
darez ex mēoria cecidit qđ ōim maxīe mihi cordi fuerat
Viſꝰ es tuis lrīs inuere nō eſſe pudici īgenȷ̄ vti ūbis
aliorū ex ꝑlliōe autois omiſſa Hēs forte ī hāc ſnīaz plu
res/oraciuz ſez ſenecā petrarchā ꝛ ſilēs q̄ nō ſecꝰ ſcribi
volūt ac apes mellificāt q̄ lectos non ſeruāt flores ſed
mutāt trāſformāt ꝛ ī mella ꝗuertūt/voluntqz vtēdū eē
ingeīo alieno ſz abſtinendū ūbis Illa eī ſilītudo latet
hec eminz/Turpe ē inꝗt ſeneca viro captare floſculos ꝛ
notiſſimis ſe fulcire vocib9 ac memoria ſtaē nō inuēcōe
Ez ex aduerſo innūeri ſūt q̄ alieīs vtūtᷣ autore tacito
dicētes vſucapionē tā in vocib9 ꝛ clauſulꝰ ꝙ̄ in reb9 ca
dere Sufficerit ꝑ oīb9 allegatꝰ ūgiliꝰ q̄ ex hōero inuē
tiocz ex lucrecio verba ferṫ ſuſcepiſſe Nam ex equo tria
narrāt īpoſſibilia vel ioui fulmē/ꝓ herculi clauā vel ſti
luz homero ſubtrahere Fulmen eī iacere neminē decet
niſi iouez/ineluctabili inuincibiliqz robore certaē nemī
ūꝙ̄ ꝙ̄ herculi adſcriptū ē Canē āt vt cecinit homerꝰ vi
detᷣ īpoſſilē cuiqz ſcdo Virgiliꝰ certe ita ūſꝰ homeri imi
tatus eſt vt trāſferendo que prior vates cecinerat fecit
vt ſua eſſe credātur/cui hoc ipo perpulchro facinore aſ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

ſcribitᷣ reꝫ immēſa glā dignā feciſſe/ac ioui fulmē ł her:
culi clauā ex māibꝫ excuſiſſꝫ. Cui ūgilio tā dulcis fuit
homeri imitacō ī queꝫ tā attēte oculos īfixit vt ⁊ ī ūſibꝫ
vicia q̄ a n̄nulꝭ īperitis reꝑhenſa fuerāt ex īduſtria ſit
imitatꝰ autore macrobio q̊ gtra tuā ſniāꝫ virgiliū tā al
ta in ſpecula locat vt nullis laudibꝰ creſcat nullis vitu
peracōe minuatᷣ. Fine do veitꝰ ne āicas obtūdā aures
ſi fuero ꝓlixis ineptilogo īmoratꝰ Vale atꝫ qd̊ voles ꝑ
cipe oculū q̄ꝫ mihi effodito vt apd̊ plautū eſt/ſi vllum
verbum faxo niſi qd̊ ipſe iuſſeris.

Rogatᷣ āicꝰ ut adoleſcentē gducat/quo bene ſcri
bat/atq̄ꝫ erroris arguitᷣ cū inſercōe nouorum.

Salutes feliciſſiā ſorte decoras/ꝙ in ꝓceſſiōe iaꝫ mee
hiniem̄ me n̄ vidiſti vir luce mihi dilectior/nihil aliud
fuit in cā ꝙ̄ curuuꝫ inopia ⁊ hoc iā tp̄e venié mihi non
eſt integrū/nā alio trahor pollicitus ⁊ nihil duco āticꝗ̄
fide/Scripſit ad me nepotulꝰ meꝰ ſtilo ſatis gpoſito
ſꝫ rudi caractere/age q̄ſo ut fiat bonꝰ calamo De bonita
te picture loq̊r atꝫ figure/In ſcriptore enīꝫ ſine lrārum
ornamēe ōis virtꝰ lāguere videtᷣ eluceſcit enīꝫ ōe dicta
men ſi lrārū pulchrido acceſſerit Placētiuſq̄ꝫ mentibꝰ
⁊ oculꝭ hoīm ſe offert ſi ſit ſplēdida lrārū forma cōſcrip
tū/Deformia enīꝫ ⁊ incōpoſita nēo ꝓbat/Laboret igitᷣ
vt inter ſcriptores emineat nec in ſcribendi velocitate
lecetᷣ/Properata enim formam debitaꝫ non aſſumunt
nec q̄cꝙ̄ recte feſtinācia gerit Ceterū ei pauperrimum
virū gmēdaui ut eidē in dei hōreꝫ prōcinia ferret/a quo
denarios extorſit Viderit ne īdignetᷣ creator oīm eos
cōtēni q̄ ſuo noīe opē q̄rūt Arguas q̄ſo eum multa ver
borū acrimōia ne āplꝭ lachriās pauperis viliſſimi ſpe
lucelli gtēnat Preterea petiuit famulꝰ tuꝰ ut ſtatū do
muſ mee tibi oēm gſcribereꝫ frātᷣ meꝰ ſenior vir armorū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

eſt tāta audacia z robore vt nō cederz furori achillis tā magno pcero elegātiqz corpore q̄ ob formaz dignus vi det ſi eternos artus hr̄et / q ei iupiter ocio gaudēs iaci enda fulmina darz / Nō tā diligit vellus aureuz draco cuſtodiebz q̄ hic arma ſua radiātia curat / aliquid mag ni de eo fert ſz veritas adhuc nubiloſa eſt. Secundus frater ōia diſſipat / queꝫ ſi qn̄qz redimo mox ſicut ſus lo ta locōe pacta ſe rurſꝰ i lutū pijcit. Junior diez piecie nec āpliꝰ veſcit aura / iuit q̄ cuncta ferūt z q̄ rapimur ō nes / mors ōia tollit / rapit ōia tellus lōga febre peruſtꝰ eſt / milleqꝫ mortes cōcluſit ī vna / q̄ tamē meo ī aiō nūq̄ videt obijſſe / ibi eī ſp mecū eſt cuiꝰ vultus mihi ſemp relucet dulceſqꝫ eius ſemp mihi arridēt oculi ita quoqꝫ ſua verba iā recē ter mihi occurrūt vt l ego videar ſecū alio migraſſe l ipſe hic mecū cōſeruatus / cui parcat deꝰ qui te ſanū conſeruet atq̄ valentem.

Cōgratulat amicus āico q receptus ſit in ſer uicium regis z caritatiue admonet ne ſe āplexi bus miſceat impudicis

Salutes z rurſꝰ ſalutes ni nūeris q̄ ſalutibꝰ comita tas / Sparſit ſe hic loci nrī āie quo nō dilectior alt de te mihi letiſſima fama q t viui felix hora illuxcit q̄ ad ſer uiciū ſeniſſimi regis regis nrī tuā p induſtriā te adue xit vn̄ n̄ parū tue pmocōi gratulor q̄ te ſemp habui me a vita cariorē q̄ q̄ tn̄ gtret āicicias reguz nō eē phēnes ſꝫ petrarchā mente reuolues q̄ ꝯſulit vendū f. re dnīs nō f. vēdū Qd̄ nō dnōrū condito ī adſcripſit ro ſꝫ vitijs q̄ rūdā curialiū q q̄s virtute imitari nequnt pſequuntur ī uidia etrudere qꝫ laborāt ex dnōrū gracijs quos inti miꝰ credūt eē receptos / Tu eī illic peregrinus icola co tuis te cuis nō aliis īs īteres nec ōibus ōia credas Mꝰl ti curiales prout hominum varietas ſit diuerſe chare

ſacrificāt Sȝ neſcio q̄d ꝑ nebulā audiēri te veneris ilꝰ
āgoribus implicari / q̄ hac de re lōge minus ſapere vide
ris q̄ꝫ egregiꝰ ille pictor appelles / q̄ veneris caput de
ſūmi pe toris ſui politiſſiā arte ꝑfecit / reliq̄s corporis
partes vt poste canūt īchoatas rudeſqȝ reliquit q̄ſi hoc
ip̄o ſignificare voluiſſet / p̄ter primā apparēciā ī ip̄a ve
nere nihil eē decorū / vel ſua arte picture cōdignū / Nō eci
ā de nihilo ſagax natura ſi valerio credimꝰ vel potiꝰ o /
culis / roſaȝ q̄ flos veneris eſt ita ꝓduxit ꝙ ſub eiꝰ pur
pura multos aculeos texit quā eciā ſpinis armauit q̄ſi
p̄ſagire vellet natura / in flore q̄d aſperitatis occultet ſub
veneris blādicijs cōtegatᵘʳ Sat ſit dictū viro prudēti / ro
go ne tediū faciāt q̄ amica fide dcā ſūt / nō meū eſt docuiſſe
palladē· vale ceruo viuacior / philomena lecior / coruo qȝ
lōgeuior ex buſcoducis a ꝑlis vi· merſo iā ſole luce dicta

Queritᵘʳ eciā cur plures dictōnes huiꝰ libelli vari
o modo vt iā vno iam alio impreſſe ſint ·

Ineffabiles amātiſſimo corde ſalutes Velle forte poſ
ſes diſertiſſiē virꝙ loco diſtācioē abeſſȝ vbi ī amoīs ex
me tā:ūdē / ſȝ moleſtie minus eſſȝ Sȝ cū abūdas oī vir
tute tū hac p̄cipue ꝙ ſemꝑ hēas maxīaȝ ī āicicia cōſtan
ciā audēcior fio ad te iteratas p̄ces effundē Meminiſſe
te arbitror amice fidiſſime te nuꝑ mihi aīo parato atqȝ
ꝑbenigno miſiſſe eplārū codicem / cui hec noua ipreſſoria
ars caracteris formā cōtulerat Sȝ qꝛ multa q̄ orthogra
phiā reſpectāt ī his reperio q̄ me vacillantē ꝛ dubiū red
dūt Decreui rurſꝰ te p̄cibus meis adire ꝓ cōtā de ſcruita
tis grā Rogo igitᵘʳ vt hac me vacillacōe leuare digneris
Inuenio in dcō codice multas dcōes varia ſillabicacōe
depictas et ut ex multis paucas attingam reperio q̄n /
qȝ mihi ꝑ c / q̄nqȝ mihi lrā c omiſſa ſic nihil et nihil c poſi
ta vel neglecta / Inſdum iucūdus f iocūdus ꝑ u vel o

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Jā pulchrū vel pulcrū h aſpiracōe poſita vel omiſſa·
Similiꝰ namqꝫ vel nanqꝫ/non aliter cumqꝫ vel cunqꝫ
vt promiſcue p m vel n ſillabicetꝰ/Sic q̄tuor vel q̄ttuor
t ſimplici vel duplicata / Secutū vel ſequutū per c uel
q / Nūc exſurgo nunc exurgo ſ ſeruata vel remota / Jam
aſſū Jā adſum poni conſpicio ⁊ ſimiles dcōes multas
mcorātu ꝓlixas / Rogo igitꝰ mihi deuelare digneris q̄d
ſibi velit hec ſcribendi varietas cur q̄ꝫ modus unus idē
qꝫ arte vel vſu ſolidꝰ nō hic obſeruatꝰ ē / Et per q̊ cupio
vehemenť q̄d ſencias cognoſcere / Qđ ſi feceris magnū
mihi gratūqꝫ feceris obſeqū Interea bonā ⁊ letā ſerua

Rñſio dās rōeꝫ cur multe   ralitudineꝫ
diuerſe dcōes ī hoc libello vario in īpreſſe ſint

Salutes vniuerſas vno glomere cōnexas / Vt ſecuriꝰ
q̄ddā tibi ornatiſſime vir tua ſuꝑ vacillancia de orthogra
phia tu ꝓſcriberē plurimū verbi habui cū eo q̄ harū ſem
per eplārū īpreſſioni vt ductor aſtabat / Ex quo accepi
hāc ſillabicādi varietatē nō temere/n̄ caſu/nō ignorātia
ꝓdiiſſe/ſed certa rōne ꝑuioqꝫ decreto/qui cautis oculis
ꝑcuere ſtudebat ne ī vnā partē poriꝰ q̄ꝫ aliā inclinaci/
or notaretꝰ in ea ꝑcipue re vbi ex equo pondere ad vari
as partes tractio eſt / Vbi viꝫ ars ab vſu diſcrepat uel
vſꝰ ab arte diſſideat / Vel vbi artis cum arte uel vſꝰ cū
vſu uel opinionum pugnācia eſt / Nam quis modꝰ ner/
uoſior ē ut dubium repperit ſic dubium relicuit ⁊ pari
pacto quo eplē nō vno ſtilo decurrūt ut in earū miſſ ōe
ad te ſcripſi ſi hec ſillabicacio iā vno iam alio modo cōfi
citꝰ / Ne ſi una parte reiecta in alterā ceciderit / iā eos ha
beat qui ſemper ſibi ſint infeſti / Varia varios delectant
non voto viuitur uno / Sepe eciam eoſdem cibos eden
tibus ſi gregorio credimꝰ diuerſitas placuit coctionis/
Sed ubi ſtudioſe perquiris hac ſuper re meū iudicium

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

in cinerez algidū ꝑſcias / vbi ſcintillarū inueneris nihil
nec caloris aliq̄d / Vter igit modus melior ſit quo has
dictiones nihil ꝛ mihi vel ſeruata c littera vel abiecta
ſcribimus / vt definiam non expecta / Vetuſtas forte c
lrā non vtitur / Leonardus tamen aretinus non fu
tiſ autor c poni cōſulit / teſtis adducens / dantē / petrar
chā bocatiū / ꝛ colluciū ſalutatū uſus eī ut idē inq̄t ma
giſter ꝛ dominꝰ ſermonis ē adeoqꝫ īperioſus / ut racōe
reiecta ſolo arbitrio moueat Similiter pulcer ſepulcrū
ꝛ ſimiles an aſpiracōem ad c litteraz admittant non la
boro habꝫ hoc uetuſtas ſꝫ priſcianus ꝓhibet Idēqꝫ vir
acuti ameniqꝫ ingenij gaſparinꝰ De adſum uel aſſum
adquiro uel acquiro adquieſco uel acquieſco et his
ſimilibꝰ nō habeo quid elegero / Nō deſunt tn̄ qui inter
duo que equelibere dici poſſunt id ducūt ornacius poli
ciuſqꝫ quod vident rariori lingua proferri / Sed quid
queſo arte ſecurius quid rurſꝰ vſu eſt triciꝰ quē penes
oracio teſte / arbitriū eſt ꝛ ius ꝛ norma loquēdi / Fauo
rinus vir ornatiſſimus idemqꝫ doctiſſimꝰ precipit vt
moribꝰ viuamus preteritis ſed verbis vtamur preſen
tibꝰ / Si raciones omnium pcurrere velim liber mox
fiet idemqꝫ maximus Sed age vt libet ꝛ vt omnia ver
bo claudā ciceronis / perinde eſt vt acceperis· Vale for
te felici ꝛ omine fauſto

¶ Expliciunt quedā epiſtole quas correctoria vocant
lecte louanij in pedagogio lilij per Magiſtrū karolum
Viruli Impreſſe ꝫ zwollis per me Petrum de breda·

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

perdas famam seruare memento

[illegible] si perdas famam seruare memento
Qua semel amissa postea nullus eris

So du alles verlehren so gedenck
das du ein gudt gewissen behalts
wenn so du das niemal verlehren so
bist dennoch nicht [illegible]

Stultus [illegible]

Odium dilles non omni tempore viue
Cur domum claudis cum [illegible]
[illegible]

[illegible] sollt [illegible]
aller Zeit [illegible]
Wan dir [illegible]
die stim [illegible]

Lingua [illegible] oculis praecinct[illegible] limine
cordis

[illegible]

Per medium dauid catis cum [illegible]
volauit
durch den Goliam dauid [illegible]
[illegible] sich durch sprang

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 89